

UNIVERZA V LJUBLJANI
EKONOMSKA FAKULTETA

MAGISTRSKO DELO

UNIVERZA V LJUBLJANI
EKONOMSKA FAKULTETA

MAGISTRSKO DELO

**REGULATORNO POROČANJE LIKVIDNOSTNEGA TVEGANJA V
BANKAH**

Ljubljana, september 2016

PETRA MOZETIČ

IZJAVA O AVTORSTVU

Podpisana Petra Mozetič, študentka Ekonomske fakultete Univerze v Ljubljani, avtorica predloženega dela z naslovom Regulatorno poročanje likvidnostnega tveganja v bankah, pripravljenega v sodelovanju s svetovalcem red. prof. dr. Markom Košakom.

IZJAVLJAM

1. da sem predloženo delo pripravila samostojno;
2. da je tiskana oblika predloženega dela istovetna njegovi elektronski obliki;
3. da je besedilo predloženega dela jezikovno korektno in tehnično pripravljeno v skladu z Navodili za izdelavo zaključnih nalog Ekonomske fakultete Univerze v Ljubljani, kar pomeni, da sem poskrbela, da so dela in mnenja drugih avtorjev oziroma avtoric, ki jih uporabljam oziroma navajam v besedilu, citirana oziroma povzeta v skladu z Navodili za izdelavo zaključnih nalog Ekonomske fakultete Univerze v Ljubljani;
4. da se zavedam, da je plagiatorstvo – predstavljanje tujih del (v pisni ali grafični obliki) kot mojih lastnih – kaznivo po Kazenskem zakoniku Republike Slovenije;
5. da se zavedam posledic, ki bi jih na osnovi predloženega dela dokazano plagiatorstvo lahko predstavljalo za moj status na Ekonomski fakulteti Univerze v Ljubljani v skladu z relevantnim pravilnikom;
6. da sem pridobila vsa potrebna dovoljenja za uporabo podatkov in avtorskih del v predloženem delu in jih v njem jasno označila;
7. da sem pri pripravi predloženega dela ravnala v skladu z etičnimi načeli in, kjer je to potrebno, za raziskavo pridobila soglasje etične komisije;
8. da soglašam, da se elektronska oblika predloženega dela uporabi za preverjanje podobnosti vsebine z drugimi deli s programsko opremo za preverjanje podobnosti vsebine, ki je povezana s študijskim informacijskim sistemom članice;
9. da na Univerzo v Ljubljani neodplačno, neizključno, prostorsko in časovno neomejeno prenašam pravico shranitve predloženega dela v elektronski obliki, pravico reproduciranja ter pravico dajanja predloženega dela na voljo javnosti na svetovnem spletu preko Repozitorija Univerze v Ljubljani;
10. da hkrati z objavo predloženega dela dovoljujem objavo svojih osebnih podatkov, ki so navedeni v njem in v tej izjavi.

V Ljubljani, dne 1.9.2016

Podpis študentke: _____

KAZALO

UVOD	1
1 POMEN LIKVIDNOSTI IN LIKVIDNOSTNEGA TVEGANJA V BANKAH	4
1.1 Opredelitev likvidnosti banke	5
1.2 Opredelitev likvidnostnega tveganja	6
1.2.1 Opredelitev tveganj v bankah	7
1.2.2 Opredelitev likvidnostnega tveganja	8
1.2.2.1 Likvidnostno tveganje centralne banke	10
1.2.2.2 Tveganje financiranja likvidnosti	10
1.2.2.3 Tržno likvidnostno tveganje	10
2 MERJENJE LIKVIDNOSTNEGA TVEGANJA V BANKAH	11
2.1 Taksonomija denarnih tokov	11
2.2 Kvantitativno merjenje likvidnostnega tveganja	14
3 VLOGA CENTRALNE BANKE IN REGULATORNEGA NADZORA V BANKAH	19
3.1 Vloga centralne banke	19
3.2 Vloga regulatornega nadzora v bankah	22
4 LIKVIDNOSTNI BLAŽILNIKI IN OBDOBJE PREŽIVETJA	25
4.1 Likvidnostni blažilniki in obdobje preživetja	25
4.2 Stresni scenariji	27
4.2.1 Opredelitev stresnih scenarijev	28
4.2.2 Uporaba stresnih scenarijev	28
4.3 Likvidnostni blažilniki in zmožnost nadomestitve virov financiranja	29
4.3.1 Predpostavke likvidnostnega blažilnika.....	30
4.3.2 Primer modela izračuna likvidnostnega blažilnika	31
5 REGULATORNE SMERNICE MERJENJA LIKVIDNOSTNEGA TVEGANJA	34
5.1 Poročanje kazalnika likvidnostnega tveganja	34
5.1.1 Opredelitev kazalnika likvidnostnega kritja	35
5.1.2 Kriteriji izpolnjevanja kazalnika likvidnostnega kritja.....	36
5.1.3 Poročevalske postavke izračuna kazalnika likvidnostnega kritja	38
5.1.3.1 Likvidna sredstva	38
5.1.3.2 Odlivi	41
5.1.3.3 Prilivi	45
5.1.3.4 Zamenjava zavarovanja	49
5.2 Poročanje kazalnika dolgoročnega vira financiranja	49

5.2.1	Opredelitev kazalnika dolgoročnega vira financiranja	50
5.2.2	Poročanje kazalnika dolgoročnega vira financiranja	51
5.2.2.1	Razpoložljivi obseg stabilnega financiranja	52
5.2.2.2	Potreben obseg stabilnega financiranja	53
5.3	Dodatne likvidnostne matrike	54
5.3.1	Poročanje dodatnih likvidnostnih metrik	54
5.3.2	Dodatna orodja za spremljanje likvidnosti	55
5.3.2.1	Koncentracija financiranja glede na nasprotno stranko	56
5.3.2.2	Koncentracija financiranja glede vrste produkta	56
5.3.2.3	Cene za različna trajanja financiranja	57
5.3.2.4	Obnavljanje financiranja	57
6	PRIMERJALNA ANALIZA KAZALNIKOV MERJENJA LIKVIDNOSTI.....	58
6.1	Primerjalna analiza kazalnikov merjenja kratkoročne likvidnosti.....	59
6.1.1	Količnik likvidnosti za zagotavljanje ustrezne likvidnostne situacije.....	59
6.1.2	Primerjalna analiza kazalnika LCR in količnika likvidnosti KL1	63
6.1.3	Merjenje kratkoročne likvidnosti nemških bank	70
6.2	Primerjalna analiza kazalnikov merjenja dolgoročne likvidnosti.....	73
7	VPLIV NOVE DIREKTIVE CRD IV NA BANKE	74
7.1	Prepletanje likvidnostne regulative s kapitalsko regulativo.....	75
7.2	Vpliv implementacije novih regulatornih kazalnikov na banke	76
7.2.1	Kratkoročni vpliv nove regulative na stroške in bilančno strukturo v bankah.....	77
7.2.2	Dolgoročni vpliv nove regulative na stroške in bilančno strukturo v bankah.....	79
7.2.3	Pregled posledic ukrepov nove likvidnostne regulative na poslovne modele bank ...	81
7.2.4	Pregled poročila uveljavitve Direktive CRD IV–CRR/Basel III v evropskih bankah	83
SKLEP	90
LITERATURA IN VIRI	92
KAZALO PRILOG		
KAZALO SLIK		
Slika 1	: Časovna struktura pričakovanih denarnih tokov poenostavljene bilance stanja	16
Slika 2	: Struktura pričakovanih denarnih tokov in pričakovani kumulativni denarni tok poenostavljene bilance stanja	18
Slika 3	: Delež virov centralne banke Slovenije v vseh obveznostih (v %)	21
Slika 4	: Gibanje količnika likvidnosti prvega razreda v letih 2007–2015 za bančni sistem ..	62
Slika 5	: Spreminjanje kazalnika LCR skozi obdobja za sodelujoče banke	86

Slika 6: Distribucija kazalnika LCR za Skupino 1 na dan 30. 6. 2011 in 30. 6. 2015 za sodelujoče banke	86
Slika 7: Distribucija kazalnika LCR za Skupino 2 na dan 30. 6. 2011 in 30. 6. 2015	87
Slika 8: Spreminjanje kazalnika NSFR skozi obdobja za sodelujoče banke	88
Slika 9: Distribucija kazalnika NSFR za Skupino 1 na dan 30. 6. 2011 in 30. 6. 2015 za sodelujoče banke	88
Slika 10: Distribucija kazalnika NSFR za Skupino 2 na dan 30. 6. 2011 in 30. 6. 2015 za sodelujoče banke	89

KAZALO TABEL

Tabela 1: Taksonomija denarnih tokov	12
Tabela 2: Sredstva in obveznosti enostavne bilance stanja.....	15
Tabela 3: Sredstva in obveznosti, razvrščena po zapadlosti po letih	16
Tabela 4: Stopnje donosa in obrestne mere sredstev in obveznosti	17
Tabela 5: Struktura denarnih tokov in kumulativni denarni tokovi	17
Tabela 6: Primer postavitve okvirjev za izračun zmožnosti nadomestitve virov financiranja.....	32
Tabela 6: Primer postavitve okvirjev za izračun zmožnosti nadomestitve virov financiranja (nadaljevanje).....	33
Tabela 7: Predvideno / zahtevano gibanje vrednosti kazalnika LCR po letih	35
Tabela 8: Priloga XII – Predloge za poročanje likvidnosti	38
Tabela 9: Odbitki pri poročanju likvidnih sredstev.....	41
Tabela 10: Postavke poročanja odlivov	42
Tabela 11: Postavke poročanja prilivov	46
Tabela 12: Zamenjava zavarovanj.....	49
Tabela 13: Priloga XII - Poročanje stabilnega financiranja	52
Tabela 14: Dodatne likvidnostne matrike	55
Tabela 15: Stopnje prilivov postavk v obrazcu kazalnika LCR.....	67
Tabela 15: Stopnje prilivov postavk v obrazcu kazalnika LCR (nad.)	68
Tabela 16: Stopnje prilivov postavk v obrazcu kazalnika LCR.....	69
Tabela 17: Rezultati ocene posledic likvidnostnih regulatornih ukrepov na komponente poslovnega modela.....	81
Tabela 17: Rezultati ocene posledic likvidnostnih regulatornih ukrepov na komponente poslovnega modela (nad.)	82

Tabela 18: Seznam bank, ki so sodelovale pri poročanju na dan 30.6.2015	84
Tabela 19: Kazalnik LCR in likvidnostni primanjkljaj na dan 30. 6. 2015 za sodelujoče banke.	85
Tabela 20: Kazalnik NSFR in vrednost stabilnega vira financiranja na dan 30. 6. 2015 za sodelujoče banke.....	87

UVOD

Finančna kriza v letih 2007 in 2008 je bil eden izmed največjih šokov v globalnem bančnem sistemu in velika preizkušnja trdnosti bančnega sistema. Kriza je pokazala, da je celoten bančni sistem občutljiv na šoke, kjer se lahko težave ene banke prenesejo na druge in pri tem vplivajo na celotno gospodarstvo. Prišlo je do povečanja nezaupanja pri depozitarjih banke in na trgu financiranja. Ker so banke morale predvsem v času krize vzdrževati ustrezno raven likvidnosti je prišlo do povečanje povpraševanja po dodatnih denarnih sredstvih na trgih. Zaradi nezaupanja na trgu financiranja je prišlo do zmanjšanja financiranja, kar je povečalo likvidnostno tveganje. Krčenje likvidnosti v določenih strukturnih produktih in medbančnih trgih ter povečanje verjetnosti nastanka črpanja izvenbilančnih postavk, ki preidejo v bilančne postavke, povzroči visoke ovire pri pridobivanju potrebnih virov financiranja. Program kreditiranja s strani centralnih bank je nekoliko ublažil padeč poslovanja bank, vendar so banke kljub temu morale zagotoviti zadostno količino likvidnih sredstev za kritje obveznosti. Zaradi pomanjkanja virov financiranje se je povečalo likvidnostno tveganje in znižala kapitalska ustreznost bank. Pri tem se je pokazalo kako pomembna je povezanost med tveganjem financiranja, kot je povečanje virov financiranja in tržno likvidnostjo, ki predstavlja učinkovito pretvorbo sredstev v likvidna sredstva po določeni ceni. Trenutna prizadevanja za ureditev likvidnosti bank lahko okrepijo finančni sistem in omogočijo bankam, da so manj občutljive na likvidnostne šoke.

Globalna finančna kriza je dala nov pomen obvladovanju in merjenju likvidnostnega tveganja v bankah. Banke lahko s pomočjo učinkovitega upravljanja likvidnosti znižajo vpliv likvidnostnih šokov na poslovanje, vendar se ne morejo popolnoma izogniti stresnim situacijam. Eden izmed načinov obvladovanja likvidnostnega tveganja je učinkovito upravljanje z denarnim tokom banke. Za banke je pomembno, da zajemajo optimalno kombinacijo denarnih prilivov in odlivov z investicijami ali z drugimi viri financiranja. Učinkovitost slednje kombinacije odraža, kakšno je likvidnostno tveganje posamezne banke. V teoriji bi banka lahko odpravila likvidnostno tveganje z usklajevanjem denarnih tokov med sredstvi in obveznostmi, vendar je v praksi to skoraj neizvedljivo in nemogoče s tržnega vidika. Razlog je v tem, da pri večini bank depoziti predstavljajo največji delež obveznosti in večina depozitov ima možnost odpoklica. Prav tako so zapadlosti obveznosti velikokrat dvoumne in jih banke tako težje krijejo s sredstvi.

Nobena banka pa si ne more privoščiti držanja zadostne količine likvidnostnih sredstev in pogojnih virov financiranja, da izloči tveganje neusklajenosti denarnih tokov. Pri tem neusklajenost med časovno zapadlostjo denarnih prilivov in denarnih odlivov negativno vpliva na prihodnje dobičke iz naslova bančnih dolgoročnih sredstev in ogrozi celotno poslovanje posamezne banke. Centralne banke in regulatorji pri tem predstavljajo pomemben

člen pri vzpostavitvi učinkovitega upravljanja likvidnosti in posojilodajalca v sili ter zagotavljajo finančno stabilnost bančnega sistema.

V času finančne krize se je miselnost pri obvladovanju tveganj zelo spremenila in učinki pri uvedbi nove regulative na področju merjenja likvidnostnega tveganja so tako pozitivni kot negativni za banko. Oblikovalci politik spodbujajo oblikovanje temeljnih reform pri spremembah na področju regulative in nadzora bank. Vzpostavljeni so bili previdnostni ukrepi, ki se osredotočajo ne le na preprečitev ampak tudi na zmanjšanje nadaljnje likvidnostne krize. Pozitiven vidik finančne krize je bilo tudi soglasje med oblikovalci politik in regulatorji makrobonitetnih okvirov. Baselski odbor za bančni nadzor (angl. *Basel Committee on Banking Supervision*) je tako v letu 2008 začel s vzpostavitvijo ustreznih okvirov, makrobonitetnih politik in standardov za učinkovito merjenje likvidnostnega tveganja v bankah. Podrobna navodila je predstavil v publikaciji *Načela za obvladovanje tveganja* (angl. *Principles for Sound Liquidity Risk Management and Supervision*). Oblikoval je dva mikobonitetna standarda merjenja likvidnosti za kratkoročno in dolgoročno merjenje likvidnostnega tveganja, ki se med seboj dopolnjujeta: kazalnik likvidnostnega kritja (angl. *Liquidity coverage ratio ali LCR*) in kazalnik neto stabilnega financiranja (angl. *Net stable funding ratio ali NSFR*). Kazalnik likvidnostnega kritja (v nadaljevanju kazalnik LCR) je opredeljen kot razmerje med visoko likvidnimi sredstvi in neto denarnimi odlivi v obdobju do 30 dni. Kazalnik neto stabilnega financiranja (v nadaljevanju kazalnik NSFR) pa je opredeljen kot količnik med razpoložljivim stabilnim financiranjem in potrebnih stabilnim financiranjem v obdobju 1 leta. Namen kazalnikov je zagotoviti visoko zalogo visoko likvidnih sredstev in nizko neusklajenost med denarnimi tokovi sredstev in obveznostmi. Predlagana okvirna uredba predstavlja minimalne standarde, ki morajo biti uporabljeni pri mednarodno aktivnih institucijah v enotnih načelih in obrazcih. V letu 2013 je nato Evropska bančna agencija izdala posvetovalni dokument z naslovom *Dodatne likvidnostne matrike* (angl. *Additional liquidity monitoring metrics*), kjer je predstavila nov instrument merjenja likvidnosti. Namen novega paketa poročanja je zagotoviti več podatkov od tistih, ki se poročajo že pri kazalnikih LCR in NSFR, da bi olajšali nadzornikom učinkovito merjenje in spremljanje likvidnostnega tveganja v institucijah. Slovenske banke bodo morale tako v prihodnje poleg sedanje veljavne zahteve za zagotavljanje ustrezne likvidnostne pozicije predpisane s strani banke Slovenije, ki ga merijo s pomočjo količnika likvidnosti (v nadaljevanju KL), zagotavljati tudi zahteve novih regulatornih predpisanih kazalnikov. Količnik likvidnosti predstavlja razmerje med dejanskimi in potencialnimi viri likvidnosti in dejansko, ter potencialno porabo likvidnih sredstev v istem obdobju in prav tako kot novi kazalniki tudi količnik likvidnosti meri kratkoročno in dolgoročno tveganje.

Zaradi nove regulative so se pojavili pozitivni učinki, kot so izboljšanje regulatornega in nadzorniškega pregleda, povečanje odgovornosti centralnih bank in nadzorniških institucij, spremembe v strategiji banke, upravljanju z likvidnostnim tveganjem, merjenje likvidnostnega tveganja in razvoj informacijske tehnologije v bankah. Kot negativne posledice uvedbe nove regulative se izpostavlja dodatne stroške pri spremembah strukture

financiranja, izboljšanju informacijske tehnologije in operativni stroški. Pričakuje se, da naj bi nov okvir za ureditev likvidnosti povečal likvidnostni blažilnik bank, znižal spremembo ročnosti denarnih tokov ter povezanost med finančnim sistemom in sistemskim likvidnostnim tveganjem. Banke so morale vložiti veliko denarja pri dodatnih človeških virih in programski opremi ter vložiti čas in denar v človeški kapital za doseg učinkovitega poročanja novih kazalnikov. Tu se poraja vprašanje smiselnosti nove regulative, njene učinkovitosti, koristi in stroškov za banke.

Namen magistrske naloge je na podlagi teoretičnih izsledkov in tuje strokovne literature preučiti vpliv nove Direktive 2013/36/EU (v nadaljevanju Direktiva CRD IV) in Uredbe št. 575/2013 (CRR) na področju likvidnostnega tveganja na poslovanje bank. Podrobneje bom preučila nove kazalnike poročanja kratkoročnega in dolgoročnega merjenja likvidnostnega tveganja, ter predstavila primerjalno analizo med kazalniki merjenja kratkoročne likvidnosti in dolgoročne likvidnosti nove Direktive CRD IV in sedanje veljavne zahteve za zagotavljanje ustrezne likvidnostne pozicije predpisane s strani banke Slovenije. Prav tako bom preučila vpliv implementacije novih smernic na merjenje likvidnostnega tveganja v bankah, njene posledice na poslovanje banke, učinkovitost pri obvladovanju likvidnostnega tveganja in uporabnost pri preprečitvi nadaljnjih likvidnostnih šokov.

Cilji magistrskega dela so:

- opredeliti likvidnostno tveganje v bankah,
- izpostaviti pomembnost merjenja likvidnostnega tveganja,
- predstaviti vlogo centralne banke in nadzorniških organov pri obvladovanju likvidnostnega tveganja v bankah,
- opredeliti likvidnostni blažilnik in njegov pomen pri merjenju likvidnostnega tveganja,
- preučiti regulatorna poročila Direktive CRD IV merjenja likvidnostnega tveganja v bankah,
- pripraviti primerjalno analizo kazalnikov merjenja kratkoročne in dolgoročne likvidnosti med poročili Direktive CRD IV in sedanjimi veljavne zahteve za zagotavljanje ustrezne likvidnostne pozicije predpisane s strani banke Slovenije,
- podati usmeritve možne strategije spreminjanja poslovanja bank za namen izboljšanja kazalnikov merjenja likvidnostnega tveganja.
- preučiti vpliv nove Direktive CRD IV na poslovanje banke.

V empiričnem delu raziskave želim preveriti dve **raziskovalni vprašanji**, ki sem si jih zastavila ob preučevanju strokovne literature:

- kakšna je razlika merjenja kratkoročne in dolgoročne likvidnosti med novo Direktivo CRD IV in sedanjo veljavno zahtevo za zagotavljanje ustrezne likvidnostne pozicije predpisane s strani Banke Slovenije;

- kako vpliva nova Direktiva CRD IV na poslovanje banke. Zanima me ali nova regulativa prinaša pozitivne ali negativne učinke na merjenje likvidnostnega tveganja v bankah.

V prvem delu magistrske naloge sem uporabila deskriptivno metodo raziskovanja, ki temelji na pridobivanju in študiji strokovne literature. S pomočjo primarnih virov sem preučila obrazce na področju merjenja likvidnostnega tveganja, ki jih je izdal Baselski odbor za bančna tveganja. Prav tako sem uporabila sekundarne vire (knjige in strokovne članek), ki temeljijo predvsem na tujih avtorjih s področja merjenja likvidnostnega tveganja in upravljanja s tveganji. V magistrsko nalogo sem vključila vse ugotovitve in spoznanja na področju likvidnostnega tveganja, lastne članke in izkušnje, pridobljene med delom v centralni in poslovni banki.

Magistrska naloga je razdeljena na 7 poglavij, kjer bom v prvih dveh poglavjih opredelila likvidnost in likvidnostno tveganje ter pomembnost merjenja likvidnostnega tveganja v bankah. V naslednjem poglavju se bom nato osredotočila na vlogo centralne banke in nadzornih institucij, ki je z vidika nadzora nad upravljanjem s tveganji v bankah izredno pomembna. V nadaljevanju se bom nato osredotočila na likvidnostne blažilnike in njihovo pomembnost za uravnavanje likvidnostne pozicije. Nadaljevala bom s poglavjem regulatornih kriterijev na področju merjenja kratkoročnega in dolgoročnega likvidnostnega tveganja. V šestem poglavju bom pripravila primerjalno analizo kazalnikov merjenja kratkoročne in dolgoročne likvidnosti Direktive CRD IV in sedanjimi veljavnimi zahtevami za zagotavljanje ustrezne likvidnostne pozicije predpisane s strani Banke Slovenije. V zadnjem poglavju se bom osredotočila na vpliv nove regulative na poslovanje banke, njene učinke in posledice implementacije novih smernic na banke, ter prikazala rezultate poročanja v okviru prostovoljnega poročanja novih regulatornih kazalnikov s strani nekaterih evropskih držav.

Na koncu sem v Prilogah dodala obrazce za poročanje: kazalnik LCR, količnik likvidnosti za zagotavljanje ustrezne likvidnostne pozicije (KL), kazalnik NSFR, obrazec za poročanje dodatnih likvidnostnih matrik in obrazec za merjenje količnika likvidnosti v nemški bankah.

1 POMEN LIKVIDNOSTI IN LIKVIDNOSTNEGA TVEGANJA V BANKAH

Globalna finančna kriza je poudarila pomembnost merjenja likvidnosti v bankah, saj je predstavljala izredno pomemben finančni instrument, kjer so banke ob nastanku negotovosti pri pridobivanju virov financiranja hitro ostale brez denarnih sredstev za poravnavo svojih obveznosti. Do dosedanje finančne krize je splošno znano, da banke niso zadostno upoštevale pomembnosti upravljanja z likvidnostnim tveganjem in vpliv finančne krize na poslovanje. Finančna kriza je pokazala, kako pomembno je za banke, da imajo zadostno količino likvidnih sredstev za poravnavo svojih obveznosti in kako pomembna je likvidnost za njihovo poslovanje.

1.1 Opredelitev likvidnosti banke

Likvidnost posamezne banke lahko opredelimo kot sposobnost banke, da nemoteno poravnava svoje obveznosti (Drehmann & Nikolaou, 2009, str. 5). Likvidnost lahko institucije pridobijo na trgih, od investitorjev, centralne banke ali drugih organizacijskih enot. Baselski odbor za bančni nadzor opredeli likvidnost zelo podobno, kot sposobnost posamezne banke, da poveča vire financiranja in zapolni negativne vrzeli ob zapadlih obveznostih (BSBS, 2008b, str. 1). Mednarodni denarni sklad (angl. *International Monetary Fund*) pa opredeli likvidnost kot zmožnost solventnih institucij, da pravočasno poravnajo svoje obveznosti (IMF, 2008, str. 10). Williams (2008, str. 5) opredeli likvidnost kot zmožnost menjave produktov in storitev za druga sredstva. Gre za koncept tokov in menjave med ljudmi na trgu finančnega sistema, kot so centralne banke in poslovne banke. Sama nezmožnost menjave sredstev na trgu lahko poveča nelikvidnost institucije. Po besedah Drehmann & Nikolaou (2009, str. 5) je financiranje likvidnosti banke koncept, kjer je banka likvidna, dokler so prilivi in stanje denarja enaki oziroma večji od odlivov v bilanci banke. Ena izmed najbolj pomembnih nalog vodstva banke je, da vzdržuje likvidnost banke na nivoju, da je banka sposobna nemoteno opravljati svojo dejavnost. Predpostavlja se, da je banka likvidna, če ima prost dostop do likvidnih sredstev, ki jih v vsakem trenutku ali v dogledno kratkem času lahko uporabi kot vir sredstev za poravnavo obveznosti. Uresničitev omenjene predpostavke temelji na tem, da likvidna banka vzdržuje dovolj visok nivo kakovostnih likvidnih sredstev in jih lahko uporabi, ko so le-ta potrebna.

Če pride do poslabševanja ustrezne likvidnosti banke, je to eden izmed prvih pokazateljev, da se banka nahaja v resnih finančnih težavah. Poslabšanje likvidnostne pozicije banke se v mnogih primerih začne z izgubo depozitov oziroma depozitarjev, kar vodi do tega, da banka začne s prodajo svojih presežnih likvidnostnih sredstev. Ko se banka znajde v tej težki likvidnostni situaciji, ji tudi ostale banke vse težje posojajo kakršna koli sredstva. Ostale banke praviloma zahtevajo dodatna zavarovanja za svoje terjatve ter tudi višje obrestne mere, kar še dodatno oteži likvidnostno situacijo banke (Bučič & Mozetič, 2013, str. 10). Skozi zgodovino se je pojavilo veliko primerov neustreznega upravljanja z likvidnostjo, kar le potrjuje, kako pomembno je vzdrževati stabilen ekonomski sistem. Banke morajo vsakodnevno spremljati spreminjanje denarne politike, ki oblikuje skupno likvidnostno situacijo, lastne zahteve banke in zmožnost odplačila kratkoročnih posojil. Po besedah Evropske bančne agencije (angl. *European Banking Authority ali EBA*) skladno s členom 32(4)(a) in (c) Direktivo 2014/59/EU velja za banko, da je v likvidnostnih težavah, če obstajajo objektivni elementi, ki potrjujejo sledeče (EBA, 2015a, str. 8):

- banka bo za nadaljnje dovoljenje kršila regulativne likvidnostne zahteve, vključno z zahtevami, sprejetimi v skladu s členom Direktive 2013/36/EU in to na način, ki bi upravičil odvzem takega dovoljenja s strani pristojnega organa;

- banka bo nezmožna plačevati svoje dolgove in obveznosti, ko zapadejo v plačilo.

Evropska bančna agencija (EBA, 2015a, str. 9) predpostavlja naslednje dejavnike, ki kažejo na nelikvidnost banke skladno s členom 36(2) Direktive 2014/59/EUR:

- skladnost banke z minimalnimi likvidnostnimi zahtevami po Uredbi EU št. 575/2013, načrt financiranja obveznosti ter negativen razvoj likvidnostnega položaja;
- zmožnost nadomestitve financiranja neugodne likvidnostne situacije, pri čemer so pomembni dejavniki, kot so: pričakovani denarni priliv, morebitni prilivi iz kreditnih linij, možnost obnovitve zapadlosti virov financiranja in dostop do trgov za dolgoročno financiranje ter znižanje ali odprava bančnih kreditnih linij, ki jih zagotovijo nasprotne stranke;
- dolgoročno zviševanje stroškov financiranja in posledično zviševanje stroškov zavarovanega in nezavarovanega financiranja;
- negativen razvoj obveznosti, kjer mora vsaka banka upoštevati sledeče dejavnike: izredne denarne odlive, izredne zahteve pri zavarovanjih in nastanek obveznosti iz naslova odobrenih kreditnih in bančnih linij;
- položaj banke pri poravnavanju svojih obveznosti pri plačilnih, klirinških in poravnalnih sistemih ter njeni znaki za neizpolnjevanje svojih obveznosti;
- zniževanje bonitetne ocene s strani ene ali več bonitetnih agencij.

Plačilna nesposobnost posamezne banke zmanjša likvidnost celotnega finančnega sistema in posredno vpliva na primanjkljaj drugih bank, kar lahko potencialno pripelje do zloma finančnega sistema. Povezanost med bankami v finančnem sistemu pripelje do verižnega mehanizma, ki je dodatno podkrepjen z medsebojnimi povezavami med bankami, kot so medsebojni plačilni sistemi, povezava med premoženjskimi bilancami ali navzkrižne obveznosti med bankami, med katere vključujemo medbančna posojila, kreditne izpostavljenosti ali odobrene kreditne linije.

1.2 Opredelitev likvidnostnega tveganja

Banke so pomemben del vsake ekonomije, saj omogočajo povečanje pretoka sredstev in zagotavljajo likvidnost finančnega sistema. Spodbujajo pretok blaga in storitev na trgu ter omogočajo rast vrednosti naložb. Posledično morajo biti banke sposobne nadzorovati stabilnost in tveganje bančnega sistema. Nedavna svetovna finančna kriza je nastala kot posledica napak na trgih izvedenih finančnih instrumentov, kar je vplivalo na nezmožnost bank, da zagotavljajo likvidnost tretjim osebam. Nastanek problema je izhajal iz nezmožnosti upravljanja naložb ali nenačrtovanih neugodnih ekonomskih razmer. Za banke je tako izredno pomembno, da prepoznajo tveganja, jih pravilno ocenijo in merijo ter primerno ukrepajo. Banke morajo biti sposobne identificirati tveganja, saj le-tako lahko oblikuje ustrezen sistem obvladovanja tveganj.

1.2.1 Opredelitev tveganj v bankah

Lhabankt & Tinguely (2001) opredeljujeta tveganje kot izpostavljenost negotovosti, kjer je negotovost definirana kot verjetnost nastanka enega ali več dogodkov. Definicijo lahko razširimo z razlago Kaplan & Garrick (1981), ki menita, da mora tveganje poleg negotovosti ponazarjati tudi njene posledice, ki lahko nastanejo pri tem. Posledice negotovosti so lahko pozitivne ali negativne. Kljub temu se mora banka osredotočiti na negativne posledice, saj lahko izredno vplivajo na poslovanje. Obstaja več vrst tveganj, ki so si med seboj različna. Tveganja v bankah lahko po besedah Bessis (2011) razdelimo na kreditno tveganje, deželno tveganje, likvidnostno tveganje, tržno tveganje, obrestno tveganje, tečajno tveganje ter operativno tveganje. Banka Slovenije pa razlikuje med naslednjimi tveganji (Banka Slovenije, 2007, str. 11):

- **Kreditno tveganje** predstavlja tveganja nastanka izgube kot posledice dolžnikove nezmožnosti, da poravna svoje obveznosti v celoti zaradi kateregakoli razloga. Pod kreditno tveganje lahko vključimo kreditno tveganje v listinjenju, tveganje koncentracije, preostalo tveganje in deželno tveganje.
- **Tržno tveganje** predstavlja tveganje nastanka izgube, ki nastane kot posledica neugodne spremembe cen dolžniških in lastniških finančnih instrumentov, blaga ter sprememb deviznih tečajev v trgovalni knjigi posamezne banke. V to tveganje vključujemo tudi tečajno tveganje, ki predstavlja tveganje nihanja deviznih tečajev.
- **Obrestno tveganje** predstavlja tveganje nastanka izgube iz naslova sprememb v obrestnih merah.
- **Likvidnostno tveganje** predstavlja nastanek izgube, ko banka ne more zagotoviti zadostne količine likvidnih sredstev, da poravna svoje obveznosti ob roku dospelja.
- **Operativno tveganje** predstavlja tveganje nastanka izgube, ki vključuje tudi pravno tveganje kot posledico naslednjih možnih okoliščin: nepravilno izvajanje notranjih procesov v posamezni banki ali nepravilnih ravnanj ljudi, nepravilnega delovanja sistemov, ki jih uvrščamo v notranjo poslovno sfero banke in zunanjih dogodkov. Pod operativna tveganja lahko vključujemo tudi tveganja iz naslova informacijske tehnologije, ki predstavljajo tveganje izgube kot posledice neustrezne informacijske tehnologije in procesiranja, predvsem z vidika obvladljivosti podatkov, dostopa pooblaščenih ljudi, integralnosti in nadzora podatkov, medtem ko pravno tveganje predstavlja nastanek izgube kot posledice kršenja in nepravilnega upoštevanja zakonov, podzakonskih aktov, priporočil, sklenjenih pogodb in etičnih načel.
- **Strateško tveganje** predstavlja tveganje nastanka izgube ob nastanku nepravilnih poslovnih odločitev institucije, neustreznega izvajanja sprejetih odločitev ter prepozne odzivnosti banke na spremembe poslovnega okolja.
- **Tveganje ugleda** predstavlja tveganje nastanka izgube kot posledice negativne podobe banke pri zunanjih komitentih, javnosti, poslovnih partnerjih, investitorjih ali nadzornikih.

- **Kapitalsko tveganje** predstavlja tveganje neustrezne sestave kapitala glede na njegov obseg in na težave pri pridobivanju svežega kapitala.
- **Tveganje dobičkonosnosti** predstavlja neustrezno sestavo oziroma razpršenost prihodkov ali nesposobnost kreditne institucije, da zagotovi zadostno raven dobičkonosnosti.

Vsako področje tveganja ima svoje značilnosti in vsako področje sestavlja element pričakovanih trendov. Banka Slovenije mora kot nadzornik pri ocenjevanju tveganj upoštevati pretekle dogodke, obstoječe indice, pričakovana gibanja izpostavljenosti v prihodnje in trenutne tržne razmere. Vsako področje zahteva svoje specifične karakteristike in posebne pristope, tako da je merjenje posameznega tveganja najbolj učinkovito in dosledno. V naslednjem poglavju bom podrobneje opredelila likvidnostno tveganje.

1.2.2 Opredelitev likvidnostnega tveganja

Tveganje se navezuje na verjetnost, da bo realizacija naključne spremenljivke drugačna od realizacije prednostne spremenljivke ekonomskega subjekta (ECB, 2009, str. 13). V tem primeru bi imel ekonomski subjekt prednost pred likvidnostjo, kar pomeni, da bi verjetnost nelikvidnosti nakazala na nastanek likvidnostnega tveganja. Čim večja je verjetnost, tem večje je likvidnostno tveganje, kjer ob realizaciji verjetnosti tveganje doseže maksimalno vrednost in nastane nelikvidnost. Razmerje med likvidnostnim tveganjem in nelikvidnostjo prikazuje, da je verjetnost za nastanek nelikvidnosti tem večja, čim večje je likvidnostno tveganje (Nikolaou, 2009, str.13). Banka Slovenije (2007, str. 29) identificira likvidnostno tveganje kot:

"Likvidnostno tveganje je tveganje nastanka izgube, ko banka ni sposobna poravnati vseh dospelih obveznosti oziroma ko je banka zaradi nezmožnosti zagotavljanja zadostnih sredstev za poravnavo obveznosti ob dospelosti prisiljena zagotavljati potrebna sredstva s pomembno višjimi stroški od običajnih. Likvidnost je sposobnost banke vzdrževati zmanjšanje vlog, poravnati zapadle obveznosti in povečati finančna sredstva."

Po besedah Saunders & Cornett (2006, str. 469) likvidnostno tveganje nastane na strani obveznosti, ko depozitarji zahtevajo denar z dvigom depozitov. Pri tem si mora banka sposoditi dodatna sredstva oziroma prodati sredstva, da lahko izplača depozitarje. Najbolj likvidna sredstva predstavlja denar, s katerim banka poplača depozitarje. Ker pa banka pri sebi drži minimalne rezerve, saj le te ne prinašajo obresti in raje investira denar, se lahko sooči s pomanjkanjem gotovine. Banke investirajo denar v manj likvidna sredstva, kot je denar in/ali v sredstva z daljšo ročnostjo. Če želi banka v kratkem roku sredstva konvertirati v denar, se lahko sooči z znižanjem vrednosti sredstev. Posledično se banke pri iskanju dodatne likvidnosti raje obrnejo na nakup ali izposojijo dodatnih virov na trgu. Na strani sredstev

likvidnostno tveganje nastane kot posledica zagotavljanja izvenbilančnih obveznosti, ki dovoljujejo izposojlo sredstev od banke na zahtevo (Saunders & Cornett, 2006, str. 470).

Potrebno je poudariti, da je likvidnostno tveganje tesno povezano z drugimi tveganji in običajno nastane, ko banka spremeni ročnost vlog iz kratkoročnih vlog v dolgoročne vloge, kar lahko posledično pripelje do neusklajenosti denarnih tokov v bilanci stanja. Banke v preteklosti niso namenjale večje pozornosti upravljanju likvidnostnega tveganja zaradi več razlogov. Med njimi lahko izpostavimo naslednje (Jursinovič, Kos & Mozetič, 2007, str. 10):

- likvidnostno tveganje ni primarno tveganje, saj so banke zaupale v nezavarovane instrumente nebančnega denarnega trga in trga kapitala;
- v preteklosti likvidnostne krize niso bile pogost pojav, zato banke niso namenjale dovolj časa razvijanju modelov za reševanje dejanskih likvidnostnih kriz;
- za postavitev stresnih scenarijev so ključne predpostavke, ki pa so se med seboj razlikovale, saj so bili razlogi za nastanek krize zelo različni.

Obvladovanje likvidnostnega tveganja je izredno zahtevno in težavno v današnjem konkurenčnem in odprtem gospodarskem sistemu z močnimi zunanjimi vplivi in občutljivimi akterji na trgih (Siddiqi, 2008). Posledično mora imeti vsaka uspešna in dobro organizirana banka stabilen sistem za vrednotenje in obvladovanje likvidnostnega tveganja. Matz (2005) razlikuje med tremi komponentami likvidnostnega tveganja:

- tveganje neusklajenosti likvidnostnih razmikov (angl. *liquidity mismatch risk*),
- potencialno likvidnostno tveganje (angl. *liquidity contingency risk*),
- tržno likvidnostno tveganje (angl. *market liquidity risk*).

Kot omenjeno, je velik problem likvidnostnega tveganja koncentracija obveznosti, ko lahko prihaja do predčasnih dvigov vlog depozitarjev, kar pomembno vpliva na likvidnost banke. Pri tem morajo biti banke osredotočene predvsem na vire financiranja s kratkoročno zapadlostjo, saj lahko tiste z dolgoročno zapadlostjo učinkovito rešujejo. Banka težko vpliva na predčasne dvige vlog, zato mora likvidnost zagotavljati z drugimi likvidnimi sredstvi, kot so zadolževanje na denarnem trgu, izdaja delnic, zbiranje visoko likvidnih sredstev, itd.. Potreba po dodatnih likvidnih sredstvih se tako poveča v primerih večjega zmanjšanja kratkoročnih vlog, sprememb v strukturi portfelja iz dolgoročnega v kratkoročnega ali pričakovanj glede večjega črpanja odobrenih kreditov v prihodnosti (Banka Slovenije, 2007, str. 10).

V grobem lahko likvidnostna tveganja razdelimo na: likvidnostno tveganje centralne banke, tveganje financiranja likvidnosti in tržno likvidnostno tveganje (Nikolaou, 2009, str. 16). V nadaljevanju bom podrobneje predstavila vse tri oblike likvidnostnega tveganja.

1.2.2.1 Likvidnostno tveganje centralne banke

Likvidnostno tveganje centralne banke po mnenju Nikolaou (2009, str. 16) ne obstaja, saj naj bi bila banka vedno sposobna zagotavljati likvidnost. Do nelikvidnosti lahko pripelje le situacija, ko ni več povpraševanja po domači valuti, kar se lahko pojavi v primeru hiperinflacije oziroma tečajne krize. Kljub temu je navedeni scenarij skoraj nemogoč v razvitih državah. Centralna banka ima tako možnost zagotavljati ravnotežje med povpraševanjem in ponudbo likvidnosti v bančnem sistemu glede na politiko upravljanja z likvidnostjo. Hkrati kot ponudnik likvidnosti ustvarja stroške in s tem tveganja, kot so kreditno tveganje nasprotne stranke v povezavi z vrednostjo zavarovanja, tveganje denarne politike oziroma druga tveganja, ki vplivajo na finančno stabilnost, kot je moralni hazard, ki pa ne vpliva na zmožnost zagotavljanja likvidnosti na trgu (Nikolaou, 2009, str. 16).

1.2.2.2 Tveganje financiranja likvidnosti

Tveganje financiranja likvidnosti je zmožnost banke, da v določenem časovnem obdobju ne bo sposobna pravočasno poravnati svojih obveznosti. Predstavlja t.i. binarni koncept, kjer banka lahko ali ne more poravnati obveznosti in je vedno povezano z določenim časovnim obdobjem. Merjenje virov financiranja je za banko izredno pomembno, saj je usmerjeno v prihodnost in za določeno obdobje (Drehmann & Nikolaou, 2009, str. 7). Za merjenja tega tveganja se uporabljajo analize bilance stanja, dinamični stresni scenariji in druge tehnike. Kljub temu lahko šele v zadnjih letih opazimo večjo naklonjenost merjenju tega tveganja. Drehmann & Nikolaou (2010, str. 10) tveganje financiranja likvidnosti opredeljujeta kot zelo zmerno in nizko tveganje, ki ima veliko podobnosti s tržnim tveganjem. Banka mora pri omejevanju tveganja financiranja likvidnosti uspešno usklajevati denarne prilive in odlive.

1.2.2.3 Tržno likvidnostno tveganje

Tržno likvidnostno tveganje predstavlja sistematično komponento, ko gre za nezmožnost trgovanja na trgu po pošteni vrednosti. Prva komponenta predstavlja skupne značilnosti ekonomskih subjektov na trgu, kot so trg obveznic, delnic in zalog (Brunnemeier & Pedersen, 2007, str. 7). Drugo komponento sistematičnega tveganja pa predstavlja oblikovanje cen, ko tržno likvidnostno tveganje povezujemo s stroški oziroma premijami, ki pozitivno vplivajo na ceno sredstev in na odločitve trga (Holmstrom & Tirole, 2001, Pastor & Stambaugh, 2003, Acharya & Pedersen, 2005, Chordia et al., 2005). Pri tem je potrebno poudariti, da je tveganje tem večje, čim večja je premija. Kljub temu je to tveganje v večini primerov nizko in se le občasno pojavi. Redko se pojavi predvsem zaradi zmanjšanja likvidnosti kot posledice medsebojnega financiranja in tržne nelikvidnosti (Brunnemeier & Pederson, 2007, str. 8). Tržno likvidnostno tveganje posamezne banke ne predstavlja velike grožnje, vendar ima velik vpliv na finančni sistem kot celoto (Allen & Gale, 1998).

2 MERJENJE LIKVIDNOSTNEGA TVEGANJA V BANKAH

Finančna kriza je pokazala, kako hitro lahko na banke vplivajo likvidnostni šoki, ko banka nima ustreznih modelov za merjenje likvidnostnega tveganja. Višji stroški zadolževanj, višja nihanja cen likvidnih sredstev in nižje zaupanje v trg so prisilile banke, da so se začele bolj posvečati spremljanju likvidnostnega tveganja. Odbor za bančni nadzor je tako v letu 1992 izdal okvir za merjenje in upravljanje likvidnosti, vendar ni predložil metodologij in smernic, ki bi bankam omogočale izboljšati proces merjenja tveganja. V letu 2000 je nato izdal definicijo likvidnostnega tveganja ter prikazal izboljšave pri merjenju tveganj, vendar kljub temu ni bilo potrebnega razvoja. Različni ukrepi in heterogeni modeli za ocenjevanje likvidnostne situacije bank so se začeli razvijati v letu 2006. Do leta 2007 merjenje in upravljanje likvidnostnega tveganja ni bilo izrednega pomena za nadzor s strani nadzorniških institucij. Šele v tem letu lahko opazimo bistvene spremembe, saj banke niso bile ustrezno pripravljene na likvidnostne šoke, ki so se pojavili v času finančne krize. Nadzorniški organi so v letu 2008 v sklopu Direktive CRD IV predstavili nove smernice na področju merjenja likvidnostnega tveganja za evropske banke, katerega namen je pomoč bankam pri učinkovitem merjenju likvidnostnega tveganja in pravočasnem ukrepanju v času krize.

V naslednjem poglavju bom predstavila osnove merjenja likvidnostnega tveganja, ki se začnejo pri spremljanju denarnih prilivov in odlivov po preostali zapadlosti ter prikazala osnove kvantitativnega merjenja likvidnostnega tveganja. Spremljanje denarnih tokov predstavlja osnovo za nadaljnje izračune stresnih scenarijev in likvidnostnih kazalnikov ter predstavlja ključen element učinkovitega merjenja likvidnostnega tveganja.

2.1 Taksonomija denarnih tokov

Obvladovanje likvidnosti je sposobnost banke, da pridobi sredstva v času zapadlih obveznosti, ne da bi pri tem utrpela izgube. Pri transformaciji zapadlosti sredstev iz kratkoročnih v dolgoročne banka postane ranljiva na likvidnostno tveganje, saj vsaka nova transakcija ali zaveza vpliva na likvidnost banke. Pri tem nastane denarni tok, ki pa je lahko nepredvidljiv, saj je pod vplivom zunanjih dejavnikov. Učinkovitost merjenja likvidnostnega tveganja predstavlja sposobnost banke, da uravnava te nepričakovane denarne tokove in da ne prihaja do negativnih vrzeli. Neusklajenost denarnih tokov lahko banke znižajo oziroma odpravijo s t. i. likvidnostnimi blažilniki (angl. *liquidity buffer*) ali likvidnostnimi rezervami. Odbor za evropski bančni nadzor (angl. *Committee of European Banking Supervisors*) je likvidnostne blažilnike opredelil kot sredstva, ki so izredno pomembna v času stresnih situacij, ko se banka sooča s potrebo po financiranju likvidnih sredstev v kratkem časovnem obdobju, kjer ostali viri financiranja niso več na voljo oziroma ne zagotavljajo zadostne likvidnosti. Likvidnostni blažilniki so sestavljeni iz denarnih sredstev in drugih visoko likvidnih nezastavljenih sredstev. Ta sredstva bi morala zadostovati banki v stresnih okoliščinah in obdobju preživetja brez dodatnih prilagoditev v poslovnem modelu (CEBS,

2009, str. 12). Obdobje preživetja predstavlja kratkoročno obdobje, po navadi znaša en mesec, ko je banka sposobna poplačati vse obveznosti, ki zapadejo v tem obdobju brez dodatnih denarnih tokov in prodaje sredstev. V Poglavju 4 bom podrobneje opredelila likvidnostne blažilnike in obdobje preživetja ter zmožnost nadomestitve virov financiranja, ki predstavljajo pomemben člen pri učinkovitem merjenju likvidnostnega tveganja v bankah. Pri projekcijah denarnih tokov sta pomembni dve glavni razsežnosti: čas in znesek. Pri časovni komponenti lahko denarni tok zagotovo nastane v obravnavanem obdobju na referenčni dan (deterministični) oziroma nastane v naključnem (stohastični) trenutku v prihodnosti. Pri projekcijah je za banko pomemben tudi znesek postavke, saj je lahko za banko nastali znesek znan (deterministični) ali ne popolnoma določen (stohastičen). Če je znesek determinističen, je lahko denarni tok označen kot fiksni rezultat poslovnega procesa. Pri stohastičnem denarnem toku Castagna & Fede (2013, str. 111) poudarjata pomembnost štirih možnih podkategorij:

- vrednost kredita, ki nastane zaradi negotovosti, kot so neplačila komitentov, itd.;
- odvisnost denarnega toka od tržnih spremenljivk (Libor, Euribor, itd.);
- odvisnost denarnega toka od odločitev komitentov s katerimi banka ni seznanjena;
- nove poslovne transakcije.

V Tabeli 1 je prikazana razdelitev denarnih tokov glede na časovni okvir in vrednost, navedeni so primeri posameznih denarnih tokov.

Tabela 1: Taksonomija denarnih tokov

		Deterministični denarni tok	Stohastični denarni tok
Deterministična vrednost	Fiksna sredstva in obveznosti	Obveznice s fiksno obrestno mero in brez tveganj	Izplačilo posebne eksotične opcije
		Hipotekarna posojila s fiksno obrestno mero	Črpanje prejetih kreditnih linij
Stohastična vrednost	Sredstva, povezana s krediti		Prenova neto sedanje vrednosti zamud stranke
			Manjkajoči denarni tokovi, zaradi neizpolnitve obveznosti stranke
	Pogojno / indeksirana sredstva	Obveznice z variabilno obrestno mero in brez tveganj	
		Plačila evropskih opcij	Plačilo ameriških opcij
	Odločitve komitentov / nasprotnih strank		Dvig depozitov
		Dvig kreditnih linij Predplačilo hipotekarnih posojil Predplačilo depozitov	
Nove poslovne transakcije	Izdajanje novih dolžniških instrumentov kreditnih institucij	Novi depoziti	
	Obnovitev zapadlih pogodb	Nova posojila Nova sredstva	

Vir: A. Castagna, & F. Fede, *Measuring and managing liquidity risk*, 2013, str. 112.

Deterministični denarni tokovi kot so obveznice s fiksno obrestno mero, posojila ali hipotekarna posojila s fiksno obrestno mero nastanejo kot plačila s stalno obrestno mero in periodična nakazila kapitalskih vplačil v primeru amortizacije sredstev. Izdane obveznice in prejeta posojila na strani obveznosti prav tako povzročijo nastanek determinističnih denarnih tokov. V času stohastičnih denarnih tokov lahko nastanejo tudi deterministični denarni tokovi, če je pogodbeno določen znesek plačan ali prejet s strani banke, ali ko je vrednost zneska odvisna od odločitve banke. Pri analizi stohastičnih denarnih tokov lahko najprej izpostavimo denarne tokove, ki nastanejo kot neplačilo ene ali več strank, saj pri njih ne poznamo časovno določenega nastanka denarnega toka. Pri tem nastane manjkajoči denarni tok po neplačilu stranke, kar poimenujemo tudi kot negativni denarni tok. Stohastični denarni tokovi so lahko tudi indeksirani, saj so vezani na določene tržne spremenljivke, kot so kuponi z variabilno obrestno mero, vezani na Libor in plačilo evropskih opcij, ki so prav tako odvisne od ravni temeljnega sredstva ob izteku pogodbe. Pri slednjih je časovni okvir nastanka denarnega toka znan z razliko od ameriških opcij, kjer je banka kratko ali dolgo odprta in je časovni okvir odvisen od tržnih pogojev (Castagna, 2013 str. 113).

Pristop denarnih tokov izračunava in meri denarne tokove glede na časovno zapadlost posameznih bančnih transakcij. Sam pristop temelji na lestvici zapadlosti (angl. *maturity ladder*), ki na dnevni ravni primerja denarne prilive in denarne odlive na strani sredstev, obveznosti in izvenbilančnih postavk. Pri tem pristopu lahko analizo poenostavimo oziroma dodamo različne predpostavke, kot so nove poslovne transakcije ali stresni scenariji. V primeru, da pristop poenostavimo, lahko merimo likvidnost z likvidnostnimi razmiki oziroma usklajenost/neusklajenost denarnih tokov za posamezni časovni žep. Za vsak posamezni časovni žep oziroma obdobje (T) lahko izračunavamo kumulativne časovne neusklajene denarne tokove po enačbi (1):

$$KF(T) = \sum_{i=1}^N NF(t_i) \quad (1)$$

$KF(T)$ = kumulativno financiranje v določenem časovnem obdobju (T)

$NF(t_i)$ = neto financiranje v času t_i , kjer je $t_N=T$.

Časovno obdobje vsake analize likvidnosti mora biti natančno določeno. Struktura likvidnostne lestvice je lahko različna in vključuje različne postavke, časovne žepke in vključene poslovne enote, ki so predmet merjenja. Pri poenostavljeni metodi je pomembno merjenje kratkoročne likvidnosti, kjer ne vključujemo dodatnih predpostavk. Gre za mešani pristop, kjer so vključene denarne postavke, v katere vključujemo pričakovane denarne prilive in nepričakovane denarne odlive po časovni zapadlosti ter pogodbeno denarne prilive in dodatne prilive, ki lahko nastanejo s prodajo sredstev in zavarovanimi posojili. Pri tem je z vidika likvidnosti pomembno, da ima banka kratkoročna nezastavljena likvidnostna sredstva ter dolgoročna likvidna sredstva, kjer v daljšem obdobju z ustrezno zmožnostjo nadomestitve zniža oziroma izniči kumulativne odlive.

2.2 Kvantitativno merjenje likvidnostnega tveganja

Tveganje je vedno povezano z negotovostjo v prihodnosti in v praksi morajo biti banke vedno pripravljene na nepričakovane dogodke. Prav nepričakovani dogodki oziroma nepričakovani denarni tokovi so tisti, na katere morajo biti banke najbolj pozorne, ker jih ne morejo popolnoma nadzorovati. Denarni tokovi so generirani iz dveh dejavnikov: vzroka za likvidnost in vira likvidnosti. Vsi dejavniki, ki se nanašajo na trenutne in prihodnje denarne tokove poslovnih aktivnosti posamezne banke, se lahko obravnavajo kot vzroki za likvidnost. Pri tem jih lahko delimo na pozitivne in negativne vzroke likvidnosti. (Castagna & Fede, 2013, str. 118). Za ponazoritev kvantitativnega merjenja likvidnostnega tveganja najprej opredelimo pozitivni denarni tok (dt^+) v enačbi (2):

$$dt^+(t_0, t_i) = dt^+(t_0, t_i) \quad (2)$$

d_i = denarni tok

t_0 = začetni datum

t_i = določen datum opazovanja

Enačba predstavlja vsoto pričakovanih pozitivnih denarnih tokov, ki nastanejo v času t_i , glede na začetni datum t_0 . Podobno lahko prikažemo enačbo (3) izračuna negativnih denarnih tokov kot naslednje:

$$dt^-(t_0, t_i) = dt^-(t_0, t_i) \quad (3)$$

V Poglavju 2.1 sem prikazala različne kategorije denarnih tokov, kjer sem opazila, da je večina denarnih tokov stohastičnih glede na vrednost, čas nastanka ali oboje. Ne glede na to, ali je denarni tok pozitiven ali negativen, gre za pričakovani denarni tok, kar pomeni, da je njihova porazdelitev v vsakem časovnem obdobju določena, kar poveča učinkovito merjenje likvidnostnega tveganja. Posledično Castagna & Fede (2013, str. 118) opredelita denarne tokove posameznih sklopov pogodb in/ali vrednostne papirje (p_1, p_2, \dots, p_N) na pozitivni denarni tok v enačbi (4):

$$dt^+(t_0, t_1) = \sum_{j=1}^N dt^+(t_0, t_1; p_j) \quad (4)$$

in podobno za negativni denarni tok v enačbi (5):

$$dt^-(t_0, t_1) = \sum_{j=1}^N dt^-(t_0, t_1; p_j) \quad (5)$$

Če je začetni datum t_0 , lahko denarni tok ($DT(t_0, t_j)$) opredelimo kot kumulativno vsoto vseh denarnih tokov s pričetkom časovnega obdobja t_a do konca časovnega obdobja t_b z enačbo (6):

$$DT(t_0, t_a, t_b) = \sum_{i=a}^b (dt^+(t_0, t_i) + dt^-(t_0, t_i)) \quad (6)$$

Pričakovani denarni tok in kumulativni denarni tok nam omogočata, da izvedemo osnovno merjenje likvidnosti na primeru časovne strukture pričakovanih denarnih tokov. Časovno strukturo pričakovanih denarnih tokov (v nadaljevanju PDT) lahko opredelimo kot zbiranje podatkov, urejenih po datumu, pozitivnih in pričakovanih denarnih tokov in zapadlosti glede na najdaljšo zapadlost, t_b v naslednji enačbi (7):

$$PDT(t_0, t_b) = [dt^+(t_0, t_0), dt^-(t_0, t_0), dt^+(t_0, t_1), dt^-(t_0, t_1), \dots, dt^+(t_0, t_b), dt^-(t_0, t_b)] \quad (7)$$

Izračun pričakovanih denarnih tokov lahko poimenujemo tudi lestvico zapadlosti in se v praksi uporablja za merjenje kratkoročne likvidnosti do enega leta ali dolgoročne likvidnosti nad enim letom. Banke si s pomočjo poenostavljenih modelov merjenja denarnih tokov pomagajo pri učinkovitem izpolnjevanju smernic merjenja likvidnostnega tveganja s strani nadzorniških organov. Hkrati lahko lestvica zapadlosti predstavlja osnovno za izvedbo stresnih scenarijev, ki so za banko zelo pomembni pri učinkovitem merjenju likvidnostnega tveganja. Stresni scenariji v času krize predstavljajo pomemben člen pri učinkovitem upravljanju z likvidnostnim tveganjem, saj lahko banke oblikujejo različne scenarije glede na poslovanje banke, tržne okoliščine in pričakovanja v prihodnosti. Podrobneje jih bom predstavila v Poglavju 4.2. Kumulativni izračun denarnih tokov je podoben izračunu pričakovanih kumulativni denarnih tokov (PKDT) v enačbi (8), kjer gre prav tako za zbiranje podatkov pričakovanih denarnih tokov z začetkom v času t_0 in koncem v času t_b :

$$PKDT(t_0, t_b) = [DT(t_0, t_0, t_1), DT(t_0, t_0, t_2), \dots, DT(t_0, t_0, t_b)] \quad (8)$$

Banke pri merjenju pričakovanih kumulativnih denarnih tokov lahko izračunavajo pretekle gibanje neto denarnih tokov in njihov vpliv na celotno likvidnostno pozicijo banke za določeno obdobje. Pozitiven učinek tega izračuna se pokaže, če ima banka na določen dan negativen likvidnostni tok, kjer lahko pozicijo izravna s preteklim pozitivnim denarnim tokom. Kot primer v Tabeli 2 navajam enostavno bilanco stanja, kjer so obveznice in posojila na strani sredstev krita z obveznicami, depoziti in kapitalom na strani obveznosti.

Tabela 2: Sredstva in obveznosti enostavne bilance stanja

Sredstva		Obveznosti	
Obveznice	60	Obveznice	80
Posojila	140	Depozit	80
		Kapital	40

Vir: Povzeto in prirejeno po A. Castagna, & F. Fede, *Measuring and managing liquidity risk*, 2013, str. 114.

Za ponazoritev izračuna pričakovanih neto denarnih tokov moram postavkam določiti zapadlost, kar prikazujem s Tabelo 3. Priliv v bilanci stanja nastane, ko sredstva zapadejo in pri tem nastane pozitiven denarni tok. Nastanek negativnega denarnega toka pa nastane, ko zapadejo obveznosti banke, ki jih mora ta v določenem časovnem obdobju poravnati.

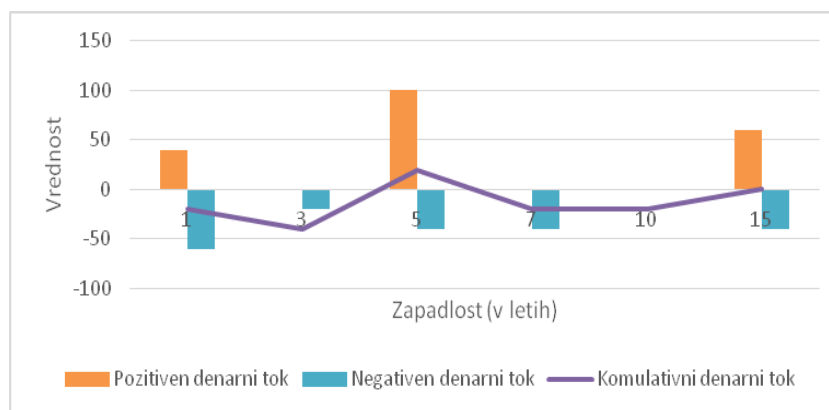
Tabela 3: Sredstva in obveznosti, razvrščena po zapadlosti po letih

Zapadlost (leta)	Sredstva	Obveznosti
1	40	60
3		20
5	100	40
7		40
10		
15	60	40

Vir: Povzeto in prirejeno po A. Castagna, & F. Fede, Measuring and managing liquidity risk, 2013, str. 114.

Za prikaz izračuna neto denarnega toka in kumulativnega denarnega toka vrednosti v bilanci stanja zberemo skupaj in sortiramo po njihovi zapadlosti. Na Sliki 1 je prikaz izračuna, iz katerega je razvidno gibanje vrednosti kumulativnega denarnega toka glede na vrednosti sredstev in obveznosti ter njihove zapadlosti.

Slika 1 : Časovna struktura pričakovanih denarnih tokov poenostavljene bilance stanja

Vir: Povzeto in prirejeno po A. Castagna, & F. Fede, Measuring and managing liquidity risk, 2013, str. 114.

Enostavno ponazoritev izračuna denarnih tokov lahko prikažemo tudi bolj realistično, pri čemer upoštevamo donosnost sredstev in obveznosti, kjer predpostavimo letno izplačilo kuponov in povprečni donos na vse zapadlosti v določenem časovnem obdobju. V spodnji Tabeli 4 sem poljubno določila obrestne mere in donosnost pri posameznih postavkah:

Tabela 4: Stopnje donosa in obrestne mere sredstev in obveznosti

Zapadlost (leta)	Sredstva (%)	Obveznosti (%)
1		3
3	5	3
5		2
7	4	2
10		
15	5	2

Vir: Povzeto in prirejeno po A. Castagna, & F. Fede, *Measuring and managing liquidity risk*, 2013, str. 114.

Ob upoštevanju obresti v Tabeli 4 in vrednosti sredstev ter obveznostih, razvrščenih po zapadlosti v Tabeli 3, dobimo vrednosti pozitivnih in negativnih denarnih tokov. Izračun denarnih tokov sem prikazala v Tabeli 5. Iz nominalnih vrednosti in pripadajočih obresti sem izračunala pričakovani kumulativni denarni tok (PKDT). Neto denarni tok prikazuje razliko med celotnimi pozitivnimi prilivi in celotnimi denarnimi odlivi, kjer je vrednost prenesena v naslednje obdobje, medtem ko kumulativni denarni tok prikazuje razliko med trenutnim denarnim tokom in denarnim tokom iz prejšnjega obdobja.

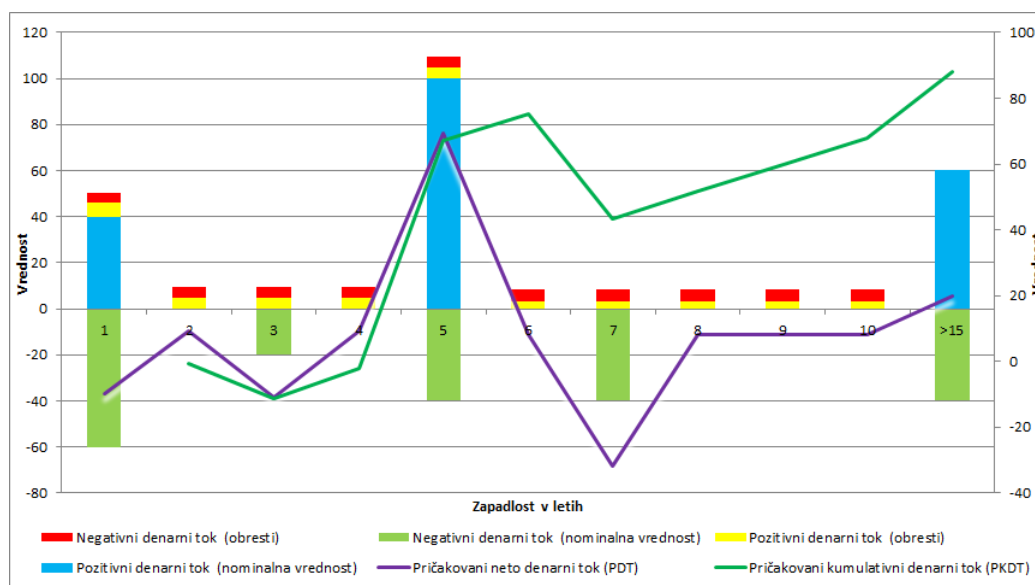
Tabela 5: Struktura denarnih tokov in kumulativni denarni tokovi

Leta	Pozitivni denarni tok		Negativni denarni tok		Pričakovani denarni tok (PDT)	Pričakovani kumulativni denarni tok (PKDT)
	Nominalna vrednost	Obresti	Nominalna vrednost	Obresti		
1	40,0	5,95	-60,0	4,25	-9,8	
2	0,0	4,95	0,0	4,25	9,2	-0,60
3	0,0	4,95	-20,0	4,25	-10,8	-11,40
4	0,0	4,95	0,0	4,25	9,2	-2,20
5	100,0	4,95	-40,0	4,25	69,2	67,00
6	0,0	3,15	0,0	5,05	8,2	75,20
7	0,0	3,15	-40,0	5,05	-31,8	43,40
8	0,0	3,15	0,0	5,05	8,2	51,60
9	0,0	3,15	0,0	5,05	8,2	59,80
10	0,0	3,15	0,0	5,05	8,2	68,00
>15	60,0	0,00	-40,0	0,00	20,0	88,00

Vir: Povzeto in prirejeno po A. Castagna, & F. Fede, *Measuring and managing liquidity risk*, 2013, str. 114.

V Sliki 2 je prikazana struktura pričakovanih denarnih tokov poenostavljene bilance stanja glede na zapadlost in glede na denarni tok (pozitiven ali negativen). Iz Slike 2 je prav tako razbrati vrednosti kumulativnih denarnih tokov.

Slika 2: Struktura pričakovanih denarnih tokov in pričakovani kumulativni denarni tok poenostavljene bilance stanja

Vir: Povzeto in prirejeno po A. Castagna, & F. Fede, *Measuring and managing liquidity risk*, 2013, str. 114.

Slika 2 prikazuje gibanje pričakovanega neto denarnega in pričakovanega kumulativnega denarnega toka po zapadlosti. Iz projekcije denarnih tokov je razvidno, da ne glede na to, da je v določenih obdobjih negativni denarni tok, ima banka lahko pozitiven kumulativni denarni tok, saj je pozitiven denarni tok prenesen iz prejšnjega obdobja in tako lahko krije negativne vrzeli v določenih obdobjih. Banka lahko s pomočjo enostavne metode merjenja denarnih tokov po časovni zapadlosti ugotovi, v katerem časovnem žepku ima primanjkljaj denarnega toka. Razporeditev postavk po preostali zapadlosti in ne po stanju v bilanci omogoči banki boljši pregled nad likvidnostno situacijo. Banka si tako s pomočjo denarnih tokov razvrščenih po zapadlosti lahko pomaga pri določanju stresnih scenarijev.

Prav tako denarni tokovi banki omogočajo merjenje kratkoročnega in dolgoročnega likvidnostnega tveganja in izpolnjevanje novih smernic predstavljenih s strani Evropske bančne agencije v okviru merjenja kazalnikov LCR in NSFR in sedanje veljavne zahteve za zagotavljanje ustrezne likvidnostne pozicije predpisane s strani banke Slovenije, ki ga merijo s pomočjo količnika likvidnosti (KL).

V nadaljevanju bom predstavila vlogo centralne bank, regulatornih in nadzorniških institucij, ki usmerjajo banke pri merjenju in obvladovanju likvidnostnega tveganja. Njihova odgovornost je, da predvsem v času krize nadzirajo banke pri učinkovitem obvladovanju tveganj, razvijajo nove poročevalske kriterije na področju merjenja tveganj in predstavljajo posojilodajalca v skrajni sili.

3 VLOGA CENTRALNE BANKE IN REGULATORNEGA NADZORA V BANKAH

Kriza na finančnih trgih zaradi primanjkljaja likvidnosti posledično negativno vpliva na davkoplačevalski denar in celotno tržno gospodarstvo. Stroški sistematičnega likvidnostnega tveganja lahko destabilizirajo finančni sektor. V takih primerih je intervencija centralne banke izredno pomembna za gospodarstvo kot celoto. Poleg nadzora centralnih bank in nadzornih institucij nad likvidnostjo v bankah so ključnega pomena novi pravilniki, regulatorni obrazci, standardi, itd., ki merijo tveganja in naj bi izhajali predvsem iz revizij, obstoječih pravil in tehnik ter njihovih sprememb, nadgraditev oziroma dopolnitev. Uspešnost regulatornega nadzora bo tako odvisna predvsem od učinkovite implementacije novosti v sistemih bank, nagnjenosti banke k prevzemanju tveganja ter internih kontrol pri merjenju in ustreznih sistemov upravljanja s tveganji. Poleg učinkovitega nadzora nad bankami je tako izrednega pomembna tudi regulativa, ki pomeni določanje natančnih navodil za merjenje tveganj in spremljanje njihovega izpolnjevanja. V Poglavlju 5 bom predstavila nove smernice s strani nadzorniških organov na področju merjenja likvidnostnega tveganja.

3.1 Vloga centralne banke

Naloga centralne banke je med vsemi finančnimi nadzorniki ključnega pomena, predvsem zaradi njene vloge organa, ki skrbi za stabilnost finančnega sistema in likvidnost ter dejanske imunitete pred stečajem (Flannery, 1996). Centralna banka predstavlja posojilodajalca v skrajni sili in poseduje orodja za stabilizacijo trga. Mikroekonomski cilj centralne banke je ohranjanje stabilnosti bančnega sistema, zato izvaja svoje naloge z zagotavljanjem likvidnosti finančnemu sistemu. Po besedah Fischerja (1999, str. 45) jo lahko opredelimo kot posojilodajalca v skrajni sili, kot zmožnost posojanja denarja v obdobjih, ko noben drug posojilodajalec ni pripravljen ali sposoben posojati v zadostnem obsegu, da bi preprečil ali končal finančno krizo. Ta vloga pa hkrati predstavlja moralno tveganje, saj centralne banke s prevzemom te funkcije zahtevajo tudi večji nadzor nad delovanjem, vendar hkrati ustavi prenos likvidnostnih težav na ostale ekonomske subjekte. Vloga posojilodajalca v skrajni sili prinaša tako pozitivne kot negativne posledice, saj mora centralna banka prevzeti potencialne izgube, kot so moralni hazard ter kreditno tveganje, hkrati pa omogoča normalno delujoč in likviden finančni sistem (Kunovar, 2002). Poleg omenjene funkcije pa centralna banka po besedah Scheller (2006, str. 77) opravlja tudi sledeče naloge:

- država preko centralne banke omogoča reševanje finančnih institucij;
- država preko centralne banke jamči za depozite pri bankah;
- deluje kot klirinška hiša komercialnih bank;
- opravlja funkcijo nadzornika bančnega sistema.

Na žalost pa se v večini primerov centralna banka osredotoča na intervencijo na trgu, ko že nastane kriza in ne toliko na preprečevanje finančnih težav. Pri tem skuša zmanjšati sekundarne posledice finančnih šokov, kot so negativni vplivi in verižni učinki z dodatno likvidnostjo na trgu in tako preprečiti začarani krog med tržno likvidnostjo in tveganjem financiranja likvidnosti ter zaustaviti dodatno poslabšanje situacije na trgu. Kljub potrebni intervenciji na trgu pa centralna banka ne more izkoreniniti vzroka za nastanek situacije in zagotoviti uspeha pri reševanju finančne krize. Banka Slovenije opredeljuje različne elemente pri svojem nadzoru ter ocenjevanju poslovanja banke in njene kapitalske ustreznosti. Elementi področja likvidnosti predstavljajo smiselne člene, s katerimi lahko natančneje opredelimo likvidnostno tveganje posamezne institucije in ga tudi smiselno ocenimo. Elemente razdeli na naslednja področja (BS, 2007, str. 30):

- **Struktura obveznosti**

Nadzor likvidnostnega tveganja bank se najprej začne pri strukturi obveznosti, kjer velja, da banka, ki ima stabilne obveznosti, ima manj likvidnostnih težav, kot banka, ki ima primanjkljaj v stabilnih virih. Pri analizi strukture obveznosti se Banka Slovenije osredotoča na: strukturo vlog po produktih, vrsti vlagateljev in dospelosti ter stabilnost obveznosti. Pri stabilnosti obveznosti veljajo splošna pravila, ki niso vedno pravilna: vloge z daljšo ročnostjo so bolj stabilne kot vloge s krajšo ročnostjo, vloge gospodinjstev so bolj stabilne od vlog podjetij ali države in majhne vloge so bolj stabilne od velikih vlog. Ne smemo pa pozabiti tudi na vpliv trdno vzpostavljenega odnosa z vlagatelji, ki lahko pozitivno vplivajo na stabilnost obveznosti (BS, 2007, str. 30).

- **Koncentracija obveznosti**

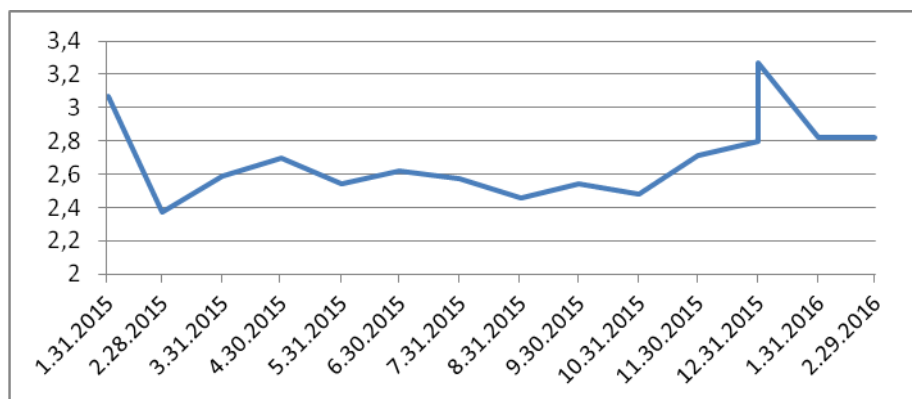
Predčasna razvezava vlog lahko banko popelje do likvidnostnih težav, kar se je tudi izkazalo v trenutno finančni krizi, ko je prihajalo do večjih dvigov sredstev. Težava se pojavi, ko zapade večja količina sredstev v kratkem časovnem obdobju, zato je izredno pomembno, da ima banka zagotovljeno razpršenost vlog glede na izvor, višino in dospelost (BS, 2007, str. 30).

- **Dostop do virov**

Banka Slovenije se pri nadzoru dostopa do novih virov financiranja osredotoča na zanesljivost, stabilnost in razpršenost virov. Na nastanek finančne krize je vplival tudi dostop do finančnih virov, predvsem medbančno financiranje. Banka poleg zbiranja vlog pridobiva novo financiranje z zadolževanjem na tujih trgih, to je medbančni kapitalski trg ter izdaja delnic. Dostop do virov financiranja je specifičen za vsako banko posebej glede na njeno kapitalsko pozicijo, bonitetno oceno, trenutne tržne razmere in ugled. Eden izmed stabilnih virov v času finančne krize je ostala centralna banka, ki velja za posojilodajalca v skrajni sili in tako zagotavlja bankam dodatna likvidna sredstva (BS, 2007, str. 30).

V Sliki 3 je prikazano gibanje deleža virov centralne banke Slovenije v vseh obveznostih poslovnih bank (celotna obveznost brez kapitala in rezerv). V zadnjem mesecu se je delež znižal, vendar ohranja visoko raven glede na leto 2015 (ECB, 2016).

Slika 3: Delež virov centralne banke Slovenije v vseh obveznostih (v %)

Vir: Povzeto in prirejeno po Evropski centralni banki - Euro area member states, 2016

- **Likvidnost sredstev**

Vsaka banka mora zagotoviti zadostno količino likvidnostnih sredstev glede na svoje obveznosti. Ta funkcija je izredno pomembna za vsako banko in predstavlja funkcijo stabilnosti strukture obveznosti in potencialne rasti sredstev. Pri tem je vloga centralne banke, da oceni ustreznost vrste in obsega likvidnih sredstev ter zmožnost njihove unovčljivosti (BS, 2007, str. 30).

- **Razmik v dospelosti obveznosti in sredstev**

Eden izmed ključnih načinov merjenja likvidnostnega tveganja je pregled usklajenosti denarnih tokov sredstev in obveznosti glede na preostalo zapadlost postavk. Banka mora učinkovito spremljati vrzeli med sredstvi in obveznostmi in pravočasno zaznati negativne vrzeli. V trenutnih razmerah banke večjo pozornost namenjajo merjenju kratkoročne likvidnosti, vendar za dobičkonosno poslovanje ne smejo zanemariti dolgoročne likvidnosti (BS, 2007, str. 30).

- **Trendi**

Banka Slovenije si s pomočjo predhodnih naštetih elementov pomaga pri napovedih gibanja ključnih kazalnikov merjenja likvidnosti, ki lahko pokažejo potencialne probleme pri posamezni banki (BS, 2007, str. 30).

Banka Slovenije kot nadzornik spremljanja likvidnosti poslovnih bank v Sloveniji se pri nadzoru in ocenjevanju likvidnostnega tveganja osredotoči na naslednja področja (Banka Slovenije, 2007, str. 9):

- spremljanje izpolnjevanja predpisane višine količnikov likvidnosti v posameznih časovnih razredih glede na zapadlost sredstev in obveznosti;
- analizo višine likvidnih sredstev posamezne banke in delež likvidnih sredstev v povprečni aktivi in pokritje kratkoročnih vlog nebančnega sektorja z likvidnimi sredstvi;
- spremljanje in analiza likvidnostne pozicije na medbančnem trgu in pregled povprečnega mesečnega zneska kreditiranja;
- spremljanje načrtovanih tokov likvidnosti za tekoči in naslednji delovni dan ter končno stanje poravnalnega računa in gotovine;
- analiziranje koncentracije virov sredstev po izvoru in dospelosti posamezne postavke.

Poleg centralne banke je ključnega pomena pri reševanju bank vloga nadzornih institucij in regulatorjev. Nadzorne institucije vplivajo na poslovanje bank s priporočili in predpisovanjem splošnih pravil, medtem ko regulatorne institucije določajo pravila, spremljanje njihove implementacije v sistem bank in njihovo izpolnjevanje. Danes ima poleg nacionalnih centralnih bank in Evropske centralne banke izredno pomembno vlogo tudi Evropska bančna agencija, ki je bila ustanovljena po finančni krizi, da bi pripravila standarde za nadzor bank, ki bi jih morali nacionalni nadzorniki upoštevati in potem tem pripraviti ustrezno regulativo.

3.2 Vloga regulatornega nadzora v bankah

Naloga evropskega bančnega organa oziroma Evropske bančne agencije je vzpostaviti enoten, učinkovit, pregleden in predpisan nadzorni okvir za vse banke Evropske Unije. Pri tem izvaja standardni sveženj pravil za nadzor nad bankami Evropske Unije, katerega cilj je vzpostavitev preglednega in stabilnega enotnega trga. V času zadnje finančne krize se je veliko dvomilo v učinkovitost regularnega nadzora nad merjenjem, interpretiranjem, obvladovanjem in zniževanjem tveganj v bankah. Predvsem likvidnostno in obrestno tveganje sta bila deležna premalo pozornosti s strani regulatorjev. Posledično je v času krize prišlo do prepozna odziva na likvidnostne težave, saj banke niso imele dovolj učinkovitih in dovolj razvitih internih modelov upravljanja s tveganji. Prav tako Evropska centralna banka in enoten mehanizem nadzora nista napredovala na tem področju. Edini regulator je bila nacionalna centralna banka, ki je minimalno nadzirala likvidnostno tveganje. Banka Slovenije je zato v letu 2007 razvila tako imenovan količnik likvidnosti za zagotavljanje ustrezne likvidnostne pozicije, ki je podrobneje predstavljen v Poglavju 6.1.1.

Finančna kriza je tako ponovno poudarila pomembnost likvidnosti na finančnih trgih in v bančnem sektorju. Posledica je bilo zavedanje, da tržni pogoji lahko zelo hitro spremenijo

razmere na trgu in da nelikvidnost bank lahko traja neomejeno dolgo. Za zagotavljanje učinkovitega nadzora nad bančnim poslovanjem je Baselski odbor za bančni nadzor predstavil enotne bančne standarde, ki jih predpisuje Basel III. Svet Evropske unije in Evropski parlament pa sta sprejela novo kapitalsko direktivo in uredbo, ki se imenuje CRD IV, s katero bodo banke morale uvesti novosti, ki jih je prinesel sporazum Basel III. Novosti se pojavijo na področju kapitala, likvidnostnega tveganja in kreditnega tveganja. Namen Direktive CRD IV je v novem načinu delovanja bank, da bodo v prihodnje sposobne prevzeti finančne šoke in se sposobne izogniti prevelikemu prevzemanju tveganj. Banke morajo v okviru novega uredbenega paketa zagotavljati minimalni nivo kapitalskega količnika, likvidnostnega količnika ter količnik finančnega vzvoda v kratkem in dolgem obdobju. Ena izmed večjih pomanjkljivosti predhodnih bančnih standardov Basel II je bila slaba opredelitev kapitala in neučinkovito spremljanje likvidnostnega tveganja. Likvidnostno tveganje ni bilo predmet zanimanja nadzornih institucij. Posledično se Direktiva CRD IV osredotoči predvsem na reforme definicije kapitala, uvedbo kreditnega tveganja nasprotne stranke, likvidnostnega količnika in količnika finančnega vzvoda. Zahteve regulatorjev se med državami razlikujejo, pri čemer lahko posredno vplivajo na učinkovitost nadzornih ukrepov na globalni ravni.

Baselski odbor za bančni nadzor je tako v letu 2008 izdal smernice za merjenje likvidnosti v publikaciji '*Načela za obvladovanje likvidnostnega tveganja*' (angl. *Principles for Sound Liquidity Risk Management and Supervision*). Poudarek je na pomembnosti vzpostavitve temeljnih okvirov za obvladovanje likvidnostnega tveganja, ki so vključeni v sam proces merjenja tveganj na ravni posamezne banke. Banke do takrat niso imele osnovnih načel upravljanja z likvidnostnim tveganjem in ustreznih okvirov za merjenje tega tveganja. Da bi se izognili izgubam v prihodnje, je Baselski odbor za bančni nadzor opravil temeljit pregled dosedanjih praks in izpostavil naslednja pomembna področja, kjer so potrebne dodatne smernice (BCBS, 2008, str. 34):

- pomembnost vzpostavitve tolerance likvidnostnega tveganja;
- vzdrževanje primerne ravni likvidnosti, ki vključujejo likvidna sredstva;
- pomembnost alokacije likvidnostnih stroškov in tveganj med vse pomembne aktivnosti poslovanja;
- merjenje celotnega obsega likvidnostnega tveganja;
- uporaba osnovnih in stresnih scenarijev merjenja likvidnostnega tveganja;
- potreba po operativnem načrtu plana financiranja;
- upravljanje dnevne likvidnosti in zavarovanj.

V letu 2009 je Baselski odbor objavil posvetovalni dokument z naslovom *Mednarodni okvir za merjenje likvidnostnega tveganja, standardi in merjenja* (angl. *International Framework for Liquidity Risk Measurement, Standards and Monitoring*), kjer gre za poudarek na absorbiranju šokov, ki nastanejo v stresnih situacijah in znižanju prelivanja negativnih posledic iz finančnega sektorja na gospodarstvo. V publikaciji so bili izdani najpomembnejši

elementi za vzpostavitev trdnega okvira upravljanja z likvidnostnim tveganjem, kot so (BCBS,2009):

- nadzor s strani višjega vodstva in upravnega odbora;
- oblikovanje politik in meje dovoljenega prevzemanja tveganj;
- uporaba orodij za upravljanje likvidnostnega tveganja, kot so napovedi denarnih tokov, postavljanje limitov in likvidnostni stresni scenariji;
- razvoj zanesljivih in vsestranskih načrtov financiranja;
- vzdrževanje zadostne količine visoko likvidnih sredstev za izpolnitev načrtov likvidnostnih potreb.

V dokumentu iz leta 2009 sta bila prvič omenjena tudi nova regulatorna kazalnika spremljanja likvidnostnega tveganja, ki sta tudi predmet obravnave magistrske naloge. Prvi kazalnik, ki meri kratkoročno likvidnost in zagotavlja, da ima banka dovolj likvidnih sredstev za obdobje 30 dni, je bil poimenovan kot kazalnik likvidnostnega kritja oziroma kazalnika LCR. Drugi kazalnik, ki se osredotoča na dolgoročno obdobje in spodbuja banke, da zagotavljajo dovolj stabilnih virov financiranja za kritje potrebnih virov, so poimenovali kazalnik neto stabilnega financiranja ali kazalnik NSFR (BCBS, 2009, str. 25). V letu 2010 je bil nato dokument nekoliko spremenjen, vendar objavljen z enakim naslovom *Basel III: Mednarodni okvir za merjenje likvidnostnega tveganja, standardi in merjenja* (angl. *Basel III: International framework for liquidity risk measurement, standards and monitoring*) V dokumentu so predstavljene reforme za krepitev globalnih kapitalskih in likvidnostnih predpisov s ciljem spodbujanja bolj prožnega bančnega sistema. Cilj reform je izboljšati sposobnost bančnega sektorja, da absorbira šoke, ki nastajajo ob finančnih in ekonomskih stresnih situacijah. Prav tako je dokument določil pravila in časovne omejitve implementacije novih likvidnostnih okvirov Uredbe Basel III (BCBS, 2010b). Dokument je bil nato v začetku leta 2013 spet nekoliko spremenjen in objavljen pod naslovom *Basel III: Kazalnik likvidnostnega kritja in orodja za merjenje likvidnostnega tveganja* (angl. *Basel III: The Liquidity Coverage Ratio and Liquidity Risk Monitoring Tools*).

Poleg omenjenih kazalnikov pa je leta 2013 Evropska bančna agencija izdala osnutek novih tehničnih standardov v členu 415(3)(b) Direktive (EU) št. 575/2013. Izvedbena Uredba Evropske komisije je nato 1 marca 2016 izdala dokument o spremembi Izvedbene uredbe št. 680/2014 glede dodatnih metrik poročanja likvidnosti. Nov osnutek predstavlja dodatne likvidnostne matrike, ki bodo zagotavljale ustrezna orodja kot pomoč nadzornim organom pri ocenjevanju likvidnostnega tveganja. Cilj nove Direktive CRD IV je krepitev odpornosti bank v Evropski Uniji, da bi v prihodnje lažje absorbirale ekonomske šoke, hkrati pa še naprej omogočale financirati gospodarsko dejavnost in rast. V nadaljevanju bom najprej predstavila likvidnostne blažilnike, ter nato v Poglavju 5 nove smernice merjenja likvidnostnega tveganja.

4 LIKVIDNOSTNI BLAŽILNIKI IN OBDOBJE PREŽIVETJA

V poglavju bom pojasnila, kaj so likvidnostni blažilniki oziroma likvidnostne rezerve in zmožnost nadomestitve virov financiranja (angl. *Counterbalancing capacity*), kako so povezani z likvidnostnim tveganjem, kako vplivajo na poslovanje finančne institucije in obravnavala naslednje:

- kdaj nastane potreba po uporabi likvidnostnih blažilnikov;
- kako banka financira likvidnostne blažilnike;
- stroški likvidnostnih blažilnikov.

Prav tako bom predstavila stresne scenarije na področju likvidnostnega tveganja, ki so osnova za postavitev modela za merjenje likvidnostnih blažilnikov in izpolnjevanje novih regulativ merjenja likvidnostnega tveganja s strani Evropske bančne agencije. Stresni scenariji merjenja likvidnostnega tveganja niso del regulatornega poročanja, vendar predstavljajo pomemben člen pri učinkovitem merjenju likvidnostnega tveganja in lahko predstavljajo podlago za nadaljnje izračune kazalnikov oziroma služijo kot samostojni izračun merjenja likvidnostnih scenarijev, kjer se meri stanje bilance stanja posamezne banke oziroma denarne tokove.

4.1 Likvidnostni blažilniki in obdobje preživetja

Odbor evropskih bančnih nadzornikov (angl. *Committee of European Banking Supervisors ali CEBS*), v nadaljevanju CEBS, je v letu 2009 objavil dokument *Smernice o likvidnostnih blažilnikih in obdobju preživetja*. Dokument je bil sestavljen kot odziv na priporočilo ekonomsko-finančnega odbora Evropskega sveta, katerega mnenje je bilo, da morajo regulatorji razviti in izvajati postopke, ki zagotavljajo, da finančna podjetja izvajajo politike za boljše upravljanje likvidnostnega tveganja z upoštevanjem ustvarjanja likvidnostnih rezerv. V dokumentu predstavi smernice za določitev velikosti in sestave likvidnostnih blažilnikov, ki omogočajo institucijam učinkovito upravljanje likvidnosti v stresnih okoliščinah v obdobju vsaj 1 meseca brez spreminjanja poslovanja. Obstaja veliko smernic upravljanja z likvidnostnim blažilnikom v literaturi in regulativnih sistemih, vendar CEBS v svojem dokumentu predstavlja izboljšave dobrih praks. Smernice morajo biti hkrati prilagojene strategiji upravljanja z likvidnostnim tveganjem v instituciji, poslovnim modelom in toleranci banke do tveganj. Bolj je banka izpostavlja likvidnostnemu tveganju, večji likvidnostni blažilnik mora imeti. Kot sem že predhodno napisala, je likvidnostni blažilnik opredeljen kot kratkoročni konec zmožnosti nadomestitve v obdobju načrtovanega scenarija (obdobje preživetja). Za vsako institucijo so likvidnostni blažilniki izrednega pomena predvsem v času stresnih situacij, ko mora institucija nujno povečati svojo likvidnost v kratkem časovnem obdobju in dosednji viri financiranja niso več na voljo oziroma ne zagotavljajo zadostne količine likvidnosti. Likvidnostni blažilnik je odvisen od 3 dimenzij: značilnosti stresnih scenarijev, časovnega obdobja in značilnosti sredstev v blažilniku (CEBS, 2009, str. 3).

Posvetovalni dokument zagotavlja okvir za izračun likvidnostnih blažilnikov kot tudi sestavo za postavitev stresnih scenarijev, ki se izvajajo v daljšem časovnem obdobju in njihov kratkoročni vpliv na dve časovni obdobji: vsaj prvi teden in prvi mesec. Parametri pri izdelavi stresnih scenarijev niso natančno določeni, saj lahko uporaba istih parametrov med institucijami povzroči sistematično tveganje. CEBS (CEBS, str. 5) meni, da mora vsaka institucija postaviti lastni okvir glede na njeno izpostavljenost tveganju, izpostavljenost do strank in naravo poslovanja. Kot je bilo že v prejšnjem poglavju napisano, morajo biti likvidnostni blažilniki sestavljeni iz denarja in sredstev, ki zagotavljajo ustvarjanje likvidnosti v kratkem časovnem obdobju in po predvideni vrednosti (sredstva). Ustvarjena sredstva v kratkem odboju, ki so visoko likvidna na zasebnih trgih in razpoložljiva pri centralni banki, se lahko upoštevajo kot likvidnostni blažilnik. Za dolgoročne blažilnike (vsaj en mesec) se lahko upoštevajo tudi druga visoko likvidna sredstva. Kot je bilo že v Poglavju 2.1 omenjeno, morajo institucije razviti projekcije denarnih tokov, kot so pričakovani denarni prilivi, pričakovani denarni odlivi in pričakovane zmožnosti nadomestitve virov financiranja ter jih ustrezno razčleniti po postavkah poslovanja, inštrumentih in časovnih zapadlosti. Vsota pričakovanih denarnih odlivov mora biti določena za vsako časovno zapadlost in odšteta od vsote pričakovanih denarnih prilivov. Če je v določenem časovnem žepku vsota denarnih odlivov večja od denarnih prilivov, mora banka zagotoviti dodatno likvidnost za pokrivanje negativne vrzeli (CEBS, 2009, str. 11).

Ob postavitvi okvirov merjenja likvidnostnih blažilnikov mora banka zagotoviti dve obliki projekcij denarnih tokov. Ena oblika projekcije sestavlja denarne tokove, ki vključujejo predpostavke pri normalnem poslovanju za namen upravljanja z dnevno likvidnostjo. Medtem ko mora druga projekcija vsebovati predpostavke za prikaz poslovanja v stresnih okoliščinah, ki temeljijo na projekcijah pri normalnem poslovanju. Vsi pričakovani denarni tokovi po postavkah in po časovni zapadlosti morajo biti spremenjeni glede na predpostavke v stresnih okoliščinah. Število scenarijev in njihova razčlenjenost je odraz nivoja kompleksnosti, poslovnega modela in velikosti institucije. Pri tem so denarni prilivi in odlivi odvisni od poslovne strategije in poslovnega modela, medtem ko mora načrt zmožnosti nadomestitve virov financiranja izhajati iz potreb po financiranju, ki so posledica načrtovanih poslovnih dejavnosti in strategije v dolgem časovnem obdobju. Le ta mora vsebovati načrt za zagotovitev presežne likvidnosti in likvidnosti nad normalnim poslovanjem v kratkem, srednjem in dolgoročnem obdobju glede na stresne scenarije.

Kot je bilo že predstavljeno v poglavju 2.1.1, morajo banke za normalno poslovanje razviti projekcije denarnih tokov. Te projekcije morajo pokrivati pričakovane denarne prilive, pričakovane denarne odlive in pričakovane zmožnosti nadomestitve virov financiranja glede na postavke bilance stanja in zapadlosti. Pri tem mora banka ločiti denarne tokove na pogodbene vrednosti ter izbrati najbolj primerno in konzervativno vrsto zapadlosti pri ocenjevanju likvidnostne situacije. Kot sem že predstavila v poglavju 2.1.1 se likvidnostni razmiki oziroma usklajenost / neusklajenost denarnih tokov izračunavajo kot razlika med

denarnimi prilivi in denarnimi odlivi glede na določen časovni žep. Če je v določenem časovnem žepku vrednost denarnih odlivov višja od vrednosti denarnih prilivov, nastane likvidnostni primanjkljaj. Banka mora nato izračunati likvidnostni primanjkljaj pokriti z viri financiranja, ki so del zmožnosti nadomestitve virov financiranja. Poleg merjenja likvidnostnega tveganja je obvladovanje likvidnostnega tveganja enako pomembno. Za banko je ključnega pomena, da zna pravočasno pokriti negativne likvidnostne vrzeli s primernimi sredstvi in tako ponovno vzpostaviti usklajenost denarnih tokov. Usklajenost tokov je izredno pomembna za nemoteno poslovanje banke. Banka mora imeti v vsakem časovnem razredu usklajene zapadla sredstva in obveznosti. Do težav prihaja v primeru, da ima veliko obveznosti s kratkoročno zapadlostjo, ki jih ne more pokriti s sredstvi z dolgoročno zapadlostjo. Tu nastopi potreba po likvidnostnem blažilniku, kjer ima investicija v sredstva daljšo ročnost od obveznosti, ki jo je investirala. Investicija v sredstva tako zahteva likvidnostni blažilnik in s tem določa strukturo likvidnosti.

Likvidnostni blažilniki predstavljajo razpoložljivo presežno likvidnost, ki se uporabi v stresnih okoliščinah v kratkem časovnem obdobju. Gre za razpoložljivo likvidnost, za katero banki ni treba sprejemati kakršnihkoli dodatnih ukrepov, ter predstavljajo pomemben člen pri doseganju nivoja novih kazalnikov na področju likvidnostnega tveganja, ki merita kratkoročno in dolgoročno likvidnostno tveganje. Velikost likvidnostnih blažilnikov mora biti določena glede na primanjkljaj virov financiranja pod stresnimi okoliščinami v določenem časovnem obdobju (obdobje preživetja). Obdobje preživetja tako predstavlja obdobje, v katerem lahko banka normalno opravlja poslovno dejavnost brez potrebe po ustvarjanju dodatnih virov financiranja in hkrati zagotavlja nemoteno poravnavo svojih obveznosti v stresnih okoliščinah. V naslednjem poglavju bom preučila oblike stresnih scenarijev na področju likvidnostnega tveganja, ki so nadgradnja merjenja denarnih tokov in s katerimi banka bolj učinkovito meri likvidnostno tveganje, ter predstavljajo podlago za nadaljnje izračune likvidnostnih kazalnikov.

4.2 Stresni scenariji

Trajajoča finančna kriza je povzročila veliko vprašanj bank in nadzornih organov o učinkovitosti stresnega testiranja pred krizo in ali so primerni za spopadanje s hitro spreminjajočimi se okoliščinami. Uporaba stresnih scenarijev pred finančno krizo se je osredotočila predvsem na vpliv dvigov vlog ali nesposobnost refinanciranja banke, ki bi lahko bil sprožilec znižanja kreditne bonitete ocene banke. To se je izkazalo kot nezadostno orodje za simulacijo vrste možnih stresnih scenarijev. V zadnjem času so se prizadevanja za razvoj ustreznih orodij okrepila. Izdelava stresnih scenarijev danes predstavlja pomembno orodje pri razvoju popolne slike profila likvidnostnega tveganja posamezne banke. Centralne banke morajo biti tako pozorne na upravljanje likvidnosti bank, izdelavo stres testov in načrtov pridobivanja virov financiranja. Le z nadzorom se lahko banke izognejo potencialnim negativnim učinkom na denarni trg.

4.2.1 Opredelitev stresnih scenarijev

Pri izdelavi stresnih scenarijev se mora vsaka banka zavedati, kakšna je njena toleranca likvidnostnega tveganja. Toleranca predstavlja maksimalen nivo prevzemanja tveganja, ki ga je banka pripravljena sprejeti v času normalnih in stresnih okoliščin. Določitev nivoja tolerance je izredno pomembna pri kreditnem in tržnem tveganju in ima nekoliko manj pomembno vlogo pri likvidnostnem tveganju. Predpostavlja se slednje: verjetnost okvira lahko definiramo kot obseg vseh bistvenih realizacij stohastičnih spremenljivk ter verjetnostna porazdelitev je lahko primeren približek čez verjetnostni okvir. Glede na to banka določi, kakšen nivo tveganja lahko prevzame glede na kumulativno verjetnost porazdelitev šokov, da preživi določen scenarij. Pri tem mora tudi upoštevati velik vpliv posamezne spremenljivke in nizko verjetnost, kar pomeni, da ni popolnoma izvedljivo dodeliti verjetnosti vsem materialno pomembnim likvidnostnim šokom.

Tipologija likvidnostnih stresnih scenarijev se med bankami zelo razlikuje. Do razlikovanja prihaja pri komponentah stresnih scenarijev, spremenljivkah, vplivu na denarni tok, časovnem horizontu, izbiri parametrov in določitvi metodologije. Stresni scenariji pokrivajo kratkoročni horizont, ki velja do 1 meseca ali dolgoročni horizont. Odbor za bančni nadzor poudarja, da morajo biti stresni scenariji prilagojeni za vsa obdobja, ki so pomembna za bančno poslovanje neke banke. Prav tako se scenariji razlikujejo, kako pogosto in kako nedavno so bili prilagojeni. Skupni scenariji pri likvidnostnih scenarijih, ki jih podpira tudi Odbor za bančni nadzor, so stresni scenariji neugodnih tržnih razmer (angl. *Adverse market conditions*), stresni scenariji nesistematičnih šokov (angl. *Idiosyncratic shock*) in kombinacija obeh. Vsem scenarijem je skupno, da morajo biti spremenjeni in ažurirani glede na nove produkte, spremembe na trgih, vire financiranja, itd. (ECB, 2008, str. 5). Večina bank pripravlja stresne scenarije na solo in konsolidirani osnovi, saj se je v času krize uresničila možnost preliva likvidnosti med bankami in medsebojnega vpliva in posredovanja likvidnosti

Do danes še niso bili razviti likvidnostni stresni scenariji v okviru regulatornega poročanja Evropske centralne banke, Evropske bančne agencije ali drugih nadzorniških organov. Kljub temu sem jih na kratko predstavila, saj so ključen dejavnik merjenja likvidnostnega tveganja danes in izračuna likvidnostnega blažilnika. Vsaka banka mora imeti lasten model likvidnostnih stresnih scenarijev, s katerimi si pomaga predčasno zaznati likvidnostne težave.

4.2.2 Uporaba stresnih scenarijev

Vloga upravnega odbora in vodstva je pri določitvi stresnih scenarijev ključnega pomena, saj morajo potrditi okvir za izračun stresnih scenarijev, ki temeljijo na vključenih kontrolah, načrtih financiranja in višini visoko likvidnih sredstev. Odgovornost upravljavcev likvidnostnega tveganja je predstavitev izračunanih stresnih scenarijev in predlog rešitev in ustreznih ukrepov na podlagi končnih rezultatov. Z vidika izvajanja stresnih scenarijev je

izrednega pomena, da so rezultati in utemeljitve stresnih scenarijev sestavni del strateških postopkov pri sprejemanju odločitev banke. V preteklosti se je izkazalo, da je najbolje, da so analize stresnih scenarijev dobro oblikovane, pri čemer je vloga vodstva izredno pomembna, da prihaja do skupnega iskanja rešitev in pravočasnega ukrepanja banke. Finančna kriza je pokazala, da banke niso bile ustrezno pripravljene in dosednji izračuni niso bili ustrezni za pravočasno opozarjanje na likvidnostne težave in za zadostno ukrepanje. Neustreznost stresnih scenarijev se lahko pokaže v nerealističnih uporabljenih spremenljivkah, hipotetičnih neustreznih komponentah, pomanjkanju kritičnih informacij, ter del poročevalskega paketa, ki ni nikoli pregledan in iz katerega ne sprejetih odločitev. Prav tako je zelo pomembno, da so stresni scenariji prilagodljivi na tržne razmere, politične in ekonomske spremembe, ki posredno vplivajo na likvidnostno situacijo banke (Soprano, 2015, str. 112).

Pri postavitvi ogrodij za stresne scenarije morajo določene službe zagotoviti ustrezne podatke in zagotoviti njihovo razpoložljivost glede na časovni okvir in popolnost. Za določanje okvirov so pomembni naslednji dejavniki: razpoložljivost podatkov, zahtevnost analize, neposredna povezava med solventnostjo in likvidnostnim tveganjem, vključitev značilnosti posamezne banke in trenutnih tržnih razmer. Pri tem si banke lahko pomagajo z lastnimi izkušnjami iz preteklih finančnih kriz in strokovno presojo (Bučič & Mozetič, 2015, str. 6).

Pomemben dejavnik pri določitvi okvirov je tudi časovni horizont podatkov, ki so vključeni v analizo. Pri poslovnih modelih merjenja tveganj in orodij za določanje cen se vključijo historični podatki, ki pa niso najboljša rešitev za napovedovanje težav v prihodnosti. Neprimernost uporabe historičnih podatkov se pojavi tudi pri kompleksnosti ponderiranja historične časovne serije podatkov, anomalij ali destruktivnih podatkov, ki se lahko pojavijo za določen čas in niso zaznani zaradi ustaljenih okvirov. Historični podatki finančnih trgov so za postavitev okvirov stresnih scenarijev zelo uporabni, vendar je za učinkovito merjenje likvidnostnega tveganja pomembno napovedovanje gibanja ključnih kazalnikov in kvalitetna ocena analize (Soprano, 2015, str. 114).

Pri določanju spremenljivk in parametrov za postavitev okvirov izdelave stresnih scenarijev je pomembno vključiti tudi specifična tveganja pri financiranju likvidnosti, kot je izdaja lastnih obveznic ali povečanje sredstev na tujih trgih. Poleg tega je pomembna vključitev dejavnikov kot so ustreznost zavarovanja, znižanje bonitet in zavarovanje izvedenih finančnih instrumentov. Omenjeni dejavniki in ostali dejavniki so pomemben del izvajanja aktivnosti stresnih scenarijev, ki zagotavljajo veljavnost stresnih scenarijev skozi čas, kot je redno postavljanje predpostavk in prizadevanje v prihodnost usmerjene prilagoditve.

4.3 Likvidnostni blažilniki in zmožnost nadomestitve virov financiranja

Poudariti je tudi potrebno, da obstaja več definicij likvidnostnega blažilnika in zmožnosti nadomestitve virov financiranja. Evropska bančna agencija (CEBS, 2009, str. 3) likvidnostni

blažilnik definira kot: "kratkoročni konec zmožnosti nadomestitve virov financiranja v obdobju načrtovanega scenarija." Castagna & Fede (2013, str. 143) pa sta mnenja, da likvidnostni blažilniki predstavljajo likvidnostna sredstva, ki so potrebna kot dodatna likvidnost v primeru potrebnega dodatnega financiranja v določenem časovnem obdobju in po najbolj verjetnem scenariju. Gre za kratkoročno komponento likvidnostne zmožnosti nadomestitve virov financiranja, ki jo lahko izračunavamo kot vrednost likvidnostnega blažilnika in sekundarnih virov financiranja. Za tisto banko, ki je tveganju naklonjena, je pomembno, da ima zadostno količino likvidnostnih blažilnikov in sredstev, ki morajo biti na voljo do konca definirane kratkoročnega obdobja. Likvidnostni blažilnik je odvisen od naslednjih spremenljivk: karakteristik stresnih scenarijev, časovnega obdobja in značilnosti sredstev, ki predstavljajo blažilnik. Kot primerna sredstva lahko banka poleg denarja uporabi tudi visoko likvidna neobremenjena sredstva. Banka mora zagotoviti denar in sredstva, ki zagotavljajo zadostno količino likvidnosti v kratkem obdobju ter se poskušati izogniti držanju večje koncentracije nelikvidnih sredstev.

Ena od razlag prikazuje zmožnost nadomestitve virov financiranja kot oblikovanje strategij, s katerimi banka obvladuje potrebe po likvidnosti ob domnevi največje verjetne likvidnostne zmogljivosti (Castagna & Fede, 2013, str. 143). Evropska bančna agencija podobno kot Castagna & Fede (2013) v svojem posvetovalnem dokumentu definira zmožnost nadomestitve takole: "zmožnost nadomestitve naj bo možnost imeti dostop do likvidnosti v primeru normalnega poslovanja banke v kratkem, srednjem in dolgoročnem obdobju glede na stresne scenarije (CEBS, 2009, str. 10)." Zmožnost nadomestitve potrebne likvidnosti identificira vse možne strategije, ki ustvarjajo pozitiven denarni tok za nastanek kumulativnega denarnega toka do določenega dneva v prihodnosti. Pozitiven denarni tok lahko nastane kot pogodbeni odkup in / ali plačilo obresti banki, ki pa ni obravnavan kot zmožnost nadomestitve. Po besedah Castagna & Fede (2013, str. 143) je zmožnost nadomestitve virov financiranja povezana z likvidnostno zmogljivostjo kot najbolj učinkovita konfiguracija za pozitiven likvidnostni potencial. V praksi ta trditev ni nujno najboljša, saj ni edina rešitev za učinkovito reševanje likvidnostnih potreb. Prav tako mora banka imeti načrt za generiranje likvidnosti v prihodnosti z izkoriščanjem dodatnih virov financiranja, prilagoditev pri poslovanju ali z izkoriščanjem drugih pomembnih ukrepov zagotavljanja likvidnosti. Zmožnost nadomestitve tako predstavlja širšo definicijo zagotavljanja likvidnosti kot likvidnostni blažilniki. Glavni namen likvidnostnih blažilnikov je omogočiti bankam normalno poslovanje v času stresnega obdobja. So ključnega pomena za zagotovitev preživetja banke v času stresnega obdobja in so manj odvisni od večjih sprememb pri dnevni aktivnosti banke v srednjem in dolgoročnem obdobju.

4.3.1 Predpostavke likvidnostnega blažilnika

Kot je bilo že predstavljeno v Poglavju 4.2 Odbor za bančni nadzor predpostavlja 3 vrste stresnih scenarijev: scenarij neugodnih tržnih razmer, stresne teste nesistematičnih šokov in

kombinacijo obeh navedenih stresnih testov. Stresni scenarij nesistematičnih šokov je opredeljen kot izguba zaupanja trga v posamezno banko ali bančno skupino z ustreznim znižanjem bonitetne ocene. Vpliva na vse vire financiranja, pri čemer so nezavarovani viri veliko bolj izpostavljeni kot zavarovani viri. Prav tako znižanje bonitetne skupine vpliva na potrebo po dodatnem zavarovanju in maržah nasprotnih strank, kar posledično vpliva na velikost likvidnostnega blažilnika. Scenarij neugodnih tržnih razmer pa je opredeljen kot sočasna nerazpoložljivost na več trgih, pri čemer se pojavi skrb za solventnost finančnih podjetij in negotovost pri znižanju vrednosti sredstev. Vsak scenarij mora biti opredeljen s posebnimi predpostavkami, pri čemer morajo biti opredeljeni kratkoročni časovni žepki in dolgoročni časovni žepki. Likvidnostni blažilnik mora biti sestavljen predvsem iz denarja na računu visoko likvidnih sredstev, ki jih lahko banke prodajo v vsakem trenutku brez znižanja njihove vrednosti. Medtem ko je priporočljivo, da visoko likvidna sredstva predstavljajo večji del blažilnika za kritje kratkoročne vrzeli v financiranju, lahko banka vključi tudi druga sredstva, ki potrebujejo več časa, da postanejo likvidna in so na voljo v dolgoročnem obdobju preživetja. Razpoložljivost denarja opredeljuje centralna banka in ne sme vključevati denarja, ki ni razpoložljiv, kot je držanje denarja, denar v bankomatih, itd. Tako kot pri izračunu kazalnika LCR se tudi pri likvidnostnem blažilniku upoštevajo izpostavljenosti do centralne banke kot visoko likvidna sredstva, ki jih je razpoložljivo uporabiti v stresnih okoliščinah. Pri določitvi okvirov morajo denarni tokovi tudi razlikovati med valutami in odražati posebnosti pravnega subjekta, predvsem pri transakcijah znotraj bančne skupine (CEBS, 2009, str. 17).

Pri določanju okvirov za postavitev modela obstaja več dejavnikov, kot so operativno tveganje, stopnja centralizacije upravljanja z likvidnostjo v posamezni banki, posebne pristojnosti v zvezi z direktivami, sistem zajamčenih vlog, lokalne regulatorne zahteve, različno obravnavanje podružnic in hčerinskih družb, razlike v poslovnih modelih in dostop do kapitalskih trgov. Ne obstaja en sam model za organizacijo upravljanja z likvidnostjo, saj se banke med seboj razlikujejo od zelo centraliziranega upravljanja z likvidnostjo do zelo necentraliziranega upravljanja z likvidnostjo (CEBS, 2009, str. 19).

4.3.2 Primer modela izračuna likvidnostnega blažilnika

Kot sem že omenila v poglavju 4.1 morajo banke pri postavljanju modelov opredeliti projekcije denarnih tokov, kot so pričakovani denarnih prilivi, odlivi in zmožnost nadomestitve virov financiranja. Vsaka projekcija mora razdeliti denarni tok na določeno postavko po kategorijah denarnega toka in / ali zmožnosti nadomestitve virov financiranja. Razdelitev mora odražati poslovni model banke, njeno velikost in kompleksnost. Denarni tokovi morajo biti razdeljeni po njihovi zapadlosti in kategorizirani po časovnih žepkih. Časovni žepki morajo biti v razponu med vpoglednim časovnim žepkom do enega leta z vmesnimi kategorijami več kot en dan in do enega tedna, več kot 2 tedna do 1 meseca, več kot 1 mesec do 3 mesecev, itd. Časovni žepki so poljubno zastavljeni in lahko segajo tudi čez obdobje enega leta. Pri določitvi denarnih tokov mora banka prav tako ločiti med

pogodbenimi denarnimi tokovi in tokovi normalnega poslovanja in izbrati najbolj primernega oziroma najbolj konservativen pristop.

Med njima lahko obstaja velika razlika, saj so pogodbeni tokovi določeni s postavkami pogodb denarnih tokov, kot je obdobje vezanega depozita, itd. in so po navadi obnovljeni, pri čemer pride do kasnejšega denarnega odliva in različnih predpostavk. Za vsak posamezen časovni žepik mora biti vsota denarnih odlivov odšteta od vsote denarnih prilivov. V primeru nastanka vrzeli financiranja mora banka zagotoviti dodatno likvidnost v časovnem žepku, kjer je prišlo do nastanka negativne vrzeli (Primer izračuna denarnih tokov v poglavju 2.2). Izračun kumulativnih denarnih tokov mora vključevati obnovljene zapadlosti in prikazati celotno sliko bilance med tokovi in zmožnosti nadomestitve virov skozi čas (CEBS, 2009, str. 20).

Postavitve okvirjev za izračun denarnih tokov omogočajo bankam vpogled v prihodnjo likvidnostno situacijo in služijo kot pomoč pri nadaljnjem upravljanju z likvidnostjo in upravljanjem aktivnosti. Služijo kot podlaga za določitev stresnih scenarijev, določanje likvidnostnih blažilnikov in uspešen dialog z nadzornimi organi o strategiji upravljanja z likvidnostjo. Prav tako predstavljajo podlago za izpolnjevanje novih smernic merjenja kratkoročnega in dolgoročnega likvidnostnega tveganja, ki ga bom predstavila v naslednjem poglavju (Poglavje 5). V Tabeli 6 je prikazan primer projekcije denarnih tokov s časovnim obdobjem do 1 leta (CEBS, str. 21).

Tabela 6: Primer postavitve okvirjev za izračun zmožnosti nadomestitve virov financiranja

Kategorija	Postavka	Na vpogled	do 1 t	> 1 t ≤ 1 m	> 1 m ≤ 3 m	> 3 m ≤ 6 m	> 6 m ≤ 9 m	> 9 m ≤ 12 m
Denarni prilivi								
1.1	Posojila s strani banka (medbančna posojila)							
1.2	Kratkoročne fiksne VP (komercialni zapisi)							
1.3	Dolgoročne fiksni VP							
1.4	Kratkoročne pričakovani VP							
1.5	Dolgoročne pričakovani VP							
1.6	Pričakovani prilivi vlog na debelo							
1.7	Pričakovani prilivi vlog na drobno							
1.8	Vrnjena pričakovana posojila s strani nebančnih podjetij							
1.9	Drugo (reverse repo, itd.)							
1.0	Vsota denarnih prilivov							

se nadaljuje

Tabela 6: Primer postavitve okvirjev za izračun zmožnosti nadomestitve virov financiranja
(nadaljevanje)

Kategorija	Postavka	Na vpogled	do 1 t	> 1 t ≤ 1 m	> 1 m ≤ 3 m	> 3 m ≤ 6 m	> 6 m ≤ 9 m	> 9 m ≤ 12 m
Denarni odlivi								
2.1	Medbančna posojila							
2.1.1	Zapadlost plačil							
2.1.2	Obveznosti do bank (medbančni depoziti)							
2.1.3	Zapadlost repo poslov							
2.1.4	Zapadlost kratkoročnih VP							
2.1.5	Zapadlost dolgoročnih VP							
2.1.6	Načrtovane obveznosti do bank (medbančni trg)							
2.2	Pričakovani odlivi depozitov							
2.3	Pričakovana nova posojila							
2.4	Likvidnostna podpora hčerinskih družb							
2.5	Drugo (plačila za dolgoročne obveznosti)							
2.6	Pričakovane kreditne obveznosti							
2.7	Pričakovane finančne investicije							
2.0	Vsota denarnih odlivov							
3.0	Neto vrzel							
4.0	Kumulativna neto vrzel							
5.0	Zmožnost nadomestitve							
5.1	Neobremenjena zavarovanja							
5.2	Likvidna sredstva (tržne obveznice, itd.)							
5.2.1	Denar in rezerve pri centralni banki							
5.2.2	obveznice z bonitetno skupino AAA							
5.2.3	obveznice z bonitetno skupino AA							
5.2.4	obveznice z bonitetno skupino A							
5.2.5	obveznice z bonitetno skupino BBB							
5.2.6	Druge skupine							
5.3	Druga sredstva na voljo kot zavarovanja							
5.4	Kreditne linije							
5.5	Likvidnostna podpora matičnega podjetja							

Vir: CEBS, Guidelines on Liquidity Buffer & Survival Periods, 2009, str. 21.

V Tabeli 6 je prikazan eden izmed primerov modela merjenja denarnih tokov in zmožnosti virov nadomestitve virov financiranja po časovnih žepkih od žepka na vpogled do žepka do 1 leta, kjer gre za dolgoročno merjenje tveganj. V prvem delu tabele so prikazani denarni tokovi in denarni odlivi. Razlika med prilivi in odlivi se izračuna pod kategorijo neto vrzel (3.0), kjer je banka seznanjena tako s pozitivnimi in negativnimi vrzeli po posameznih časovnih žepkih. Poleg neto vrzeli se v modelu izračunava tudi kumulativna vrzel. V spodnjem delu tabele je prikazan izračun zmožnosti nadomestitve virov financiranja, ki je bistvenega pomena predvsem v časovnih žepkih, kjer je negativna vrzel. Banka si s pomočjo modela pomaga pri pokrivanju negativnih vrzeli in končnem izračunu likvidnostne pozicije po posameznih žepkih. Pod zmožnostmi nadomestitve so navedene postavke (neobremenjena zavarovanja, likvidna sredstva, denar, rezerve pri CB, obveznice, itd.) po njihovi zapadlosti, kakor predstavljajo potencialen vir pridobivanja dodatne likvidnosti. Iz primera je razvidno, da je za banke ključnega pomena, da si ustvarijo projekcije denarnih tokov, stresne scenarije z ustreznimi postavkami, s katerimi nato bolj učinkovito merijo likvidnostno situacijo.

5 REGULATORNE SMERNICE MERJENJA LIKVIDNOSTNEGA TVEGANJA

V publikaciji *Basel III: Kazalnik likvidnostnega kritja in orodja za merjenje likvidnostnega tveganja* Baselskega odbora je bil bolj podrobno predstavljen nov regulatorni kazalnik merjenja kratkoročne likvidnosti LCR. Kazalnik je 6 januarja 2010 potrdila skupina guvernerjev centralnih bank in vodij nadzornih organov in predstavlja enega izmed najpomembnejših delov reform nove Uredbe CRD IV. Je del paketa reform za krepitev kapitalskih in likvidnostnih predpisov za spodbujanje bolj prožnega bančnega sektorja. Dokument določa standarde za izračun kazalnika LCR in časovno omejitev implementacije tega. Banke morajo kazalnik LCR poročati od leta 2015 (BCBS, 2013, str. 7). Poleg kazalnika LCR pa je EBA predstavila tudi dolgoročni kazalnik merjenja likvidnostnega tveganja NSFR, ki meri, ali je razpoložljivo stabilno financiranje vsaj enako ali večje od potrebnega stabilnega financiranja. Evropska bančna agencija je nato v letu 2015 objavila še posvetovalno gradivo o predlogu implementacije tehničnih standardov o dodatnih likvidnostnih metrikah, ki ga je razvil Baselski komite o bančnem nadzoru v prvem sklopu revidiranega poročila Likvidnostnega okvira decembra 2010. Poročilo je bilo oblikovano zato, da bi pokrilo ugotavljanje manjkajoči del likvidnostnega tveganja, ki ga ne pokrivata kazalnika LCR in NSFR. V nadaljevanju bom tako podrobneje predstavila vse tri omenjene regulatorne kriterije merjenja likvidnostnega tveganja: kazalnik LCR, kazalnik NSFR in dodatne likvidnostne matrike.

5.1 Poročanje kazalnika likvidnostnega tveganja

V Poglavju 2 sem predstavila pristop merjenja likvidnosti, kjer lahko banka s pomočjo neto denarnih tokov upravlja z likvidnostjo banke in se predčasno zavaruje pred prevzemanjem

tveganja in ustrezno ukrepa v primeru negativnega denarnega toka. Kazalnik LCR je bil razvit za zagotavljanje ustrezne likvidnosti in spremljanje likvidnostnega tveganja v zelo kratkem stresnem obdobju ter predstavlja nov element pri napovedih varnega merjenja likvidnostnega tveganja. Člen 412 (1) v CRR direktivi (EBA, Interactive Single Rulebook) opredeli zahtevo po likvidnostnem kritju sledeče:

"Banke morajo držati likvidna sredstva, ki predstavljajo vsoto likvidnih odlivov znižano za likvidne prilive v času stresnih situacij in zagotavljajo, da vzdržujejo zadosten nivo likvidnostnega blažilnika za pokritje potencialnega neravnovesja med denarnimi prilivi in denarnimi odlivi v obdobju tridesetih dni. V času stresne situacije lahko banke uporabijo svoja likvidna sredstva za pokritje neto denarnih odlivov."

5.1.1 Opredelitev kazalnika likvidnostnega kritja

Evropska komisija (EK, 2014, str. 18) likvidnostno kritje za banke opredeljuje sledeče: "podrobna zahteva glede likvidnostnega kritja v skladu s členom 412(1) Uredbe (EU) št. 575/2013 je enaka količniku likvidnostnega blažilnika banke in njenih neto likvidnostnih odlivov v stresnem obdobju, ki traja 30 koledarski dni ter se izrazi kot odstotek."

Izračun kazalnika LCR lahko poenostavimo z enačbo:

$$LCR = \frac{\text{Visoko likvidna sredstva}}{\text{Neto denarni odlivi } \leq 30 \text{ dni}} \geq 100\% \quad (9)$$

Ciljni nivo kazalnika naj bi se uvajal postopoma, in sicer v višini 60 % v letu 2015 in zviševanje do meje 100 % v letu 2018. V primeru vrednosti kazalnika 100 % velja zahteva iz člena 414 Uredbe (EU) št. 575/2013, ki pravi, da mora banka v primeru, da ne izpolnjuje pogojev, nemudoma uradno obvestiti nadzorne organe in jim predložiti načrt za ponovno vzpostavitev skladnosti s členom 412 ali 413(1). V Tabeli 7 je prikaz gibanja vrednosti količnika LCR po letih.

Tabela 7: Predvideno / zahtevano gibanje vrednosti kazalnika LCR po letih

	2015	2016	2017	2018	2019
Minimalni nivo kazalnika LCR	60 %	70 %	80 %	90 %	100 %

Vir: BCBS, Basel III: The Liquidity Coverage ratio and Liquidity Risk Monitoring Tools, 2013, str. 8.

Kazalnik LCR morajo banke, hranilnice, podružnice bank držav članic in podružnice bank tretjih držav (v nadaljevanju banke) poročati v valuti poročanja in v vsaki valuti, za katero velja ločeno poročanje v skladu s členom 415(2) Uredbe (EU) št. 575/2013. V členu 460 CRR Direktive je prav tako določeno, da mora Evropska komisija pri sprejetju delegiranega akta

upoštevati tudi posebnosti Evropske unije in mednarodne standarde, zato standardi temeljijo na mednarodnih standardih za likvidnostni količnik Baselskega odbora za bančni nadzor iz januarja 2014 (Evropska komisija, 2014, str. 3). Kazalnik predpostavlja, da bodo banke z rezervo visoko likvidnih razpoložljivih sredstev pokrile nastale denarne odlive. Kazalnik se izračunava kot razmerje med visoko likvidnostnimi sredstvi, kot so denar, sredstva na računu pri centralni banki, prvovrstni tržni dolžniški vrednostni papirji in državni papirji, in denarnimi odlivi v obdobju 30 dni (Jursinovič, Kos in Mozetič, 2012, str. 11). Predpostavlja se, da je banka sposobna v obdobju 30 dni, konvertirati sredstva v denar, ne da bi pri tem dobila pomoč centralne banke ali javnih sredstev. Kazalnik LCR zagotavlja, da banke ohranjajo zadostni nivo nezastavljenih visoko likvidnih sredstev, ki jih lahko kadarkoli spremenijo v likvidnost v stresnih okoliščinah v časovnem obdobju enega meseca in predpostavki določenih odbitkov in konservativnih faktorjev. Količina visoko likvidnih sredstev bi morala zadostovati bankam, da preživijo obdobje enega meseca v stresnih okoliščinah. V tem času se predvideva, da lahko uprava banke in nadzorniki sprejmejo ukrepe za reševanje likvidnostne situacije banke (Evropska komisija, 2014, str. 2). V nadaljevanju bom podrobneje preučila smernice za poročanje kazalnika LCR, ki jih morajo banke izpolnjevati v okviru nadzorniškega poročanja.

5.1.2 Kriteriji izpolnjevanja kazalnika likvidnostnega kritja

Evropske banke, ki so del nadzorniškega poročanja s strani Evropske centralne banke in Evropske bančne agencije, morajo pri poročanju uporabljati predpisane obrazce in pri tem upoštevati predpisana navodila izpolnjevanja novih smernic. Navodila so za vse banke enaka, vendar zaradi specifikacije posameznih bank nekaterih podatkov ni potrebno izpolnjevati. Delegirana Uredba Komisije je dne 10. 10. 2014 objavila dopolnitev Uredbe (EU) št. 575/2013 v zvezi z zahtevo glede likvidnostnega kritja za banke. Ta uredba se uporablja za banke, za katere velja nadzor v skladu z Direktivo 2013/36/EU. Evropska komisija je prav tako oktobra 2014 sprejela t. i. delegiran akt (angl. *delegated act*), kjer so zapisane splošne zahteve v členu 412(1) direktive CRD IV. V delegiranem aktu so veliko bolj razložena splošna pravila o likvidnosti, sestava likvidnih sredstev in način izračuna neto denarnih odlivov. Te zahteve predstavljajo eno izmed najpomembnejših vsebin CRR direktive glede na predhodno direktivo o kapitalskih zahtevah. Navodila so usklajena s CRR direktivo, navodili izvedenih tehničnih standardov in navodili Evropske bančne agencije.

Banke morajo nadzorniškemu organu posredovati obrazce na določene referenčne datume, kot so mesečno poročanje na zadnji dan vsakega meseca, četrtletno poročanje, polletno poročanje in letno poročanje. Ta poročila morajo dostaviti pristojnim organom na določene datume posameznih poročil. Kazalnika LCR morajo banke poročati na mesečni ravni vsak 10 delovni dan v mesecu. Banke morajo skladno s to uredbo zagotavljati poročanja glede na člen 6(4) Uredbe (EU) št. 575/2013. Na posamični podlagi in skladno s členom 8/10 Uredbe (EU) št. 575/2013 lahko nadzorni organi delno ali v celoti opustijo uporabo te uredbe, če so izpolnjeni pogoji, ki so navedeni v njej. Usklajena pravila so za učinkovit izračun kazalnika

LCR pomembna zaradi enotnega izračuna bank in omogočajo centralnim bankam, da spremljajo konvergenco bank na usklajeni podlagi, zmanjšujejo število poizvedb glede metodologije in omogočajo dosledno in enotno poročanje Evropski bančni agenciji. Direktiva CRR in z njo povezani predpisi so pravno zavezujoči in izvršljivi z ustreznimi pristojnimi organi. Banke so zavezane, da se seznanijo z ustreznimi predpisi in uredbenimi dokumenti.

Slovenske banke morajo upoštevati nadzorniško poročanje, ki ga ureja Izvedbena uredba Komisije (EU). Trenutno je v uveljavi Uredba št. 680/2014 z dne 16. aprila 2014 o določitvi izvedbenih tehničnih standardov v zvezi z nadzorniškimi poročanjem bank v skladu z Uredbo (EU) št. 575/2013 Evropskega parlamenta in Sveta. Ti izvedbeni tehnični standardi opredeljujejo način poročanja bank nacionalnim nadzornikom, kar vključuje predpisane obrazce glede na posamezno tveganje, model za posredovanje podatkov, nivo poročanja, frekvenco poročanja in datum poročanja ter referenčni datum, na katerega se nanašajo posredovani podatki. Ta uredba določa enotne zahteve v zvezi z nadzorniškimi poročanjem pristojnim organom za naslednja področja (Uradni list – v nadaljevanju UL, 2014):

- kapitalske zahteve in finančne informacije v skladu s členom 99 Uredbe (EU) št. 575/2013;
- izgube, ki izhajajo iz posojil, zavarovanih z nepremičninami, v skladu s členom 101(4)(a) Uredbe (EU) št. 575/2013;
- velike izpostavljenosti in druge največje izpostavljenosti v skladu s členom 394(1) Uredbe (EU) št. 575/2013;
- količnik finančnega vzvoda v skladu s členom 430 Uredbe (EU) št. 575/2013;
- zahteve glede likvidnostnega kritja in zahteve glede neto stabilnega financiranja v skladu s členom 415 Uredbe (EU) št. 575/2013.

Banke morajo posredovati vse predpisane obrazce centralni banki, ki jih nato pregleda ter posreduje Evropski centralni banki in ta dalje Evropski bančni agenciji. Banke morajo trenutno izpolnjevati Prilogo XII – Poročanje o likvidnosti, kjer so predpisani obrazci za poročanje o likvidnosti. Celoten obrazec je razdeljen na predloge za likvidnostno kritje, ki obsegajo poglavja: likvidnostna sredstva (C 51.00), odlivi (C 52.00), prilivi (C 53.00) in zamenjava zavarovanja (C 54.00), in na predloge za stabilno financiranje, ki zajemajo poglavja: postavke, ki potrebujejo stabilno financiranje (C 60.00) in postavke, ki zagotavljajo stabilno financiranje (C 61.00).

Prve štiri predloge se tako nanašajo na podatke za izračun kazalnika LCR, predloge drugega sklopa pa na izračun kazalnika NSFR. Banke trenutno v okviru nadzorniškega poročanja ne pošiljajo obrazcev, kjer je že narejen izračun kazalnikov, temveč samo podatke, ki so potrebni za njihov izračun. V Tabeli 8 so poglavja poročevalskega paketa kazalnika LCR. Vsi obrazci so v Prilogah: 2, 3, 4, 5, 7 in 8.

Tabela 8: Priloga XII – Predloge za poročanje likvidnosti

Številka predloge	Koda predloge	Ime predloge/skupine predlog
PREDLOGE ZA LIKVIDNOSTNO KRITJE		
51	C 51.00	DEL I – LIKVIDNA SREDSTVA LIKVIDNOSTNO KRITJE – LIKVIDNA SREDSTVA
52	C 52.00	DEL II – ODLIVI LIKVIDNOSTNO KRITJE – ODLIVI
53	C 53.00	DEL III – PRILIVI LIKVIDNOSTNO KRITJE – PRILIVI
54	C 54.00	DEL IV – ZAMENJAVE ZAVAROVANJA LIKVIDNOSTNO KRITJE – ZAMENJAVE ZAVAROVANJA
PREDLOGE ZA STABILNO FINANCIRANJE		
60	C 60.00	DEL V – STABILNO FINANCIRANJE STABILNO FINANCIRANJE – POSTAVKE, KI POTREBUJEJO STABILNO FINANCIRANJE
61	C 61.00	STABILNO FINANCIRANJE – POSTAVKE, KI ZAGOTAVLJAJO STABILNO FINANCIRANJE

Vir: EBA, EBA consults on amending ITS on LCR and LR reporting 2013, Anneex XXIV.

V nadaljevanju bom najprej opisala, kaj mora banka poročati v poglavjih C 51.00-C 54.00, ki se navezujejo na izračun kazalnika likvidnostnega kritja in kakšna pravila mora pri tem upoštevati. V Poglavju 5.2 pa bom skupaj s kazalnikom neto stabilnega financiranja predstavila tudi poročevalski paket, ki ga opredeljujeta obrazca C 60.00 in C 61.00.

5.1.3 Poročevalske postavke izračuna kazalnika likvidnostnega kritja

Poročevalske postavke izračuna kazalnika likvidnostnega tveganja so razdeljene na štiri obrazce: likvidna sredstva, odlivi, prilivi in zamenjave zavarovanj. V nadaljevanju bom vsako kategorijo podrobneje preučila.

5.1.3.1 Likvidna sredstva

Banka lahko upraviči visoko likvidna sredstva, ki so opredeljena v členu 416. in 417. Direktive kapitalskih zahtev (CRR). Za slovenske banke se predpisi nahajajo v Uradnem listu Evropske unije. Uredbe (EU) št. 680/2014 Evropskega parlamenta in Sveta o bonitetnih zahtevah za banke in investicijska podjetja veljajo z dnem 16. aprila 2014. Tiste banke, ki poročajo kazalnik LCR na konsolidirani ravni v skladno s členom 11(3) CRR morajo poročati le tista likvidna sredstva v tisti državi, kjer veljajo omejitve prenosa pod pogojem, da ustrezajo denarnim odlivom v tej državi. Banka se mora prav tako izogniti dvojnemu poročanju sredstev, da zagotovi konsistentno in učinkovito poročanje. Za visoko likvidna sredstva je značilno, da lahko banka brez večjih težav in izgub vrednosti sredstva zamenja za

denar oziroma unovči repo posel v stresnem obdobju, ki traja 30 koledarski dni. Likvidna sredstva imajo nekaj skupnih značilnosti, ki jih opredeljuje Baselski odbor za bančna tveganja (BIS, 2013, str. 13): nizko tveganje, enostavno in zanesljivo vrednotenje sredstev, majhna povezanost med tveganimi sredstvi in sredstva so prisotna na razvitih in priznanih borzah: prisotnost na borzah poveča transparentnost sredstev.

Pri določitvi visoko likvidnih sredstev je za banko ključnega pomena, da preveri obremenjenost papirja in ali je vrednostni papir repo pogodbe ali povratni nakup (angl. *reverse repo*) sredstev v primeru unovčitve vrednostnega papirja. Neobremenjen papir pomeni, da je vrednostni papir brez zakonskih, pravnih pogodbenih ali drugih omejitev, ki bi preprečile, da je sredstvo likvidno in da se ga lahko proda ali prenese. Sredstva, ki se pojmujejo kot likvidna sredstva, ne smejo biti posredno ali neposredno zastavljena, da lahko zagotovijo zavarovanje ali povečanje transakcije. Šele s prodajo sredstev na trgu lahko banka ugotovi, kako likviden je določen vrednostni papir. V primeru prodaje nizko likvidnih sredstev lahko pride do prodaje sredstev po nizkih cenah ali z odbitki zaradi nadomestitve višjega tržnega tveganja. Posledično take prodaje vplivajo na poslovanje banke in povečajo pritisk na celotno likvidnost banke. Sredstva morajo tako izpolnjevati naslednje pogoje (UL, 2013, str. 243):

- so neobremenjena oziroma so na voljo v skupini zavarovanj s premoženjem za pridobitev dodatnega financiranja glede na kreditne linije;
- jih ni izdala banka ali njej nadrejene ali podrejene institucije ali druga podrejena družba njej nadrejenih institucij ali nadrejenega holdinga;
- cena je določena na podlagi formule, ki jo je enostavno za izračunati na podlagi javno dostopnih podatkov oziroma ceno določijo na trgu tržni udeleženci;
- uporabijo se lahko kot zavarovanja s premoženjem za likvidnostne operacije centralne banke v državi članici;
- uporabijo se lahko kot sredstva za uravnavanje likvidnostnih odlivov centralne banke tretje države in v valuti tretje države;
- sredstva morajo kotirati na priznani borzi oziroma se z njimi trguje na podlagi dokončne prodaje na aktivnih trgih ali s preprostim sporazumom o začasni prodaji.

Banke morajo same opredeliti prenosljiva sredstva v posamezni valuti, ki so visoke oziroma izjemno visoke likvidnosti in kreditne kakovosti v skladu s členom 460, pri čemer nadzorni organi skladno s pravili, navedenimi v členu 509(3), (4) in (5) Direktive določijo splošne smernice, ki se jih morajo institucije držati.

Kot nelikvidna sredstva pa se upoštevajo naslednja sredstva (UL, 2013, str. 243):

- premoženje, ki ga banke pridobijo v obliki zavarovanja na podlagi poslov začasnega odkupa in poslov financiranja vrednostnih papirjev za zmanjšanje kreditnega tveganja, vendar jih zakonsko ne morejo uporabiti;
- sredstva, ki jih izdajo naslednji subjekti: investicijska podjetja, zavarovalnice, finančni holdingi, mešani finančni holdingi oziroma katerikoli drugi subjekt, ki kot svojo glavno dejavnost opravlja eno ali več dejavnosti.

Vsa sredstva so predmet določenih operativnih zahtev, s katerimi se določi, ali so sredstva ustrezna kot likvidna sredstva pri pregledu bonitetnih ocen sredstev in uteži tveganj. Te operativne zahteve so oblikovane tako, da jih lahko banka uporabi kot vir pogojnih sredstev in jih zamenja za denar z neposredno prodajo ali z repo poslom v roku 30 dni. Banke pri poročanju o likvidnih sredstvih poročajo naslednje postavke (UL, 2013, str. 245):

- denarna sredstva in izpostavljenost do centralnih bank, če je to izpostavljenost možno dvigniti v času stresnih okoliščin;
- druga prenosljiva sredstva, katerih likvidnost in kreditna kakovost sta izjemno visoka;
- prenosljiva sredstva, ki predstavljajo terjatve do naslednjih institucij, ali za katere jamčijo naslednje institucije: država, centralna banka, subjekti javnega sektorja, Banka za mednarodne poravnave, Mednarodni denarni sklad, Komisija ali multilateralne razvojne banke, Evropski instrument za finančno stabilnost in Evropski mehanizem za stabilnost;
- prenosljiva sredstva, katerih likvidnost in kreditna kakovost sta visoki;
- rezervni kreditni aranžmaji, ki jih odobri centralna banka v okviru monetarne politike.

Obrazec C 51.00, ki zajema likvidnostna sredstva je v grobem razdeljen na 6 delov: sredstva, ki izpolnjujejo zahteve iz členov 416 in 417 Direktive; sredstva, ki izpolnjujejo zahteve iz členov 416(1)(b) in (d), vendar ne 417(b) in (C) Direktive; sredstva, ki izpolnjujejo zahteve iz členov 417(b) in (c) in ne 416 Direktive; postavke, za katere se izvaja dopolnilno poročanje o likvidnih sredstvih, poročanje o sredstvih, skladnih s šeriatskim pravom in obravnava sredstev, ki veljajo za jurisdikcije z nezadostnimi visokokakovostnimi likvidnimi sredstvi. Za vsako posamezno postavko morajo banke upoštevati predpisano pravno podlago, na katero se sklicuje posamezna postavka.

Banke morajo izpolniti določene vrednosti glede na posamezno postavko, kot so tržna vrednost, vrednost v skladu s členom 418 Direktive, znesek in nečrpani znesek kreditne linije. Pri poročanju likvidnih sredstev morajo banke poročati tržno vrednost sredstev, pri čemer morajo upoštevati ustrezne odbitke. Odbitki pri izračunu vrednosti sredstev morajo odražati kreditno in likvidnostno tveganje. Odbitki se prav tako uporabijo pri poročanju delnic in kolektivnih naložbenih podjetij, pri čemer se uporabijo odbitke, predstavljene v Tabeli 9.

Tabela 9: Odbitki pri poročanju likvidnih sredstev

Utež	Visoko kakovostna likvidna sredstva
0%	denarna sredstva in izpostavljenostih do centralnih bank, če je to izpostavljenost možno kadar koli dvigniti v stresnih razmerah;
5%	druga prenosljiva sredstva, katerih likvidnost in kreditna kakovost sta izjemno visoki; prenosljiva sredstva, ki predstavljajo terjatve do naslednjih institucij ali za katere jamčijo naslednje institucije: država, centralna banka, subjekti javnega sektorja, Banka za mednarodne poravnave, Mednarodni denarni sklad, Komisija ali multilateralne razvojne banke, Evropski instrument za finančno stabilnost in Evropski mehanizem za stabilnost;
20%	prenosljiva sredstva, katerih likvidnost in kreditna kakovost sta visoki;

Vir: Uradni list Evropske unije, 2013, str. 245.

V Prilogi 2 je prikazan primer obrazca C 51.00, ki ga morajo banke poročati za prikaz likvidnostnih sredstev.

5.1.3.2 Odlivi

Banke morajo izračunavati likvidnostne odlive in prilive, ki so predvideni v naslednjih 30 koledarskih dnevih od datuma poročanja glede na Uredbo (EU) št. 575/2013 na neto osnovi po posameznih nasprotnih strankah, v primeru, da obstajajo dvostranske pogodbe o pobotu v skladu s členom 295 navedene uredbe. Poročilo C 52.00 (Priloga 3) tehničnih standardov ITS sestavlja informacije o denarnih odlivih v naslednjih 30 dneh ter vsebuje informacije o nezavarovanih transakcijah / depozitih in obveznostih, nastalih iz zavarovanega posojanja in transakcijah, nastalih na kapitalskih trgih. Izračunani so tako, da se neporavnani zneski različnih postavk oziroma vrst obveznosti in izvenbilančnih obveznosti zmnožijo s pripadajočimi stopnjami. Banke poročajo znesek denarnih odlivov le enkrat, razen v primeru, da je postavka vključena v zaznamek, ali ni drugače določena po 30. členu Delegirane uredbe Komisije (EU) 2015/61. Odlivi se poročajo v določenih valutah, pri tem morajo biti banke pozorne na sledeče:

- poročani morajo biti tokovi le v denominirani valuti;
- v primeru valutne neuskkljenosti med plačilnimi stranmi mora biti poročana le tista stran, ki je bila denominirana v poročani valuti;
- izravnavanje tokov v denominirani valuti je dovoljeno le tam, kjer je dovoljeno glede na Delegirano uredbo Komisije (EU) 2015/61;
- v primeru, da ima tok na voljo več valut, mora banka opraviti oceno valute, v kateri bo nastal odliv ter poročati postavko le v pomembni valuti.

Odlive lahko v grobo razdelimo na postavke, ki so prikazane v Tabeli 10. V skladu s členom 420 Uredbe (EU) št. 575/2013 Evropskega parlamenta in Sveta je treba vključiti naslednje odlive (ULEU, 2013, str. 246):

Tabela 10: Postavke poročanja odlivov

C 52.00 – LIKVIDNOSTNO KRITJE – ODLIVI	
Id. št.	Postavka
1	<u>ODLIVI</u>
1.1	Vloge na drobno
1.2	Odlivi za druge obveznosti
1.3	Dodatni odlivi
1.4	Odlivi iz kreditnih aranžmajev in okvirnih likvidnostnih kreditov

Vir: Uradni list Evropske unije, 2013, str. 246.

Vloge na drobno

Banke poročajo vloge na drobno, definirane v členu 421 CRR Uredbe (EU) št. 575/2013. Pri vlogah na drobno morajo banke poročati naslednje postavke: vloge, krite s sistemom zajamčenih vlog v skladu z Direktivo 94/19/ES ali enakovrednim sistemom zajamčenih vlog v tretji državi; nezavarovane vloge na drobno; vloge z drugačnimi odlivi, kot so določeni v členu 421(1) ali (2); vloge v tretjih državah, v katerih se uporablja višja stopnja odliva in vloge, izvzete iz izračuna odlivov, če so izpolnjeni pogoji iz člena 421(5)(a) in (b). Znesek se šteje za stabilnega in pomnoži s 5 % v skladu z Direktivo 94/19/ES ali Direktivo 2014/49/EU, če je vloga:

- del ustaljenega razmerja, zaradi česar je verjetnost dviga izjemno majhna ali
- na transakcijskem računu.

Pri tem mora vlagatelj izpolnjevati naslednje pogoje: je v aktivnem pogodbenem razmerju z banko, ki traja vsaj 1 leto, ima posojilno razmerje z banko, v zvezi s stanovanjskimi krediti ali drugimi dolgoročnimi krediti ter ima vsaj še en aktiven produkt, ki ni posojilo (EK, 2014, str. 42). Sistem jamstva dovoli bankam kritje stabilnih vlog v skladu z Direktivo 2014/49/EU do zneska največ 100 000 €, kar je določeno v členu 6(1) navedene direktive in pomnoženo s 3 %. Pri tem veljajo naslednja pravila (EK, 2014, str. 43):

- sistem jamstva za vloge ima razpoložljiva finančna sredstva, kot je določeno v 10 členu Direktive 2014/49/EU, ki se predhodno zbirajo s prispevki članov, ki se plačujejo vsaj enkrat letno;

- sistem jamstva za vloge ima ustrezne načine za zagotavljanje neposrednega dostopa do dodatnih finančnih sredstev v primeru velikih zahtev po njegovih rezervah, vključno z dostopom do izrednih prispevkov bank, ki so članice in ustreznih alternativnih dogovorov o financiranju, da se zagotovi kratkoročno financiranje zasebnih ali javnih tretjih oseb;
- sistem jamstva za vloge zagotavlja obdobje izplačila, ki traja sedem delovnih dni, kot je določeno v členu 8(1) Direktive 2014/49/EU, od datuma uporabe 3-odstotne stopnje odliva.

Bolj podrobna navodila za poročanje vlog na drobno poleg člena 421 CRR Uredbe so zapisana tudi v enotnem pravilniku (angl. *Single Rule Book*) in zbirki vprašanj in odgovorov. Vse vloge na drobno so poročane v kategoriji 1.1 obrazca C 52.00 (Priloga 3). Pri poročanju drugih depozitov na drobno mora banka upoštevati utež 10 %, če so izpolnjena naslednja merila (EK, Delegirana uredbe Komisije, 2014, str. 43):

- skupno stanje vlog ne presega 500 000 €;
- vloga je obravnavana le s spletnim poslovanjem;
- vloga ponuja obrestno mero, ki presega povprečno obrestno mero za podobne produkte, njen donos temelji na donosu na tržni indeks ali na kateri koli tržni spremenljivki, ki ni obrestna mera;
- vložena vloga kot vezana vloga, ki poteče v naslednjih 30 dneh;
- vlagatelj je rezident v tretji državi ali vloga denominirana v valuti, ki ni pri kreditni instituciji s sedežem v EU.

Odlivi iz drugih obveznosti

Banke morajo odliv iz naslova operativnih stroškov poročati v postavko 1.2.1 obrazca 52.00 (Priloga 3), ki se navezuje na Direktivo št. 422(1) CRR. Banke morajo odlive, ki nastanejo iz lastnih stroškov, pomnožiti s stopnjo 0 %.

Obveznosti, ki izhajajo iz zavarovanih kreditnih poslov in poslov z instrumenti kapitalskega trga

Denarni odlivi iz naslova zavarovanih kreditnih poslov in kapitalskih transakcij se poročajo v vrstice 120 – 950 obrazca C 52.00 (Priloga 3). Stopnje so odvisne od vrste sredstev in nasprotne stranke / posojilodajalca. Banke morajo pri obveznostih, ki izhajajo iz zavarovanih kreditnih poslov in poslov z instrumenti kapitalskega trga, poročati tržno vrednost sredstev, zapadli znesek in vrednost sredstev v skladu s členom 418 CRR Direktive. Zapadli znesek mora predstavljati celotno vrednost zapadle transakcije in tržna vrednost mora v skladu s členom 418 CRR Direktive predstavljati tržno vrednost z apliciranimi odbitki .

Depoziti za operativne namene

Depozite za operativne namene mora banka upoštevati kot depozite od finančnih strank in nefinančnih strank in upoštevati naslednje postavke s pripadajočimi utežmi za izračun denarnih odlivov (EK, Delegirana uredba Komisije, 2014, str. 45):

- vloge, ki so vzdrževane za namene kliringa, skrbništva, upravljanja z denarjem ali druge primerljive storitve v okviru poslovnega odnosa, ki so pri tem lahko krite s sistemom jamstva za vloge v skladu z Direktivo 94/19/ES ali Direktivo 2014/49/EU (5%) ali niso krite z jamstveno shemo (25 %);
- vloge, ki so vzdrževane v okviru sodelovanja pri skupnih nalogah znotraj institucionalne sheme za zaščito vlog iz člena 113(7) Uredbe (EU) št. 575/2013 in pri tem niso obravnavane kot likvidna sredstva (25 %) ali so obravnavane kot likvidna sredstva (100 %);
- vloge, ki so vzdrževane v okviru ustaljenega poslovnega odnosa z nefinančnimi strankami (25 %);
- vloge, ki so vzdrževane za pridobitev denarnega kliringa in storitev centralne institucije znotraj shem oziroma mrež (25 %).

Drugi odlivi

Odlivi, ki so nastali pri trgovanju z zunajbilančnimi produkti morajo biti poročani pod postavko *Pogodbene in nepogodbene zunajbilančne obveznosti* z minimalno stopnjo 100 % in zunajbilančni zadevni produkti, povezani s trgovskim financiranjem s stopnjo v višini 5 %. V podpostavko drugi produkt in storitve lahko kreditne institucije vključujejo likvidnostne odlive, ki so nastali zaradi pogodbenih dogovorov (EK, 2014 str. 41), kot so:

- druge izvenbilančne obveznosti in pogoje obveznosti financiranja, med drugim neodobreni kreditni aranžmaji;
- nečrpani krediti in kratkoročni krediti velikim institucionalnim nasprotnim strankam;
- dogovorjeni nečrpani hipotekarni krediti;
- kreditne kartice;
- prekoračitve;
- načrtovani odlivi, povezani z obnovitvijo ali podaljšanjem novih kreditov na drobno ali kreditov velikim institucionalnim strankam;
- načrtovane obveznosti iz naslova izvedenih finančnih instrumentov.

Vse druge obveznosti

Pod postavko vse druge obveznosti sodijo vse tiste obveznosti, ki niso bile vključene v predhodnih postavkah z zapadlostjo do 30 dni. Za vsako vrednost mora banka aplikirati tudi

stopnjo odliva v višini 100 %. Pod to postavko so lahko vključeni nezavarovani viri financiranja s strani finančnih strank kot so banke, investicijska podjetja, zavarovalniške družbe, itd. Banke morajo poročati dodatne odlive v skladu s členom 423 CRR Direktive in pod postavkami 1.3 v obrazcu C 54.00 (Priloga 3). Za vsako postavko pod to kategorijo morajo poročati znesek sredstev, vrednost odliva, njegovo tržno vrednost in vrednost v skladu s členom 418 CRR Direktive.

Odlivi iz kreditnih aranžmajev in okvirnih likvidnostnih kreditov

Banke morajo poročati največji znesek, ki ga lahko pridobijo iz naslova kreditnih in likvidnostnih linij v skladu s členom 424 CRR Direktive. Za določanje zneska morajo banke upoštevati ustrezna navodila izvedenih tehničnih standardov. Med kreditne aranžmaje se uvrščajo kreditne linije do strank, kot so stranke na drobno (5 %), nefinančne stranke (10 %), banke (5 % - 40 %), nadzorne finančne institucije (40 %) in druge finančne stranke (100 %). Med likvidnostne linije pa se uvrščajo stranke na drobno (5 %), nefinančne stranke (30 %), investicijska podjetja (40 %), subjekti s posebnim namenom pri listinjenju (10 % - 100 %), bank 5 % - 40 %) in drugih finančnih organizacij (100 %).

5.1.3.3 Prilivi

Denarni prilivi so poročani v obrazcu C 53.00 nadzorniškega poročanja glede na navodila v členu 425 CRR Direktive, tehničnih standardov in evropskega pravilnika. Navodila vsebujejo podrobnejšo klasifikacijo posameznih kategorij prilivov in specifikacijo prilivov, ki niso zajeti v CRR direktivi. Banke morajo poročati pogodbene prilive iz naslova izpostavljenosti z zapadlostjo do 30 koledarskih dni in ne smejo poročati prilivov, kjer stranka ni plačala svojih obveznosti do roka zapadlosti. Prav tako ne smejo poročati prilivov, za katere menijo, da ne bo prišlo do denarnega toka v naslednjih 30 koledarskih dneh in prilivov iz naslova likvidnih sredstev glede na Direktivo 2015/61.

Med prilive, ki prejmejo 100-odstotno stopnjo priliva lahko banke uvrščajo naslednje postavke (EK, Delegirana uredba Komisije, 2014, str. 52):

- denarna sredstva centralne banke ali finančnih strank, med katere uvrščamo vrednostne papirje, ki zapadejo v naslednjih 30 koledarskih dneh in posli trgovinskega financiranja;
- denarna sredstva iz naslova pozicij v lastniških instrumentih, ki so vključena v glavne borzne indekse. Sredstva se ne smejo šteti dvakrat in zapadlost mora biti v naslednjih 30 koledarskih dneh.

Banke morajo izvedene finančne instrumente, ki jih izdajo banke ali z njimi povezani subjekti poročati na neto osnovi glede na člen 32 Direktive (EU) 2015/61. Pri poročanju prilivov morajo paziti, da ne poročajo prilivov iz naslova novih obveznosti glede na člen 32(7)

Direktive (EU) 2015/61. Za pravilno in konsistentno poročanje morajo banke poročati prilive le v pomembni valuti, da tako zagotovijo pravilen odraz valutnih razmikov. V obrazec C53.00 (Priloga 4) morajo poročati po postavkah naslednje kategorije: vrednost postavke, tržna vrednost prejetega zavarovanja, ustrezna utež postavke, vrednosti zavarovanj in denarni priliv glede na člen 33 Direktive (EU) 2015/61. Vsaka kategorija je razdeljena na 3 dele glede na stopnjo priliva: največ 75 % priliva, največ 90 % priliva in izvzeto iz določenih mej prilivov. Banke, ki poročajo na konsolidirani osnovi, lahko uporabijo več sklopov posameznih vrednosti, če so znotraj skupine različne enote upravičene do različnih zgornjih mej likvidnostnih prilivov. V Tabeli 11 je prikaz grupiranih postavk, ki so vključene v obrazec C53.00.

Tabela 11: Postavke poročanja prilivov

C 53.00 – LIKVIDNOSTNO KRITJE – PRILIVI	
Id. št.	Postavka
1	<u>PRILIVI</u>
1.1	Denarna sredstva, ki jih dolgujejo stranke, ki niso finančne stranke
1.2	Denarna sredstva, ki jih dolgujejo finančne stranke
1.3	Zapadla denarna sredstva iz naslova poslov trgovinskega financiranja v skladu s členom 425(2)(b)
1.4	Sredstva z nedoločenim pogodbenim končnim datumom, ki se jih lahko terjaja v 30 dneh
1.5	Zapadla denarna sredstva iz naslova pozicij v lastniških instrumentih, ki so vključeni v glavne borzne indekse, če se likvidna sredstva ne štejejo dvakrat
1.6	Zapadla denarna sredstva iz naslova zavarovanih kreditnih poslov in poslov z instrumenti kapitalnega trga, kot so opredeljeni v členu 192
1.7	Nečrpane kreditne obveznosti in okvirni likvidnostni krediti ter druge obveznosti, prejete od subjekta znotraj skupine, v skladu s členom 425(4) CRR
1.8	Zapadla plačila iz naslova likvidnih sredstev, ki se ne odražajo v tržni vrednosti sredstva
1.9	Drugi prilivi
2	SKUPNI DENARNI PRILIVI, IZKLJUČENI ZARADI ZGORNJE MEJE
3	PRILIVI, IZVZETI IZ ZGORNJE MEJE

Vir: EBA, EBA consults on amending ITS on LCR and LR reporting 2013, Anneex XXV.

Denarna sredstva, ki jih dolgujejo stranke, ki niso finančne stranke

Pogodbeni prilivi strank na drobno in nefinančnih podjetniških strank morajo biti poročani pod kategorijo 1.1.1, 1.1.2 in 1.1.2.1 v obrazcu C53.00, ter vključujejo povračilo dolgov v obliki glavnice in obresti. Celotna vrednost dolga mora biti poročana pod kolono znesek ter tehtana vrednost pod kolono Prilivi (Priloga 4). Stopnja prilivov navedenih strank mora biti maksimalno določena pri 50 %, saj se predpostavlja, da bodo krediti v celotni poplačani in institucije bodo v prihodnje obnovile kredite v višini 50 % pogodbenih prilivov. V primeru

obstoja pogodbene obveznosti med banko in stranko, kjer se banka zaveže obnovitvi kredita s stopnjo višjo od 50 % zapadle pogodbene obveznosti, mora biti pritek glavnice določenega kredita znižan z višjo stopnjo in tako priliv nižji od 50 % (Murphy, 2014). Prilivi s strani centralne banke in drugih subjektov morajo biti poročani pod kategorijo 1.1.3 in 1.1.4 v obrazcu C53.00 s stopnjo priliva v višini 100 %. Izjema so določeni operativni depoziti, ki se jih poroča pod postavkama 1.1.2.1 in 1.1.3.1 v obrazcu C53.00 in zanje veljajo določena pravila skladno s členom 425(2) CRR Direktive.

Denarna sredstva, ki jih dolgujejo finančne stranke

Prilivi iz naslova finančnih strank v obliki operativnih depozitov in depozitov znotraj skupine se morajo poročati pod kategorijama 1.2.1 in 1.2.2 v obrazcu C53.00 (Priloga 4). Če ima centralna banka dovoljenje aplicirati nižjo stopnjo odliva za depozite znotraj skupine glede na člen 422(8) CRR Direktive, mora biti vrednost depozita in temu primeren nižji priliv poročan pod kategorijo 1.2.2.

Sredstva z nedoločenim pogodbenim končnim datumom, ki se jih lahko terjaja v 30 dneh

Prilivi iz naslova sredstev z nedoločenim pogodbenim končnim datumom vključujejo presegajočo izpostavljenost. Prilivi iz naslova te izpostavljenosti morajo biti poročani s stopnjo priliva v višini 20 % in s pogodbeno določenimi dovoljenji, da banka lahko dvigne in zahteva plačilo presegajoče izpostavljenosti v naslednjih 30 koledarskih dneh.

Zapadla denarna sredstva iz naslova pozicij v lastniških instrumentih

Postavka zapadla denarna sredstva iz naslova poslov trgovinskega financiranja v skladu s členom 425(2)(b) Direktive vključuje prilive v obliki dividend in denarja s strani lastniških instrumentov, ki so prodana, vendar ne poravnana. Banka mora biti pazljiva, da ne prihaja do dvojne vključitve poročanja, kadar ne more vključiti delnic kot visoko likvidnih sredstev in hkrati njihove prodaje kot priliva (100 %).

Zapadla denarna sredstva iz naslova zavarovanih kreditnih poslov in poslov z instrumenti kapitalskega trga

Te prilive morajo banke poročati v vrsticah od 1.6.1.1.1 do 1.6.13.13.3 v obrazcu C 53.00. V katero kategorijo so vključene transakcije, je odvisna vrsta transakcije, na katero se primerno aplicira stopnja priliva in ne od vrste nasprotne stranke. Banke morajo tam, kjer je določeno, poročati zapadle zneske tržne vrednosti, s katerimi je posel zavarovan glede na to, ali so sredstva izjemno visoke, visoke ali druge stopnje likvidnostne in kreditne kakovosti. Znesek iz naslova zavarovanj posojil in instrumentov kapitalskega trga mora predstavljati celoten znesek zapadlih transakcij.

Pričakovane neto terjatve iz pogodb

Banke morajo oceniti pričakovane denarne tokove v naslednjih 30 koledarskih dneh na podlagi pogodb in jih poročati na neto osnovi, ter upoštevati stopnjo priliva v višini 100 %.

Zapadla plačila iz naslova likvidnih sredstev

Banke ne smejo poročati prilivov iz naslova visoko likvidnih sredstev, razen zapadlih plačil sredstev, ki se ne odražajo v tržni vrednosti sredstev. Poročati morajo upravičena zapadla plačila pod kategorijo 1.8 v obrazcu C53.00 in aplicirati 100 % stopnjo.

Drugi prilivi

Banke morajo poročati vse druge upravičene prilive, ki niso bili predhodno poročani pod kategorijo 1.9 v obrazcu C53.00 in aplicirati 100 % stopnjo.

Denarna sredstva, ki jih dolgujejo kreditojemalci in vlagatelji v obveznicah, povezana s hipotekarnimi krediti

V kategoriji 3.1 v obrazcu C53.00 se poročajo skupni denarnih prilivi, ki so upravičeni do 75 % zgornje meje. Za to kategorijo veljajo posebna pravila, ki določajo, katero sredstvo je upravičeno do zgornje meje in katero ne.

Prilivi iz promocijskih pretočnih kreditov banke

V kategoriji 3.2 v obrazcu C53.00 se poročajo skupni denarnih prilivi, ki so upravičeni od 75 % zgornje meje. Za to kategorijo veljajo posebna pravila, ki določajo, katero sredstvo je upravičeno zgornje meje in katero ne.

Prilivi od subjekta znotraj skupine, ki jih je odobril pristojni organ

V kategoriji 3.4. v obrazcu C53.00 se poročajo skupni denarnih prilivi, ki so upravičeni stopnje 75 % zgornje meje celotnih prilivov. Za to kategorijo veljajo posebna pravila, ki določajo, katero sredstvo je upravičeno do zgornje meje in katero ne. Centralna banka določi za banke, ali so upravičeni do te stopnje ali ne.

Obrazec C 53.00, ki ga poročajo banke nadzornim organom, ne vsebuje polja, kjer bi se lahko vsi prilivi sešteli. Za izračun celotne vrednosti prilivov mora banka sešteti naslednje postavke: celotna vrednost prilivov z zgornjo mejo, celotna vrednost prilivov, ki so izvzeti iz zgornje meje, celotna vrednost likvidnostnih odливov in izključena celotna vrednost likvidnostnih prilivov zaradi zgornje meje postavljene stopnje. Celotna vrednost prilivov z zgornjo mejo je izračunana kot vsota kategorij 1.1 – 1.9 in celotna vrednost prilivov, ki so izvzeti iz zgornje

meje kot vsota kategorij 3.1 – 3.4. Celotni vrednosti prilivov z zgornjo mejo prištejemo celotne vrednosti prilivov, ki so izvzeti iz zgornje meje in odštejemo izključene celotne vrednosti likvidnostnih prilivov zaradi zgornje meje postavljene stopnje in dobimo celotne likvidnostne prilive. Obrazec je v Prilogi 4.

5.1.3.4 Zamenjava zavarovanja

Pri prilivih iz naslova zavarovanih menjav je potrebno poudariti, da poročilo razvršča zavarovanja glede na kvaliteto temeljnega sredstva oziroma upravičenih visoko likvidnih sredstev. Za zavarovane menjave je v obrazcih za izračun likvidnostnega kritja namenjen obrazec C 54.00. Banke morajo poročati znesek in tržno vrednost zamenjav zavarovanj ter ločiti zneske na znesek z zapadlostjo nad 30 dni in znesek z zapadlostjo do 30 dni. V ta obrazec banke poročajo denarna sredstva do centralnih bank, druga prenosljiva sredstva skladno s členom 416(1) Direktive in druga prenosljiva sredstva, ki predstavljajo terjatve do naslednjih institucij (Tabela 12) . Obrazec C 54.00 je prikazan v Prilogi 5.

Tabela 12: Zamenjava zavarovanj

C 54.00 – LIKVIDNOSTNO KRITJE – ZAMENJAVE ZAVAROVANJA	
Id. št.	Postavka
1	<u>SREDSTVA</u>
1.1	Denarna sredstva in izpostavljenosti do centralnih bank
1.2	Druga prenosljiva sredstva v skladu s členom 416(1)(b)
1.3	Druga prenosljiva sredstva, ki predstavljajo terjatve do naslednjih institucij ali za katera jamčijo naslednje institucije

Vir: EBA, EBA consults on amending ITS on LCR and LR reporting 2013, Anneex XXV.

5.2 Poročanje kazalnika dolgoročnega vira financiranja

Do sedaj sem v svoji magistrski nalogi predstavila predvsem pomembnost kratkoročnega merjenja likvidnostnega tveganja. Ne glede na to, da je kratkoročna likvidnost bistvenega pomena za uspešno poslovanje banke, je obstoj in dobičkonosnost banke odvisna od dolgoročnega uravnoteženega profila zapadlosti denarnih tokov. Koncept uravnavanja zapadlosti sredstev in obveznosti ni nekaj novega in se pojavi že pri upravljanju sredstev in obveznosti. V času finančne krize je do izraza prišla tveganost nestabilnih virov financiranja in neusklajenost denarnih tokov v bilancah stanja. Kot posledica omenjenega stanja je prišlo do razvoja vrsto mikro-bonitetnih standardov, katerih cilj je krepitev odpornosti bank na nadaljnje likvidnostne šoke. Baselski odbor je tako v letu 2008 predstavil nov likvidnostni okvir merjenja likvidnostnega tveganja, v katerem je poleg kazalnika LCR predstavil tudi okvire za izračun kazalnika neto stabilnega financiranja (v nadaljevanju kazalnik NSFR).

Medtem ko kazalnik LCR prikazuje kratkoročno obdobje merjenja, je kazalnik NSFR dolgoročni kazalnik merjenja likvidnosti. Namen slednjega je znižanje tveganja financiranja skozi daljše obdobje, ki bankam nalaga, da financirajo svoja poslovanja s stabilnimi viri financiranja.

V letu 2010 je Baselski odbor pregledoval razvoj kazalnika skozi opazovano obdobje. Poudarek je bil predvsem na obravnavi nepredvidenih posledic na delovanje finančnih trgov in gospodarstva. Poleg tega je bil del namenjen tudi izboljšanju nekaterih ključnih vprašanj, kot so: vpliv na poslovanje banke, obravnava kratkoročnega ujemanja financiranja sredstev in obveznosti ter analiza časovnih žepkov enega leta zapadlosti sredstev in obveznosti. Banke morajo v skladu z aktualnim nadzorniškim paketom poročati trenutne obrazce NSFR in jih poskusno poročati na četrletni ravni. Kazalnik NSFR bo tako postal del obveznega nadzorniškega poročanja s 1. januarjem 2018. Trenutno poskusno poročanje je v skladu z regulativo CRR, vendar ne vključuje zadnje verzije standardov izračuna kazalnika.

Izračun kazalnika NSFR omogoča bankam zagotoviti stabilen profil financiranja glede na njihovo sestavo bilančnih in izvenbilančnih postavk. Stabilna in trajnostna finančna struktura je namenjena zniževanju verjetnosti nastanka motenj pri pridobivanju virov financiranja, ki bi neposredno vplivalo na likvidnostno situacijo banke. Kazalnik je bil razvit z namenom zagotavljanja srednjeročnega in dolgoročnega financiranja sredstev banke. Kazalnik NSFR prikazuje minimalni nujni obseg virov stabilnega financiranja glede na likvidnostna sredstva in poslovanja banke v časovnem obdobju 1 leta. Nadzorniki so pri izračunu kazalnika NSFR upoštevali uteži in komponente, ki bi jih lahko vključili v sam izračun, da bi izboljšali ozaveščenost banke na stresne teste in šoke, ki vplivajo na likvidnost poslovanja.

5.2.1 Opredelitev kazalnika dolgoročnega vira financiranja

Namen izračuna kazalnika NSFR je merjenje strukturnega likvidnostnega tveganja, s katerim bi banke zniževale neusklajenost v zapadlosti med sredstvi in obveznostmi v obdobju enega leta in s tem posledično zniževale tveganje virov financiranja. V okviru standardov poročanja morajo banke držati minimalno vrednost stabilnih virov financiranja z ustreznimi zapadlostmi, s katerimi nato lahko pokrijejo njihovo strukturno likvidnostno neusklajenost. Kazalnik dopolnjuje izračun kazalnika LCR, s katerimi omejujeta delež manj likvidnih sredstev, kot so dolgoročni krediti z ročnostjo daljše od enega leta, ki so financirani s kratkoročnimi viri z ročnostjo manj kot eno leto. Visoko likvidna sredstva morajo imeti enake karakteristike, kot pri izračunu kazalnika LCR, kar pomeni, da morajo biti sredstva zamenjana za denar v kratkem obdobju in v stresnih okoliščinah. BCBS (2010, str. 31) opredeli izračun kazalnika NSFR kot delež kapitala in financirane obveznosti, pričakovane kot stabilen vir financiranja v obdobju enega leta in v stresnih okoliščinah.

Kazalnik NSFR se izračunava kot razmerje med razpoložljivim obsegom stabilnega financiranja (angl. *available stable funding*) in potrebnim obsegom stabilnega financiranja

(angl. *required stable funding*). Razpoložljivo stabilno financiranje lahko opredelimo kot obseg kapitala in obveznosti, ki predstavljajo stabilen vir financiranja v času enega leta in stresnih okoliščinah. Potreben obseg stabilnega financiranja pa predstavljajo različne lastnosti sredstev in zunajbilančnih pogojnih izpostavljenosti banke. Kazalnik NSFR se osredotoči na izboljšanje ocene tveganja virov financiranja med bilančnimi in izvenbilančnimi postavkami za doseg stabilnosti financiranja. Pri tem so razpoložljivi viri financiranja sestavljeni iz tehtane vrednosti obveznosti, ki odražajo njihove pogodbene zapadlosti. Potrebni viri financiranja pa vsebujejo tehtane vrednosti sredstev glede na njihovo preostalo zapadlost. Pri tem se uteži gibljejo med vrednostmi 0 % in 100 %.

$$NSFR = \frac{\text{Razpoložljivi viri financiranja}}{\text{Potrebni viri financiranja}} \geq 100 \quad (10)$$

Pomembni elementi pri izračunu kazalnika so naslednji (Soprano, 2015, str. 94):

- kapitalske rezerve in kapital, vključeno s prednostnimi delnicami, ki nimajo zapadlosti oziroma je zapadlost nad enim letom;
- vse obveznosti z ročnostjo nad enim letom;
- delež vpoglednih depozitov in vezanih vlog z ročnostjo, krajšo od enega leta, vendar pod določenimi pogoji;
- delež medbančnega vira financiranja z ročnostjo enega leta, za katerega mora banka jamčiti, da ga bo obdržala v času stresnih tržnih pogojev.

Izračun kazalnika NSFR se izračunava na četrtletni ravni. Pojmi in postavke so enako opredeljeni kot pri izračunu kazalnika LCR, razen tam, kjer je to v navodilih posebej določeno. Poročanje kazalnika NSFR bo postalo obvezno z letom 2018 in ga banke trenutno le poskusno poročajo.

5.2.2 Poročanje kazalnika dolgoročnega vira financiranja

V nadaljevanju bom preučila izvedbene tehnične standarde ITS za izračun kazalnika neto stabilnega financiranja. Tehnični standardi, ki so potrebni za zagotovitev pogojev lojalne konkurence med primerljivi bankami, so namenjeni izvajanju enotne zahteve glede poročanja. Tehnični standardi poleg merjenja likvidnostnega tveganja zajemajo tudi poročanja o lastnih sredstvih in kapitalskih zahtevah, poročanje o finančnih informacijah banke, poročanje o veliki izpostavljenosti banke in poročanje o finančnem vzvodu. Banke morajo poročati podatke za izračun kazalnika NSFR ločeno na razpoložljivi obseg stabilnega financiranja v okviru obrazca C60.00 in potreben obseg stabilnega financiranja v okviru obrazca C61.00, kot je prikazano v Tabeli 13.

Tabela 13: Priloga XII - Poročanje stabilnega financiranja

PREDLOGE ZA STABILNO FINANCIRANJE	
C 60.00	STABILNO FINANCIRANJE – POSTAVKE, KI POTREBUJEJO STABILNO FINANCIRANJE
C 61.00	STABILNO FINANCIRANJE – POSTAVKE, KI ZAGOTAVLJAJO STABILNO FINANCIRANJE

Vir: EBA, *EBA consults on amending ITS on LCR and LR reporting 2013, Annex XXIV.*

Obveznosti, ki se poročajo v izkazu finančnega položaja, morajo biti razvrščene v posamezne postavke razpoložljivega stabilnega financiranja. Banka mora sredstva, ki so poročana v izkazu finančnega položaja, razporediti glede na:

- njihovo preostalo dospelost;
- ali so zastavljena ali ne, oziroma dana v zavarovanje;
- v primeru, da so zastavljena, morajo biti poročana glede na trajanje zavarovanja.

Banke poročajo obveznosti glede na njihovo preostalo zapadlost in daljše časovno obdobje enega leta, znotraj katerega je vsako obdobje razdeljeno na 5 časovnih žepkov. Glede na člen 427(2) Regulative EU št. 575/2015 morajo biti obveznosti poročane v naslednjih časovnih žepkih (EBA, 2014b, Annex XIII, str. 1):

- obveznosti, pri katerih je najbližji datum zapadlost in prvi možni datum, ko so lahko pogodbeno vpoklicane v roku 3 mesecev od datuma poročanja. V to kategorijo se morajo vključiti tudi vpogledni depoziti;
- obveznosti, pri katerih je najbližji datum zapadlost in prvi možni datum, ko so lahko pogodbeno vpoklicane med 3 in 6 mesecem od datuma poročanja;
- obveznosti, pri katerih je najbližji datum zapadlost in prvi možni datum, ko so lahko pogodbeno vpoklicane med 6 in 9 mesecem od datuma poročanja;
- obveznosti, pri katerih je najbližji datum zapadlost in prvi možni datum, ko so lahko pogodbeno vpoklicane med 9 in 12 mesecem od datuma poročanja;
- obveznosti, pri katerih je najbližji datum zapadlost in prvi možni datum, ko so lahko pogodbeno vpoklicane nad 1 letom.

V nadaljevanju bom predstavila obrazce za poročanje razpoložljivega obsega stabilnega financiranja in potrebnega obsega financiranja za izračun kazalnika NSFR.

5.2.2.1 Razpoložljivi obseg stabilnega financiranja

Banke morajo pri poročanju razpoložljivega obsega stabilnega financiranja najprej določiti knjigovodsko vrednost kapitala in obveznosti banke in jih nato porazdeliti po ustreznih

postavkah in časovni zapadlosti. Na določene knjigovodske vrednosti posameznih kategorij se nato aplicirajo ustrezni ASF faktorji. Faktor ASF predstavlja delež strukture financiranja banke v obdobju enega leta. Pri poročanju nekaterih obveznosti morajo banke upoštevati tudi določene predpostavke, kot je ta, da morajo ob zapadlosti instrumenta upoštevati, da investitor uveljavi nakupno opcijo ob prvem možnem datumu. Upoštevati morajo tudi obnašanje tržnih udeležencev, če pričakujejo predčasno izplačilo določenih obveznosti pred njihovo zapadlostjo. Postavke, ki so v grobem opredeljene pod kategorijo razpoložljivih virov financiranja, so naslednje: kapital, obveznosti razen kapitala, pri čemer so obveznosti iz naslova vlog na drobno, obveznosti iz naslova nefinančnih strank, obveznosti do finančnih strank, obveznosti iz naslova izdanih vrednostnih papirjev, druge obveznosti in obveznosti iz naslova izvedenih finančnih instrumentov. V Prilogi 7 je predložen obrazec poročanja razpoložljivega obsega financiranja v okviru obrazca C 60.00.

5.2.2.2 Potreben obseg stabilnega financiranja

V drugem delu izračuna kazalnika NSFR, kjer banka poroča potreben obseg stabilnega financiranja, mora banka poročati sredstva, izvenbilačne izpostavljenosti in ostale izbrane aktivnosti. Tako kot pri razpoložljivih virih mora tudi pri potrebnih sredstvih financiranja banka najprej določiti knjigovodsko vrednost sredstev na podlagi izkaza finančnega položaja in jih ustrezno razporediti glede na preostalo zapadlost. Banka mora poročati tudi vrednost postavk glede na trajanje zavarovanja v isti stolpec pod ustrezno vrstico. Če je sredstvo, dano v zavarovanje za daljše obdobje, kot je njegova zapadlost, mora banka to ustrezno upoštevati (kot dodatno zavarovanje). Primer, kjer je zavarovanje daljše od ročnosti sredstva, so listinjeni vrednostni papirji, ki so zavarovani s hipotekarnimi posojili in je njihova ročnost posojil krajša od ročnosti vrednostnih papirjev, zato jih mora banka dodatno zavarovati.

Znesek posamezne postavke mora pomnožiti z ustreznim faktorjem potrebnega stabilnega financiranja (RSF). Faktor RSF predstavlja delež sredstev in izvenbilančnih postavk banke, ki so prikazane kot nelikvidne v obdobju enega leta in morajo biti zavarovane s stabilnimi viri financiranja. Bolj likvidna sredstva prejmejo nižji RSF faktor kot sredstva, ki so manj likvidna in zaradi česar potrebujejo večji obseg stabilnega financiranja. Skupen obseg potrebnega stabilnega financiranja se izračuna kot vsota treh tehtanih zneskov, katerim se prišteje še vrednost izvenbilančnih postavk.

Postavke lahko v grobem razdelimo na naslednje: postavke, ki se navezujejo na člen 416 Direktive (EU) št. 575/2013 (CRR) glede poročanja likvidnih sredstev, vrednostnih papirjev, lastniške vrednostne papirje nefinančnih subjektov, druge lastniške vrednostne papirje, zlato, neobnovljive kredite in terjatve, terjatve iz naslova izvedenih finančnih instrumentov, vsa druga sredstva, sredstva, ki se odbijejo od kapitala in ne potrebujejo stabilnega financiranja in nečrpane odobrene kreditne obveznosti. Obrazec C 61.00 je v Prilogi 8.

5.3 Dodatne likvidnostne matrike

Evropska bančna agencija je 23. maja 2015 objavila posvetovalno gradivo o predlogu implementacije tehničnih standardov o dodatnih likvidnostnih metrikah (angl. *additional liquidity monitoring metrics*) in predložila zadnjo verzijo poročila decembra 2013 z naslovom *EBA končni osnutki izvedbenih tehničnih standardov* (angl. *EBA Final draft implementing technical standards*). Posvetovalno gradivo vsebuje predlog Evropske bančne agencije glede nadzorniškega poročanja dodatnih likvidnostnih metrik in sledi pristopu, ki ga je razvil Baselski komite o bančnem nadzoru v prvem sklopu revidiranega poročila *Likvidnostni okvir* decembra 2010. Poročilo naj bi se začelo izpolnjevati in stopilo v veljavo v Evropski uniji z julijem 2015, vendar je bilo zaradi sprejemanja zapletenega osnutka ITS prvo poročanje po stanju na dan 30. 4. 2016. Poročila pripravljajo banke na mesečni ravni in bodo odvisna tudi od interpretacije lokalnih regulatorjev.

5.3.1 Poročanje dodatnih likvidnostnih metrik

Področja nadzora, ki se pojavijo v novem dokumentu o dodatnih likvidnostnih metrikah so opisana že v poročilu Baselskega komiteja z naslovom: *Načela za obvladovanje likvidnostnega tveganja*, kjer so opisane dobre prakse upravljanja s likvidnostjo. Poročilo je bilo oblikovano zato, da pokrije tisti del likvidnostnega tveganja, ki ga ne pokrivata kazalnika LCR in NSFR. Poročilo naj bi omogočalo nadzornim organom pridobiti celosten pregled nad likvidnostnim tveganjem posamezne banke glede na obseg in zapletenost poslovanja te banke. Vsa poročila se nahajajo v členu 415(3)(b) Uredbe (EU) Št. 575/2013.

Izvedbena uredba Komisije je dne 1. marca 2016 izdala dokument o spremembi Izvedbene Uredbe (EU) št. 680/2014 glede dodatnih metrik za spremljanje poročanja likvidnosti, kjer je navedeno, da se poročajo dodatne matrike za spremljanje likvidnosti iz člena 415(3)(b) Uredbe (EU) št. 575/2013 za povečanje učinkovitosti nadzora likvidnosti. Obrazec za poročanje dodatnih likvidnostnih metrik vključuje naslednje podatke (UL, 2014a), ki so razvidni v tudi v Tabeli 15:

- matrike, ki vključujejo podatek o koncentraciji financiranja glede na nasprotno stranko in vrsto produkta;
- matrike, ki vključujejo podatek o koncentraciji sekundarne likvidnosti po izdajatelju ali nasprotni stranki;
- matrike, ki temeljijo na cenah za različno trajanje financiranja in obnavljanja financiranja.

Tabela 14: Dodatne likvidnostne matrike

Poročila o dodatnih likvidnostnih metrikah	
	Dodatna orodja za spremljanje likvidnosti
C 67.00	Koncentracija financiranja glede nasprotne stranke
C 68.00	Koncentracija financiranja glede vrste produkta
C 69.00	Cene za različna trajanja financiranja
C 70.00	Obnavljanje financiranja

Viri: Uradni list Evropske unije 2016, Priloga XVIII

Poročilo o koncentraciji virov financiranja glede nasprotne stranke predstavlja zmožnost nastanka likvidnostnih težav v primeru dviga virov na drobno in na debelo. Banke morajo poročati nadzorniškemu organu koncentracije virov financiranja, kar jim pomaga pri identifikaciji tveganj in pri potrebnem iskanju novih virov financiranja. V okviru tehničnih standardov ITS bodo banke obvezne poročati 10 največjih nasprotnih strank, pri katerih viri financiranja presegajo prag 1% vseh obveznosti. Banke morajo poleg vrednosti nadzorniškemu institucijam poročati tudi ime nasprotne stranke, državo nasprotne stranke, vrsto produkta, valuto, prejeta vrednost, tehtano povprečje in preostalo zapadlost (EBA, 2014, str. 6). Pri koncentraciji financiranja vrste produkta je za nadzorniške institucije pomembno, da banke poročajo vire financiranja glede na vrsto produkta, razdeljeno na različne vire financiranja, kot so viri na maloprodajni in veleprodajni ravni. To poročilo služi kot pomoč pri določanju vzroka likvidnostnih težav in določevanju produkta, ki povzroči največje odlive v času stresa. Banke bodo morale poročati celotne vire financiranja glede na vrsto produkta v primeru, da posamezna kategorija preseže vrednost 1 % celotnih obveznosti (UL, 2016).

Poleg opisanih dveh poročil, ki ju bodo morale banke posredovati, se v novem nadzorniškem paketu pojavi tudi poročilo o cenah virov financiranja različne ročnosti in obnavljanje virov financiranja. Banke morajo tako poročati tudi 10 podjetij, ki imajo največja sredstva oziroma likvidnostne linije, odobrene za posamezno institucijo glede na namen. Prav tako morajo poročati povprečni obseg transakcij in cen, plačanih glede na različne zapadlosti od na vpogled do časovnega žepka nad 10 let. Zadnje poročilo se navezuje na podatke o obnavljanju virov financiranja, kjer gre za zbiranje podatkov o zapadlih zbranih sredstvih in novih sredstvih, obnovljenih sredstvih na dnevni ravni in skozi časovni ovir enega meseca (EBA, 2014, str. 7).

5.3.2 Dodatna orodja za spremljanje likvidnosti

Pod dodatna orodja merjenja likvidnosti se uvrščajo: koncentracija financiranja glede na nasprotno stranko, koncentracija financiranja glede vrsto produkta, cene za različna trajanja

financiranja in obnavljanje financiranja. Vsa orodja bom v naslednjem poglavju tudi podrobneje predstavila z ustreznimi obrazci.

5.3.2.1 Koncentracija financiranja glede na nasprotno stranko

Banke morajo v poročilu koncentracije virov financiranja glede na nasprotno stranko (C 67.00) poročati prvih 10 največjih strank oziroma povezanih strank po členu 39 Uredbe 575/2013, pri čemer mora obveznost posamezne stranke preseči 1 % celotnih obveznosti banke (Priloga 9).

Pod kategorijo vse druge obveznosti, banka poroča vse preostale obveznosti do strank, ki jih ni upoštevala predhodno pod točko 1. Seštevek vseh vrednosti pod točkama 1 in 2 prikazuje celotno obveznost banke do strank pod finančnim poročevalskim okvirom FinRep¹. Banka mora o stranki poročati naslednje podatke: ime nasprotne stranke, identifikator pravnih oseb (angl. *LEI code*²), sektor, rezidentstvo, vrsto produkta, vrednost, tehtano povprečje začetne zapadlosti ter tehtano povprečje preostale zapadlosti. Banka pod pojmom sektor lahko vključi obveznosti do centralne banke, države, bank, drugih finančnih podjetij, nefinančnih podjetij in gospodinjestev. Pod rezidentstvo mora banka upoštevati kratice držav po ISO kodi. Med vrste produktov pa lahko banka vključi naslednje: nezavarovane vire financiranja finančnih strank, vključno z medbančnim trgom, nezavarovane vire financiranja nefinančnih strank, repo posle, vire financiranja, nastale s kritimi obveznicami, izdani listinjene vrednostne papirje in vire financiranja, ki so nastali znotraj bančne skupine. Če ima stranka banke med prvimi desetimi največjimi viri več produktov, mora poročati vrednost obveznosti pod tistim produktom, ki ima največji delež med obveznostmi. Tehtano povprečje začetne zapadlosti se izračunava kot povprečna začetna zapadlost merjenja v dnevih obveznosti določene stranke glede na velikost različnih vrednosti prejetih virov v celotnih prejetih virih. Tehtano povprečje preostale zapadlosti pa se izračunava kot povprečna zapadlost v dnevih obveznosti določene stranke glede na velikost različnih vrednosti prejetih virov v celotnih prejetih virih (EBA, 2014c).

5.3.2.2 Koncentracija financiranja glede vrste produkta

Banke morajo pri naslednjem poročevalskem paketu posredovati podatke o koncentraciji financiranja glede na vrsto produkta (C 68.00), ki so podrobneje prikazani v Prilogi 10. Banka mora v obrazcu poročati celotno vrednost virov financiranja od posameznega produkta, ki presega vrednost 1 % celotnih obveznosti. Banka mora za posamezno vrsto produkta poročati celotno prejeta vrednost, vrednost vira, ki je krita z jamstveno shemo glede na regulativo 94/19/EC, vrednost vira, ki ni krita z jamstveno shemo glede na regulativo 94/19/EC, tehtano

¹ FinRep je del izvedbenih tehničnih standardov (ITS), ki jih je pripravila EBA in spreminjajo izvedbeno uredbo Evropske komisije (EU) št. 680/2014 o nadzorniškem poročanju institucij v skladu z uredbo (EU) št. 575/2013 Evropskega parlamenta in Sveta

² LEI koda je pravno identifikacijska koda stranke

povprečje začetne zapadlosti ter tehtano povprečje preostale zapadlosti. Izračun tehtanih povprečij je bil prikazan pri kategoriji koncentracija virov financiranja glede na nasprotno stranko (EBA, 2014c).

5.3.2.3 Cene za različna trajanja financiranja

Poročanje o različnih trajanjih financiranja (C 69.00) zbira informacije o povprečnem znesku posla in cenah, ki jih plačajo banke za financiranje glede različne ročnosti vira. Pri tem banke ne upoštevajo obdobja med datumom sklenitve posla in datumom poravnave (UL, 2016). Banka mora poročati postavke, ki so del celotnega financiranja in jih razdeliti na: vloge na drobno, nezavarovano financiranje, zavarovano financiranje, nezavarovani vrednostni papirji, krite obveznice in listinjeni vrednostni papirji, vključno s kritimi komercialnimi zapisi (Priloga 11). Banka mora za posamezen vir in ročnost v obrazec poročati vrednost in razmike posamezne postavke. Vrednost razmika mora biti poročana v bazičnih točkah in izračunana glede na tehtano povprečno vrednost (EBA, 2014c). Banka mora poročati cene virov financiranja glede na različne ročnosti: čez noč, 1 teden, 1 mesec, 3 meseci, 6 mesecev, 1 leto, 2 leti, 5 let in 10 let.

5.3.2.4 Obnavljanje financiranja

Zadnje poročilo v poročevalskem paketu dodatnih orodij za merjenje likvidnosti vključuje informacije o zapadlih virih in novo pridobljenih sredstvih na dnevni ravni (C 70.00). Banka mora poročati vrednosti virov financiranja, vlog na drobno, nezavarovanih financiranj in zavarovana financiranja v vsakem dnevu meseca in po različnih časovnih žepkih in vrednosti (Priloga 12). Časovni žepki so razdeljeni na 7 razredov, kjer mora banka za vsaj posamezni časovni žepki v posamezne kolone poročati, koliko virov bo zapadlo v tistem časovnem žepku, vrednost obnovljenega vira, vrednost novega vira ter v zadnjem stolpcu neto razliko, ki se izračuna kot novi viri plus obnovljeni viri minus zapadli viri. Časovni žepki so naslednji:

- na vpogled,
- $> 1 \text{ dan} \leq 7 \text{ dni}$,
- $> 7 \text{ dni} \leq 14 \text{ dni}$,
- $> 14 \text{ dni} \leq 1 \text{ mesec}$,
- $> 1 \text{ mesec} \leq 3 \text{ meseci}$,
- $> 3 \text{ meseci} \leq 6 \text{ mesecev}$,
- $> 6 \text{ mesecev}$.

V zadnjih kolonah mora banka poročati tudi celotni denarni tok ter tehtana povprečja zapadlih virov, obnovljenih virov, novih virov in celotnih virov (EBA, 2014c). V tem poglavju sem

predstavila vse aktualne regulatorne obrazce nadzornih organov na področju merjenja likvidnosti. Vsi trije obrazci se med se seboj dopolnjujejo in skupaj tvorijo celotno sliko likvidnostne situacije posamezne institucije. Za banko je pomembno, da si glede na zahtevane podatke ustvari platformo za poročanje, da bo čim manj kompleksno, nemoteno delovalo, čim bolj natančno in uporabno pri nadaljnjih analizah. Ne glede na to, da je z Direktivo CRD IV prišlo do veliko sprememb in dodatnega dela pri implementaciji pravil za banke, je pozitiven vidik predvsem zmanjšanje vpliva šokov na poslovanje banke in v prihodnosti krajši rok odziva na stresne situacije. Z vzdrževanjem predpisanih količnikov se bo likvidnostna situacija banke izboljšala in banke bodo imele večji pregled na likvidnostno pozicijo in prihodnjimi denarnimi tokovi. Prav tako je z novimi regulatornimi obrazci prišlo do možnosti primerjave med bankami, saj do sedaj to ni bilo mogoče, ker so imele države svoje metodologije in smernice spremljanja tveganj, kar ni omogočilo primerjave med njimi. Eden izmed najpomembnejši vidikov regulative pa je tudi ponovno zaupanje v trg, saj se je zaupanje v času finančne krize popolnoma izgubilo.

V naslednjem poglavju bom primerjala kazalnike likvidnost nove Direktive CRD IV na področju likvidnostnega tveganja s količnikoma likvidnosti za zagotavljanje ustrezne likvidnostne pozicije, ki ju je uvedla Banka Slovenije preden je stopila nova regulativa v veljavo.

6 PRIMERJALNA ANALIZA KAZALNIKOV MERJENJA LIKVIDNOSTI

V naslednjem poglavju bom pripravila primerjalno analizo med novima regulatornima kazalnikoma merjenja likvidnosti s strani Evropske bančne agencije in regulatornima količnikoma likvidnosti za zagotavljanje ustrezne likvidnostne pozicije, ki ga je pripravila Banka Slovenije. Namen primerjalne analize je preučiti spremembe med kriteriji merjenja likvidnostnega vprašanja v okviru Direktive CRD IV in sedanje veljavne zahteve za zagotavljanje ustrezne likvidnostne pozicije predpisane s strani Banke Slovenije. Zanima me v kolikšni meri se kriteriji med seboj razlikujejo, kakšne predpostavke vključujejo, kako razdrobljeni so zahtevani podatki in kako so kazalniki izračunan. Prav tako bom poskusila odgovoriti na prvo raziskovalno vprašanje, ki sem si ga v uvodu zastavila, kjer me zanimajo razlike med merjenjem kratkoročne in dolgoročne likvidnosti med obema regulativa.

Pred uvedbo novih smernic so morale slovenske banke v okviru izvajanja Sklepa o minimalnih zahtevah za zagotavljanje ustrezne likvidnostne pozicije Banki Slovenije poročati količnika likvidnosti, ki merita kratkoročno likvidnosti do 30 dni (KL1) in dolgoročno likvidnost do 180 dni (KL2). V Poglavju 6.1.2 bom primerjala kratkoročno likvidnost s kazalnikom likvidnostnega tveganja LCR in količnikom KL1, ter nato v Poglavju 6.2 dolgoročno likvidnost z kazalnikom dolgoročnega vira financiranja NSFR in količnikom

KL2. S primerjalno analizo želim ugotoviti kakšna je razlika med obema regulativama, katera bolj učinkovito meri likvidnostno tveganje in kakšne so prednosti in slabosti obeh regulativ.

6.1 Primerjalna analiza kazalnikov merjenja kratkoročne likvidnost

V sledečem poglavju bom pripravila primerjalno analizo med novim regulatornim kazalnikom LCR in regulatornim količnikom likvidnosti za zagotavljanje ustrezne likvidnostne pozicije (v nadaljevanju KL1). Oba kazalnika merita kratkoročno likvidnost, vendar se v izračunu nekoliko razlikujeta. Ker sem kazalnik LCR že predhodno predstavila v Poglavju 5.1, bom najprej predstavila količnik likvidnosti za zagotavljanje ustrezne likvidnostne pozicije, ter nato v naslednjem poglavju preučila primerjavo med obema kazalnikoma. Na koncu bom predstavila še merjenje likvidnosti v nemških bankah in predstavila kriterije za poročanje količnika likvidnosti nemške centralne banke Bundesbank.

6.1.1 Količnik likvidnosti za zagotavljanje ustrezne likvidnostne situacije

Banke poročajo Banki Slovenije poleg kratkoročnega kazalnika likvidnostnega tveganja LCR tudi količnik likvidnosti za zagotavljanje ustrezne likvidnostne pozicije. Količnik likvidnosti ni predmet nadzorniškega poročanja evropskim nadzornim organom, vendar je v magistrski nalogi predstavljen kot primer kratkoročnega merjenja likvidnosti s strani slovenskega nadzorniškega organa. V poglavju bom preučila sedanjo regulativo poročanja likvidnostnega tveganja z novimi smernicami s strani Evropske bančne agencije. Slovenske banke morajo količnik likvidnosti poročati na dnevni ravni od leta 2007. Količnik likvidnosti se poroča na podlagi 10. in 11. točke 129. člena Zakona o bančništvu (ZBan-1 ali ZBan-2). Na podlagi tega člena (Uradni list RS, št. 99/10, 9/11 – ZPlaSS-B, 35/11, 59/11 in 85/11 ter prvega odstavka 41. člena Zakona o Banki Slovenije (Uradni list RS, št. 72/06, 69/11) mora vsaka banka, hranilnica, podružnica bank držav članic in podružnica bank tretjih držav (v nadaljevanju banke) dnevno za pretekli dan redno izračunavati likvidnostno pozicijo, ki predstavlja potrebo banke po likvidnih sredstvih. To pozicijo banke izračunavajo s t. i. količnikom likvidnosti. Količnik likvidnosti je opredeljen kot razmerje med vsoto sredstev v domači in tuji valuti in vsoto virov finančnih sredstev v obeh valutah glede na preostalo zapadlost (Sklep o minimalnih zahtevah za zagotavljanje ustrezne likvidnostne pozicije bank in hranilnic - v nadaljevanju Sklep (26/2012), Ur. l. RS, št. 28/2007, 55/2007, 82/2007, 74/2011, 26/2012). Izračun količnika KL lahko poenostavimo z enačbo:

$$KL = \frac{\text{Dejanski in potencialni viri likvidnosti}}{\text{Dejanska in potencialna poraba likvidnih sredstev}} \geq 1 \quad (11)$$

Banka mora sredstva in obveznosti razvrstiti po preostali zapadlosti v dva razreda, kot sledi (Sklep, 26/2012):

- prvi razred: finančna sredstva in viri sredstev s preostalo zapadlostjo do 30 dni (v nadaljevanju KL1);
- drugi razred: finančna sredstva in viri sredstev s preostalo zapadlostjo do 180 dni (v nadaljevanju KL2).

Oba količnika morata biti najmanj vrednosti 1, da banka pokrije svoje obveznosti z naložbami. Banka mora v kriteriji izpolnjevanja količnika vključiti vse naložbe in obveznosti ne glede na zakonske ali pogodbene obveznosti in ali je posel že vključen v knjigovodskih izkazih. Za tiste naložbe in obveznosti, kjer se dospelost pojavi v rednih časovnih razmikih, velja, da je preostala zapadlost posameznega dela naložbe ali obveznosti v obdobju med datumom zapadlosti in datumom, za katerega se izračunava količnik. Pri naložbah z možnostjo odpoklica in obveznosti na odpoklic je preostala zapadlost enaka najkrajšemu možnemu odpoklicnemu roku (Navodila za izvajanje Sklepa o minimalnih zahtevah za zagotavljanje ustrezne likvidnostne pozicije bank in hranilnic, Ur. l. RS, št. 28/2007, 55/2007, 82/2007, 74/2011, 26/2012). Banke morajo dnevno posredovati obrazec likvidnostne pozicije Banki Slovenije (Priloga 6). Za prikaz naložb mora banka upoštevati naslednja pravila (Sklep, 26/2012):

- poročati jih mora po preostali zapadlosti;
- v primeru, da so sredstva ocenjena in oslABLJENA, mora banka poročati sredstva posamično, samo sredstva do dolžnikov, za katere se ne pričakuje težav pri poravnavanju obveznosti in ki poravnajo svoje obveznosti ob zapadlosti oziroma z zamudo do 30 dni in skupinsko, samo sredstva do dolžnikov, ki izpolnjujejo pogoje za uvrstitev v skupino A in B po 13. členu Sklepa o ocenjevanju izgub iz kreditnega tveganja bank in hranilnic;
- poročati le znesek finančnih sredstev, s katerim banka prosto razpolaga;
- od zunajbilančnih postavk mora poročati le naslednje: terminske posle, pogodbeno najete kreditne linije v višini 50 % ter nečrpani del najetih kreditov v višini 50 %.

Banka v obrazec vključuje naslednja finančna sredstva (Sklep, 26/2012):

- sredstva, ki izpolnjujejo kriterije primernosti finančnega premoženja za zavarovanje terjatev Eurosistema in so opredeljena v sklepu Banke Slovenije, ki ureja splošna pravila izvajanja denarne politike in jih banka poroča po tržni vrednosti;
- naložbe v druge tuje tržne dolžniške in lastniške vrednostne papirje in v domače tržne dolžniške vrednostne papirje, s katerimi se trguje na organiziranem trgu glede na Direktivo 2004/39/ES Evropskega parlamenta in Sveta. Če banke z njimi upravljajo same, mora biti njihova bonitetna ocena izdajatelja najmanj BBB (Fitch ali Standard & Poor's) ali vsaj Baa2 (Moody's). Če pa z njimi trgujejo drugi domači ali tuji bankirji oziroma finančne institucije, pa le v višini in rokih, ki jih za dostop do likvidnosti predvideva pogodba o upravljanju;

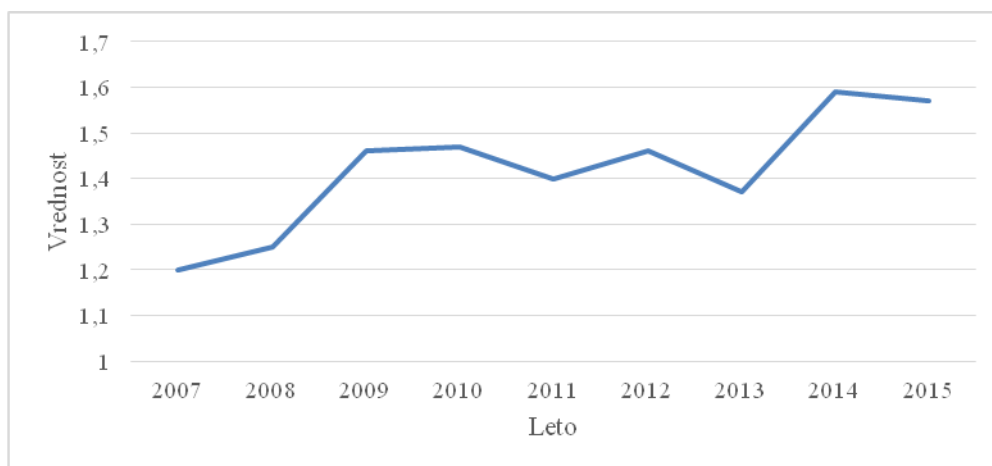
- tuje serijske dolžniške vrednostne papirje, katerih tržna cena je dnevno razpoložljiva in je njihova bonitetna ocena izdajatelja najmanj BBB (Fitch ali Standard & Poor's) ali vsaj Baa2 (Moody's). Če je referenčna množica finančnih instrumentov sestavljena iz vrednostnih papirjev, mora biti boniteta vsakega najmanj BBB (Fitch ali Standard & Poor's) ali vsaj Baa2 (Moody's). Če ne obstaja dnevna tržna cena, morajo v tej točki navedeni vrednostni papirji imeti ameriško prodajno opcijo, ki imetniku daje pravico prodaje kadarkoli do njegove zapadlosti, pri čemer je opcija lahko vključena v serijski dolžniški vrednostni papir in omogoča imetniku prodajo tega vrednostnega papirja njegovemu izdajatelju po vnaprej določeni izvršilni ceni, ali pa je opcija sklenjena posebej na ta serijski dolžniški vrednostni papir po vnaprej določeni izvršilni ceni, dolgoročna bonitetna ocena izdajatelja te opcije pa je najmanj BBB (Fitch ali Standard & Poor's) ali vsaj Baa2 (Moody's);
- naložbe v dolžniške vrednostne papirje Banke Slovenije;
- naložbe v depozite pri Banki Slovenije.

Za prikaz obveznosti mora banka upoštevati ta pravila (Sklep, 26/2012):

- obveznosti mora poročati po preostali zapadlosti;
- vpogledne vloge gospodinjstev in nefinančnih družb v prvem razredu poročja v višini 40 %;
- vpogledne vloge gospodinjstev in nefinančnih družb v drugem razredu poročja v višini 35 %;
- od zunajbilančnih postavk mora poročati le naslednje: terminske posle, odprte nekrite akreditive, pogodbene odobrene kreditne linije bankam in nečrpani del odobrenih kreditov, ki ne izpolnjujejo kriterijev primernosti finančnega premoženja za zavarovanje terjatev Eurosistema, ki so opredeljeni v sklepu Banke Slovenije, ki ureja splošna pravila izvajanja denarne politike v višini 100 %; pogodbeno odobrene kreditne linije komitentom, ki niso banke, razen kreditnih linij, odobrenih za kritje odprtih akreditivov, se upoštevajo v višini 20 %; izdane garancije, jamstva in stand-by akreditivi, odobreni limiti za tekoče račune in kartice se upoštevajo po preostali zapadlosti v višini 5 %.

Po podatkih Banke Slovenije za preteklo leto je likvidnostno tveganje slovenskega bančnega sistema majhno in stabilno, kar se je izražalo v visokem količniku likvidnosti prvega razreda (KL1) in naraščajočem količniku drugega razreda (KL2), velikem delu prostega sklada finančnega premoženja za zavarovanje pri Eurosistemu in stabilnem obsegu tržne sekundarne likvidnosti (Banka Slovenije, 2016). V Sliki 4 je prikazano gibanje količnika likvidnosti za slovenski bančni sistem prvega razreda v letih 2007 – 2015.

Slika 4 : Gibanje količnika likvidnosti prvega razreda v letih 2007 – 2015³ za bančni sistem

Vir: Povzeto po Banka Slovenije, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015 in 2016.

Iz Slike 4 je razvidno, da se je KL1 skozi obdobja povečeval, razen v obdobjih 2011 in 2013, kjer je zaznati padec vrednosti količnika. Glede na celotno opazovano obdobje je KL1 dosegel najnižjo raven v letu 2007 (v povprečju 1,2), kar je posledica finančne krize, nezaupanja, posledično večje previdnosti bank na mednarodnih finančnih trgih in težjega pridobivanja dolgoročnejših sredstev na mednarodnih trgih. V letu 2008 je na dvig kazalnika v višini 1,25 vplivala predvsem sprememba sklepa o minimalnih zahtevah za zagotavljanje ustrezne likvidnostne pozicije bank, operacije na trgu, kot je izdaja obveznic SID banke d.d, vpis zakladnih menic RS in povratni depoziti države pri bankah. V letu 2009 je prišlo do večjega dviga kazalnika na 1,46 predvsem kot posledice povečanja vlog države pri bankah, obveznosti bank do ECB, izdaje vrednostnih papirjev in odplačil obveznosti do tujine. V letu 2011 se je količnik prvič nekoliko znižal, predvsem zaradi zmanjšanja naložb v tuje vrednostne papirje ter zmanjšanja kratkoročnih posojil domačim in tujim bankam. V letu 2012 pride do dviga količnika, vendar v letu 2013 do ponovnega padca, predvsem zaradi zapadlosti in poplačila izdanih dolžniških vrednostnih papirjev.

V letu 2013 je v povprečju sicer prišlo do znižanja količnika na 1,37, vendar je konec leta količnik dosegel vrednost v višini 1,61. Dvig količnika je bil posledica zmanjšanja vlog države zaradi izvedene dokapitalizacije petih bank in povečanja obsega vrednostnih papirjev kot posledice prejetja obveznic Družbe za upravljanje s terjatvami bank ob prenosu slabih terjatev na to družbo. V letu 2014 je količnik dosegel najvišjo vrednost v opazovanem obdobju, ki je v povprečju znašala 1,59. Vzrok nihanja količnika v letu 2014 je bilo predčasno odplačevanje 3-letne ODR (operacija dolgoročnega refinanciranja), dokapitalizacija dveh velikih domačih bank ter ponovna zadolžitev slovenskih bank na avkcijah (Banka Slovenije, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015 in 2016).

³ Leto 2015 zajema podatke KL1 povprečnih vrednosti prvih 9 mesecev.

6.1.2 Primerjalna analiza kazalnika LCR in količnika likvidnosti KL1

Pred finančno krizo banke niso posvečale dovolj pozornosti merjenju likvidnostnega tveganja, zato ne poznamo veliko učinkovitih modelov in okvirov uspešnega merjenja likvidnostnega tveganja v bankah. Evropske banke so se šele v času krize in z uveljavitvijo Direktive CRD IV soočile z regulatornimi kriteriji nadzornih institucij na področju merjenja likvidnostnega tveganja. Z Direktivo IV so tako morale začeti izpolnjevati kriterije za izračun kazalnika LCR. Kot je bilo v prejšnjem poglavju omenjeno pa je Banka Slovenije v letu 2007 predstavila merjenje kratkoročne likvidnosti s količnikom likvidnosti za zagotavljanje likvidnostne situacije. Trenutno morajo banke poročati oba kazalnika, vendar dolgoročno bankam ne bo potrebno več poročati količnika likvidnosti, saj ga bo v celoti nadomestil kazalnik LCR. Poročanje količnika KL naj bi se po vsej verjetnosti zaključilo z letom 2018, kar pomeni, da morajo banke do takrat optimalno dograditi informacijski sistem izpolnjevanja kazalnika LCR, se osredotočiti na izpolnjevanje kriterijev novega kazalnika in sprejeti ustrezne ukrepe ob nedoseganju minimalnega nivoja kazalnika. S tem namenom bom v tem poglavju predstavila primerjalno analizo obeh kratkoročnih kazalnikov, kako se izračunavata, katere postavke vsebujeta in kako sta si različna. Oba obrazca sta tudi predložena v Prilogah 2 (LCR – Likvidna sredstva), 3 (LCR – Odlivi), 4 (LCR – Prilivi) in 6 (KL).

Obstaja nekaj podobnosti med kazalnikoma, vendar veliko več razlik. Skupno imata, da oba merita likvidnostno situacijo do 30 dni, kar predstavlja kratkoročno merjenje likvidnosti. Predpostavljata zadostno količino priliva sredstev v naslednjih 30 koledarskih dneh, da pokrijejo zapadlost obveznosti v istem obdobju. Za oba kazalnika velja meja 1 oziroma 100 %, ki jo ne smeta prekoračiti. V primeru, da banka ne doseže minimalnega nivoja izpolnjevanju količnika KL1 mora o tem ustrezno obvestiti Banko Slovenije. Trenutno sankcije za neizpolnjevanje kazalnika LCR niso določene.

KL1 ima določene podobnosti s kazalnikom LCR in je prav tako zavezujoč že v obstoječi regulativi. Preden predstavim podobnosti med vključenimi postavkami v obeh izračunih, bom predstavila splošne različnosti. Ena izmed razlik je frekvenca poročanja kazalnikov nadzorniškemu organu. Banke morajo kazalnik LCR izpolnjevati mesečno na zadnji dan v mesecu, medtem ko morajo banke KL1 poročati vsak delovni dan, kar pomeni, da morajo imeti banke pri pripravi poročila KL1 vsakodnevno razpoložljive človeške resurse za pripravo poročil in ustrezno interpretiranje rezultatov izračuna KL1. Pri tem se KL1 poroča le Banki Slovenije in se uporablja za celoten slovenski bančni sistem. Kazalnik LCR pa predstavlja regulatorni obrazec evropskih nadzornih institucij in ga morajo poleg Banke Slovenije pregledati tudi Evropska centralna banka in Evropska bančna agencija. Banke morajo KL1 poročati le na solo ravni, medtem ko morajo kazalnik LCR poročati tako na solo kot na konsolidirani osnovi v primeru konsolidacije. Pri implementaciji kazalnika LCR so morale banke razviti model, ki prikazuje denarne tokove po zapadlosti. Po drugi strani morajo banke pri poročanju KL1 poročati stanje v bilanci banke. Pri implementaciji obeh kazalnikov je prav

tako večja razlika v stroških implementacije. Pri novih smernicah se pojavijo stroški nadgradnje informacijske tehnologije, dodatni človeški resursi in zunanji svetovalci, ter pojavijo se oportuniteti stroški. Pri implementaciji KL1 so bili potrebni le dodatni človeški resursi, saj poročanje KL1 ne zahteva zelo razdrobljenih podatkov, drugih virov podatkov in upoštevanja zahtevnih navodil izpolnjevanja poročila.

Opredelitev kazalnika LCR predstavlja kazalnik kot razmerje med visoko kvalitetnimi likvidnimi sredstvi in neto denarnimi odlivi v obdobju naslednjih 30 dni ob predvideni stresni situaciji. KL1 pa predstavlja razmerje med vsoto finančnih sredstev (naložb) v domači in tuji valuti in vsoto virov sredstev (obveznosti) v domači in tuji valuti glede na preostalo zapadlost. Ker je kazalnik LCR izračunan kot razmerje med visoko likvidnimi sredstvi in neto denarnim tokom, je njegov rezultat izračunan v odstotkih, medtem ko količnik likvidnosti predstavlja razliko med naložbami in obveznostmi, zato je izražen v koeficientu. Oba kazalnika imata isti ciljni nivo, kazalnik LCR 100 % (v letu 2019) in količnik likvidnosti v višini vrednosti 1, kar prikazuje zadostno količino likvidnih sredstev za pokritje denarnih odlivov oziroma zapadlih obveznosti.

Kazalnik LCR predstavlja stresni kazalnik, saj upošteva širok nabor sredstev in virov financiranja, ki so tehtani glede na njihovo pričakovano gibanje v stresnih okoliščinah, medtem ko je KL1 netehtano razmerje, ki med stabilnimi viri upošteva le vloge in med sredstvi zgolj posojila. Hkrati je potrebno pri obeh upoštevati določene stopnje prilivov in odlivov skladno z navodili poročanja. Pri obeh kazalnikih morajo banke poročati v domači valuti in preračunati sredstva in obveznosti iz tujih valut po tečaju, ki ga objavlja Banka Slovenije in velja za tisti dan, za katerega se poroča (Sklep, 26/2012). V poročilo KL1 se vključujejo vse naložbe in obveznosti po preostali zapadlosti, kjer je preostala zapadlost posameznega dela naložbe ali obveznosti enaka obdobju med datumom poročanja KL1 in datumom zapadlosti. V primeru možnosti odpoklica se upošteva tisti datum, ki je enak najkrajšemu možnemu odpoklicu. Pri obeh poročilih banke ne smejo upoštevati lastniških instrumentov, ki so izdani v okviru lastne izdaje, ampak le tiste, ki kotirajo na priznani borzi in tiste, ki so vezani na glavne borzne indekse.

Naložbe / Likvidna sredstva

Pri obeh kazalnikih je na začetku poročanja potrebno navesti denarna sredstva in imetja na računu pri Banki Slovenije, pri čemer je pri kazalniku LCR dodatna postavka, ki prikazuje izpostavljenosti, ki jih je mogoče sprostiti v stresnih razmerah. Medtem ko se pri KL1 kot likvidna sredstva upoštevajo vsa imetja pri CB, se pri LCR upoštevajo le tista, ki jih je mogoče dvigniti v času stresnih okoliščin. Banke morajo pri poročanju sredstev v kazalniku LCR razlikovati med sredstvi izjemno visoke likvidnosti in kreditne kakovosti, ter sredstvi izjemno visoke likvidnosti in kreditne kakovosti, medtem, ko pri KL1 ne razlikujejo med sredstvi različne kakovosti. V nadaljevanju obrazcev se postavke med seboj razlikujejo, kjer je razvidno, da so postavke v obrazcu kazalnika LCR veliko bolj razdrobljene.

Pri likvidnih sredstvih se v obrazcu KL1 upoštevajo vsa naslednja finančna sredstva (Sklep, 26/2012):

- naložbe, ki izpolnjujejo kriterije primernosti finančnega premoženja za zavarovanje
- terjatev Eurosistema, ki so opredeljeni v sklepu Banke Slovenije;
- naložbe v druge domače in tuje dolžniške in lastniške vrednostne papirje, ki so uvrščeni v trgovanje na organiziranem trgu (Direktiva 2004/39/ES Evropskega parlamenta in Sveta) Njihova bonitetna ocena oziroma dolgoročna bonitetna ocena izdajatelja je najmanj BBB (Fitch ali Standard & Poor's) ali vsaj Baa2 (Moody's);
- naložbe v druge tuje serijske dolžniške vrednostne papirje, katerih tržna cena je dnevno razpoložljiva in je njihova bonitetna ocena in dolgoročna bonitetna ocena izdajatelja najmanj BBB (Fitch ali Standard & Poor's) ali vsaj Baa2 (Moody's). Če je referenčna množica finančnih instrumentov sestavljena iz vrednostnih papirjev, mora biti boniteta vsakega najmanj BBB (Fitch ali Standard & Poor's) ali vsaj Baa2 (Moody's). Če ne obstaja dnevna tržna cena, morajo v tej točki navedeni vrednostni papirji imeti ameriško prodajno opcijo, ki imetniku daje pravico prodaje tega vrednostnega papirja kadarkoli do njegove zapadlosti, pri čemer je opcija lahko vključena v ta serijski dolžniški vrednostni papir in omogoča imetniku prodajo vrednostnega papirja njegovemu izdajatelju po vnaprej določeni izvršilni ceni, ali pa je opcija sklenjena posebej na ta serijski dolžniški vrednostni papir po vnaprej določeni izvršilni ceni, dolgoročna bonitetna ocena izdajatelja te opcije pa je najmanj BBB (Fitch ali Standard & Poor's) ali vsaj Baa2 (Moody's);
- naložbe v dolžniške vrednostne papirje Banke Slovenije;
- naložbe v depozite pri Banki Slovenije.

Pod likvidna sredstva v obrazcu LCR pa uvrščamo vse naslednje finančne postavke (EK, 2014, str. 24):

- druga prenosljiva sredstva, ki predstavljajo terjatve do institucij ali za katera jamčijo institucije;
- skupne delnice ali enote v KNP z osnovnimi naložbami iz člena 416;
- rezervni kreditni aranžmaji, ki jih odobrijo centralne banke v okviru monetarne politike, če ti aranžmaji niso zavarovani z likvidnimi sredstvi in je izključena izredna likvidnostna pomoč;
- vloge pri centralni kreditni instituciji in drugo statutarno ali pogodbeno razpoložljivo likvidno financiranje centralnih kreditnih institucij ali institucij, ki so v mreži iz člena 113(7) ali ki so upravičene do oprostitve iz člena 10 CRR, če to financiranje ni zavarovano z likvidnimi sredstvi;

- sredstva, ki jih je izdala kreditna institucija, ki jo je ustanovila enota centralne ali regionalne ravni države članice, če je izpolnjen vsaj eden od pogojev iz člena 416 (2)(a)(iii);
- nefinančne podjetniške obveznice;
- obveznice, ki jih je izdala kreditna institucija in ki so upravičene do obravnave iz člena 129(4) ali (5);
- listinjeni vrednostni papirji na podlagi prvovrstnih hipotekarnih kreditov za nestanovanjske nepremičnine, ki jih je izdala kreditna institucija, če so dokazano najvišje kreditne kakovosti, kot jo določi EBA v skladu z merili iz člena 509(3), (4) in (5) CRR;
- obveznice, ki jih je izdala kreditna institucija, v skladu s členom 52(4) Direktive 2009/65/ES, razen obveznic iz postavke 1.9;
- druga prenosljiva sredstva visoke / izjemno visoke likvidnosti in kreditne kakovosti;
- finančne podjetniške obveznice.

Na poročanje likvidnih sredstev v obrazcu KL1 ne vplivajo stopnje, saj jih Banka Slovenije za ta sredstva ni določila. Medtem ko mora banka pri poročanju visoko kakovostnih likvidnih sredstev v obrazcu kazalnika LCR upoštevati naslednje stopnje (UL, 2013, str. 245):

- denarna sredstva in izpostavljenosti do centralnih bank, če je to izpostavljenost možno kadar koli dvigniti v stresnih razmerah s stopnjo 0 %;
- druga prenosljiva sredstva, katerih likvidnost in kreditna kakovost sta izjemno visoki;
- prenosljiva sredstva, ki predstavljajo terjatve do naslednjih institucij ali za katere jamčijo naslednje institucije: država, centralna banka, subjekti javnega sektorja, Banka za mednarodne poravnave, Mednarodni denarni sklad, Komisija ali multilateralne razvojne banke, Evropski instrument za finančno stabilnost in Evropski mehanizem za stabilnost s stopnjo 5 %;
- prenosljiva sredstva, katerih likvidnost in kreditna kakovost sta visoki s stopnjo 20 %.

Prilivi / Viri financiranja

Banke morajo v obrazcu KL1 pod vire financiranja poročati naslednje postavke: terjatve do bank in hranilnic (domačih in tujih bank), ostale terjatve do bank in hranilnic (domačih in tujih bank), terjatve iz naslova kreditov nebančnemu sektorju, ostale aktivne postavke in zunajbilančne postavke. Pri izpolnjevanju poročila se morajo držati naslednjih pravil (Sklep, 26/2012):

- poročati po preostali zapadlosti;
- vpogledne vloge gospodinjestev in nefinančnih družb v prvem razredu se upoštevajo v višini 40 %;
- vpogledne vloge gospodinjestev in nefinančnih družb v drugem razredu se upoštevajo v višini 35 %.

V obrazcu za izračun kazalnika LCR so postavke veliko bolj razdrobljene, vključiti morajo navedene postavke (EBA, 2014):

- denarna sredstva, ki jih dolgujejo stranke, ki niso finančne stranke s stopnjo;
- denarna sredstva, ki jih dolgujejo finančne stranke; zapadla denarna sredstva iz naslova poslov trgovinskega financiranja; sredstva z nedoločenim pogodbenim končnim datumom, ki se jih lahko terjajo v 30 dneh;
- zapadla denarna sredstva iz naslova pozicij v lastniških instrumentih, ki so vključeni v glavne borzne indekse, če se likvidna sredstva ne štejejo dvakrat;
- zapadla denarna sredstva iz naslova zavarovanih kreditnih poslov in poslov z instrumenti kapitalskega trga;
- zapadla plačila iz naslova likvidnih sredstev, ki se ne odražajo v tržni vrednosti sredstva.

V kazalniku LCR so postavke veliko bolj razdrobljene kot v KL1, zato prikazujem stopnje prilivov po posameznih postavkah v Tabeli 15:

Tabela 15: Stopnje prilivov postavk v obrazcu kazalnika LCR

Postavke	Stopnja priliva (%)
Denarna sredstva, ki jih dolgujejo stranke, ki niso finančne stranke	0/5/25/100
Denarna sredstva, ki jih dolgujejo finančne stranke	0/5/25/100
Zapadla denarna sredstva iz naslova poslov trgovinskega financiranja	100
Sredstva z nedoločenim pogodbenim končnim datumom	20
Terjatve do enote centralne ravni države članice - likvidnostno tveganje	0
Terjatve do enote centralne ravni države članice - tveganje v tujih valutah	0
Centralna banka in subjekti javnega sektorja	0
Nacionalna agencija za upravljanje sredstev	0
Evropska agencija za okolje - državna poročila za bančne dolgove	0
Prenosljiva sredstva drugih Level 1 sredstev	0
Nadnacionalni dolžniški instrumenti	0
Pozicije v enotah premoženja (CIU) - Denar	0
Pozicije v enotah premoženja (CIU) - Drugo	5
Dolgovi podjetij - ECAI[1] 1	15
Dolgovi podjetij - ECAI 2-3	50
Podjetniške obveznice	100
Krite obveznice – ECAI 1	15
Krite obveznice - Drugo	100
Pozicije v enotah premoženja (CIU) - Level 2 sredstva	20
Druge Level 2A prenosljiva sredstva	15
Vrednostni papirji, zavarovani s stanovanjsko hipoteko - ECAI 1	25
Vrednostni papirji, zavarovani s stanovanjsko hipoteko - Drugo	100

se nadaljuje

Tabela 15: Stopnje prilivov postavk v obrazcu kazalnika LCR (nad.)

Postavke	Stopnja priliva (%)
Listinjeni vrednostni papirji na podlagi prvovrstnih hipotekarnih kreditov za stanovanjske nepremičnine - Drugo	100
Lastniški kapital	50
Zavarovanja, ki niso visoko likvidna	100
Pričakovane neto terjatve iz pogodb	100
Zapadla plačila iz naslova likvidnih sredstev	100
Drugi prilivi	100
Denarna sredstva, ki jih dolgujejo kreditojemalci in vlagatelji v obveznice, povezana s hipotekarnimi krediti	100
Prilivi iz promocijskih pretočnih kreditov institucije	100
Prilivi, ki izpolnjujejo pogoje za obravnavo iz člena 113(6) ali (7)	100
Prilivi od subjekta znotraj skupine, ki jih je odobril pristojni organ	100

Vir: EBA, EBA consults on amending ITS on LCR and LR reporting 2013, Anneex XXV.

Ostale postavke, ki vplivajo na likvidnost banke in jih ni mogoče vključiti v posamezne postavke naložb morajo v obrazcu KL1 vključiti v postavko A090, v kazalniku LCR pa pod kategorijo 1.9. V ti dve postavki banke v obeh obrazcih vključujejo vse tiste postavke, ki jih predhodno niso vključile. V obrazcu kazalnika LCR se izvenbilančne postavke pod postavko nečrpane kreditne obveznosti in okvirni likvidnostni krediti ter druge obveznosti. Pri izvenbilančnih postavkah v KL1 na strani sredstev se v količniku likvidnosti poročajo (Ur. l., 2012, str. 4):

- terminski posli, odprti nekriti akreditivi, pogodbene odobrene kreditne linije bankam in nečrpani del odobrenih kreditov, ki ne izpolnjujejo kriterijev primernosti finančnega premoženja za zavarovanje terjatev Eurosystema, ki so opredeljeni v sklepu Banke Slovenije, ki ureja splošna pravila izvajanja denarne politike, vse višini 100 % (A101);
- pogodbeno odobrene kreditne linije komitentom, ki niso banke, razen kreditnih linij, odobrenih za kritje odprtih akreditivov, se upoštevajo v višini 20 % (A102);
- izdane garancije, jamstva in standby akreditivi, odobreni limiti za tekoče račune in kartice se upoštevajo po preostali zapadlosti v višini 5 % (A103).

Odlivi / Obveznosti

V obrazcu KL1 morajo banke na strani obveznosti poročati naslednje postavke: obveznosti do centralne banke, obveznosti do bank in hranilnic na vpogled (do domačih / tujih bank), ostale obveznosti do bank in hranilnic (do domačih / tujih bank), vpogledne vloge nebančnega sektorja (gospodarstvo, gospodinjstva, država, nerezidenti, ostalo), vezane vloge nebančnega sektorja (gospodarstvo, gospodinjstva, država, nerezidenti, ostalo), obveznosti iz izdanih vrednostnih papirjev in ostale pasivne postavke. V poročilo LCR se uvrščajo vloge na drobno, odlivi za druge obveznosti, obveznosti, ki izhajajo iz zavarovanih kreditnih poslov in poslov z

instrumenti kapitalskega trga, kot so opredeljeni v členu 192, skupne delnice ali enote v KNP z osnovnimi naložbami iz člena 416, vloge, ki jih mora vzdrževati vlagatelj, vloge kreditnih institucij pri centralnih kreditnih institucijah, ki se štejejo za likvidna sredstva v skladu s členom 416(1)(f), kreditne linije za sredstva iz člena 416(1)(f), odlivi, ki niso zajeti zgoraj, vse druge obveznosti, dodatni odlivi. Znotraj posameznih opredeljenih postavk so še dodatne podkategorije. Obrazec na voljo v Prilogi 3. Pri tem morajo banke upoštevati naslednje stopnje odlivov (Tabela 16).

Tabela 16: Stopnje prilivov postavk v obrazcu kazalnika LCR

Postavke	Stopnja priliva (%)
Vloge na drobno	5-10
Odlivi iz drugih obveznosti	0
Prenosljiva sredstva, ki predstavljajo terjatve do enote centralne ravni države članice, ki predstavljajo terjatve in za katera jamči institucija	0
Druga prenosljiva sredstva izjemno visoke likvidnosti in kreditne kakovosti	0
Prenosljiva sredstva, ki predstavljajo terjatve do centralnih bank in subjektov javnega sektorja, ki predstavljajo terjatve in za katera jamči institucija	0
Prenosljiva sredstva, ki predstavljajo terjatve do enote centralne ravni države članice za katera jamči institucija	0
Sredstva, ki jih je izdala kreditna institucija, ki jo je ustanovila enota centralne ali regionalne ravni države članice	0
Druga prenosljiva sredstva izjemno visoke likvidnosti	0
Nadnacionalne terjatve	0
Osnovne naložbe (CIU) – denar	0
Osnovne naložbe (CIU) – drugo	5
Finančne podjetniške obveznice - ECAI1	15
Finančne podjetniške obveznice - ECAI 2 in 3	50
Druge finančne podjetniške obveznice	100
Krite obveznice - ECAI1	15
Druge krite obveznice	100
Sredstva 2A CIUs	20
Druga prenosljiva sredstva	15
Listinjeni vrednostni papirji RMBS - ECAI1	25
Listinjeni vrednostni papirji RMBS	100
Listinjeni vrednostni papirji ABS	50
Delnice in lastniški instrumenti	50
Zavarovanja, ki niso likvidna	100
Depozitih za operativne namene	50-100
Depoziti kreditnih institucij	100
Obveznosti, ki izhajajo iz vlog nefinančnih strank	20-40
Obveznosti iz naslova izvedenih finančnih instrumentov	100
Drugi odlivi	5-100
Vse druge obveznosti	100

Vir: EBA, EBA consults on amending ITS on LCR and LR reporting 2013, Anneex XXV.

Pri izvenbilančnih postavkah se v KL1 na strani obveznosti poročajo:

- terminski in spot posli s stopnjo 100 %;
- odprti nekriti akreditivi s stopnjo 100 %;
- pogodbeno odobrene kreditne linije bankam s stopnjo 100 %;
- nečrpani del odobrenih kreditov s stopnjo 100 %;
- pogodbeno odobrene kreditne linije ne bankam s stopnjo 20 %;
- garancije, jamstva, stand-by akreditivi, limiti s stopnjo 5 %.

Izvenbilačne postavke v kazalniku LCR pa zajemajo odlive iz kreditnih aranžmajev in okvirnih likvidnostnih kreditov. Ostale postavke, ki vplivajo na likvidnost banke in jih ni mogoče vključiti v posamezne postavke obveznosti, morajo v obrazcu KL1 vključiti v postavko L070, v obrazcu LCR pa v postavko vse druge obveznosti.

Ne glede na to, da je osnovna struktura KL1 podobna kazalniku LCR, je med njima veliko razlik. Medtem, ko LCR temelji na denarnih tokovih in stresnih scenarijih, KL1 temelji na bilanci stanja in normalnih pogojih poslovanja. Prav tako je definicija likvidnih sredstev in neto denarnih tokov pri kazalniku LCR veliko bolj strožja kot pri KL1. Postavke pri izračunu LCR so veliko bolj razdrobljene, kot pri KL1, zato je pri implementaciji LCR potrebna nadgradnja informacijske tehnologije, dodatni človeški resursi, dodatno znanje na področju razumevanja nove regulative in oportuniteti stroški. Razlika pa se pojavi tudi interpretiranju izračunov kazalnikov. V primeru, da banke ne dosegajo ustreznega nivoja KL1 morajo to ustrezno poročati Banki Slovenije. Na drugi strani bodo banke pri ne doseganju limita LCR morale sprejeti določene spremembe, da bodo povečale vrednosti kazalnika. Več o tem bom pojasnila v Poglavju 7.2. Do danes je težko oceniti koristi in stroške nove regulative glede na staro regulativo. Vsekakor se ob dodatnih stroških implementacije kazalnika LCR pojavijo tudi koristi, kot so boljše upravljanja z likvidnostnim tveganjem, večji nadzor s strani regulativnih institucij in večji poudarek obravnavi posameznih sredstev. Menim, da so se banke šele ob implementaciji kazalnika LCR osredotočile na kvaliteto sredstev, strukturo virov financiranja in vpliv izvenbilančnih postavk na likvidnosti banke. Ne glede na to, da so začetni stroški nove regulative visoke, menim, da so koristi večje, saj bo nova regulativa omogočila bankam učinkovito merjenje likvidnostnega tveganja na kratek in dolgi rok.

6.1.3 Merjenje kratkoročne likvidnosti nemških bank

Nemška centralna banka Bundesbank je skupaj z Zveznim ministrstvom za finance v letu 2007 izdala pravno podlago za zagotavljanje likvidnosti v vsakem trenutku. Dokument je bil uveden pred Direktivo CRD IV v okviru regulative likvidnosti v nemških poslovnih bankah in predstavlja nov kazalnik merjenja likvidnostnega tveganja, ki zahteva od bank, da imajo zadostno količino likvidnosti v vsakem trenutku. Uredba velja za vse banke in nekatera

finančna podjetja ter se uporablja izključno na solo osnovi ne na konsolidirani. Kazalnik likvidnosti prikazuje, ali je likvidnost posamezne banke ustrezna v normalnih pogojih poslovanja. Nemške banke morajo obrazec LV1 (v Prilogi 13) izpolnjevati na mesečni ravni na zadnji dan v mesecu. Standardiziran pristop v okviru regulative likvidnosti temelji na predpostavki, da obstajajo trije dejavniki, ki določajo ustreznost likvidnostnih sredstev posamezne banke (Deutsche Bundesbank, 2014):

- obseg pričakovanih denarnih prilivov in denarnih odlivov;
- zadostna količina likvidnih sredstev v obliki visoko likvidnih sredstev;
- refinanciranje kreditnih linij na denarnem trgu.

Standardiziran pristop, ki se uporablja v nemških bankah, je kombinacija pristopa neusklajenosti denarnih tokov in zalog. V skladu s pristopom neusklajenosti denarnih tokov so pričakovani prilivi sredstev iz postavk v bilanci stanja in izvenbilančnih postavk, kot tudi odlivi iz bilance stanja in izvenbilančnih postavk evidentirani v 4 časovne žepke, glede na njihovo preostalo zapadlost (Deutsche Bundesbank, 2014):

- na vpogled do 1 meseca;
- čez 1 mesec do 3 mesecev;
- čez 3 mesece do 6 mesecev;
- čez 6 mesecev do 1 leta.

Količnik likvidnosti predstavlja razmerje med razpoložljivimi likvidnimi sredstvi v prvem razredu in zapadlimi obveznostmi v istem razredu. Likvidnost banke je ustrezna v primeru, da je izračunan količnik likvidnosti večji od 1. Enako velja tudi za kazalnik LCR in količnik likvidnosti za zagotavljanje ustrezne likvidnosti, ki ga izpolnjujejo slovenske banke. V časovni žepki do 1 meseca morajo banke poročati likvidna sredstva, kot so: denar, rezerve pri centralni banki, listinjeni vrednostni papirji, prejeti kreditni aranžmaji drugih bank, vrednostni papirji, ki kotirajo na borzi, sredstva, ki izpolnjujejo pogoje za refinanciranje po 0 % pri centralni banki, zavarovani dolžniški VP, posojila in terjatve do centralne banke, bank in strank, sredstva iz naslova terjatev posojilodajalca, ki izhajajo iz posojilnih pogodb, sredstva iz naslova terjatev prenosnika, ki izhajajo iz repo poslov in sredstva prevzemnika, ki izhajajo iz prodaje z opcijo ponovnega odkupa (Deutsche Bundesbank, 2014, str. 3). Pod nelikvidna sredstva nemška centralna banka uvršča naslednje postavke: posojila in menice pri katerih je prišlo do popravka vrednosti (zaradi oslabitev), udeležba in delež v povezanih podjetjih, odkup lastnih dolžniških VP, preneseni VP v okviru pogodbe začasnega odkupa ali dogovora o posojanju za čas trajanja dogovora s posojilodajalcem ali prenosnikom in VP, ki so zastavljeni kot zavarovanja (Deutsche Bundesbank, 2014, str. 5). Pri poročanju vrednostnih papirjev pod kategorijo likvidnih sredstev morajo banke poročati tržne cene papirjev ter ustrezno aplicirati odbitek pri vrednostih, kjer je to navedeno. Tržne cene so določene kot uradne cene na določen dan oziroma tržne cene, ki jih določi institucija. Deleži v investicijah

morajo biti poročani po ceni za ponovni odkup. Pri postavkah, pod katere so vključena ostala sredstva in obveznosti, jih mora banka poročati v knjigovodskih vrednostih.

Nemške poslovne banke morajo v okviru poročanja likvidnostnega tveganja in izračuna likvidnostnega količnika poročati naslednje obveznosti v časovne žepke do 30dni (Deutsche Bundesbank, 2014, str. 6):

- 40 % obveznosti do bank s preostalo zapadlostjo na vpogled;
- 10 % obveznosti do strank s preostalo zapadlostjo na vpogled;
- 10 % varčevalnih depozitov glede na segment 21(4) Uredbe računovodskih načel;
- 5 % pogojnih obveznosti iz naslova znižanih menic;
- 5 % pogojnih obveznosti iz naslova zastavljenih sredstev kot zavarovanja za tretje osebe;
- 5 % pogojnih obveznosti iz naslova garancij in nadomestnih sporazumov;
- 20 % iz naslova plasiranje in prevzemanje obveznosti;
- 20 % iz naslova nečrpanih kreditnih linij.

Obrazec izračuna kazalnika likvidnosti (LV1) v nemških bankah ima podobno strukturo kot obrazec za izračun količnika likvidnosti, ki ga predpisuje Banka Slovenije. Razlikuje se v časovnih žepkih, saj prvi meri likvidnosti do 1 leta, medtem ko količnik Banke Slovenije do 6 mesecev in kazalnik LCR do 1 meseca. Kljub temu imata obrazca kazalnika, ki so ju izdale nacionalne banke razdeljena časovna obdobja in žepok do 30 dni, kar je primerljivo z izračunom kazalnika LCR. Kazalnik LV1 pa je zelo podoben količniku KL1, ki ga izpolnjujejo slovenske banke. Oba imata osnovno strukturo prikaza postavk, podatki temeljijo na normalnih pogojih poslovanja in definicija likvidnih sredstev in neto denarnih tokov je podobna in veliko manj strožja, kot pri kazalniku LCR. Pri prikazu podatkov sta si zelo podobna, vendar LV1 zahteva večjo razdrobljenost podatkov pri poročanju vrednostnih papirjev. Razlika med njima je tudi frekvenca poročanja, kjer nemške banke poročajo na mesečni ravni, medtem ko slovenske banke poročajo KL vsak delovni dan. Prav tako je razlika pri razvrščanju podatkov v časovne žepke,

Nove smernice bodo v nemških bankah prav tako kot v slovenskih bankah predstavljale pomembno regulatorno izboljšavo, saj predlagane zahteve likvidnostnih zahtev v okviru CRD IV presegajo sedanje uredbe. Opredelitev likvidnih sredstev pri kazalniku LV1 je veliko manj stroga. Prav tako trenutna regulacija ne zahteva tako stroge ureditve strukturne likvidnosti, kot je zahtevana pri poročanju kazalnika NSFR. Posledično bodo morale nemške banke vložiti veliko truda za implementacijo novih zahtev. Poleg izboljšanja obstoječe informacijske tehnologije in procesov obvladovanja tveganj, bodo morale analizirati vpliv sprememb v strategiji na donos.

6.2 Primerjalna analiza kazalnikov merjenja dolgoročne likvidnosti

V naslednjem poglavju sem pripravila primerjalno analizo med novim regulatornim kazalnikom NSFR s strani Evropske bančne agencije in regulatornim količnikom likvidnosti za zagotavljanje ustrezne likvidnostne pozicije (KL2), ki ga morajo slovenske banke izpolnjevati v okviru regulatornega poročanja. Oba kazalnika merita dolgoročno likvidnost, vendar se v izračunu razlikujeta. Kazalnik NSFR sem že predstavila v poglavju 5.2, količnik likvidnosti za zagotavljanje ustrezne likvidnostne pozicije (KL2) pa je bil predstavljen v poglavju 6.1, saj vključuje enake postavke kot količnik KL1, vendar meri likvidnost denarnih tokov s preostalo zapadlostjo do 180 dni. Tako kot za LCR je tudi za kazalnik NSFR predvideno, da ga bo v prihodnosti nadomestil količnik KL2 kot dolgoročno merjenje likvidnostnega tveganja za slovenske banke.

Ne glede na to, da oba kazalnika merita dolgoročno likvidnost v okviru stare in nove regulative, obstaja med njima veliko razlik. Prva razlika se pojavi že pri definiciji obeh kazalnikov. Kazalnik NSFR se izračunava kot razmerje med razpoložljivim obsegom stabilnega financiranja in potrebnim obsegom stabilnega financiranja in omogoča bankam zagotoviti stabilen profil financiranja glede na njihovo sestavo bilančnih in izven bilančnih postavk. Prikazuje minimalni nujni obseg virov stabilnega financiranja glede na likvidnostna sredstva in poslovanje banke v časovnem obdobju 1 leta, medtem ko KL2 predstavlja razmerje med vsoto sredstev in virov financiranja glede na preostalo zapadlost v 180 dneh. Razlikujeta se tako pri časovni komponenti izračuna kot pri opredelitvi postavk, saj NSFR meri strukturno likvidnost KL2 meri likvidnost do 180 dni, medtem ko morajo banke pri NSFR podatke razdeliti po preostali zapadlosti na: do 90 dni, 90 – 180 dni, 180 – 270 dni, 270 – 360 dni in nad 1 letom. Velika razlika se kaže tudi pri razdrobljenosti podatkov, ki jih morajo banke poročati, ker poročanje kazalnika NSFR zahteva agregacijo podatkov. Prav tako NSFR temelji na denarnih tokovih, medtem ko KL2 na stanjih. Ena izmed razlik je tudi frekvenca poročanja, ker morajo banke izpolnjevati kazalnik NSFR na kvartalni ravni, medtem ko morajo KL2 poročati na dnevni ravni. Prav tako morajo KL2 poročati le na solo ravni, medtem ko morajo kazalnik NSFR poročati tako na solo kot na konsolidirani osnovi.

Pri implementaciji obeh kazalnikov je prav tako večja razlika v stroških implementacije. Do sedaj banke niso poročale kazalnika, kot je kazalnik NSFR; zato morajo banke implementirati pravzaprav nov kazalnik, ki zahteva izboljšanje trenutnega združevanja podatkov. Posledično se pri novih smernicah pojavijo predvsem stroški nadgradnje informacijske tehnologije, saj do sedaj večina bank ni merila strukturne likvidnosti, kar posledično zahteva dodaten strošek. Prav tako se povečajo stroški človeških resursov, ki morajo biti dodatno izobraženi za uveljavitev zahtevne regulative v sistemih. Podobnost kazalnikov pa lahko opazimo pri njunem kompenziranju merjenja kratkoročne likvidnosti. Pri predhodni regulativi izračun KL1 in KL2 predstavljata celosten vpogled v merjenje kratkoročne in dolgoročne likvidnosti. Oba izračuna temeljita na enakih postavkah, vendar merita likvidnost za drugačno časovno

obdobje. Prav tako kazalnik NSFR kompenzira primanjkljaj pri kazalniku LCR, ki spremlja kratkoročno likvidnost. Ne glede na to, da banka lahko ostane solventna na kratek rok, ima velik vpliv na strukturno likvidnost na dolgi rok. Zato je pomembno merjenje likvidnosti nad 30 dni, pa tudi predhodne spremembe v strukturi financiranja v primeru poslabšanja likvidnostne situacije banke.

Kazalnika NSFR in KL2 je skoraj nemogoče primerjati. Ne glede na to, da oba merita dolgoročno likvidnost, se v strukturi podatkov in načinu obdelave podatkov zelo razlikujeta. Kazalnik NSFR meri strukturno likvidnost, ki v KL2 nikakor ni prisotna. Prav tako se razlikujeta po razdrobljenosti podatkov, vključitvi podatkov v izračun, uporabljenih stopnjah poročanja podatkov, frekvenci poročanja, časovni zapadlosti podatkov in pri definiciji izračuna kazalnika. Tako kot za kratkoročno merjenje likvidnosti, menim tudi, da je nova regulativa veliko bolj primerna za merjenje dolgoročne likvidnosti kot predhodna regulativa. Razlike v slovenskih bankah med predhodno in novo regulativo pri poročanju likvidnostnega tveganja so velike. Medtem ko imata kazalnika, ki merita kratkoročno likvidnost nekaj podobnosti, se kazalnika dolgoročne likvidnosti zelo razlikujeta. Kazalnika LCR in NSFR se v novi regulativi med seboj tudi dopolnjujeta, saj je bila želja regulatorjev, da razvijejo dva kazalnika z različnim ciljem merjenja, ki se med seboj učinkovito dopolnjujeta. Prav tako pa je v letu 2015 stopilo v veljavo gradivo o implementaciji tehničnih standardov o dodatnih likvidnostnih metrikah (poglavje 5.3.2), ki pokriva tisti del likvidnostnega tveganja, ki ga ne pokrivata kazalnika LCR in NSFR in tako skupno tvorijo celostno pokrivanje likvidnostnega tveganja v bankah.

V času finančne krize se je izkazalo, da banke pred krizo niso namenile dovolj pozornosti merjenju likvidnostnega tveganja. Z novo regulativo bi tako banke namenile več pozornosti merjenju tega tveganja kot kakovosti vhodnih podatkov, interpretaciji izračunov in posledično spremenile strukturo bilanc v primeru izračunov pod zahtevano mejo. Ne glede na to, da je strošek implementacije zelo visok, bi banke z novo regulativo na dolgi rok bolj učinkovito upravljale z likvidnostnim tveganjem in se izognile primanjkljaju likvidnosti.

V zadnjem poglavju bom preučila vpliv nove regulative na banke, njihovo poslovanje, koristi in stroške implementacije ter možne strategije uvajanja sprememb za doseg minimalnega nivoja kazalnika kratkoročnega merjenja likvidnostnega tveganja.

7 VPLIV NOVE DIREKTIVE CRD IV NA BANKE

Nova direktiva CRD IV na področju likvidnostnega tveganja predstavlja pomemben korak pri bolj učinkovitem in natančnem merjenju likvidnostnega tveganja. Hkrati so se ob implementaciji pojavile številne nejasnosti, ki ne smejo biti spregledane. Cilj kazalnika likvidnostnega kritja ni, da banka prenese celotne likvidnostne pritiske nase in preživi stresne scenarije brez pomoči nadzornih institucij. Vendar je kupovanje časa, da lahko zagotovi

nadzornikom reševanje šibkih bank brez velikih nevarnosti in potencialnih neobvladljivih sistemskih stroškov.

Pričakuje se, da naj bi nov okvir za ureditev likvidnosti povečal likvidnostni blažilnik bank, znižal spremembo ročnosti denarnih tokov ter povezanost med finančnim sistemom in sistemskim likvidnostnim tveganjem. Od novih smernic se prav tako pričakuje, da bodo izboljšale učinkovitost denarnega trga z zniževanjem asimetrij informacij o tveganjih v bankah, vključno z izpostavljenostjo likvidnostnemu tveganju. Zmanjšanje likvidnostnega tveganja bi posledično povzročilo nižje premije likvidnostnega tveganja na denarnih trgih. Prav tako bo usklajen mednarodni ovir na področju likvidnostnega tveganja pomagal doseči enake pogoje za vse banke in medsebojno primerjavo. Na splošno naj bi novi likvidnostni standardi imeli pozitiven učinek na realno gospodarstvo, vendar se bo šele skozi čas pokazalo, ali so stroški implementacije nove regulative in operativni stroški upravičili koristi iz naslova novih smernic.

V naslednjem poglavju bom preučila vpliv nove direktive CRD IV na banke in na njihovo likvidnost, ter poskusila odgovoriti na drugo raziskovalno vprašanje, ki se navezuje na vpliv nove Direktiva CRD IV na poslovanje banke. Zanima me ali nova regulativa prinaša pozitivne ali negativne učinke na merjenje likvidnostnega tveganja v bankah. Osredotočila se bom na učinke nove direktive, posledice za banko, učinkovitost implementacije novih kazalnikov ter smiselnost nove direktive.

7.1 Prepletanje likvidnostne regulative s kapitalsko regulativo

Poleg likvidnostnih reform v okviru regulative CRD IV je do velikih sprememb prišlo tudi na področju kapitalskih reform, njihov cilj je povečati stabilnost finančnega sistema. V okviru kapitalskih reform je poudarek na kakovosti in količini kapitala in na uvajanju dodatnih kapitalskih zahtev, glavni cilj kapitalskih reform pa predstavlja vzdrževanje zadostne višine regulatornega kapitala. Posledično so se v okviru nove regulative vzpostavili dodatni ukrepi za stabilnost in kakovost kapitalne osnove v bankah. Kapitalne zahteve se soočajo s tveganjem nadomeščanja premoženja, ki predstavlja del obveznosti banke v obliki kapitala. Likvidnostne zahteve pa vplivajo na različne postavke v bilanci stanja in se pri tem ukvarjajo s tveganjem dvigov denarja, ker regulativa določa, da se del sredstev banke hrani kot gotovina ali vloge centralne banke. Kljub temu se kapitalne in likvidnostne zahteve med seboj prepletajo. Do sedaj na tem področju še ni bilo veliko napisanega (Bouwman, 2013, str. 32).

Acharya, Mehran in Thakor (2013) so preučevali optimalno regulativo za banke, ki se soočajo z dvema moralnima hazardoma: nezadostno upravljanje s tveganji in tveganje preusmeritev s strani delničarjev. Zaradi obravnave obeh moralnih hazardov predlagajo regulatorjem, da predpišejo dve kapitalski zahtevi: redne minimalne kapitalne zahteve in poseben kapitalski izračun. Regulatorni kapital se lahko uporabi kot investicija v katerakoli sredstva, poseben

kapital pa bi bil investiran v relativno varna in likvidna sredstva, kot so državne obveznice, ki predstavljajo likvidnostno zahtevo. V dokumentih je predlagano, da poseben kapital pripada delničarjem, dokler je banka solventna. Če banka postane nesolventna, mora ta kapital predložiti regulatorjem in ne upnicam bank. To pomeni, da Acharya, Mehran in Thakor (2013) predpostavljajo, da je poseben kapital 'neviden' upnikom bank in ne spremeni njihovega nadzora nad banko.

Najboljše oblikovanje kapitalskih in likvidnostnih zahtev je možno postaviti z dobrim razumevanjem intervencije nadzornih institucij na finančnih trgih. Pri tem so Acharya, Mehran in Thakor (2013) mnenja, da je intervencija neizogibna in spodbujajo predhodno oblikovanje kapitalskih in likvidnostnih zahtev glede na nastale posledice, ki bodo temeljile na predhodno določenih okoliščinah.

7.2 Vpliv implementacije novih regulatornih kazalnikov na banke

Učinki nove regulative na banke se nanašajo na izboljšanje regulativnega in nadzorniškega pregleda zaradi dopolnjevanja med mikro in makro ravni in med zunanjim nadzorom ter notranjim upravljanjem. Prav tako bo nova regulativa povečala odgovornost centralnih bank in nadzornih subjektov pri posredovanju dodatnih podatkov. Nove zahteve bodo odražale spremembe v bilancah stanja bank in povečale kontrolo nad merjenjem likvidnostnega tveganja. Prav tako se pričakuje zmanjšanje dobičkonosnosti bank kot posledice premika pri poslovni strategiji. Drugi vpliv nove regulative se bo pokazal kot povečanje medsebojne povezanosti vseh vidikov tveganj, kot večje obvladovanje likvidnostnega tveganja ob večjem poudarku na stresnih testih in na spreminjanju informacijske tehnologije.

Če primerjamo predhodno regulativo na področju likvidnosti Banke Slovenije (LK1 in LK2) z novo regulativo CRD IV, opazimo, da je novo regulativo veliko težje izpolniti, vendar ostajajo podobnosti s staro regulativo. Kljub temu obstajajo velike razlike, ki so otežile implementacijo nove regulative v bankah, predvsem na področju strožjih opredelitev likvidnostnih sredstev pri izračunu kazalnika LCR. Poleg tega pa kazalnik NSFR zahteva ureditev strukturne likvidnosti, ki ni del poročanja prejšnje regulative v okviru količnika KL2 in zahteva večjo agregacijo podatkov in prizadevanje za učinkovito poročanje.

Baselski odbor za bančna tveganja si prizadeva izboljšati kratkoročno in dolgoročno odpornost bank na likvidnostna tveganja z uvedbo predhodno omenjenih kazalnikov. Z uvedbo teh kazalnikov pa posledično vpliva na velikost likvidnostnega blažilnika in omejitve sprememb zapadlosti denarnih tokov. Če želijo biti banke skladne z novo regulativo, morajo prilagoditi svojo informacijo strukturo, proces poročanja in upravljanje z likvidnostnim tveganjem. V primeru, da banke ne bodo dosegale zahtevanih kazalnikov likvidnosti, morajo spremeniti bilančno strukturo. Kljub temu na kratek rok obstaja omejena količina možnosti za izboljšanje kazalnikov LCR in NSFR, saj prilagoditev strukture financiranja zahteva daljše

časovno obdobje in je bolj zahtevna od povečanja likvidnih sredstev. Zato bodo banke najverjetneje lažje prestrukturirale stran sredstev v bilanci kot stran obveznosti. Posledično je lahko vpliv novih zahtev razdeljen proces na kratkoročno prilagoditev sredstev in dolgoročni proces strukturnega prilagajanja virov financiranja.

Implementacija novih regulativ in njen vpliv v bankah pa je prav tako odvisna od sedanjega poslovnega modela. Struktura bilance stanja, poslovne dejavnosti in strategije upravljanja tveganj so si med bankami različne. Posledično so se banke soočale z različnimi težavami pri implementaciji glede na njihove značilnosti in vpliv na dobiček poslovanja. V naslednjih dveh poglavjih bom preučila kratkoročni in dolgoročni vpliv nove regulative na banko ter stroške in koristi, ki so pri tem nastali.

7.2.1 Kratkoročni vpliv nove regulative na stroške in bilančno strukturo v bankah

Povečanje likvidnih sredstev za likvidnostni blažilnik in spremembe v naložbeni strategiji se lahko izvedejo hitreje kot spremembe v strukturi financiranja. S tem razlogom se bodo banke pri izboljšanju obeh kazalnikov osredotočile na prestrukturiranje sredstev, pri čemer morajo upoštevati tehnično izvedbo zahtev, ki so opredeljene v navodilih. Pri temo morajo biti banke pozorne, da preusmeritev sredstev iz dolgoročnih in bolj tveganih naložb v visoko likvidna sredstva za namen povečanja likvidnostnega blažilnika vpliva na izračun kazalnika NSFR. Visoko likvidna sredstva imajo nizek faktor potrebnih virov financiranja, kar znižuje zahtevani znesek stabilnega financiranja. Prav tako pri povečanju deleža stabilnega financiranja banke zmanjšujejo likvidnostne rezerve, kar prikazuje na povezanost med kazalnikoma LCR in NSFR.

Nove regulatorne zahteve vplivajo na notranjo razporeditev likvidnostnih stroškov, mehanizem oblikovanja cen in na velikost ter sestavo likvidnostnega blažilnika oz. rezerv. Glede na to, da struktura financiranja ne more biti spremenjena na kratek rok, se bodo banke, ki imajo velik delež nezavarovanih virov financiranja in financiranja na debelo, verjetno soočile s povečanjem likvidnostnih stroškov, saj te postavke vključujejo visoke stopnje odlivov. Slednje lahko pojasnimo s konceptom oblikovanja cen, ki po novi regulativi vnaprej določenih stresnih scenarijev in stopnje odlivov, določa velikost in strošek zahtevanih likvidnostnih blažilnikov. Strošek likvidnostnega blažilnika se bo razdelil različnim ponudnikom virov financiranja v obliki likvidnostne premije, ki temelji na pogojnem likvidnostnem tveganju. Sprememba velikosti likvidnostnega blažilnika bo odvisna od stopenj odlivov, ki so bile uporabljene pri internem določanju blažilnika. V primeru nižjih stopenj odlivov in manjših likvidnostnih blažilnikov se bodo dodatni stroški financiranja povečali. Ker je bila praksa oblikovanja cen pred finančno krizo pogosto nezadostna, se bodo stroški likvidnosti povečali kot posledica implementacije novih stopenj odlivov.

Oprelitev potrebnih visoko likvidnih sredstev za potrebe likvidnostnih rezerv je v novi regulativi strožja kot v predhodni regulativi. Po besedah Granta (2011, str. 43) so bila sredstva, ki so bila uporabljena kot likvidnostne rezerve, v času krize pogosto nelikvidna. S tem razlogom držanje visoko likvidnih sredstev poveča oportunitetne stroške, saj imajo visoko likvidna sredstva nižji donos kot manj likvidna in bolj tvegana sredstva. Ob upoštevanju koncepta likvidnostnega oblikovanja cen nižji donos od sredstev poveča stroške držanja likvidnostnega blažilnika in financiranja likvidnosti. Posledično se pojavijo spodbude za premik iz kratkoročnih virov na dolgoročne vire z dodatnimi stroški, ki zahtevajo likvidnostni blažilnik. Banke so tako pred novo regulativo uporabljale interne politike oblikovanja cen, ki so imele manj strogo opredeljene stopnje odlivov. V skladu z novo regulativo pa bodo morale upoštevati nove stopnje odlivov in likvidnostni blažilnik, kar bo povečalo likvidnostne stroške. Vendar pa uvedba novega sistema oblikovanja cen, ki je skladna z zahtevami CRD IV direktive, podpira bančni proces v smeri skladnosti z novimi kazalniki LCR in NSFR.

Eden izmed negativnih učinkov nove regulative je tudi zahtevan visok delež stabilnega financiranja pri izračunu kazalnika NSFR. Ob objavi novih kazalnikov se je poleg implementacije kazalnikov pojavil strah tudi pri kreditiranju podjetij, saj izračun kazalnika NSFR vpliva na dolgoročne kredite. Do sedaj je bil trend kreditiranja s krajšo ročnostjo, saj morajo biti posojila z ročnostjo nad 1 letom podprta z 100 % stabilnim financiranjem. V primeru slovenskih malih in srednje velikih podjetij, ki raje zahtevajo dolgoročno financiranje, bi se dodatni stroški lahko prenesli na stranke.

Banka lahko pri odločitvi za prilagoditev bilance stanja za izboljšanje obeh kazalnikov upošteva analizo stroškov in koristi spremembe. Ne glede na uporabljeno metodo pri ocenjevanju in odločanju o naboru možnosti za spremembo bilance, mora pri tem uskladiti proces s splošno poslovno strategijo banke. Pri načrtu o implementaciji nove regulative mora biti banka pozorna na strateško upravljanje premoženja, razmere na trgu in pripravljenost na tveganje. Pri izvedbi uvedbe nove regulative pa je ključnega pomena tudi informacijska struktura banke.

Banke so morale za potrebe novih regulatornih zahtev izvesti in prilagoditi svoje obvladovanje tveganj, tu je bila informacijska tehnologija in infrastruktura zelo pomembna. Ker je predhodna regulativa na področju likvidnostnega tveganja (KL1) le delno podobna novi regulativi, so morale banke vložiti veliko truda v razvoj ustrezne informacijske tehnologije. Bistvena razlika med staro in novo regulativo merjenja kratkoročne likvidnosti je predvsem prikaz podatkov. Pri poročanju obrazca KL1 banke poročajo stanja, medtem ko morajo pri kazalniku LCR banke razviti denarne tokove, kar posledično pomeni bolj razdrobljene podatke. Banke so se tako soočale predvsem z višjimi stroški implementacije novih zahtev za izboljšanje virov podatkov, razdrobljenosti podatkov in kvalitetnega poročanja. Za učinkovito poročanje je za banke zelo pomembno, da so razvile avtomatizirana poročila, ki so lahko kreirana na mesečni ravni oziroma po potrebi na tedenski ali dnevni

ravni. Nadzorne institucije lahko v času stresnih situacij zahtevajo poročila na tedenski ali dnevni ravni, zato je za banko izredno pomembno, da ima ustrezno informacijsko podporo, ki lahko vsakodnevno kreira dnevne denarne tokove in tako omogoči učinkovito poročanje kazalnikov.

Poleg informacijske tehnologije je zelo pomembno tudi znanje zaposlenih v bankah, ki omogočijo implementacijo novih kazalnikov. Glede na predhodno regulativo nova regulativa zahteva veliko več znanja, časa in dodatnih resursov, kar predstavlja za banko dodaten strošek. Nekatere banke so si prav tako najemala zunanje izvajalce kot pomoč pri implementaciji novih standardov in s tem povečale strošek dela za banko. Po besedah Gehra et al. (2012) naj bi bili povprečni stroški implementacije likvidnostnih zahtev v evropskih bankah v višini 40 in 100 milijonov EUR. Pri tem naj bi informacijska tehnologija predstavljala največji delež stroškov v višini od 35 milijonov EUR do 45 milijonov EUR, vključno z zagotavljanjem in povezovanjem podatkov, razvojem novih aplikacij, prilagajanjem storitev potrebam uporabnikov, namestitvijo strojne opreme in infrastrukture (Harle et al., 2010, str. 25).

Kljub temu imata na kratek rok izračun kazalnikov in zahtevana informacijska tehnologija le omejen vpliv na strateško usmeritev banke. Nasprotno pa imajo dolgoročne spremembe pri strategiji financiranja velik vpliv na stroške in strategijo banke.

7.2.2 Dolgoročni vpliv nove regulative na stroške in bilančno strukturo v bankah

V nasprotju s spremembami v strukturi sredstev banke bo pri prilagoditvi finančne strategije za doseganje ciljnega nivoja kazalnika NSFR potrebno več časa. Spreminjanje strategije financiranja predstavlja zahteven proces, ki mora biti vključen v proces upravljanja strateških sredstev in obveznosti (Kleffmann, Marquardt in Schuppert, 2011). Nova regulativa lahko na dolgi rok vpliva na spremembo konkurence in tržnih razmer, zato mora banka preučiti razvoj določenih izdelkov. Slednje vključuje spremembe pri stroških financiranja, kot so razvoj povpraševanja na denarnem trgu, itd. Za doseg višjega kazalnika NSFR je za banko tudi primerno, da zmanjša dolgoročna sredstva z zapadlostjo do 1 leta ali poveča dolgoročno stabilno financiranje z zapadlostjo nad 1 letom. Eden izmed ukrepov za spremembo strukture financiranja je zniževanje kratkoročnega medbančnega financiranja. V času finančne krize je bilo kratkoročno medbančno financiranje glavni vir sredstev, saj se je zagotavljanje likvidnosti s strani drugih bank znižala zaradi pomanjkanja presežne likvidnosti. Pri tem so likvidnostni šoki in nezaupanje izredno vplivali na nezavarovani denarni trg. Glede na novo likvidnostno regulativo morajo banke držati likvidnostna sredstva v višini 100 % nezavarovanih medbančnih posojil, ki zapadejo v roku 30 dni. Na drugi strani pa je priporočljivo za banko, da poveča delež hranilnih vlog in vezanih depozitov z zapadlostjo nad 1 letom, saj imajo vloge na drobno visoko stopnjo razpoložljivih virov financiranja in s tem povezano z nizko stopnjo odliva (Hamm, 2012).

Banke morajo pri odločitvi o strategiji prilagoditev za uskladitev z novimi smernicami analizirati vpliv sprememb na njihove stroške in vire dohodka. Banka bo morala verjetno spremeniti zapadlosti denarnih tokov, uvesti strateške odločitve, ter oceniti vpliv sprememb na dolgi rok. Za banko je velik izziv, da ohrani ravnotežje med izpolnjevanjem novih zakonskih zahtev in ohranjanjem sprejemljivega donosa. Banka se mora zavedati, da vsaka sprememba za izboljšanje obeh kazalnikov vpliva na stroške in prihodke banke (Wimmer, Schmidt in Günther, 2012).

Kot sem že predhodno omenila, je sprememba v ročnosti denarnih tokov eden izmed glavnih virov ustvarjanja dohodka za banko. Zaradi novih zakonskih zahtev pri izračunu kazalnika NSFR bo kratkoročno preoblikovanje zapadlosti omejeno in potrebnega bo več stabilnega financiranja, ki povzroča višje stroške financiranja. Pri ustvarjanju stabilnega vira financiranja predstavljajo težavo tudi: povečanje konkurence na trgu, znižanje stopnje bančnih vlog in dodatne kapitalske zahteve.

Dolgoročni vpliv na banke pa predstavljajo tudi zmanjševanje privlačnosti nezavarovanih bančnih obveznic, ki povečujejo kreditne in likvidnostne pribitke ter stroške financiranja obveznosti. Stroški financiranja se povečajo, ko želi banka prodati te obveznice, ker mora povečati vrednost kuponov. Po besedah Bonner in Eijffinger (2012) slednje vpliva na povečanje obrestnih mer nezavarovanih medbančnih posojil in na zmanjševanje ustreznega kreditiranja. Po besedah Evropske centralne banke (2013, str. 79) je vpliv na dolgoročni nezavarovani denarni trg težko z gotovostjo oceniti. Banke se zaradi nove regulative LCR ne želijo več vključevati v nezavarovane dolgoročne posle, saj imajo slab vpliv na izračun kazalnika. Kljub temu pa Evropska centralna banka (2013, str. 79) meni, da bi se trgovanje na denarnem trgu lahko povečalo, če bi banke z visokim kazalnikom LCR sodelovale pri trgovanju s sredstvi z daljšo ročnostjo z bankami, ki si želijo povečati kazalnik LCR v primeru dobrega donosa. Na nek način bi lahko dolgoročen nezavarovani denarni trg postal trg kazalnika LCR, kjer bi se trgovalo s kvalificirano likvidnostjo. Dokler v sistemu ne pride do likvidnostnega primanjkljaja, bi potencialno banke lahko zmanjšale likvidnostne šoke med seboj na dolgoročnih denarnih trgih in tako bi vsaka banka izpolnjevala zahtevani nivo kazalnika LCR.

Po besedah Harle et al. (2010) naj bi doseganje nivoja kazalnika LCR vplivalo tudi na povečanje likvidnostnih stroškov pri bančnih storitvah za prebivalstvo in podjetja za približno 10 bazičnih točk. Vrednostni papirji v trgovalni knjigi z višjo bonitetno oceno, kot so državne obveznice in krite obveznice, naj bi po oceni znižale likvidnostne stroške za 25 bazičnih točk, medtem ko se bodo stroški pri vrednostnih papirjih slabše bonitetne ocene zvišali za 30 % in 35 %, predvsem iz naslova večje tveganosti. Prav tako se ocenjuje povečanje stroškov pri izvenbilančnih postavkah, predvsem za likvidnostne linije pri podjetjih ter kreditnih in likvidnostnih linijah finančnih institucij za približno 60 bazičnih točk (Harle et al., 2010). Pri analizi stroškov za kazalnik NSFR se ocenjuje, da se bodo stroški financiranja pri bančnih storitvah za prebivalstvo in podjetja in izvenbilančnih postavkah minimalno spremenili.

Največjo spremembo stroškov lahko banke pričakujejo pri obveznicah, ki nimajo bonitetne ocene oziroma imajo bonitetno oceno nižjo od AA-, kjer bi se stroški povečali za približno 25 bazičnih točk (Harle et al., 2010).

7.2.3 Pregled posledic ukrepov nove likvidnostne regulative na poslovne modele bank

V naslednjem poglavju bom preučila morebitne posledice na poslovne modele, ki izhajajo iz implementacije regulatornih ukrepov v okviru Direktive CRD IV na področju likvidnostnega tveganja. Osredotočila se bom na posledice implementacije novih smernic po finančni krizi in vpliv komponent na poslovni model banke. Evropska bančna agencija (2015, str. 4) je zasnovala okvir za obravnavo ključnih vidikov ureditve in glavne poslovne komponente (Tabela 17). Študija prikazuje spremembe komponent ob uvedbi nove likvidnostne regulative. Spremembe različnih komponent so pri implementaciji novih regulatornih zahtev naslednje:

- omejene - zmanjšuje učinek (-);
- spodbujene - povečajo učinek (+);
- ne vplivajo (=);
- vpliv nepričakovan (+/-).

Tabela 17: Rezultati ocene posledic likvidnostnih regulatornih ukrepov na komponente poslovnega modela

Komponente poslovnega modela			Potencialne posledice na regulatorne ukrepe	
1	Dejavnosti	Poslovanje s prebivalstvom	-	
		Poslovanje s podjetji	-	
			Lastniško trgovanje	+/-
			Vzdrževanje trga	+/-
		Investicijsko bančništvo	Aktivnosti zavarovanj	-
		Privatno bančništvo		+
		Nebančne aktivnosti (izpostavljenost do zavarovalnic, itd.)		=
		Izvenbilančna izpostavljenosti		-
2	Bančni model	Splošna bančna struktura (raznovidna)	+	
		Specializirana bančna struktura	+/-	
3	Razpoložljiva sredstva / profil likvidnosti	Kapital	+	
		Depoziti	Bančne vloge	+
			Depoziti podjetij	+
		Obremenjena sredstva		-
		Odvisnost od financiranja trgovine na debelo		-
		Zapadlost financiranja na debelo		+

se nadaljuje

Tabela 17: Rezultati ocene posledic likvidnostnih regulatornih ukrepov na komponente poslovnega modela (nad.)

Komponente poslovnega modela			Potencialne posledice na regulatorne ukrepe	
4	Struktura prihodkov	Prihodki od obresti	-	
		Prihodki iz naslova trgovanja	=	
		Provizije in pristojbine	+	
5	Geografsko območje	Negospodinske izpostavljenosti	Izpostavljenost do EU	+
			Izpostavljenost do tujine	-
		Negospodinski viri financiranja	Viri financiranja EU	-
			Viri financiranja tujina	-
6	Velikost	Velikost	=	
		Vzvod	-	
7	Naklonjenost k tveganju	Stroški	Financiranja	+
			Delovanja	+/-
8	Operativna struktura in upravljanje	Število podružnic in hčerinskih družb	-	
		Denarni tokovi znotraj bančne skupine	-	
		Pomembnost internega upravljanja	+	

Vir: EBA, Overview of the potential implications of regulatory measures for businessmodels, 2015c, str. 6.

Iz Tabele 17 je razvidno, da bodo nove smernice na področju likvidnostnega tveganja vplivale na povečanje vlog, zmanjšanje odvisnosti od kratkoročnega financiranja in visoke želje po visokokakovostnih likvidnih sredstvih. Trenutna pravila izpolnjevanja novih regulativ kažejo v smer povečanja stroškov financiranja in velikega vpliva na dobiček bank. Nova Direktiva CRD IV bo vplivala na zmanjšanje naložb bančne dejavnosti in izpostavljenosti izvenbilančnih postavk, spremenila bo strukturo financiranja, podaljšala ročnost financiranja na debelo, povečala operativne stroške in poudarila pomembnost internega upravljanja s tveganji (EBA, 2015c, str. 8).

Za povečanje likvidnostnega blažilnika bodo lahko vključile le kakovostna likvidna sredstva. Prav tako bodo stroški financiranja narasli, saj bodo morali spremeniti financiranje iz kratkoročnega na dolgoročno. Transformacija zapadlosti denarnih tokov, ki predstavlja pomemben vir dohodka, bo omejena, kar morajo banke upoštevati pri dolgoročnih spremembah strategij. Na podlagi ugotovitev bodo morale slovenske banke določiti potencialne spremembe v zvezi s stroški. Glede na poslovni model banke in njeno celotno strategijo mora banka določiti strategijo izvajanja sprememb, ki je v skladu z značilnostmi banke in njenimi strateškimi cilji.

Predhodno sem opredelila možnosti, povezane s strukturo bilance stanja bank, ki lahko pomagajo pri izboljšanju skladnosti obeh likvidnostnih kazalnikov. Banke morajo ustrezno

prilagoditi strukturo svojih bilanc novim regulativam. Pri tem se lahko naslonijo na model oblikovanja cen, ki prav tako upravlja likvidnostne stroške, podpira likvidnostne zahteve, spodbuja nadgradnjo dolgoročnega stabilnega financiranja in ohrani ustrezen nivo likvidnostnega blažilnika. Model oblikovanja cen lahko pri tem predstavlja pomemben člen pri upravljanju bilance banke. Banke bodo verjetno na kratek rok lažje prilagodile sestavo sredstev in potrebno infrastrukturo informacijske tehnologije. Na dolgi rok pa se bodo osredotočile na prilagoditve na strani obveznosti, saj potrebujejo več časa za spremembo v strategiji financiranja banke. Za povečanje kazalnika LCR bodo banke težile k povečanju gotovine, depozitov centralne banke in državnih obveznic ter k znižanju nekritih obveznic in obveznic z nizkimi bonitetnimi stopnjami.

Včasih so učinki novih regulativ dvoumni, kot je primer kreditiranja podjetij. Po eni strani morajo biti krediti v celoti podprti s stabilnim financiranjem, medtem ko predstavljajo pomemben vir dohodka zaradi visokega donosa. Ukrepi pri določanju strukture sredstev so na strani bank, odvisni so od naložbene strategije in strateškega upravljanja sredstev in obveznosti. Na dolgi rok bodo morale banke prilagoditi svoje strategije financiranja novih zahtevam. Strategija financiranja, kot so nezavarovani viri na debelo in medbančna posojila, bodo postala dražja in manj privlačna za banke. Tako mora banka na dolgi rok upoštevati tudi razvoj trga in spremembe v konkurenci. Pomembno dejstvo pri novi regulativi je, da je pristop enak za vse banke v evro območju in ne upošteva nacionalnih značilnosti ali poslovnih modelov. Posledično bo učinek na banke odvisen od njihovega modela in karakteristik poslovanja.

Sredstva, ki se pojmujejo kot visoko likvidna, imajo nizko tveganje, vendar tudi nizek donos, kar posledično vpliva na znižanje dohodka banke. Nižji dohodki oslabijo banko in banka postane manj privlačna za investitorje in s tem zniža vire financiranja za oblikovanje dodatnih kapitalskih zahtev. Prav tako bo držanje visoko likvidnih sredstev vplivalo tudi na gospodarstvo. Banke bodo zaradi izpolnjevanja nivoja kazalnika LCR morale investirati v državne obveznice in visoko likvidna sredstva ter s tem manj v posojila. S tem, ko bodo namenjali več sredstev za likvidnostni blažilnik, bodo lahko manj posojali podjetjem.

7.2.4 Pregled poročila uveljavitve Direktive CRD IV – CRR/Basel III v evropskih bankah

V naslednjem poglavju bom prikazala izračune poročanja kazalnikov LCR in NSFR v okviru prostovoljnega poročanja (angl. *Monitoring exercise*) nekaterih evropskih bank (EBA, 2016). Baselski odbor za bančna tveganja na globalni ravni in Evropska bančna agencija na evropski ravni sta od leta 2010, ko je nova Direktiva CRD IV stopila v veljavo, polletno spremljali implementacijo novih poročil na področju likvidnostnega tveganja v bankah. Banke so bile za namen njihove analize prostovoljno vključene v proces poročanja. S tem namenom v poročilo o pregledu niso bile vključene vse banke. Poročilo je bilo sestavljeno iz kapitalskih in

likvidnostnih zahtev. Analiza poročila temelji na podatkih na dan 30. 6. 2015 in vključuje 297 bank (Tabela 18) v 21 EU državah. Banke so bile razdeljene v 2 skupini: Skupina 1 (49 bank) in Skupina 2 (248 bank). Delitev bank poteka na podlagi temeljnega kapitala razreda 1 (ang. *Tier 1*⁴), kjer za Skupino 1 velja prekoračitev v višini 3,0 milijard EUR in za katere velja, da so mednarodno dejavne, ter jih imenujemo sistemsko pomembne banke (v nadaljevanju SPB). V Skupino 2 pa so vključene banke glede na naslednje kriterije:

- prekoračitev temeljnega kapitala v višini 3,0 milijard EUR;
- srednje velike banke, ki imajo temeljni kapital nižji oziroma enak 3,0 milijard EUR in višji od 1,5 milijard EUR;
- majhne banke, ki imajo temeljni kapital nižji ali enak 1,5 milijard EUR.

Tabela 18: Seznam bank, ki so sodelovale pri poročanju na dan 30.6.2015

	Skupina 1	Skupina 2	Od katerih:			Skupaj
			Velike banke	Srednje velike banke	Majhne banke	
Avstrija	3	8	-	3	5	11
Belgija	4	12	-	1	11	16
Ciper	-	4	-	-	4	4
Češka	-	14	1	3	10	14
Danska	2	13	4	3	6	15
Francija	5	12	2	-	10	17
Nemčija	8	99	11	9	79	107
Grčija	4	-	-	-	-	4
Madžarska	1	2	-	-	2	3
Irska	4	9	1	3	5	13
Italija	2	27	7	8	12	29
Latvija	-	2	-	-	2	2
Litva	-	2	-	-	2	2
Luxembourg	-	3	-	2	1	3
Malta	-	4	-	-	4	4
Nizozemska	3	9	-	2	7	12
Poljska	-	5	1	-	4	5
Portugalska	2	4	-	1	3	6
Španija	2	9	7	2	-	11
Švedska	4	2	-	-	2	6
Velika Britanija	5	8	1	3	4	13
Skupaj	49	248	35	40	173	297

Vir: EBA, EBA publishes results of the CRDIV-CRR/Basel III monitoring exercise as of 30 June 2015, 2016.

⁴ Temeljni kapital oziroma Tier 1 sestavljajo najbolj zanesljiv in likviden kapital v obliki navadnih in prednostnih delnic ter rezerv in dobičkov.

Banke, ki so sodelovale pri poročanju, so predložile celostne in podrobno zaupne podatke. Nadzorniki so sodelovali z bankami, da so zagotovili popolnost in doslednost poročanja podatkov. Banke so vključene v vzorec poročanja v primeru, da zagotovijo dovolj kakovostne podatke za analizo. Pri poročanju likvidnostnih zahtev se poročila med bankami nekoliko razlikujejo zaradi različne interpretacije pravil (EBA, 2016, str. 10). Kot je bilo že predstavljeno v Poglavlju 5.1, se glede na CRD direktivo in delegirani akt sredstva razlikujejo na zelo likvidna sredstva in kreditne kakovosti (Level 1) ter na likvidna sredstva in kreditne kakovosti (Level 2). Prav tako so denarni prilivi in denarni odlivi izračunani na podlagi množenja vrednosti posameznih postavk s pripadajočimi utežmi. Izračun kazalnika LCR je temeljil na podlagi Regulative 2015/61 Evropske komisije, ki vključuje splošne zahteve v členu 412(1) CRR direktive. Vrednost povprečnega izračunanega kazalnika LCR je konec junija 2015 znašala za Skupino 1 121,2 % in za Skupino 2 156,7 %. Pri tem je 79 % bank imelo vrednost kazalnika nad 100 % in 91 % vrednost kazalnika nad minimalno predpisano vrednostjo 70 % (v januarju 2016 je predpisana minimalna vrednost kazalnika LCR znašala 70 %). V Skupini 2 je 87 bank imelo vrednost kazalnika LCR nad 100 % in 13 bank mora izboljšati likvidnostno pozicijo, da doseže minimalni standard 70 %. Celoten primanjkljaj glede na mejo 100 % je znašal 32,6 milijard EUR (EBA, 2016, str. 27).

V Tabeli 19 je prikazana vrednost kazalnika LCR in likvidnostni primanjkljaj. Celoten primanjkljaj pri izračunih kazalnika LCR je znašal 32,6 milijard EUR, od katerega 25,2 milijard EUR pripada Skupini 1 in 7,5 milijard EUR Skupini 2. Celoten primanjkljaj predstavlja 9,2 % celotnih visoko likvidnih sredstev, kar predstavlja 356 milijard EUR in 1,0 % celotnih sredstev, kar predstavlja 3.400 milijard EUR. Likvidnostni primanjkljaj za Skupino 2 je znašal 1,8 milijard EUR sredstev, predstavlja razliko med neto denarnim tokom in vrednostjo visoko likvidnih sredstev za banke, ki imajo vrednost kazalnika LCR pod predpisano mejo in ne vpliva na presežek, ki izhaja iz bank, ki so že dosegle minimalne zahteve.

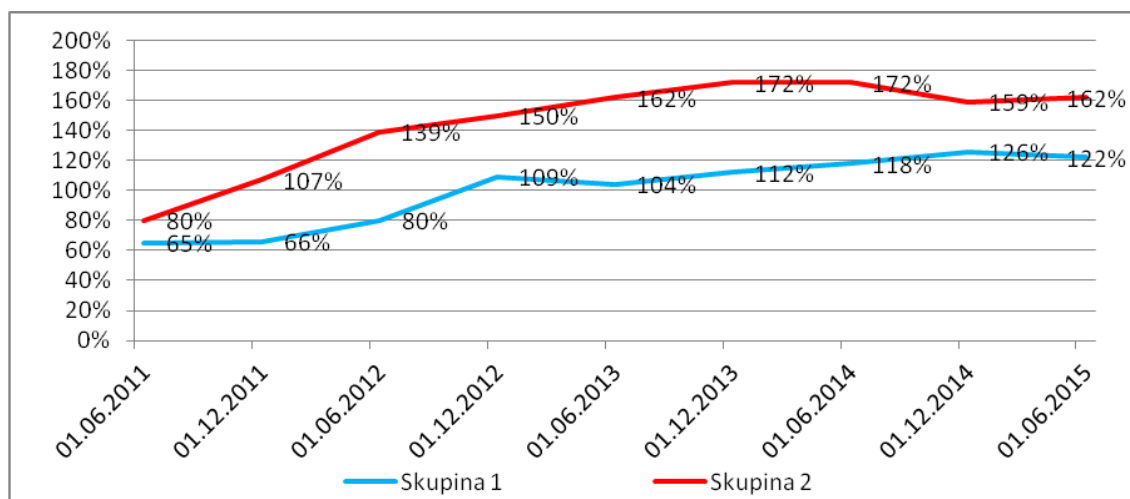
Tabela 19: Kazalnik LCR in likvidnostni primanjkljaj na dan 30. 6. 2015 za sodelujoče banke

	Število bank	LCR (v %)	Likvidnostni primanjkljaj v primeru minimalne vrednosti:		
			70 % (2016)	80 % (2016)	100 % (2016)
Skupina 1	36	121,2	-	2,5	25,2
SPB	9	118,1	-	-	9,4
Skupina 2	114	156,7	1,8	2,8	7,5
Velike banke	23	158,0	-	-	1,5
Srednje velike banke	19	169,9	-	-	0,6
Majhne banke	72	144,0	1,8	2,8	5,4

Vir: EBA, EBA publishes results of the CRDIV-CRR/Basel III monitoring exercise as of 30 June 2015, 2016, str. 29.

V Sliki 5 prikazujem vrednosti kazalnika LCR od junija 2011 do junija 2015. Pri tem je potrebno poudariti, da je v tem času prišlo do strukturnih sprememb v regulativi ter da je bil v letu 2014 sprejet Delegiran akt Evropske komisije, ki je prinesel minimalne spremembe pri izračunu kazalnika. Kljub temu je Evropska bančna agencija ugotovila, da so razlike med njim in Basel III regulativo minimalne. Pri Skupini 1 se je LCR kazalnik povečal za približno 60 bazičnih točk, pri Skupini 2 za približno 80 bazičnih točk.

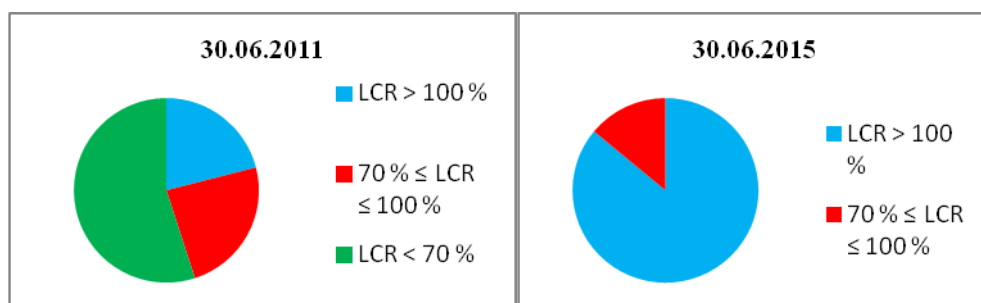
Slika 5: Spreminjanje kazalnika LCR skozi obdobja za sodelujoče banke

Vir: EBA, EBA publishes results of the CRDIV-CRR/Basel III monitoring exercise as of 30 June 2015, 2016, str. 30.

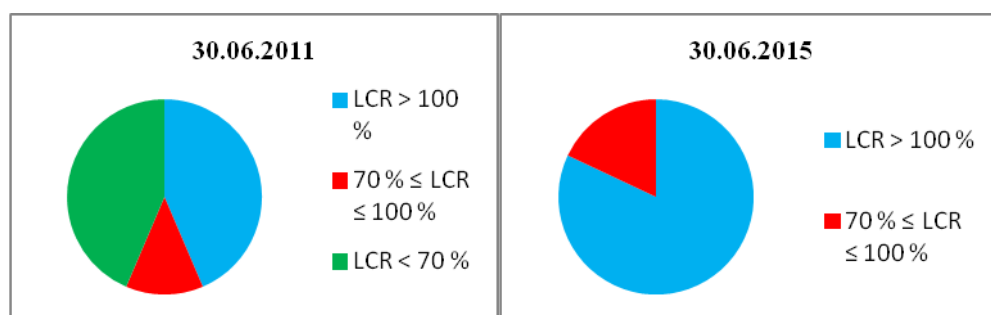
Pozitiven trend gibanja kazalnika LCR pa vpliva tudi na delež bank, ki imajo LCR višji od 100 %. V letu 2011 je imelo vrednost kazalnika LCR višje od 100 % le 21 % bank Skupine 1 in 44 % bank Skupine 2. Celotna distribucija kazalnika LCR v letih 2011 in 2015 glede na Skupino 1 in 2 je prikazana v Sliki 6 in Sliki 7.

Slika 6: Distribucija kazalnika LCR za Skupino 1 na dan 30. 6. 2011 in 30. 6. 2015 za sodelujoče banke

Vir: EBA, EBA publishes results of the CRDIV-CRR/Basel III monitoring exercise as of 30 June 2015, 2016, str. 31.

Slika 7: Distribucija kazalnika LCR za Skupino 2 na dan 30. 6. 2011 in 30. 6. 2015

Vir: EBA, EBA publishes results of the CRDIV-CRR/Basel III monitoring exercise as of 30 June 2015, 2016, str. 31.

Poročanje kazalnika NSFR bo stopilo v veljavo s 1. 1. 2018, vendar banke kljub temu poskusno že poročajo predpisane obrazce. Vrednost kazalnika na dan 30. 6. 2015 je znašala 104 % za Skupino 1 in 111 % za Skupino 2. Pri tem je 77 % udeleženih bank pri poročanju doseglo minimalno vrednost kazalnika NSFR v višini 70 %.

Celoten primanjkljaj stabilnega vira financiranja je znašal 341 milijard EUR. Potreba po stabilnem financiranju predstavlja približno 8,7 % celotnih razpoložljivih virov financiranja, kar predstavlja 3,9 bilijona EUR in 3,9 % celotnih sredstev (8,7 bilijona EUR). Potreba po virih financiranja je ocenjena kot pozitivna razlika med potrebnim virom financiranja in razpoložljivim virom financiranja. Pri tem se je povprečna vrednost kazalnika skozi leta zviševala, predvsem zaradi povečanja vrednosti razpoložljivih virov financiranja. V Tabeli 20 so prikazane vrednosti kazalnika NSFR na dan 30. 6. 2015 za Skupino 1 in Skupino 2.

Tabela 20: Kazalnik NSFR in vrednost stabilnega vira financiranja na dan 30. 6. 2015 za sodelujoče banke

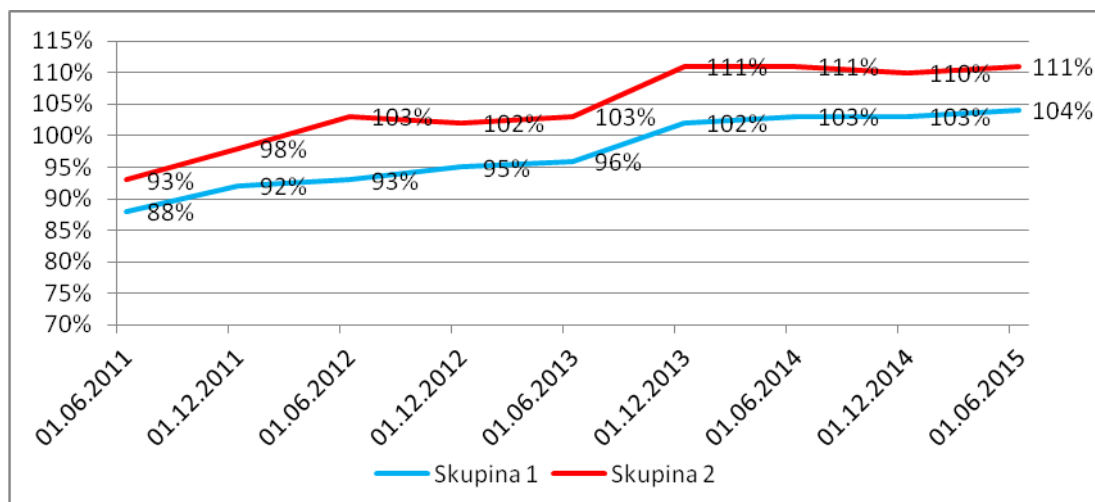
	Število bank	NSFR (v %)	Primanjkljaj (v mrd. EUR)
Skupina 1	40	104,2	289,8
Globalno sistemsko pomembne banke	12	103,0	187,6
Skupina 2	167	110,9	51,0
Velike banke	25	109,2	22,5
Srednje velike banke	25	115,1	9,0
Majhne banke	117	112,0	19,5

Vir: EBA, EBA publishes results of the CRDIV-CRR/Basel III monitoring exercise as of 30 June 2015, 2016, str. 33.

V Sliki 8 prikazujem vrednosti kazalnika NSFR od junija 2011 do junija 2015. Iz nje je razvidno, da se je vrednost kazalnika NSFR povečala za 16 bazičnih točk v Skupini 1 in za 18

bazičnih točk v Skupini 2. Pozitiven trend naraščanja vrednosti kazalnika se kaže skozi vsa obdobja. Posledično se je znižal primanjkljaj potrebnih virov financiranja.

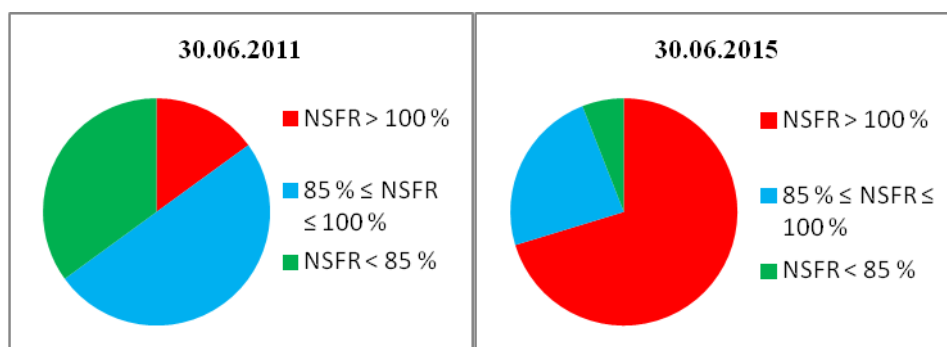
Slika 8: Spreminjanje kazalnika NSFR skozi obdobja za sodelujoče banke

Vir: EBA, EBA publishes results of the CRDIV-CRR/Basel III monitoring exercise as of 30 June 2015, 2016, str. 33.

Pozitiven trend gibanja kazalnika NSFR se kaže tudi v distribuciji deleža bank, ki imajo vrednost kazalnika NSFR nad 100 % v letu 2015 glede na leto 2011. Celotna distribucija kazalnika NSFR v letih 2011 in 2015 in glede na Skupino 1 in 2 je prikazana v Sliki 9 in Sliki 10. Iz Slike 9 je razvidno povečanje deleža bank v Skupini 1, ki so imele v letu 2011 vrednost kazalnika nad 100 % (s 15 % na 71 %).

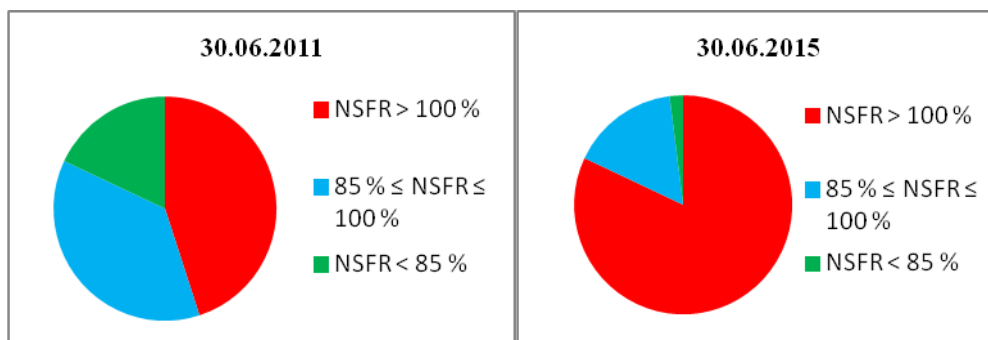
Slika 9: Distribucija kazalnika NSFR za Skupino 1 na dan 30. 6. 2011 in 30. 6. 2015 za sodelujoče banke

Vir: EBA, EBA publishes results of the CRDIV-CRR/Basel III monitoring exercise as of 30 June 2015, 2016, str. 33.

Prav tako se je delež bank v Skupini 2, ki so imele vrednost kazalnika NSFR nad 100 % s 45 % povečal na 82 %. Pri tem se je v letu 2015 glede na leto 2011 delež bank s kazalnikom manj kot 85 % zmanjšal z 18 % na 2 %.

Slika 10: Distribucija kazalnika NSFR za Skupino 2 na dan 30. 6. 2011 in 30. 6. 2015 za sodelujoče banke

Vir: EBA, 2016, str. 33

Konec junija 2015 je bila vrednost kazalnika LCR v višini 121,2 % za Skupino 1 in 156,7 % za Skupino 2. Celoten likvidnostni primanjkljaj glede na 100 % minimalno zahtevo je znašal 32.600 milijard EUR. Vrednost kazalnika LCR se je v okviru analize poročila skozi leta povečevala predvsem zaradi strukturnih sprememb v bilancah bank. Banke so večjo pozornost namenile povečanju visoko likvidnih sredstev in spremembi strukture virov financiranja ter s tem povečevale vrednosti kazalnikov LCR. Rezultati poročanja niso 100 % primerljivi z trenutnimi ocenami industrije, ker vključujejo tudi napovedi gibanja poslovanja in ukrepe s strani upravljanja banke.

Predstavljeni izračuni kazalnika so prvič temeljili na Delegirani uredbi št. 2015/61 Evropske komisije, ki določa splošna pravila v skladu s členom 412(1) CRR Direktive in kažejo na to, da je končni paket Direktive CRD IV v celoti stopil v veljavo, saj ne upoštevajo predhodnih določil v okviru Basel III. S tem ko je nova regulativa popolnoma stopila v veljavo, se porajajo vprašanja, kako bo vplivala na poslovanje bank, njihove stroške in koristi. Kot je bilo že pojasnjeno, se predvideva, da bo nova regulativa vplivala na krčenje vloge bančnega sektorja pri usmerjanju sredstev v gospodarstvo. Posledično bodo morala podjetja in gospodinjstva poiskati druge možnosti virov financiranja. Podjetja bodo morala poseči po drugih virih, kot so vzajemni skladi ali neregulirane finančne institucije.

SKLEP

Ni dvoma, da je pomanjkanje likvidnosti predstavlja osrednji problem v času finančne krize in pri tem odprla mnogo vprašanj in dvomov o merjenju in obvladovanju likvidnostnega tveganja v bankah. Države so v zadnjih letih reševale svoje banke, pri čemer so namenile ogromno denarja pri ponovnem zagonu kreditiranja gospodarstva in vzpostavitvi ponovnega zaupanja v trg in banke. Do dosedanje finančne krize banke niso zadostno upoštevale pomembnosti upravljanja z likvidnostnim tveganjem in vplivov finančne krize na poslovanje. Finančna kriza je pokazala, kako pomembno je za banke, da imajo zadostno količino likvidnih sredstev za poravnavo svojih obveznosti in kako pomembna je likvidnost za normalno poslovanje banke.

V času finančne krize morajo banke imeti popoln nadzor nad likvidnostno situacijo. Prav tako morajo biti na njihovo likvidnost pozorne centralne banke, nadzorne in regulatorne institucije, saj lahko likvidnostne težave banke pomembno vplivajo na temeljne naloge centralnih bank, druge banke in posledično na celoten bančni sistem. Banke, ki se znajdejo v likvidnostni težavi, v mnogih primerih začnejo izgubljati depozite oziroma depozitarje, kar zmanjšuje njihov pritok gotovine, vse omenjeno pa vodi do tega, da banke začnejo s prodajo svojih presežnih likvidnostnih sredstev. Ko se banke znajdejo v tej težki likvidnostni situaciji, tudi ostale banke vse težje posojajo kakršna koli sredstva takšni banki in posledično se ustvari krog nezaupanja v banke, sistem, pride do pomanjkanja likvidnosti na trgu in kreditiranja.

V času krize je prav tako prišlo do nezadovoljstva med voditelji bank, nadzornih institucij in regulatorjev, ki so le začeli namenjati več pozornosti obvladovanju in merjenju likvidnostnega tveganja. Ugotovili so, da je bila dosedanja regulativa na področju merjenja tveganj v stresnih okoliščinah neučinkovita. Posledično je bila razvita nova regulativa CRD IV s strani Baselskega odbora za bančni nadzor, ki je namenjena predvsem merjenju kreditnega in likvidnostnega tveganja. Vzpostavljeni so bili previdnostni ukrepi V novi regulativi so predstavljeni obrazci merjenja likvidnosti in kažejo na pomemben napredek na področju merjenja likvidnostnega tveganja. S pomočjo regulatornih obrazcev bodo banke lahko pravočasno prepoznale likvidnostne težave in jih učinkovito obvladovale.

Menim, da je bila na področju likvidnostnega tveganja nova Uredba CRD IV nujno potrebna in zaželeno. Le z učinkovitimi modeli, navodili in predpisi lahko banke ustrezno obvladujejo likvidnostno tveganje in se v prihodnje zavarujejo pred likvidnostnimi šoki. V času finančne krize se je miselnost pri obvladovanju tveganj zelo spremenila, kar lahko le pozitivno vpliva na prihodnost bank in bančnega sistema. Učinki pri uvedbo nove regulative so tako pozitivni kot negativni za banko. Zaradi nove regulative so se pojavili pozitivni učinki, kot so izboljšanje regulatornega nadzora, povečanje odgovornosti centralnih bank in nadzorniških institucij, spremembe v strukturah bilanc banke, strategij in informacijske tehnologije. Primerne likvidnostne zahteve bodo okrepile sposobnost bank absorbirati likvidnostne šoke in

se odrazile v stabilnem finančnem sistemu. Kljub temu pa bo obvezna presežna likvidnost imela tudi negativne posledice na banko. Sredstva, ki se smatrajo kot visoko likvidna sredstva imajo nizko tveganje, vendar tudi nizek donos, kar posledično vpliva na znižanje dohodka banke. Nižji dohodki oslabijo banko in banka postane manj privlačna za investitorje in s tem zniža vire financiranja za oblikovanje dodatnih kapitalskih zahtev. Prav tako bo držanje visoko likvidnih sredstev vplivalo tudi na gospodarstvo. Banke bodo zaradi izpolnjevanja nivoja kazalnikov LCR in NSFR morale investirati v državne obveznice in visoko likvidna sredstva, ter s tem manj v posojila. S tem ko bodo namenjali več sredstev za likvidnostni blažilnik, bodo lahko manj posojala podjetjem. Prav tako so nove smernice prinesle veliko dodatnih stroškov pri spremembah strukture financiranja in operativnih stroškov. Banke so morale vložiti veliko denarja pri dodatnih človeških resursih in programski opremi, ter vložiti čas in denar v človeški kapital za doseg učinkovitega poročanja novih kazalnikov.

V prihodnosti bo za banke predstavljal izziv doseči ravnotežje med skladnostjo z zakonskimi zahtevami in ohranjanjem dobičkonosnosti. Vsak ukrep za izboljšavo kazalnikov bo na nek način vplival na stroške ali vire dohodka. Zato je ključnega pomena, da banka vključi likvidnostne kazalnike in nove zahteve v upravljanje strateških sredstev in obveznosti in uvede celoviti pristop pri upravljanju z likvidnostnim tveganjem. Pri implementaciji novih smernic na področju likvidnostnega tveganja mora vsaka banka prevzeti svoj poslovni model, individualne karakteristike in strategije, ter pri tem poiskati najbolj ustrezen način uvedbe novih regulativ. Naložbena strategija banke in strategija upravljanja sredstvi morata biti ustrezno prilagojeni spremembam strukture povpraševanja in konkurence za ohranitev sprejemljive stopnje donosa. Uvedba kazalnikov likvidnosti bo vplivala na strateške usmeritve bank in splošno poslovno strategijo.

LITERATURA IN VIRI

1. Acharya, V., & Pedersen, L.H. (2005). Asset Pricing with Liquidity Risk. *Journal of Financial Economics*, vol. 77, pp. 375-410.
2. Acharya, V., Mehran, H. in Thakor, A. (2013). *Caught between Scylla and Charybdis: Regulating bank leverage when there is rent seeking and risk shifting*. Federal Reserve Bank of New York Staff Reports.
3. Allen, F., & Gale, D. (1998). Optimal financial crises. *Journal of Finance*, 53.1245-1284.
4. Banka Slovenije (2007). Proces ocenjevanja tveganja. Nadzor bančnega poslovanja 2007. Najdeno 15. marca 2016 na spletnem naslovu https://www.google.si/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&ved=0ahUKEwiIkcHGnN_MAhVBCiwKHSUpAgAQFggaMAA&url=https%3A%2F%2Fwww.bsi.si%2Flibrary%2Fincludes%2Fdatoteka.asp%3FDatotekaId%3D2437&usg=AFQjCNH OmbhvDwahWwIQkY1DNh_95qfr6g&sig2=_- VK2FP1Pjxi3LmdhIERPg&bvm=bv.122129774,d.bGg
5. Banka Slovenije (2008). Poročilo o finančni stabilnosti, maj 2008. Najdeno 8. maja 2016 na spletnem naslovu <http://www.bsi.si/publikacije-in-raziskave.asp?MapaId=285>
6. Banka Slovenije (2009). Poročilo o finančni stabilnosti, maj 2009. Najdeno 8. maja 2016 na spletnem naslovu <http://www.bsi.si/publikacije-in-raziskave.asp?MapaId=285>
7. Banka Slovenije (2010). Poročilo o finančni stabilnosti, maj 2010. Najdeno 8. maja 2016 na spletnem naslovu <http://www.bsi.si/publikacije-in-raziskave.asp?MapaId=285>
8. Banka Slovenije (2011). Poročilo o finančni stabilnosti, maj 2011. Najdeno 8. maja 2016 na spletnem naslovu <http://www.bsi.si/publikacije-in-raziskave.asp?MapaId=285>
9. Banka Slovenije (2012). Poročilo o finančni stabilnosti, maj 2012. Najdeno 8. maja 2016 na spletnem naslovu <http://www.bsi.si/publikacije-in-raziskave.asp?MapaId=285>
10. Banka Slovenije (2013). Poročilo o finančni stabilnosti, maj 2013. Najdeno 8. maja 2016 na spletnem naslovu <http://www.bsi.si/publikacije-in-raziskave.asp?MapaId=285>
11. Banka Slovenije (2014). Poročilo o finančni stabilnosti, maj 2014. Najdeno 8. maja 2016 na spletnem naslovu <http://www.bsi.si/publikacije-in-raziskave.asp?MapaId=285>

12. Banka Slovenije (2015). Poročilo o finančni stabilnosti, maj 2015. Najdeno 8. maja 2016 na spletnem naslovu <http://www.bsi.si/publikacije-in-raziskave.asp?MapaId=285>
13. Banka Slovenije (2016). Poročilo o finančni stabilnosti, januar 2016. Najdeno 8. maja 2016 na spletnem naslovu <http://www.bsi.si/publikacije-in-raziskave.asp?MapaId=285>
14. Basel Committee on Banking Supervision (2008a, Februar). Liquidity Risk: Management and Supervisory Challenges. Bank for international Settlement. Najdeno 12. marca 2016 na spletnem naslovu <http://www.bis.org/publ/bcbs136.pdf>
15. Basel Committee on Banking Supervision (2008b, September). Principles for Sound Liquidity Risk Management and Supervision. Bank for international Settlement. Najdeno 21. januarja 2016 na spletnem naslovu <http://www.bis.org/publ/bcbs144.pdf>
16. Basel Committee on Banking Supervision (2009). Basel III: International framework for liquidity risk measurements, standards and monitoring. Najdeno 10. novembra 2015 na spletnem naslovu: <http://www.bis.org/publ/bcbs165.pdf>
17. Basel Committee on Banking Supervision (2010). Basel III: International framework for liquidity risk measurements, standards and monitoring. Najdeno 11 oktobra 2015 na spletnem naslovu: <http://www.bis.org/publ/bcbs188.pdf>
18. Basel Committee on Banking Supervision (2013). Basel III: The Liquidity Coverage ratio and Liquidity Risk Monitoring Tools. Najdeno 5. januarja 2016 na spletnem naslovu <http://www.bis.org/publ/bcbs238.pdf>
19. Bessis, J. (2011). *Risk Management in Banking*. New York. Wiley.
20. Bangia, A., Diebold, F. X., Schuermann, T. & Stroughair J. D. (1999). *Liquidity risk, with implications for traditional market risk measurement and management*. Wharton School: Working Paper 99-06.
21. Bouwman, C.H.S. (2013). Liquidity: How banks create it and how it should be regulated. Najdeno 5. januarja 2016 na spletnem naslovu <http://fic.wharton.upenn.edu/fic/papers/13/13-32.pdf>
22. Bučič, D., & Mozetič, P. (2014). *Pomen likvidnostnih stres testov v bančnem sistemu EU*. Ljubljana: Bančni vestnik.
23. Calomiris, C., Heider, F. in Hoerova, M. (2013). A Theory of Bank Liquidity Requirements. Najdeno 10. januarja 2016 na spletnem naslovu http://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=2477101

24. Castagna, A. & Fede, F. (2013). *Measuring and managing liquidity risk* (1st ed.). Wiley. New York.
25. Chordia, T., Sarkar, A., Subrahmanyam, (2005). An empirical analysis of stock and bond market liquidity. *Review of Financial Studies* 18, 85-129.
26. Committee of European Banking Supervisors (Julij, 2009). Guidelines on Liquidity Buffer & Survival Periods. Najdeno 10. avgusta 2015 na spletnem naslovu <https://www.eba.europa.eu/documents/10180/37070/CP28+on+Liquidity+Buffers.pdf>
27. Committee of European Banking Supervisors (December, 2009). Guidelines on Liquidity Buffer & Survival Periods. Najdeno 10. avgusta 2015 na spletnem naslovu <https://www.eba.europa.eu/documents/10180/16094/Guidelines-on-Liquidity-Buffers.pdf>
28. Committee of European Banking Supervisors (June, 2009). Liquidity Identity Card. Najdeno 12. septembra 2015 na spletnem naslovu [https://www.eba.europa.eu/documents/10180/16166/CEBS+2009+127+final+\(Liquidity+ID\).pdf](https://www.eba.europa.eu/documents/10180/16166/CEBS+2009+127+final+(Liquidity+ID).pdf)
29. Deutsche Bundesbank (2014). Regulation on the liquidity of institutions. Eurosystem. Najdeno 12. marca 2016 na spletnem naslovu https://www.bundesbank.de/Navigation/EN/Tasks/Banking_supervision/Liquidity/liquidity.html
30. Drehmann, M. & Nikolaou, K. (2009). Funding Liquidity risk: Definition and measurement. European Central Bank: working paper series No. 1024. Najdeno 15. oktobra 2015 na spletnem naslovu: <https://www.ecb.europa.eu/pub/pdf/scpwps/ecbwp1024.pdf>
31. Drehmann, M. & Nikolaou, N. (2010). Funding liquidity risk: Definition and measurement. BIS Working Papers. Najdeno 18. avgusta 2015 na spletni strani: <http://www.bis.org/publ/work316.pdf>
32. Deutsche Bundesbank. Liquidity Regulation on the liquidity of institutions (Liquidity Regulation). Najdeno 4. junija 2016 na spletnem naslovu https://www.bundesbank.de/Navigation/EN/Tasks/Banking_supervision/Liquidity/liquidity.html
33. European Central Bank (2008, november). EU Bank's liquidity stress testing and contingency funding plan. Najdeno 14. oktobra 2015 na spletni strani

<https://www.ecb.europa.eu/pub/pdf/other/eubanksliquiditystresstesting200811en.pdf?92656aa6cc51e41effe5849b231222ad>

34. European Central Bank (2016). Euro area member states. Najdeno 13. marca 2016 na spletni strani <http://sdw.ecb.europa.eu/reports.do?node=1000003346>
35. European Banking Authority (2013). Implementing Technical Standards on Supervisory Reporting. Najdeno 12. novembra 2015 na spletnem naslovu <https://www.eba.europa.eu/documents/10180/449824/EBA-ITS-2013-03+Final+draft+ITS+on+Forbearance+and+Non-performing+exposures.pdf>
36. European Banking Authority (2014a): EBA FINAL draft implementing technical standards: on additional liquidity monitoring metrics under Article 415(3)(b) of Regulation (EU) No 575/2013. Najdeno 12. novembra 2015 na spletnem naslovu <https://www.eba.europa.eu/documents/10180/449824/EBA-ITS-2013-03+Final+draft+ITS+on+Forbearance+and+Non-performing+exposures.pdf>
37. European Banking Authority (2014b). Implementing Technical Standards (ITS) on additional liquidity monitoring metrics: Annex I-VI. Najdeno 15. februarja 2015 na spletnem naslovu <https://www.eba.europa.eu/regulation-and-policy/liquidity-risk/draft-implementing-technical-standards-on-additional-liquidity-monitoring-metrics>
38. European Banking Authority (2014c). Implementing Technical Standards (ITS) on additional liquidity monitoring metrics: Annex XIII. Najdeno 15. decembra 2015 na spletnem naslovu: <https://www.eba.europa.eu/regulation-and-policy/supervisory-reporting/implementing-technical-standard-on-supervisory-reporting>
39. European Banking Authority (2015a). Smernice: o razlagi različnih okoliščinah, v katerih se za institucijo šteje, da propada ali bo verjetno propadla, v skladu s členom 32(6) Direktive 2014/59/EU. Najdeno 12. novembra 2015 na spletnem naslovu: https://www.eba.europa.eu/documents/10180/1156219/EBA-GL-2015-07_SL_GL+on+failing+or+likely+to+fail.pdf/8f5e1083-c3ba-458a-81b7-d31c60b467a1
40. European Banking Authority (2015b). CRD IV-CRR/Basel III monitoring exercise report. Najdeno 12. decembra 2015 na spletnem naslovu <http://www.eba.europa.eu/documents/10180/950548/CRD+IV++CRR+-+Basel+III+monitoring+exercise+report.pdf/f414a01e-4f17-4061-9b88-4e7fb89cc355>
41. European Banking Authority (2015c). Overview of the potential implications of regulatory measures for banks' business models. Najdeno 27. marca 2016 na spletnem naslovu

<https://www.eba.europa.eu/documents/10180/974844/Report+-+Overview+of+the+potential+implications+of+regulatory+measures+for+business+m odels.pdf/fd839715-ce6d-4f48-aa8d-0396ffc146b9>

42. European Banking Authority (2016). CRD IV – CRR/Basel III Monitoring exercise. Najdeno 15. marca 2016 na spletnem naslovu <https://www.eba.europa.eu/-/eba-publishes-results-of-the-crd-iv-crr-basel-iii-monitoring-exercise-as-of-30-june-2015>
43. European Banking Authority (b.l.). Interactive Single Rulebook. Najdeno 8. maja 2015 na spletnem naslovu <https://www.eba.europa.eu/regulation-and-policy/single-rulebook/interactive-single-rulebook/-/interactive-single-rulebook/article-id/2408>
44. Evropska komisija (2014). Delegirana uredba Komisije (EU) št. .../... z dne 10.10.2014 o dopolnitvi Uredbe (EU) št. 575/2013 v zvezi z zahtevo glede likvidnostnega kritja za kreditne institucije. Bruselj. Najdeno 12. februarja 2016 na spletnem naslovu http://ec.europa.eu/internal_market/bank/docs/regcapital/acts/delegated/141010_delegated-act-liquidity-coverage_sl.pdf
45. Fabozzi, J. F. (1997). *Securities Lending Repurchase Agreements*. New Hope: FJF.
46. Fabozzi, F. & Mann, S. (2005). *Securities Finance: Securities lending and Repurchase Agreements*. New York: Wiley.
47. Fischer, S. (1999). On the need for an international lender of last resort. International Monetary Fund. Najdeno 12. julija 2015 na spletnem naslovu <http://imf.org/external/np/speeches/1999/010399.htm>
48. Flannery, M. (1996). *Financial crises, payments system problems and discount window lending*. Ohio: Journal of money, credit and banking: 28, 804-824.
49. Friedman, M. & Schwartz, A. (1963). *A monetary history of the united states: 1867-1960*. Princeton: Princeton University Press.
50. Gehra, B., Kunisch, M., Papritz, M. Grasshof, G. and Möllenkamp, H. (2012). *Chance zur Schaffung strategischer Wettbewerbsvorteile; IT-Anforderungen für Liquiditätsanforderungen unter Basel III*. Koln: Risiko Manager, 6-13.
51. Grant, J. (2011). Liquidity transfer pricing: a guide to better practice. Najdeno 13. aprila 2016 na spletnem naslovu <http://www.bis.org/fsi/fsipapers10.pdf>

52. Hamm, M. (2012). Auf bekannte Risiken besser vorbereitet. Najdeno 19. aprila 2016 na spletnem naslovu http://www.bankenundpartner.de/fileadmin/pdf/Banken_Partner_5_12.pdf
53. Harle, P., Luders, E., Papanides, T. (2010). *Basel III and European banking: Its impact, how banks might respond, and the challenges of implementation.* McKinsey Working Papers on Risk, št. 26.
54. Holmstrom, B. & Tirole, J. (2001). LAPM: A Liquidity-Based Asset Pricing Model. *The Journal of Finance*.
55. International Monetary Fund (2008): Global financial stability report; Containing systemic risks and restoring financial soundness. World Economic and Financial Surveys. Najdeno 20. Februarja 2016 na spletnem naslovu <https://www.imf.org/external/pubs/ft/gfsr/2008/01/pdf/text.pdf>
56. International Monetary Fund (2015). Market liquidity – Resilient or Fleeting? Najdeno 8. Oktobra 2015 na spletnem naslovu <http://www.imf.org/external/pubs/ft/gfsr/2015/02/pdf/c2.pdf>
57. Jursinovič, D., Kos, J. & Mozetič, P. (2012). *Dolžniška, likvidnostna in bančna kriza evro območja.* Ljubljana: Bančni vestnik.
58. Kaplan, S. & Garrick, J. (1981). *On the quantitative definition of risk.* Risk Analysis, 1(1).
59. Kleffmann, L., Marquardt, R. and Schuppert, J. (2011). *Alles anders im strategischen ALM?.* Die Bank, str. 42-46.
60. Kunovar, B. (2002). *Mednarodni posojilodajalec v skrajni sili* (diplomsko delo). Ljubljana: Ekonomska fakulteta.
61. Deutsche Bundesbank. Liquidity Regulation on the liquidity of institutions (Liquidity Regulation). Najdeno 4. junija 2016 na spletnem naslovu https://www.bundesbank.de/Navigation/EN/Tasks/Banking_supervision/Liquidity/liquidity.html
62. Lhabitant, F. & Tinguely, O. (2001). Financial risk management: an introduction. *Thunderbird International business review*, 43 (3).
63. Matz, M. L. (2005). *Liquidity risk management.* Austin: Sheshunoff.

64. Murphy, W. (2014). Consultation on Guidelines on LCR calculation for the interim observation period. Najdeno 15. septembra 2015 na spletnem naslovu: <https://www.centralbank.ie/regulation/poldocs/consultation-papers/Documents/CP80%20Consultation%20on%20Guidelines%20on%20LCR%20Calculation%20for%20the%20Interim%20Observation%20Period/CP80%20Consultation%20on%20Guidelines%20on%20LCR%20Calculation.pdf>
65. Nikolaou, K. (2009). Liquidity (risk) concepts definitions and interactions. European Central Bank. Working paper Series NO 1008. Najdeno 13. novembra 2015 na spletnem naslovu <https://www.ecb.europa.eu/pub/pdf/scpwps/ecbwp1008.pdf?e87aba3a52137adea91048bf54801968>
66. Pastor, L. in Stambaugh, R.F. (2003). Liquidity Risk and Expected Stock Returns. *Journal of Political Economy*. University of Chicago Press, vol. 111(3), 642-685.
67. Saunders, A. & Cornett, M. (2006). *Financial institutions management* (5th ed.). McGraw-Hill International Edition.
68. Siddiqi, N. (2008). Current financial crisis and Islamic economics. Najdeno 5. junija 2014 na spletnem naslovu <http://www.siddiqi.com/mns/CurrentFinancialCrisisAndIslamicEconomics.htm>
69. Scheller, K.H. (2006). European central bank – History, Role and Functions. European Central Bank. Najdeno 12. aprila 2015 na spletnem naslovu <https://www.ecb.europa.eu/pub/pdf/other/ecbhistoryrolefunctions2004en.pdf>
70. Soprano, A. (2015). *Liquidity Management: A Funding Risk Handbook* (1st ed.). Wiley.
71. Uradni list Evropske unije (2013). UREDBA (EU) št. 575/2013 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA z dne 26. junija 2013 o bonitetnih zahtevah za kreditne institucije in investicijska podjetja ter o spremembi Uredbe (EU) št. 648/2012. Najdeno 3. marca 2016 na spletnem naslovu <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2013:176:0001:0337:SL:PDF>
72. Uradni list Evropske unije (2016). IZVEDBENA UREDBA KOMISIJE (EU) 2016/313 z dne 1. marca 2016 o spremembi Izvedbene uredbe (EU) št. 680/2014 glede dodatnih metrik za spremljanje za poročanje o likvidnosti. Najdeno 5. maja 2016 na spletnem naslovu <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/HTML/?uri=CELEX:32016R0313&from=SL>

73. Uradni list RS (2012). Sklep o minimalnih zahtevah za zagotavljanje ustrezne likvidnostne pozicije bank in hranilnic. Najdeno 14. februarja 2016 na spletnem naslovu
https://www.google.si/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&cad=rja&uact=8&ved=0ahUKEwjz_8r7hd_MAhWBjSwKHSxVCg8QFggaMAA&url=https%3A%2F%2Fwww.bsi.si%2Flibrary%2Fincludes%2Fdatoteka.asp%3FDatotekaId%3D2684&usg=AFQjCNG1VNzkW2Ygv0psnqGGnChDaZfQ5Q&sig2=URRv92a6sHw-VZQjHBzQdA&bvm=bv.122129774,d.bGg
74. Williamson, S.D. (2008). Liquidity constraint (2nd ed.). *The new Palgrave Dictionary of Economics*. Palgrave Macmillan.
75. Wimmer, K., Schmidt, T. and Günther, M. (2012). *Chance zur strategischen Neuausrichtung*. Die Bank, str. 55-61.

PRILOGE

KAZALO PRILOG

PRILOGA 1: Slovar tujih izrazov	1
PRILOGA 2: Obrazec C 51.00 – LIKVIDNOSTO KRITJE – LIKVIDNA SREDSTVA	2
PRILOGA 3: Obrazec C 52.00 – LIKVIDNOSTO KRITJE – ODLIVI	6
PRILOGA 4: Obrazec C 53.00 – LIKVIDNOSTO KRITJE – PRILIVI	12
PRILOGA 5: Obrazec C 54.00 – LIKVIDNOSTO KRITJE –	16
ZAMENJAVE ZAVAROVANJA	16
PRILOGA 6: Poročilo o količnikih likvidnosti banke	17
PRILOGA 7: Obrazec C 60.00 – STABILNO FINANCIRANJE – POSTAVKE, KI POTREBUJEJO STABILNO FINANCIRANJE	18
PRILOGA 8: Obrazec C 61.00 – STABILNO FINANCIRANJE – POSTAVKE, KI ZAGOTAVLJAJO STABILNO FINANCIRANJE	22
PRILOGA 9: Obrazec C 67.00 - Obrazec koncentracije virov financiranja glede na nasprotno stranko	23
PRILOGA 10: Obrazec C 68.00 - Poročanje koncentracije virov financiranja glede na vrsto produkta	24
PRILOGA 11: Obrazec C 69.00 – Poročanje cen virov za financiranja različne ročnosti.....	25
PRILOGA 12: Obrazec C 70.00 – Poročanje obnovljenih virov financiranja	26
PRILOGA 13: Obrazec za izračun kazalnika likvidnosti v nemških bankah.....	27

PRILOGA 1: Slovar tujih izrazov

Additional Liquidity Monitoring Metrics	Dodatne likvidnostne matrike
Available stable funding	Razpoložljivost stabilnega financiranja
Adverse market conditions	Scenarij neugodnih tržnih razmer
Basel Committee on Banking Supervision	Baselski odbor za bančni nadzor
Basel III: International framework for liquidity risk measurement, standards and monitoring	Basel III: Mednarodni okvir za merjenje likvidnostnega tveganja, standardi in merjenja
Basel III: The Liquidity Coverage Ratio and Liquidity Risk Monitoring	Basel III: Kazalnik likvidnostnega kritja in orodja za merjenje likvidnostnega tveganja
Committee of European Banking Supervisors	Odbor evropskih bančnih nadzornikov
Contingency planning	Načrt ukrepov
Counterbalancing Capacity	Zmožnost nadomestitve virov financiranja
Delegated act	Delegirani akt
EBA Final draft implementing technical standards	EBA končni osnutki izvedbenih tehničnih standardov
European Banking Authority	Evropske bančna agencija
European systematic risk board	Evropski odbor za sistemska tveganja
Financial Stability Board	Odbor za finančno stabilnost
International Monetary Fund	Mednarodni denarni sklad
International Framework for Liquidity Risk Measurement, Standards and Monitoring	Mednarodni okvir za merjenje likvidnostnega tveganja, standardi in merjenja
Idiosyncratic shock stres test	Stresni testi nesistematičnih šokov
Liquidity buffer	Likvidnostni blažilniki
Liquidity contingency risk	Potencialno likvidnostno tveganje
Liquidity coverage ratio	Kazalnik likvidnostnega kritja
Liquidity mismatch risk	Neusklajenosti likvidnostnih razmikov
Market liquidity risk	Tržno likvidnostno tveganje
Maturity ladder	Lestvica zapadlosti
Monitoring exercise	Prostovoljno poročanje
Net stable funding ratio	Kazalnik neto stabilnega financiranja
Principles for Sound Liquidity Risk Management and Supervision	Načela za obvladovanje likvidnostnega tveganja
Required stable funding	Potrebno stabilno financiranje
Reverse stres test	Povratni stresni test

PRILOGA 2: Obrazec C 51.00 – LIKVIDNOSTO KRITJE – LIKVIDNA SREDSTVA

C 51.00 – LIKVIDNOSTNO KRITJE – LIKVIDNA SREDSTVA							
Vrstica	Id. št.	Postavka	Pravna podlaga	Tržna vrednost	Vrednost v skladu s členom 418 CRR	Znesek	Nečrpani znesek kreditne linije
				010	020	030	040
010-390	1	SREDSTVA, KI IZPOLNJUJEJO ZAHTEVE IZ ČLENOV 416 IN 417 CRR	člen 416 in 417 CRR				
010	1.1	Denarna sredstva	člen 416(1)(a) CRR				
020	1.2	Izpostavljenosti do centralnih bank	člen 416(1)(a) CRR				
030	1.2.1	Od tega: izpostavljenosti, ki jih je mogoče sprostiti v stresnih razmerah	člen 416(1)(a) CRR				
040-110	1.3	Druga prenosljiva sredstva, ki predstavljajo terjatve do naslednjih institucij ali za katera jamčijo naslednje institucije	člen 416(1)(c) CRR				
040-050	1.3.1	Prenosljiva sredstva, ki predstavljajo terjatve do enote centralne ravni države članice, regije s fiskalno pristojnostjo pobiranja davkov ali tretje države v domači valuti enote centralne ali regionalne ravni države ali za katera zadnja institucija jamči, če institucija prevzema likvidnostno tveganje v zadevni državi članici ali tretji državi, ki ga krije z vzdrževanjem zadevnih likvidnih sredstev	člen 416(1)(c)(i) CRR				
040	1.3.1.1	ki predstavljajo terjatve	člen 416(1)(c)(i) CRR				
050	1.3.1.2	za katera jamči institucija	člen 416(1)(c)(i) CRR				
060-070	1.3.2	Prenosljiva sredstva, ki predstavljajo terjatve do centralnih bank in subjektov javnega sektorja, ki ne sodijo v okvir centralne ravni države, v domači valuti centralne banke in subjekta javnega sektorja ali za katera jamčijo te institucije	člen 416(1)(c)(ii) CRR				
060	1.3.2.1	ki predstavljajo terjatve	člen 416(1)(c)(ii) CRR				
070	1.3.2.2	za katera jamči institucija	člen 416(1)(c)(ii) CRR				
080-090	1.3.3	Prenosljiva sredstva, ki predstavljajo terjatve do Banke za mednarodne poravnave, Mednarodnega denarnega sklada, Komisije in multilateralnih razvojnih bank ali za katera jamčijo naštetje institucije	člen 416(1)(c)(iii) CRR				
080	1.3.3.1	ki predstavljajo terjatve	člen 416(1)(c)(iii) CRR				
090	1.3.3.2	za katera jamči institucija	člen 416(1)(c)(iii) CRR				
100-110	1.3.4	Prenosljiva sredstva, ki predstavljajo terjatve do Evropskega instrumenta za finančno stabilnost in Evropskega mehanizma za stabilnost ali za katera jamčita ti instituciji	člen 416(1)(c)(iv) CRR				
100	1.3.4.1	ki predstavljajo terjatve	člen 416(1)(c)(iv) CRR				
110	1.3.4.2	za katera jamči institucija	člen 416(1)(c)(iv) CRR				
120-140	1.4	Skupne delnice ali enote v KNP z osnovnimi naložbami iz člena 416	člena 416(5) in 418(2) CRR				
120	1.4.1	Osnovne naložbe iz člena 416(1)(a)	člen 418(2)(a) CRR				
130	1.4.2	Osnovne naložbe iz člena 416(1)(b) in (c)	člen 418(2)(b) CRR				
140	1.4.3	Osnovne naložbe iz člena 416(1)(d)	člen 418(2)(c) CRR				
150	1.5	Rezervni kreditni aranžmaji, ki jih odobrijo centralne banke v okviru monetarne politike, če ti aranžmaji niso zavarovani z likvidnimi sredstvi in je izključena izredna likvidnostna pomoč	člen 416(1)(e) CRR				
160-170	1.6	Vloge pri centralni kreditni instituciji in drugo statutarno ali pogodbeno razpoložljivo likvidno financiranje centralnih kreditnih institucij ali institucij, ki so v mreži iz člena 113(7) ali ki so upravičene do oprostitve iz člena 10 CRR, če to financiranje ni zavarovano z likvidnimi sredstvi	člen 416(1)(f) CRR				
160	1.6.1	Vloge	člen 416(1)(f) CRR				
170	1.6.2	Pogodbeno razpoložljivo likvidno financiranje	člen 416(1)(f) CRR				
Vrstica	Id. št.	Postavka	Pravna podlaga	Sredstva izjemno visoke likvidnosti in kreditne kakovosti		Sredstva visoke likvidnosti in kreditne kakovosti	
				Tržna vrednost	Vrednost v skladu s členom 418 CRR	Tržna vrednost	Vrednost v skladu s členom 418 CRR
180	1.7	Sredstva, ki jih je izdala kreditna institucija, ki jo je ustanovila enota centralne ali regionalne ravni države članice, če je izpolnjen vsaj eden od pogojev iz člena 416 (2)(a)(iii)	člen 416(2)(a)(iii) CRR				
190-210	1.8	Nefinančne podjetniške obveznice	člen 416(1)(b) ali (d) CRR				
190	1.8.1	Stopnja kreditne kakovosti 1	člen 122 CRR				
200	1.8.2	Stopnja kreditne kakovosti 2	člen 122 CRR				
210	1.8.3	Stopnja kreditne kakovosti 3	člen 122 CRR				
220-240	1.9	Obveznice, ki jih je izdala kreditna institucija in ki so upravičene do obravnave iz člena 129(4) ali (5)	člen 416(2)(a)(i) CRR				
220	1.9.1	Stopnja kreditne kakovosti 1	člen 129(4) ali (5) CRR				
230	1.9.2	Stopnja kreditne kakovosti 2	člen 129(4) ali (5) CRR				
240	1.9.3	Stopnja kreditne kakovosti 3	člen 129(4) ali (5) CRR				
250-270	1.10	Listinjeni vrednostni papirji na podlagi prvovrstnih hipotekarnih kreditov za nestanovanjske nepremičnine, ki jih je izdala kreditna institucija, če so dokazano najvišje kreditne kakovosti, kot jo določa EBA v skladu z merili iz člena 509(3), (4) in (5) CRR	člen 416(2)(a)(i) CRR				
250	1.10.1	Stopnja kreditne kakovosti 1	poglavje 5 naslova II ter člena 123, 124, 125 in 126 CRR				
260	1.10.2	Stopnja kreditne kakovosti 2	poglavje 5 naslova II ter člena 123, 124, 125 in 126 CRR				
270	1.10.3	Stopnja kreditne kakovosti 3	poglavje 5 naslova II ter člena 123, 124, 125 in 126 CRR				
280-300	1.11	Listinjeni vrednostni papirji na podlagi prvovrstnih hipotekarnih kreditov za stanovanjske nepremičnine, ki jih je izdala kreditna institucija, če so dokazano najvišje kreditne kakovosti, kot jo določa EBA v skladu z merili iz člena 509(3), (4) in (5) CRR	člen 416(2)(a)(i) CRR				
280	1.11.1	Stopnja kreditne kakovosti 1	poglavje 5 naslova II dela 5 in člen 125 CRR				
290	1.11.2	Stopnja kreditne kakovosti 2	poglavje 5 naslova II dela 5 in člen 125 CRR				
300	1.11.3	Stopnja kreditne kakovosti 3	poglavje 5 naslova II in člen 125 CRR				
310-330	1.12	Obveznice, ki jih je izdala kreditna institucija, v skladu s členom 52(4) Direktive 2009/65/ES, razen obveznik iz postavke 1.9	člen 416(2)(a)(i) CRR				
310	1.12.1	Stopnja kreditne kakovosti 1	člen 129(4) ali (5) CRR				
320	1.12.2	Stopnja kreditne kakovosti 2	člen 129(4) ali (5) CRR				
330	1.12.3	Stopnja kreditne kakovosti 3	člen 129(4) ali (5) CRR				
340-360	1.13	Druga prenosljiva sredstva izjemno visoke likvidnosti in kreditne kakovosti	člen 416(1)(b) CRR				
340	1.13.1	Stopnja kreditne kakovosti 1	poglavje 2 naslova II dela 3 CRR				
350	1.13.2	Stopnja kreditne kakovosti 2	poglavje 2 naslova II dela 3 CRR				
360	1.13.3	Stopnja kreditne kakovosti 3	poglavje 2 naslova II dela 3 CRR				
370-390	1.14	Druga prenosljiva sredstva visoke likvidnosti in kreditne kakovosti	člen 416(1)(d) CRR				
370	1.14.1	Stopnja kreditne kakovosti 1	poglavje 2 naslova II dela 3 CRR				
380	1.14.2	Stopnja kreditne kakovosti 2	poglavje 2 naslova II dela 3 CRR				
390	1.14.3	Stopnja kreditne kakovosti 3	poglavje 2 naslova II dela 3 CRR				

se nadaljuje

Vrstica	Id. št.	Postavka	Pravna podlaga	Sredstva izje likvidnosti in kakov
				Tržna vrednost
400–410	2	SREDSTVA, KI IZPOLNJUJEJO ZAHTEVE IZ ČLENA 416(1)(b) IN (d), VENDAR NE IZPOLNJUJEJO ZAHTEV IZ ČLENA 417(b) IN (c) CRR		
400	2.1	Sredstva, ki jih ne obvladuje služba za upravljanje z likvidnostjo	člen 417(c) CRR	
410	2.2	Sredstva, ki niso v pravnem in praktičnem smislu na razpolago v vsakem trenutku v naslednjih 30 dneh za unovčenje z dokončno prodajo ali prek enostavnih pogodb o začasni prodaji/začasnem odkupu na odobrenih trgih začasne prodaje/začasnega odkupa	člen 417(b) CRR	
420–610	3	POSTAVKE, ZA KATERE SE IZVAJA DOPOLNILNO POROČANJE O LIKVIDNIH SREDSTVIH		
420	3.1	Denarna sredstva	točka 1 Priloge III k CRR	
430	3.2	Izpostavljenosti do centralne banke, kolikor jih je mogoče črpati v stresnem obdobju	točka 2 Priloge III k CRR	
440–480	3.3	Prenosljivi vrednostni papirji z utežjo tveganja 0 %, ki niso obveznost institucije ali njenih povezanih subjektov	točka 3 Priloge III k CRR	
440	3.3.1	ki predstavljajo terjatve do držav	točka 3 Priloge III k CRR	
450	3.3.2	terjatve, za katere jamčijo države	točka 3 Priloge III k CRR	
460	3.3.3	ki predstavljajo terjatve do centralnih bank ali terjatve, za katere te banke jamčijo	točka 3 Priloge III k CRR	
470	3.3.4	ki predstavljajo terjatve do subjektov javnega sektorja, ki se ne obravnavajo kot centralna raven države, regij s fiskalno avtonomijo, ki lahko pobirajo davke, in lokalne ravni države ali terjatve, za katere jamčijo našete institucije	točka 3 Priloge III k CRR	
480	3.3.5	ki predstavljajo terjatve do Banke za mednarodne poravnave, Mednarodnega denarnega sklada, Evropske unije, Evropskega instrumenta za finančno stabilnost, Evropskega mehanizma za stabilnost ali multilateralnih razvojnih bank ali terjatve, za katere jamčijo našete institucije	točka 3 Priloge III k CRR	
490	3.4	Prenosljivi vrednostni papirji, razen tistih iz točke 3.3, ki predstavljajo terjatve do držav ali centralnih bank ali terjatve, za katere te institucije jamčijo, in jih izdajo države ali centralne banke v valuti in državi, v kateri obstaja likvidnostno tveganje, ali v tujih valutah, in sicer v obsegu, v katerem ime tja teh vrednostnih papirjev ustrezajo likvidnostnim potrebam poslovanja banke v zadevni tretji državi	točka 4 Priloge III k CRR	
500–550	3.5	Prenosljivi vrednostni papirji z utežjo tveganja 20 %, ki niso obveznost institucije ali njenih povezanih subjektov	točka 5 Priloge III k CRR	
500	3.5.1	ki predstavljajo terjatve do držav	točka 5 Priloge III k CRR	
510	3.5.2	terjatve, za katere jamčijo države	točka 5 Priloge III k CRR	
520	3.5.3	ki predstavljajo terjatve do centralnih bank ali terjatve, za katere te banke jamčijo	točka 5 Priloge III k CRR	
530	3.5.4	ki predstavljajo terjatve do subjektov javnega sektorja, ki se ne obravnavajo kot centralna raven države, regij s fiskalno avtonomijo, ki lahko pobirajo davke, in lokalne ravni države ali terjatve, za	točka 5 Priloge III k CRR	
540	3.5.5	ki predstavljajo terjatve do multilateralnih razvojnih bank ali terjatve, za katere te banke jamčijo	točka 5 Priloge III k CRR	
550	3.6	Prenosljivi vrednostni papirji, razen tistih iz točk 3.3 do 3.5 predloge za količnik likvidnostnega kritja sredstev, ki izpolnjujejo vse pogoje iz točke 5 Priloge III k CRR	točka 6 Priloge III k CRR	

se nadaljuje

Vrstica	Id. št.	Postavka	Pravna podlaga	Sredstva izje likvidnosti in kakov
				Tržna vrednost
400–410	2	SREDSTVA, KI IZPOLNJUJEJO ZAHTEVE IZ ČLENA 416(1)(b) IN (d), VENDAR NE IZPOLNJUJEJO ZAHTEV IZ ČLENA 417(b) IN (c) CRR		
400	2.1	Sredstva, ki jih ne obvladuje služba za upravljanje z likvidnostjo	člen 417(c) CRR	
410	2.2	Sredstva, ki niso v pravnem in praktičnem smislu na razpolago v vsakem trenutku v naslednjih 30 dneh za unovčenje z dokončno prodajo ali prek enostavnih pogodb o začasni prodaji/začasnem odkupu na odobrenih trgih	člen 417(b) CRR	
420–610	3	POSTAVKE, ZA KATERE SE IZVAJA DOPOLNILNO POROČANJE O LIKVIDNIH SREDSTVIH		
420	3.1	Denarna sredstva	točka 1 Priloge III k CRR	
430	3.2	Izpostavljenosti do centralne banke, kolikor jih je mogoče črpati v stresnem obdobju	točka 2 Priloge III k CRR	
440–480	3.3	Prenosljivi vrednostni papirji z utežjo tveganja 0 %, ki niso obveznost institucije ali njenih povezanih subjektov	točka 3 Priloge III k CRR	
440	3.3.1	ki predstavljajo terjatve do držav	točka 3 Priloge III k CRR	
450	3.3.2	terjatve, za katere jamčijo države	točka 3 Priloge III k CRR	
460	3.3.3	ki predstavljajo terjatve do centralnih bank ali terjatve, za katere te banke jamčijo	točka 3 Priloge III k CRR	
470	3.3.4	ki predstavljajo terjatve do subjektov javnega sektorja, ki se ne obravnavajo kot centralna raven države, regij s fiskalno avtonomijo, ki lahko pobirajo davke, in lokalne ravni države ali terjatve, za katere jamčijo našete institucije	točka 3 Priloge III k CRR	
480	3.3.5	ki predstavljajo terjatve do Banke za mednarodne poravnave, Mednarodnega denarnega sklada, Evropske unije, Evropskega instrumenta za finančno stabilnost, Evropskega mehanizma za stabilnost ali multilateralnih razvojnih bank	točka 3 Priloge III k CRR	
490	3.4	Prenosljivi vrednostni papirji, razen tistih iz točke 3.3, ki predstavljajo terjatve do držav ali centralnih bank ali terjatve, za katere te institucije jamčijo, in jih izdajo države ali centralne banke v valuti in državi, v kateri obstaja likvidnostno tveganje, ali v tujih valutah, in sicer v obsegu, v katerem imetja teh vrednostnih papirjev ustrezajo likvidnostnim potrebam poslovanja	točka 4 Priloge III k CRR	
500–550	3.5	Prenosljivi vrednostni papirji z utežjo tveganja 20 %, ki niso obveznost institucije ali njenih povezanih subjektov	točka 5 Priloge III k CRR	
500	3.5.1	ki predstavljajo terjatve do držav	točka 5 Priloge III k CRR	
510	3.5.2	terjatve, za katere jamčijo države	točka 5 Priloge III k CRR	
520	3.5.3	ki predstavljajo terjatve do centralnih bank ali terjatve, za katere te banke jamčijo	točka 5 Priloge III k CRR	
530	3.5.4	ki predstavljajo terjatve do subjektov javnega sektorja, ki se ne obravnavajo kot centralna raven države, regij s fiskalno avtonomijo, ki lahko pobirajo davke, in	točka 5 Priloge III k CRR	
540	3.5.5	ki predstavljajo terjatve do multilateralnih razvojnih bank ali terjatve, za katere te banke jamčijo	točka 5 Priloge III k CRR	
550	3.6	Prenosljivi vrednostni papirji, razen tistih iz točk 3.3 do 3.5 predloge za količnik likvidnostnega kritja sredstev, ki izpolnjujejo vse pogoje iz točke 5	točka 6 Priloge III k CRR	
560	3.7	Prenosljivi vrednostni papirji, razen tistih iz točk 3.3 do 3.6, ki izpolnjujejo pogoje za 50 % ali boljše utež tveganja v skladu s poglavjem 2 naslova II dela 3 ali se notranje ocenjujejo kot vrednostni papirji z enakovredno kreditno kakovostjo in ne predstavljajo zahtevka do subjekta s posebnim namenom pri listinjenju (SSPE), institucije ali njenih povezanih subjektov	točka 7 Priloge III k CRR	
570	3.8	Prenosljivi vrednostni papirji, razen tistih iz točk 3.3 do 3.7, ki so zavarovani s sredstvi, izpolnjujejo pogoje za 35 % ali boljše utež tveganja v skladu s poglavjem 2 naslova II dela 3 ali se notranje ocenjujejo kot vrednostni papirji z enakovredno kreditno kakovostjo ter so v celoti in popolnoma zavarovani s kreditnimi aranžmaji, ki jih odobrijo centralne banke v okviru monetarne politike, če ti aranžmaji niso zavarovani z likvidnimi sredstvi in je izključena izredna likvidnostna pomoč	točka 8 Priloge III k CRR	
580	3.9	Rezervni kreditni aranžmaji, ki jih odobrijo centralne banke v okviru monetarne politike, če ti aranžmaji niso zavarovani z likvidnimi sredstvi in je izključena izredna likvidnostna pomoč	točka 9 Priloge III k CRR	
590	3.10	Če je kreditna institucija povezana v mrežo v skladu z zakonskimi ali statutarnimi določbami, zakonsko ali statutarno najmanjša vloga pri centralni kreditni instituciji in drugo statutarno ali pogodbeno razpoložljivo likvidno financiranje centralnih kreditnih institucij ali institucij, ki so v mreži	točka 10 Priloge III k CRR	

se nadaljuje

Vrstica	Id. št.	Postavka	Pravna podlaga	Tržna vrednost
600	3.11	Delnice s centralnim kliringom, s katerimi se trguje na borzi in so del glavnega borznega indeksa, ki so denominirane v domači valuti države članice in jih ni izdala institucija ali njen povezan subjekt	točka 11 Priloge III k CRR	
610	3.12	Alocirano zlato, ki kotira na priznani borzi	točka 12 Priloge III k CRR	
620–850	4	SREDSTVA, KI NE IZPOLNJUJEJO ZAHTEV IZ ČLENA 416 CRR, IZPOLNJUJEJO PA ZAHTEVE IZ ČLENA 417(b) IN (c) NAVEDENE UREDBE		
620–640	4.1	Finančne podjetniške obveznice	člen 416(2) CRR	
620	4.1.1	Stopnja kreditne kakovosti 1	člen 120(1) CRR	
630	4.1.2	Stopnja kreditne kakovosti 2	člen 120(1) CRR	
640	4.1.3	Stopnja kreditne kakovosti 3	člen 120(1) CRR	
650–670	4.2	Lastne izdaje	člen 416(3)(b) CRR	
650	4.2.1	Stopnja kreditne kakovosti 1	člen 120(1) CRR	
660	4.2.2	Stopnja kreditne kakovosti 2	člen 120(1) CRR	
670	4.2.3	Stopnja kreditne kakovosti 3	člen 120(1) CRR	
680–700	4.3	Nezavarovane izdaje kreditne institucije	člen 416 CRR	
680	4.3.1	Stopnja kreditne kakovosti 1	člen 120(1) CRR	
690	4.3.2	Stopnja kreditne kakovosti 2	člen 120(1) CRR	
700	4.3.3	Stopnja kreditne kakovosti 3	člen 120(1) CRR	
710–730	4.4	Listinjeni vrednostni papirji na podlagi prvovrstnih hipotekarnih kreditov za nestanovajske	člen 416(4)(b) CRR	
710	4.4.1	Stopnja kreditne kakovosti 1	poglavje 5 naslova II ter členi 123, 124, 125	
720	4.4.2	Stopnja kreditne kakovosti 2	poglavje 5 naslova II ter členi 123, 124, 125	
730	4.4.3	Stopnja kreditne kakovosti 3	poglavje 5 naslova II ter členi 123, 124, 125	
740–760	4.5	Listinjeni vrednostni papirji na podlagi prvovrstnih hipotekarnih kreditov za stanovajske	člen 509(3)(a) CRR	
740	4.5.1	Stopnja kreditne kakovosti 1	poglavje 5 naslova II dela 3 in člen 125	
750	4.5.2	Stopnja kreditne kakovosti 2	poglavje 5 naslova II dela 3 in člen 125	
760	4.5.3	Stopnja kreditne kakovosti 3	poglavje 5 naslova II dela 3 in člen 125	
770	4.6	Lastniški instrumenti, ki kotirajo na priznani borzi, in lastniški instrumenti, vezani na glavne borzne indekse, ki niso izdani v okviru lastne izdaje ali ki jih izdajo finančne institucije	člena 509(3)(c) in 416(4)(a) CRR	
780	4.7	Zlato	člena 509(3)(c) in 416(4)(a) CRR	
790	4.8	Obveznice z jamstvom, ki še niso bile sporočene zgoraj	člen 509(3)(c) CRR	
800	4.9	Krite obveznice, ki še niso bile sporočene zgoraj	člen 509(3)(c) CRR	
810	4.10	Podjetniške obveznice, ki še niso bile sporočene zgoraj	člen 509(3)(c) CRR	
820	4.11	Sredstva, ki temeljijo na sredstvih, sporočenih v postavkah 4.5 do 4.10	člen 509(3)(c) CRR	
830–850	4.12	Druge kategorije vrednostnih papirjev ali kreditov, primernih za centralne banke	člen 509(3)(b) CRR	
830	4.12.1	Obveznice lokalnih ravni držav	člen 509(3)(b) CRR	
840	4.12.2	Komercialni zapisi	člen 509(3)(b) CRR	
850	4.12.3	Kreditne terjatve	člen 416(4)(c) CRR	
860–870	5	OBRAVNAVA, KI VELJA ZA JURISDIKCIJE Z NEZADOSTNIMI	člen 419(2)(a) CRR	
860	5.1	Uporaba odstopanja A (tuja valuta)	člen 419(2)(a) CRR	
880–900	6	#####	člen 509(2)(i) CRR	
880	6.1	Stopnja kreditne kakovosti 1		
890	6.2	Stopnja kreditne kakovosti 2		
900	6.3	Stopnja kreditne kakovosti 3		

PRILOGA 3: Obrazec C 52.00 – LIKVIDNOSTO KRITJE – ODLIVI

C 52.00 – LIKVIDNOSTNO KRITJE – ODLIVI

Vrstica	Id. št.	Postavka	Pravna podlaga	Znesek 010
020–1370	1	ODLIVI		
020–100	1.1	Vloge na drobno	člen 421 CRR	
020–040	1.1.1	Krite s sistemom zajamčenih vlog v skladu z Direktivo 94/19/ES ali enakovrednim sistemom zajamčenih vlog v tretji državi	člen 421(1) CRR	
020	1.1.1.1	Del vzpostavljenega odnosa, zaradi česar je verjetnost dviga izjemno majhna	člen 421(1)(a) CRR	
030	1.1.1.2	Na transakcijskih računih, vključno z računi, na katere se redno nakazujejo plače	člen 421(1)(b) CRR	
040	1.1.2	Krite s sistemom zajamčenih vlog v skladu z Direktivo 94/19/ES ali enakovrednim sistemom zajamčenih vlog v tretji državi, ki ne izpolnjujejo pogojev za poročanje v postavki 1.1.1.1 ali 1.1.1.2	člen 421(2) CRR	
050	1.1.3	Nezavarovane vloge na drobno	člen 421(2) CRR	
060–080	1.1.4	Vloge z drugačnimi odlivi, kot so določeni v členu 421(1) ali (2)	člen 421(3) CRR	
060	1.1.4.1	Kategorija 1		
070	1.1.4.2	Kategorija 2		
080	1.1.4.3	Kategorija 3		
090	1.1.5	Vloge v tretjih državah, v katerih se uporablja višja stopnja odliva	člen 421(4) CRR	
100	1.1.6	Vloge, izzete iz izračuna odlivov, če so izpolnjeni pogoji iz člena 421(5)(a) in (b)	člen 421(5) CRR	
110–1130	1.2	Odlivi za druge obveznosti		
110	1.2.1	Obveznosti, ki izhajajo iz lastnih stroškov institucije za delovanje	člen 422(1) CRR	

Vrstica	Id. št.	Postavka	Pravna podlaga	Tržna vrednost
120–950	1.2.2	Obveznosti, ki izhajajo iz zavarovanih kreditnih poslov in poslov z instrumenti kapitalnega trga, kot so opredeljeni v členu 192	člen 422(2) CRR	
120–190	1.2.2.1	Druge prenosljiva sredstva, ki predstavljajo terjatve do naslednjih institucij ali za katera jamčijo naslednje institucije	člen 416(1)(c) CRR	
120–130	1.2.2.1.1	Prenosljiva sredstva, ki predstavljajo terjatve do enote centralne ravni države članice, regije s fiskalno pristojnostjo pobiranja davkov ali tretje države v domači valuti enote centralne ali regionalne ravni države ali za katera zadevna institucija jamči, če institucija prevzema likvidnostno tveganje v	člen 416(1)(c)(i) CRR	
120	1.2.2.1.1.1	ki predstavljajo terjatve	člen 416(1)(c)(i) CRR	
130	1.2.2.1.1.2	za katera jamči institucija	člen 416(1)(c)(i) CRR	
140–150	1.2.2.1.2	Prenosljiva sredstva, ki predstavljajo terjatve do centralnih bank in subjektov javnega sektorja, ki ne sodijo v okvir centralne ravni države, v domači valuti centralne banke in subjekta javnega sektorja ali za katera jamčijo te institucije	člen 416(1)(c)(ii) CRR	
140	1.2.2.1.2.1	ki predstavljajo terjatve	člen 416(1)(c)(ii) CRR	
150	1.2.2.1.2.2	za katera jamči institucija	člen 416(1)(c)(ii) CRR	
160–170	1.2.2.1.3	Prenosljiva sredstva, ki predstavljajo terjatve do Banke za mednarodne poravnave, Mednarodnega denarnega sklada, Komisije in multilateralnih razvojnih bank ali za katera jamčijo našteje institucije	člen 416(1)(c)(iii) CRR	
160	1.2.2.1.3.1	ki predstavljajo terjatve	člen 416(1)(c)(iii) CRR	
170	1.2.2.1.3.2	za katera jamči institucija	člen 416(1)(c)(iii) CRR	
180–190	1.2.2.1.4	Prenosljiva sredstva, ki predstavljajo terjatve do Evropskega instrumenta za finančno stabilnost in Evropskega mehanizma za stabilnost ali za katera	člen 416(1)(c)(iv) CRR	
180	1.2.2.1.4.1	ki predstavljajo terjatve	člen 416(1)(c)(iv) CRR	
190	1.2.2.1.4.2	za katera jamči institucija	člen 416(1)(c)(iv) CRR	

se nadaljuje

200–220	1.2.2.2	Skupne delnice ali enote v KNP z osnovnimi naložbami iz člena 416	člena 416(6) in 418(2) CRR	
200	1.2.2.2.1	Osnovne naložbe iz člena 416(1)(a)	člen 418(2)(a) CRR	
210	1.2.2.2.2	Osnovne naložbe iz člena 416(1)(b) in (c)	člen 418(2)(b) CRR	
220	1.2.2.2.3	Osnovne naložbe iz člena 416(1)(d)	člen 418(2)(c) CRR	
230	1.2.2.3	Sredstva, ki jih je izdala kreditna institucija, ki jo je ustanovila enota centralne ali regionalne ravni države članice, če je izpolnjen vsaj eden od pogojev iz člena 416(2)(a)(iii)	člen 416(2)(a)(iii) CRR	
240–260	1.2.2.4	Nefinančne podjetniške obveznice	člen 416(1)(b) ali (d) CRR	
240	1.2.2.4.1	Stopnja kreditne kakovosti 1	člen 122 CRR	
250	1.2.2.4.2	Stopnja kreditne kakovosti 2	člen 122 CRR	
260	1.2.2.4.3	Stopnja kreditne kakovosti 3	člen 122 CRR	
270–290	1.2.2.5	Obveznice, ki jih je izdala kreditna institucija in ki so upravičene do obravnave iz člena 129(4) ali (5)	člen 416(2)(a)(i) CRR	
270	1.2.2.5.1	Stopnja kreditne kakovosti 1	člen 129(4) ali (5) CRR	
280	1.2.2.5.2	Stopnja kreditne kakovosti 2	člen 129(4) ali (5) CRR	
290	1.2.2.5.3	Stopnja kreditne kakovosti 3	člen 129(4) ali (5) CRR	
300–320	1.2.2.6	Listinjeni vrednostni papirji na podlagi prvovrstnih hipotekarnih kreditov za nestanovanjske nepremičnine, ki jih je izdala kreditna institucija, če so dokazano najvišje kreditne kakovosti, kot jih določi EBA v skladu z merili iz člena 509(3), (4) in	člen 416(2)(a)(i) CRR	
300	1.2.2.6.1	Stopnja kreditne kakovosti 1	poglavje 5 naslova II ter členi	
310	1.2.2.6.2	Stopnja kreditne kakovosti 2	poglavje 5 naslova II ter členi	
320	1.2.2.6.3	Stopnja kreditne kakovosti 3	poglavje 5 naslova II ter členi	
330–350	1.2.2.7	Listinjeni vrednostni papirji na podlagi prvovrstnih hipotekarnih kreditov za stanovanjske nepremičnine, ki jih je izdala kreditna institucija, če so dokazano najvišje kreditne kakovosti, kot jih določi EBA v skladu z merili iz člena 509(3), (4) in (5)	člen 416(2)(a)(i) CRR	
330	1.2.2.7.1	Stopnja kreditne kakovosti 1	poglavje 5 naslova II dela 5 in	
340	1.2.2.7.2	Stopnja kreditne kakovosti 2	poglavje 5 naslova II dela 5 in	
350	1.2.2.7.3	Stopnja kreditne kakovosti 3	poglavje 5 naslova II in	
360–380	1.2.2.8	Obveznice, ki jih je izdala kreditna institucija, v skladu s členom 52(4) Direktive 2009/65/ES, razen obveznic iz postavke 1.9 predloge za količnik	člen 416(2)(a)(ii) CRR	
360	1.2.2.8.1	Stopnja kreditne kakovosti 1	člen 129(4) ali (5) CRR	
370	1.2.2.8.2	Stopnja kreditne kakovosti 2	člen 129(4) ali (5) CRR	
380	1.2.2.8.3	Stopnja kreditne kakovosti 3	člen 129(4) ali (5) CRR	
390–410	1.2.2.9	Druga prenosljiva sredstva izjemno visoke likvidnosti in kreditne kakovosti	člen 416(1)(b) CRR	
390	1.2.2.9.1	Stopnja kreditne kakovosti 1	poglavje 2 naslova II dela 3	
400	1.2.2.9.2	Stopnja kreditne kakovosti 2	poglavje 2 naslova II dela 3	
410	1.2.2.9.3	Stopnja kreditne kakovosti 3	poglavje 2 naslova II dela 3	
420–440	1.2.2.10	Druga prenosljiva sredstva visoke likvidnosti in kreditne kakovosti	člen 416(1)(d) CRR	
420	1.2.2.10.1	Stopnja kreditne kakovosti 1	poglavje 2 naslova II dela 3	
430	1.2.2.10.2	Stopnja kreditne kakovosti 2	poglavje 2 naslova II dela 3	
440	1.2.2.10.3	Stopnja kreditne kakovosti 3	poglavje 2 naslova II dela 3	
450–460	1.2.2.11	Sredstva, ki izpolnjujejo zahteve iz člena 416(1)(b) in (d), vendar ne izpolnjujejo zahtev iz člena 417(b) in (c) CRR		
450	1.2.2.11.1	Sredstva, ki jih ne obvladuje služba za upravljanje z likvidnostjo	člen 417(c) CRR	
460	1.2.2.11.2	Sredstva, ki niso v pravnem in praktičnem smislu na razpolago v vsakem trenutku v naslednjih 30 dneh za unovčenje z dokončno prodajo ali prek enostavnih pogodb o začasni prodaji/začasnem odkupu na odobrenih trgih začasne prodaje/začasnega odkupa	člen 417(b) CRR	
480–680	1.2.2.12	Postavke, za katere se izvaja dopolnilno poročanje o likvidnih sredstvih		
480	1.2.2.12.1	Denarna sredstva	točka 1 Priloge III k CRR	
490	1.2.2.12.2	Izpostavljenosti do centralne banke, kolikor jih je mogoče črpati v stresnem obdobju	točka 2 Priloge III k CRR	
500–540	1.2.2.12.3	Prenosljivi vrednostni papirji z utežjo tveganja 0 %, ki niso obveznost institucije ali njenih povezanih subjektov	točka 3 Priloge III k CRR	
500	1.2.2.12.3	ki predstavljajo terjatve do držav	točka 3 Priloge III k CRR	
510	1.2.2.12.3	terjatve, za katere jamčijo države	točka 3 Priloge III k CRR	
520	1.2.2.12.3	ki predstavljajo terjatve do centralnih bank ali terjatve, za katere te banke jamčijo	točka 3 Priloge III k CRR	
530	1.2.2.12.3	ki predstavljajo terjatve do subjektov javnega sektorja, ki se ne obravnavajo kot centralna raven države, regij s fiskalno avtonomijo, ki lahko pobirajo davke, in lokalne ravni države ali terjatve, za katere jamčijo našete institucije	točka 3 Priloge III k CRR	

se nadaljuje

690–920	1.2.2.13	SREDSTVA, KI NE IZPOLNJUJEJO ZAHTEV IZ ČLENA 416 CRR, IZPOLNJUJEJO PA ZAHTEV IZ ČLENA 417(b) IN (c) NAVEDENE PREDRE		
690–710	1.2.2.13.1	Finančne podjetniške obveznice	člen 416(2) CRR	
690	1.2.2.13.1	Stopnja kreditne kakovosti 1	člen 120(1) CRR	
700	1.2.2.13.1	Stopnja kreditne kakovosti 2	člen 120(1) CRR	
710	1.2.2.13.1	Stopnja kreditne kakovosti 3	člen 120(1) CRR	
720–740	1.2.2.13.2	Lastne izdaje	člen 416(3)(b) CRR	
720	1.2.2.13.2	Stopnja kreditne kakovosti 1	člen 120(1) CRR	
730	1.2.2.13.2	Stopnja kreditne kakovosti 2	člen 120(1) CRR	
740	1.2.2.13.2	Stopnja kreditne kakovosti 3	člen 120(1) CRR	
750–770	1.2.2.13.3	Nezavarovane izdaje kreditne institucije	člen 416 CRR	
750	1.2.2.13.3	Stopnja kreditne kakovosti 1	člen 120(1) CRR	
760	1.2.2.13.3	Stopnja kreditne kakovosti 2	člen 120(1) CRR	
770	1.2.2.13.3	Stopnja kreditne kakovosti 3	člen 120(1) CRR	
780–800	1.2.2.13.4	Vrednostni papirji s premoženjskim kritjem, ki niso bili sporočeni v postavkah 1.10 do	člen 416(4)(b) CRR	
780	1.2.2.13.4	Stopnja kreditne kakovosti 1	poglavje 5 naslova II ter členi	
790	1.2.2.13.4	Stopnja kreditne kakovosti 2	poglavje 5 naslova II ter členi	
800	1.2.2.13.4	Stopnja kreditne kakovosti 3	poglavje 5 naslova II ter členi	
810–830	1.2.2.13.5	Vrednostni papirji na podlagi prvovrstnih hipotekarnih kreditov za stanovanjske	člen 509(3)(a) CRR	
810	1.2.2.13.5	Stopnja kreditne kakovosti 1	poglavje 5 naslova II dela 3 in	
820	1.2.2.13.5	Stopnja kreditne kakovosti 2	poglavje 5 naslova II dela 3 in	
830	1.2.2.13.5	Stopnja kreditne kakovosti 3	poglavje 5 naslova II dela 3 in	
840	1.2.2.13.6	Lastniški instrumenti, ki kotirajo na priznani borzi, in lastniški instrumenti, vezani na glavne borzne indekse, ki niso izdani v okviru lastne izdaje ali ki jih izdajo finančne	člena 509(3)(c) in 416(4)(a) CRR	
850	1.2.2.13.7	Zlato	člena 509(3)(c) in 416(4)(a)	
860	1.2.2.13.8	Obveznice z jamstvom, ki še niso bile sporočene zgoraj	člen 509(3)(c) CRR	
870	1.2.2.13.9	Krite obveznice, ki še niso bile sporočene zgoraj	člen 509(3)(c) CRR	
880	1.2.2.13.1	Podjetniške obveznice, ki še niso bile sporočene zgoraj	člen 509(3)(c) CRR	
890	1.2.2.13.1	Sredstva, ki temeljijo na sredstvih, sporočenih v postavkah 4.5 do 4.9	člen 509(3)(c) CRR	
900–920	1.2.2.13.1	Druge kategorije vrednostnih papirjev ali kreditov, primernih za centralne banke	člen 509(3)(b) CRR	
900	1.2.2.13.1	Obveznice lokalnih ravni držav	člen 509(3)(b) CRR	
910	1.2.2.13.1	Komercialni zapisi	člen 509(3)(b) CRR	
920	1.2.2.13.1	Kreditne terjatve	člen 416(4)(c) CRR	
930–950	1.2.2.14	Poročanje o sredstvih, skladnih s šeriatskim pravom, kot o alternativnih sredstvih v skladu s členom 509(2)(i)		
930–950	1.2.2.14.1	Finančni produkti, skladni s šeriatskim pravom, za banke, ki poslujejo v skladu s tem pravom, kot alternativa sredstvom, ki bi se za namene člena 416 štela za likvidna	člen 509(2)(i) CRR	
690	1.2.2.13.1	Stopnja kreditne kakovosti 1	člen 120(1) CRR	
700	1.2.2.13.1	Stopnja kreditne kakovosti 2	člen 120(1) CRR	
710	1.2.2.13.1	Stopnja kreditne kakovosti 3	člen 120(1) CRR	
720–740	1.2.2.13.2	Lastne izdaje	člen 416(3)(b) CRR	
720	1.2.2.13.2	Stopnja kreditne kakovosti 1	člen 120(1) CRR	
730	1.2.2.13.2	Stopnja kreditne kakovosti 2	člen 120(1) CRR	
740	1.2.2.13.2	Stopnja kreditne kakovosti 3	člen 120(1) CRR	
750–770	1.2.2.13.3	Nezavarovane izdaje kreditne institucije	člen 416 CRR	
750	1.2.2.13.3	Stopnja kreditne kakovosti 1	člen 120(1) CRR	
760	1.2.2.13.3	Stopnja kreditne kakovosti 2	člen 120(1) CRR	
770	1.2.2.13.3	Stopnja kreditne kakovosti 3	člen 120(1) CRR	
780–800	1.2.2.13.4	Vrednostni papirji s premoženjskim kritjem, ki niso bili sporočeni v postavkah 1.10 do	člen 416(4)(b) CRR	
780	1.2.2.13.4	Stopnja kreditne kakovosti 1	poglavje 5 naslova II ter členi	
790	1.2.2.13.4	Stopnja kreditne kakovosti 2	poglavje 5 naslova II ter členi	
800	1.2.2.13.4	Stopnja kreditne kakovosti 3	poglavje 5 naslova II ter členi	
810–830	1.2.2.13.5	Vrednostni papirji na podlagi prvovrstnih hipotekarnih kreditov za stanovanjske	člen 509(3)(a) CRR	
810	1.2.2.13.5	Stopnja kreditne kakovosti 1	poglavje 5 naslova II dela 3 in	
820	1.2.2.13.5	Stopnja kreditne kakovosti 2	poglavje 5 naslova II dela 3 in	
830	1.2.2.13.5	Stopnja kreditne kakovosti 3	poglavje 5 naslova II dela 3 in	
840	1.2.2.13.6	Lastniški instrumenti, ki kotirajo na priznani borzi, in lastniški instrumenti, vezani na glavne borzne indekse, ki niso izdani v okviru lastne izdaje ali ki jih izdajo finančne	člena 509(3)(c) in 416(4)(a) CRR	

se nadaljuje

850	1.2.2.13.7	Zlato	člena 509(3)(c) in 416(4)(a)	
860	1.2.2.13.8	Obveznice z jamstvom, ki še niso bile sporočene zgoraj	člen 509(3)(c) CRR	
870	1.2.2.13.9	Krite obveznice, ki še niso bile sporočene zgoraj	člen 509(3)(c) CRR	
880	1.2.2.13.1	Podjetniške obveznice, ki še niso bile sporočene zgoraj	člen 509(3)(c) CRR	
890	1.2.2.13.1	Sredstva, ki temeljijo na sredstvih, sporočenih v postavkah 4.5 do 4.9	člen 509(3)(c) CRR	
900–920	1.2.2.13.1	Druge kategorije vrednostnih papirjev ali kreditov, primernih za centralne banke	člen 509(3)(b) CRR	
900	1.2.2.13.1	Obveznice lokalnih ravni držav	člen 509(3)(b) CRR	
910	1.2.2.13.1	Komercialni zapisi	člen 509(3)(b) CRR	
920	1.2.2.13.1	Kreditne terjatve	člen 416(4)(c) CRR	
930–950	1.2.2.14	Poročanje o sredstvih, skladnih s šeriatskim pravom, kot o alternativnih sredstvih v skladu s členom 509(2)(i)		
930–950	1.2.2.14.1	Finančni produkti, skladni s šeriatskim pravom, za banke, ki poslujejo v skladu s tem pravom, kot alternativa sredstvom, ki bi se za namene člena 416 štela za likvidna	člen 509(2)(i) CRR	
930	1.2.2.14.1	Stopnja kreditne kakovosti 1		
940	1.2.2.14.1	Stopnja kreditne kakovosti 2		
950	1.2.2.14.1	Stopnja kreditne kakovosti 3		

Vrstica	Id. št.	Postavka	Pravna podlaga	Znesek, ki ga vložijo finančne stranke
960–1030	1.2.3	Vloge, ki jih mora vzdrževati vlagatelj:	člen 422(3) CRR	
960–990	1.2.3.1.	da pridobi storitve kliringa, skrbništva ali upravljanja z denarjem ali druge primerljive storitve (razen korespondenčnega bančništva ali posredniških storitev)	člen 422(3)(a) CRR	
960–970	1.2.3.1.1	krite s sistemom zajamčenih vlog v skladu z Direktivo 94/19/ES ali enakovrednim sistemom zajamčenih vlog v tretji državi		
960	1.2.3.1.1.1	v zvezi s katerimi obstajajo dokazi, da stranka ne more dvigniti pravno dolgovanih zneskov v obdobju 30 dni, ne da bi ogrozila svoje operativno delovanje		
970	1.2.3.1.1.2	v zvezi s katerimi ne obstajajo dokazi, da stranka ne more dvigniti pravno dolgovanih zneskov v obdobju 30 dni, ne da bi ogrozila svoje operativno delovanje		
980–990	1.2.3.1.2	ki niso krite s sistemom zajamčenih vlog v skladu z Direktivo 94/19/ES ali enakovrednim sistemom zajamčenih vlog v tretji državi		
980	1.2.3.1.2.1	v zvezi s katerimi obstajajo dokazi, da stranka ne more dvigniti pravno dolgovanih zneskov v obdobju 30 dni, ne da bi ogrozila svoje operativno delovanje		
990	1.2.3.1.2.2	v zvezi s katerimi ne obstajajo dokazi, da stranka ne more dvigniti pravno dolgovanih zneskov v obdobju 30 dni, ne da bi ogrozila svoje operativno delovanje		
1000	1.2.3.2	v okviru vzpostavljenega operativnega odnosa, ki ni sporočen v postavkah 1.2.3.1.1 in 1.2.3.1.2	člen 422(3)(c) CRR	
1010	1.2.3.2.1	ki so storitve korespondenčnega bančništva ali posredniške storitve	člen 422(3)(c) in člen 422(4) CRR	
1020	1.2.3.3	v okviru sodelovanja pri skupnih nalogah znotraj institucionalne sheme za zaščito vlog, ki izpolnjuje zahteve iz člena 113(7), ali kot zakonsko ali statutarno najmanjšo vlogo s strani drugega subjekta, ki je član iste institucionalne sheme za zaščito vlog	člen 422(3)(b) CRR	
1030	1.2.3.4	da pridobi storitve denarnega kliringa in storitve centralne kreditne institucije ter če je kreditna institucija v mreži v skladu z zakonskimi ali statutarnimi določbami	člen 422(3)(d) CRR	
1040	1.2.4	Vloge kreditnih institucij pri centralnih kreditnih institucijah, ki se štejejo za likvidna sredstva v skladu s členom 416(1)(e)	člen 422(3) CRR	
1050	1.2.5	Kreditne linije za sredstva iz člena 416(1)(f)	člen 416(1)(f)	

se nadaljuje

Vrstica	Id. št.	Postavka	Pravna podlaga	Znesek
1060–1070	1.2.6	Obveznosti, ki niso sporočene v postavkah 1.2.2 do 1.2.5 in ki izhajajo iz vlog finančnih strank	člen 422(5) CRR	
1060	1.2.6.1	krite s sistemom zajamčenih vlog v skladu z Direktivo 94/19/ES ali enakovrednim sistemom zajamčenih vlog v tretji državi	člen 422(5) CRR	
1070	1.2.6.2	ki niso krite s sistemom zajamčenih vlog v skladu z Direktivo 94/19/ES ali enakovrednim sistemom zajamčenih vlog v tretji državi	člen 422(5) CRR	
1080	1.2.7	Neto znesek, ki se izplača iz pogodb iz Priloge II (zmanjšan za zavarovanje s premoženjem, ki se prejme in se šteje za likvidna sredstva v skladu s členom 416)	člen 422(6) CRR	
1090–1100	1.2.8	Obveznosti, v zvezi s katerimi je pristojni organ določil manjši odliv v skladu s členom 422(8)	člen 422(8) CRR	
1090	1.2.8.1	če so izpolnjeni vsi pogoji iz člena 422(8)(a), (b), (c) in (d)	člen 422(8) CRR	
1100	1.2.8.2	če so pristojni organi opustili člen 422(8)(d) ter so izpolnjeni vsi pogoji iz člena 422(8)(a), (b) in (c) za namene uporabe obravnave znotraj skupine v skladu s členom 19(1)(b) v zvezi z institucijami, za katere ne velja opustitev obveznosti iz člena 8, v zvezi s katerimi je pristojni organ določil manjši odliv v skladu s členom 422(9)	člen 422(9) CRR	
1110–1120	1.2.9	Odlivi, ki niso zajeti zgoraj	člen 420(1)(e) CRR	
1110	1.2.9.1	Obveznosti, vključno s kakršnimi koli pogodbenimi dogovori, kot so druge zunajbilančne obveznosti in pogojne obveznosti financiranja, med drugim odobreni kreditni aranžmaji, nečrpani krediti in kratkoročni krediti velikim institucionalnim strankam, hipoteke, ki so bile dogovorjene, ne pa še koriščene, prekoračitve na kreditnih karticah, načrtovani odlivi, povezani z obnovitvijo ali podaljšanjem novih kreditov na drobno ali kreditov velikim institucionalnim strankam, in načrtovane	člen 420(2) CRR	
1120	1.2.9.2	Zunajbilančni zadevni produkti, povezani s trgovinskim financiranjem, v skladu s členom 420 in Prilogo I	člen 420(2) CRR	
1130	1.2.10	Vse druge obveznosti	člen 422(7) CRR	
Vrstica	Id. št.	Postavka	Pravna podlaga	Znesek
1140–1210	1.3	Dodatni odlivi		
1140	1.3.1	Za zavarovanje s premoženjem, razen sredstev iz člena 416(1)(a), (b) in (c), ki ga zagotovi institucija za pogodbe iz Priloge II in kreditne izvedene finančne instrumente	člen 423(1) CRR	
1150	1.3.2	Glede na dodatne potrebe zavarovanja s premoženjem, ki bi nastale zaradi bistvenega poslabšanja kreditne kakovosti institucije	člen 423(2) CRR	
1160	1.3.3	Glede na dodatne potrebe zavarovanja s premoženjem, ki bi nastale zaradi vpliva slabih razmer na trgu na posle z izvedenimi finančnimi instrumenti ter posle financiranja in druge pogodbe institucije, če je ta vpliv pomemben	člen 423(3) CRR	
1170	1.3.4	Glede na tržno vrednost vrednostnih papirjev ali drugih sredstev, prodanih na kratko brez kritja in predanih v roku 30 dni, razen če ima institucija v lasti prodane vrednostne papirje ali si jih je izposodila pod pogoji, ki zahtevajo njihovo vračilo šele po izteku 30-dnevnega roka, ter če zadevni vrednostni papirji niso del likvidnih sredstev institucije	člen 423(4) CRR	
1180	1.3.5	Glede na čezmerno zavarovanje s premoženjem, ki ga ima institucija in ga lahko na podlagi pogodbe nasprotna stranka kadar koli zahteva	člen 423(5)(a) CRR	
1190	1.3.6	Glede na zavarovanje s premoženjem, ki ga je treba vrniti nasprotni stranki	člen 423(5)(b) CRR	
1200	1.3.7	Glede na zavarovanje s premoženjem, ki ustreza sredstvom, ki bi se štela za likvidna sredstva za namene člena 416, a bi jih lahko brez soglasja institucije nadomestila sredstva, ki ne bi izpolnjevala pogojev za likvidna sredstva za namene člena 416	člen 423(5)(c) CRR	
1210	1.3.8	Vloge, prejete kot zavarovanje s premoženjem	člen 423(6) CRR	

se nadaljuje

Vrstica	Id. št.	Postavka	Pravna podlaga	Znesek
1220–1370	1.4	Odlivi iz kreditnih aranžmajev in okvirnih likvidnostnih kreditov		
1220	1.4.1	Najvišji znesek, ki se lahko črpa iz nečrpanih odobrenih kreditnih obveznosti in nečrpanih odobrenih okvirnih likvidnostnih kreditov za stranke na drobno	člen 424(2) CRR	
1230–1240	1.4.2	Najvišji znesek, ki se lahko črpa iz nečrpanih odobrenih kreditnih obveznosti in nečrpanih odobrenih okvirnih likvidnostnih kreditov za stranke, ki niso stranke na drobno	člen 424(3) CRR	
1230	1.4.2.1	Nečrpane odobrene kreditne obveznosti		
1240	1.4.2.2	Nečrpani odobreni okvirni likvidnostni krediti		
1250	1.4.3	Najvišji znesek, ki se lahko črpa iz nečrpanih okvirnih likvidnostnih kreditov, dodeljenih subjektu s posebnim namenom pri listinjenju (SSPE), da bi lahko ta SSPE od strank, ki niso finančne stranke, pridobil sredstva, ki niso vrednostni papirji, in ki presega vrednost sredstev, ki se trenutno pridobivajo od strank, in kadar je najvišji znesek dvojnogo pogodbene omejen na vrednost trenutno pridobljenih sredstev	člen 424(4) CRR	
1260–1270	1.4.4	Najvišji znesek, ki se lahko črpa iz drugih nečrpanih odobrenih kreditnih obveznosti in nečrpanih odobrenih okvirnih likvidnostnih kreditov, ki niso sporočeni v postavkah 1.4.1, 1.4.2, 1.4.3, 1.4.4.1, 1.4.4.2, 1.4.4.3, 1.4.4.4, 1.4.4.5, 1.4.4.6, 1.4.5, 1.4.6, 1.4.6.1, 1.4.7	člen 424(5) CRR	
1260	1.4.4.1	Odobren subjektom s posebnim namenom pri listinjenju, razen tistih iz postavke 1.4.3	člen 424(5)(a) CRR	
1270	1.4.4.2	Dogovori, v skladu s katerimi mora institucija kupovati sredstva od SSPE ali jih izmenjavati	člen 424(5)(b) CRR	
1280–1290	1.4.4.3	Zagotovljeni kreditnim institucijam	člen 424(5)(c) CRR	
1280	1.4.4.3.1	Nečrpane odobrene kreditne obveznosti		
1290	1.4.4.3.2	Nečrpani odobreni okvirni likvidnostni krediti		
1300–1310	1.4.4.4	Zagotovljeni finančnim institucijam in investicijskim podjetjem	člen 424(5)(d) CRR	
1300	1.4.4.4.1	Nečrpane odobrene kreditne obveznosti		
1310	1.4.4.4.2	Nečrpani odobreni okvirni likvidnostni krediti		
1320	1.4.4.5	Zagotovljeni drugim strankam		
1330	1.4.4.6	Zagotovljeni subjektu znotraj skupine v skladu s členom 424(5)	člen 424(5)(d) CRR	
1340	1.4.5	Najvišji znesek, ki se lahko črpa iz nečrpanih kreditnih obveznosti in okvirnih likvidnostnih kreditov, odobrenih za financiranje promocijskih kreditov	člen 424(6) CRR	
1350	1.4.6	Najvišji znesek, ki se lahko črpa iz vseh drugih pogojnih obveznosti		
1360	1.4.6.1	Od tega: zagotovljeni subjektu znotraj skupine v skladu s členom 424(5)	člen 424(5) CRR	
1370	1.4.7	Odlivi v skladu s členom 105 direktive o kapitalskih zahtevah	člen 105 direktive o	

PRILOGA 4: Obrazec C 53.00 – LIKVIDNOSTO KRITJE – PRILIVI

C 53.00 – LIKVIDNOSTNO KRITJE – PRILIVI		
Vrstica	Id. št.	Postavka
010–1030		Prilivi
010–980	1	PRILIVI (OMEJENI)
010–060	1.1.	Denarna sredstva, ki jih dolgujejo stranke, ki niso finančne stranke
010	1.1.1.	Denarna sredstva, ki jih dolgujejo stranke na drobno
020	1.1.2.	Denarna sredstva, ki jih dolgujejo nefinančne podjetniške stranke
030	1.1.2.1	Od tega: ki jih institucija, ki dolguje ta sredstva, obravnava v skladu s členom 422(2)(e)
040	1.1.3.	Denarna sredstva, ki jih dolgujejo centralne banke
050	1.1.1.3.1	Od tega: ki jih institucija, ki dolguje ta sredstva, obravnava v skladu s členom 422(3) in (4)
060	1.1.4.	Denarna sredstva, ki jih dolgujejo drugi subjekti
070–080	1.2	Denarna sredstva, ki jih dolgujejo finančne stranke
070	1.2.1	ki jih institucija, ki dolguje ta sredstva, obravnava v skladu s členom 422(3) in (4)
080	1.2.2	v zvezi s katerimi je pristojni organ dovolil uporabo nižjega odstotka odliva v skladu s členom 422(8)
090	1.3	Zapadla denarna sredstva iz naslova poslov trgovinskega financiranja v skladu s členom 425(2)(b)
100	1.4	Sredstva z nedoločnim pogodbenim končnim datumom, ki se jih lahko terjata v 30 dneh
110	1.5	Zapadla denarna sredstva iz naslova pozicij v lastniških instrumentih, ki so vključeni v glavne borzne indekse, če se likvidna sredstva ne štejejo dvakrat
Vrstica	Id. št.	Postavka
120–930	1.6	Zapadla denarna sredstva iz naslova zavarovanih kreditnih poslov in poslov z instrumenti kapitalnega trga, kot so opredeljeni v členu 192
120–190	1.6.1.	Druge prenosljiva sredstva, ki predstavljajo terjatve do naslednjih institucij ali za katera jamčijo naslednje institucije
120–130	1.6.1.1	Prenosljiva sredstva, ki predstavljajo terjatve do enote centralne ravni države članice, regije s fiskalno pristojnostjo pobiranja davkov ali tretje države v domači valuti enote centralne ali regionalne ravni države ali za katera zadevna institucija jamči, če institucija prevzema likvidnostno tveganje v zadevni državi članici ali tretji državi, ki ga krije z vzdrževanjem zadevnih likvidnih sredstev
120	1.6.1.1.1	ki predstavljajo terjatve
130	1.6.1.1.2	za katera jamči institucija
140–150	1.6.1.2	Prenosljiva sredstva, ki predstavljajo terjatve do centralnih bank in subjektov javnega sektorja, ki ne sodijo v okvir centralne ravni države, v domači valuti centralne banke in subjekta javnega sektorja ali za katera jamčijo te institucije
140	1.6.1.2.1	ki predstavljajo terjatve
150	1.6.1.2.2	za katera jamči institucija
160–170	1.6.1.3	Prenosljiva sredstva, ki predstavljajo terjatve do Banke za mednarodne poravnave, Mednarodnega denarnega sklada, Komisije in multilateralnih razvojnih bank ali za katera jamčijo našteje institucije
160	1.6.1.3.1	ki predstavljajo terjatve
170	1.6.1.3.2	za katera jamči institucija
180–190	1.6.1.4	Prenosljiva sredstva, ki predstavljajo terjatve do Evropskega instrumenta za finančno stabilnost in Evropskega mehanizma za stabilnost ali za katera jamčita ti instituciji
180	1.6.1.4.1	ki predstavljajo terjatve
190	1.6.1.4.2	za katera jamči institucija

se nadaljuje

200–220	1.6.2	Skupne delnice ali enote v KNP z osnovnimi naložbami iz člena 416
200	1.6.2.1	Osnovne naložbe iz člena 416(1)(a)
210	1.6.2.2	Osnovne naložbe člena 416(1)(b) in (c)
220	1.6.2.3	Osnovne naložbe iz člena 416(1)(d)
230	1.6.3	Sredstva, ki jih je izdala kreditna institucija, ki jo je ustanovila enota centralne ali regionalne ravni države članice, če je izpolnjen vsaj eden od pogojev iz člena 416(2)(a)(iii)
240–260	1.6.4	Nefinančne podjetniške obveznice
240	1.6.4.1	Stopnja kreditne kakovosti 1
250	1.6.4.2	Stopnja kreditne kakovosti 2
260	1.6.4.3	Stopnja kreditne kakovosti 3
270–290	1.6.5	Obveznice, ki jih je izdala kreditna institucija in so upravičene do obravnave iz člena 129(4) ali (5)
270	1.6.5.1	Stopnja kreditne kakovosti 1
280	1.6.5.2	Stopnja kreditne kakovosti 2
290	1.6.5.3	Stopnja kreditne kakovosti 3
300–320	1.6.6	Listinjeni vrednostni papirji na podlagi prvovrstnih hipotekarnih kreditov za nestanovanjske nepremičnine, ki jih je izdala kreditna institucija, če so dokazano najvišje kreditne kakovosti, kot jih določi EBA v skladu z merili iz člena 509(3), (4) in (5) CRR
300	1.6.6.1	Stopnja kreditne kakovosti 1
310	1.6.6.2	Stopnja kreditne kakovosti 2
320	1.6.6.3	Stopnja kreditne kakovosti 3
330–350	1.6.7	Listinjeni vrednostni papirji na podlagi prvovrstnih hipotekarnih kreditov za stanovanjske nepremičnine, ki jih je izdala kreditna institucija, če so dokazano najvišje kreditne kakovosti, kot jih določi EBA v skladu z merili iz člena 509(3), (4) in (5) CRR
330	1.6.7.1	Stopnja kreditne kakovosti 1
340	1.6.7.2	Stopnja kreditne kakovosti 2
350	1.6.7.3	Stopnja kreditne kakovosti 3
360–380	1.6.8	Obveznice, ki jih je izdala kreditna institucija, v skladu s členom 52(4) Direktive 2009/65/ES, razen obveznic iz postavke 1.9
360	1.6.8.1	Stopnja kreditne kakovosti 1
370	1.6.8.2	Stopnja kreditne kakovosti 2
380	1.6.8.3	Stopnja kreditne kakovosti 3
390–410	1.6.9	Druga prenosljiva sredstva izjemno visoke likvidnosti in kreditne kakovosti
390	1.6.9.1	Stopnja kreditne kakovosti 1
400	1.6.9.2	Stopnja kreditne kakovosti 2
410	1.6.9.3	Stopnja kreditne kakovosti 3
420–440	1.6.10	Druga prenosljiva sredstva visoke likvidnosti in kreditne kakovosti
420	1.6.10.1	Stopnja kreditne kakovosti 1
430	1.6.10.2	Stopnja kreditne kakovosti 2
440	1.6.10.3	Stopnja kreditne kakovosti 3
450–460	1.6.11	Sredstva, ki izpolnjujejo zahteve iz člena 416(1)(b) in (d), vendar ne izpolnjujejo zahtev iz člena 417(b) in (c) CRR
450	1.6.11.1	Sredstva, ki jih ne obvladuje služba za upravljanje z likvidnostjo
460	1.6.11.2	Sredstva, ki niso v pravnem in praktičnem smislu na razpolago v vsakem trenutku v naslednjih 30 dneh za unovčenje z dokončno prodajo ali prek enostavnih pogodb o začasni prodaji/začasnem odkupu na odobrenih trgih začasne prodaje/začasnega odkupa
470–660	1.6.12	Postavke, za katere se izvaja dopolnilno poročanje o likvidnih sredstvih
470	1.6.12.1	Denarna sredstva
480	1.6.12.2	Izpostavljenosti do centralne banke, kolikor jih je mogoče črpati v stresnem obdobju.
490–530	1.6.12.3	Prenosljivi vrednostni papirji z utežjo tveganja 0 %, ki niso obveznost institucije ali njenih povezanih subjektov

se nadaljuje

490	1.6.12.3.1	ki predstavljajo terjatve do držav
500	1.6.12.3.2	terjatve, za katere jamčijo države
510	1.6.12.3.3	ki predstavljajo terjatve do centralnih bank ali terjatve, za katere te banke jamčijo
520	1.6.12.3.4	ki predstavljajo terjatve do subjektov javnega sektorja, ki se ne obravnavajo kot centralna raven države, regij s fiskalno avtonomijo, ki lahko pobirajo davke, in lokalne ravni države ali terjatve, za katere jamčijo našete institucije
530	1.6.12.3.5	ki predstavljajo terjatve do Banke za mednarodne poravnave, Mednarodnega denarnega sklada, Evropske unije, Evropskega instrumenta za finančno stabilnost, Evropskega mehanizma za stabilnost ali multilateralne razvojne banke ali terjatve, za katere jamčijo našete institucije
540	1.6.12.4	Prenosljivi vrednostni papirji, razen tistih iz točke 3.3, ki predstavljajo terjatve do držav ali centralnih bank ali terjatve, za katere te institucije jamčijo, in jih izdajo države ali centralne banke v valuti in državi, v kateri obstaja likvidnostno tveganje, ali v tujih valutah, in sicer v obsegu, v katerem imetja teh vrednostnih papirjev ustrezajo likvidnostnim potrebam poslovanja banke v zadevni tretji državi
550–590	1.6.12.5	Prenosljivi vrednostni papirji z utežjo tveganja 20 %, ki niso obveznost institucije ali njenih povezanih subjektov
550	1.6.12.5.1	ki predstavljajo terjatve do držav
560	1.6.12.5.2	terjatve, za katere jamčijo države
570	1.6.12.5.3	ki predstavljajo terjatve do centralnih bank ali terjatve, za katere te banke jamčijo
580	1.6.12.5.4	ki predstavljajo terjatve do subjektov javnega sektorja, ki se ne obravnavajo kot centralna raven države, regij s fiskalno avtonomijo, ki lahko pobirajo davke, in lokalne ravni države ali terjatve, za katere jamčijo našete institucije
590	1.6.12.5.5	ki predstavljajo terjatve do multilateralnih razvojnih bank ali terjatve, za katere te banke jamčijo
600	1.6.12.6	Prenosljivi vrednostni papirji, razen tistih iz točk 3.3 do 3.5 predloge za količnik likvidnostnega kritja sredstev, ki izpolnjujejo vse pogoje iz točke 5 Priloge III k CRR
610	1.6.12.7	Prenosljivi vrednostni papirji, razen tistih iz točk 3.3 do 3.6, ki izpolnjujejo pogoje za 50 % ali boljše utež tveganja v skladu s poglavjem 2 naslova II dela 3 ali se notranje ocenjujejo kot vrednostni papirji z enakovredno kreditno kakovostjo in ne predstavljajo zahtevka do subjekta s posebnim namenom pri listinjenju (SSPE), institucije ali njenih povezanih subjektov
620	1.6.12.8	Prenosljivi vrednostni papirji, razen tistih iz točk 3.3 do 3.7, ki so zavarovani s sredstvi, izpolnjujejo pogoje za 35 % ali boljše utež tveganja v skladu s poglavjem 2 naslova II dela 3 ali se notranje ocenjujejo kot vrednostni papirji z enakovredno kreditno kakovostjo ter so v celoti in popolnoma zavarovani s hipotekami na stanovanjske nepremičnine v skladu s členom 125
630	1.6.12.9	Rezervni kreditni aranžmaji, ki jih odobrijo centralne banke v okviru monetarne politike, če ti aranžmaji niso zavarovani z likvidnimi sredstvi in je izključena izredna likvidnostna pomoč
640	1.6.12.10	Če je kreditna institucija povezana v mrežo v skladu z zakonskimi ali statutarnimi določbami, zakonsko ali statutarno najmanjša vloga pri centralni kreditni instituciji in drugo statutarno ali pogodbeno razpoložljivo likvidno financiranje centralnih kreditnih institucij ali institucij, ki so v mreži iz člena 113(7) ali ki so upravičene do oprostitve iz člena 10, če to financiranje ni zavarovano z likvidnimi sredstvi
650	1.6.12.11	Delnice s centralnim kliringom, s katerimi se trguje na borzi in so del glavnega borznega indeksa, ki so denominirane v domači valuti države članice in jih ni izdala institucija ali njen povezani subjekt
660	1.6.12.12	Alocirano zlato, ki kotira na priznani borzi
670–920	1.6.13	SREDSTVA, KI NE IZPOLNJUJEJO ZAHTEV IZ ČLENA 416 CRR, IZPOLNJUJEJO PA ZAHTEVE IZ ČLENA 417(b) IN (c) NAVEDENE UREDBE
670–690	1.6.13.1	Finančne podjetniške obveznice
670	1.6.13.1.1	Stopnja kreditne kakovosti 1
680	1.6.13.1.2	Stopnja kreditne kakovosti 2
690	1.6.13.1.3	Stopnja kreditne kakovosti 3
700–720	1.6.13.2	Lastne izdaje
700	1.6.13.2.1	Stopnja kreditne kakovosti 1
710	1.6.13.2.2	Stopnja kreditne kakovosti 2
720	1.6.13.2.3	Stopnja kreditne kakovosti 3
730–750	1.6.13.3	Nezavarovane izdaje kreditne institucije
730	1.6.13.3.1	Stopnja kreditne kakovosti 1
740	1.6.13.3.2	Stopnja kreditne kakovosti 2
750	1.6.13.3.3	Stopnja kreditne kakovosti 3
760–780	1.6.13.4	Listinjeni vrednostni papirji na podlagi prvovrstnih hipotekarnih kreditov za nestanovanjske nepremičnine, ki niso bili poročani v postavki 1.10 predloge za količnik likvidnostnega kritja sredstev
760	1.6.13.4.1	Stopnja kreditne kakovosti 1
770	1.6.13.4.2	Stopnja kreditne kakovosti 2
780	1.6.13.4.3	Stopnja kreditne kakovosti 3

se nadaljuje

790–810	1.6.13.5	Listinjeni vrednostni papirji na podlagi prvovrstnih hipotekarnih kreditov za stanovanjske nepremičnine, ki niso bili poročani v
790	1.6.13.5.1	Stopnja kreditne kakovosti 1
800	1.6.13.5.2	Stopnja kreditne kakovosti 2
810	1.6.13.5.3	Stopnja kreditne kakovosti 3
820	1.6.13.6	Lastniški instrumenti, ki kotirajo na priznani borzi, in lastniški instrumenti, vezani na glavne borzne indekse, ki niso izdani v okviru lastne izdaje ali ki jih izdajo finančne institucije
830	1.6.13.7	Zlato
840	1.6.13.8	Obveznice z jamstvom, ki še niso bile poročane zgoraj
850	1.6.13.9	Krite obveznice, ki še niso bile poročane zgoraj
860	1.6.13.10	Podjetniške obveznice, ki še niso bile poročane zgoraj
870	1.6.13.11	Sredstva, ki temeljijo na sredstvih, poročanih v postavkah 4.5 do 4.9
880–900	1.6.13.12	Druge kategorije vrednostnih papirjev ali kreditov, primernih za centralne banke
880	1.6.13.12.	Obveznice lokalnih ravni držav
890	1.6.13.12.	Komercialni zapisi
900	1.6.13.12.	Kreditne terjatve
910–930	1.6.13.13	Finančni produkti, skladni s seriatskim pravom, za banke, ki poslujejo v skladu s tem pravom, kot alternativa sredstvom, ki bi se za namene člena 416 štela za likvidna sredstva
910	1.6.13.13.	Stopnja kreditne kakovosti 1
920	1.6.13.13.	Stopnja kreditne kakovosti 2
930	1.6.13.13.	Stopnja kreditne kakovosti 3
Vrstica	Id. št.	Postavka
940–960	1.7	Nečrpane kreditne obveznosti in okvirni likvidnostni krediti ter druge obveznosti, prejete od subjekta znotraj skupine, v skladu s členom 425(4) CRR
940	1.7.1	če so izpolnjeni vsi pogoji iz člena 425(4)(a), (b) in (c)
950	1.7.2	če so pristojni organi opustili člen 425(4)(d) ter so izpolnjeni vsi pogoji iz člena 425(4)(a), (b) in (c) za namene uporabe obravnave znotraj skupine v skladu s členom 19(1)(b) v zvezi z institucijami, za katere ne velja opustitev iz člena 7, nečrpane kreditne obveznosti in okvirni likvidnostni krediti ter druge obveznosti, prejete od subjekta znotraj skupine, v skladu s členom 425(5)
960	1.7.3	pričakovane neto terjatve iz pogodb iz Priloge II (zmanjšane za zavarovanje s premoženjem, ki se prejme in se šteje za likvidna sredstva v skladu s členom 416)
970	1.8	Zapadla plačila iz naslova likvidnih sredstev, ki se ne odražajo v tržni vrednosti sredstva
980	1.9	Drugi prilivi
990	2	SKUPNI DENARNI PRILIVI, IZKLJUČENI ZARADI ZGORNJE MEJE
1000–1030	3	PRILIVI, IZVZETI IZ ZGORNJE MEJE
1000	3.1	Denarna sredstva, ki jih dolgujejo kreditojemalci in vlagatelji v obveznice, povezana s hipotekarnimi krediti, financiranimi z obveznicami, ki so upravičena do obravnave iz člena 129(4), (5) ali (6), v skladu s členom 52(4) Direktive
1010	3.2	Prilivi iz promocijskih pretočnih kreditov institucije
1020	3.3	Prilivi, ki izpolnjujejo pogoje za obravnavo iz člena 113(6) ali (7)
1030	3.4	Prilivi od subjekta znotraj skupine, ki jih je odobrila pristojni organ

**PRILOGA 5: Obrazec C 54.00 – LIKVIDNOSTO KRITJE –
ZAMENJAVE ZA VAROVANJA**

C 54.00 – LIKVIDNOSTNO KRITJE – ZAMENJAVE ZA VAROVANJA					
				Dr	
				V 30 dneh	
Vrstic	Id. št.	Postavka	Pravna podlaga	Hipotetični znesek 010	Tržn vredn 020
010-060	1	SREDSTVA			
010	1.1	Denarna sredstva in izpostavljenosti do centralnih bank	člen 416(1)(a) CRR		
020	1.2	Druga prenosljiva sredstva v skladu s členom 416(1)(b)	člen 416(1)(b) CRR		
030-060	1.3	Druga prenosljiva sredstva, ki predstavljajo terjatve do naslednjih institucij ali za katera jamčijo naslednje institucije	člen 416(1)(c) CRR		
030	1.3.1	Prenosljiva sredstva, ki predstavljajo terjatve do enote centralne ravni države članice, regije s fiskalno pristojnostjo pobiranja davkov ali tretje države v domači valuti enote centralne ali regionalne ravni države ali za katera zadevna institucija jamči, če institucija prevzema likvidnostno tveganje v zadevni državi članici ali tretji državi, ki ga krije z vzdrževanjem zadevnih likvidnih sredstev	člen 416(1)(c)(i) CRR		
040	1.3.2	Prenosljiva sredstva, ki predstavljajo terjatve do centralnih bank in subjektov javnega sektorja, ki ne sodijo v okvir centralne ravni države, -v domači valuti centralne banke in subjekta javnega sektorja ali za katera jamčijo te institucije	člen 416(1)(c)(ii) CRR		
050	1.3.3	Prenosljiva sredstva, ki predstavljajo terjatve do Banke za mednarodne poravnave, Mednarodnega denarnega sklada, Komisije ali multilateralnih razvojnih bank ali za katera jamčijo našete institucije	člen 416(1)(c)(iii) CRR		
060	1.3.4	Prenosljiva sredstva, ki predstavljajo terjatve do Evropskega instrumenta za finančno stabilnost in Evropskega mehanizma za stabilnost ali za katera jamčita ti instituciji	člen 416(1)(c)(iv) CRR		

PRILOGA 6: Poročilo o količnikih likvidnosti banke

		Domača valuta			Devize		
		0-30 dni	0-180 dni	181 dni in več	0-30 dni	0-180 dni	181 dni in več
	NALOŽBE						
A010	Gotovina v blagajni in čeki						
A020	Imetja na računih pri Banki Slovenije						
	Terjatve do bank in hranilnic na vpogled						
A031	- do domačih bank						
A032	- do tujih bank						
	Ostale terjatve do bank in hranilnic						
A041	- do domačih bank						
A042	- do tujih bank						
	Terjatve iz nasklova kreditov nebančnemu sektorju						
A051	- gospodarstvo						
A052	- nerezidenti						
A053	- ostalo						
A054	- država						
A060	Blagajniški zapisi Banke Slovenije						
A070	Vrednostni papirji RS						
	Drugi vrednostni papirji						
A081	- tuji tržni vrednostni papirji bonitetne najmanj BBB						
A082	- ostali tuji vrednostni papirji						
A083	- domači vrednostni papirji						
A090	Ostale aktivne postavke (obresti ipd.)						
	Zunajbilančne postavke						
A101	- terminski in spot posli						
A102	- pogobeno kreditne linije						
A103	- nečrpani del najetih kreditov						
A110	Sklad finančnega premoženja						
	OBVEZNOSTI						
L010	Obveznosti do Banke Slovenije						
	Obveznosti do bank in hranilnic na vpogled						
L021	- do domačih bank						
L022	- do tujih bank						
	Ostale obveznosti do bank in hranilnic						
L031	- do domačih bank						
L032	- do tujih bank						
	Vpogledne vloge nebančnega sektorja						
L041	- gospodarstvo						
L042	- gospodinjstva						
L043	- država						
L044	- nerezidenti						
L045	- ostalo						
	Vezane vloge nebančnega sektorja						
L051	- gospodarstvo						
L052	- gospodinjstva						
L053	- država						
L054	- nerezidenti						
L055	- ostalo						
L060	Obveznosti iz izdanih vrednostnih papirjev						
L070	Ostale pasivne postavke (obresti, ipd.)						
	Zunajbilančne postavke						
L081	- terminski in spot posli 100%						
L082	- odprti nekriti akreditivi 100%						
L083	- pogodbeno odobrene kreditne linije bankam 100%						
L084	- nečrpani del odobrenih kreditov 100%						
L085	- pogodbeno odobrene kreditne linije nebankam 20%						
L086	- garancije, jamstva, stand-by akreditivi, limiti 5%						
	KOLIČNIK LIKVIDNOSTI (posamično)						
	KOLIČNIK LIKVIDNOSTI (skupaj)						

PRILOGA 7: Obrazec C 60.00 – STABILNO FINANCIRANJE – POSTAVKE, KI POTREBUJEJO STABILNO FINANCIRANJE

C 60.00 – STABILNO FINANCIRANJE – POSTAVKE, KI POTREBUJEJO STABILNO FINANCIRANJE				Znesek sredstev izjemno vis			
Vrstica	Id. št.	Postavka	Pravna podlaga	V treh	Med 3	Med 6	Med 9
				meseci	in 6	in 9	in 12
				h	meseci	meseci	meseci
				010	020	030	040
010-1330	1	POSTAVKE, KI POTREBUJEJO STABILNO FINANCIRANJE					
010-470	1.1	Sredstva iz člena 416					
010	1.1.1	Denarna sredstva	člen 428(1)(a) CRR				
020	1.1.2	Izpostavljenosti do centralnih bank	člen 416(1)(a) CRR				
030	1.1.2.1	Od tega: izpostavljenosti, ki jih je mogoče sprostiti v stresnih razmerah	člen 416(1)(a) CRR				
040-050	1.1.3	Prenosljiva sredstva, ki predstavljajo terjatve do enote centralne ravni države članice, regije s fiskalno pristojnostjo pobiranja davkov ali tretje države v domači valuti enote centralne ali regionalne ravni države ali za katera zadevna institucija jamči, če institucija prevzema likvidnostno tveganje v zadevni državi članici ali tretji državi, ki ga krije z vzdrževanjem zadevnih likvidnih sredstev	člen 416(1)(c)(i) CRR				
040	1.1.3.1	ki predstavljajo terjatve	člen 416(1)(c)(i)				
050	1.1.3.2	za katera jamči institucija	člen 416(1)(c)(i)				
060-070	1.1.4	Prenosljiva sredstva, ki predstavljajo terjatve do centralnih bank in subjektov javnega sektorja, ki ne sodijo v okvir centralne ravni države, v domači valuti centralne banke in subjekta javnega sektorja ali za katera jamčijo te institucije	člen 416(c)(ii) CRR				
060	1.1.4.1	ki predstavljajo terjatve	člen 416(c)(ii)				
070	1.1.4.2	za katera jamči institucija	člen 416(c)(ii)				
080-150	1.1.5	Prenosljiva sredstva, ki predstavljajo terjatve do Banke za mednarodne poravnave, Mednarodnega denarnega sklada, Evropske komisije in multilateralnih razvojnih bank ali za katera jamčijo naštetje institucije	člen 416(c)(iii) CRR				
080	1.1.5.1.a)	ki predstavljajo terjatve	člen 416(c)(iii)				
090	1.1.5.2.a)	za katera jamči institucija	člen 416(c)(iii)				
100	1.1.5.1.b)	Neobremenjeni znesek					
110	1.1.5.2.b)	Znesek, obremenjen za obdobje do treh mesecev					
120	1.1.5.3.b)	Znesek, obremenjen za obdobje med tremi in šestimi meseci					
130	1.1.5.4.b)	Znesek, obremenjen za obdobje med šestimi in devetimi meseci					
140	1.1.5.5.b)	Znesek, obremenjen za obdobje med devetimi in dvanajstimi meseci					
150	1.1.5.6.b)	Znesek, obremenjen za obdobje več kot dvanajst mesecev					
152-153	1.1.6	Prenosljiva sredstva, ki predstavljajo terjatve do Evropskega instrumenta za finančno stabilnost in Evropskega mehanizma za stabilnost ali za katera jamčita ti instituciji	člen 416(1)(c)(iv) CRR				
152	1.1.6.1	ki predstavljajo terjatve					
153	1.1.6.2	za katera jamči institucija					
160-230	1.1.7	Skupne delnice ali enote KNP z osnovnimi naložbami iz člena 416	člen 418(2) CRR				
160	1.1.7.1.a	Osnovne naložbe iz člena 416(1)(a)	člen 418(2)(a) CRR				
170	1.1.7.2.a	Osnovne naložbe iz člena 416(1)(b) in (c)	člen 418(2)(b) in (c) CRR				
175	1.1.7.3.a	Osnovne naložbe iz člena 416(1)(d)	člen 418(2)(c) CRR				
180	1.1.7.1.b	Neobremenjeni znesek					
190	1.1.7.2.b	Znesek, obremenjen za obdobje do treh mesecev					
200	1.1.7.3.b	Znesek, obremenjen za obdobje med tremi in šestimi meseci					
210	1.1.7.4.b	Znesek, obremenjen za obdobje med šestimi in devetimi meseci					
220	1.1.7.5.b	Znesek, obremenjen za obdobje med devetimi in dvanajstimi meseci					
230	1.1.7.6.b	Znesek, obremenjen za obdobje več kot dvanajst mesecev					
232-233	1.1.8	Vloge pri centralni kreditni instituciji in drugo statutarno ali pogodbeno razpoložljivo likvidno financiranje centralne kreditne institucije ali institucij, ki so članice mreže iz člena 113(7) ali ki izpolnjujejo pogoje za oprostitev iz člena 10 CRR, če to financiranje ni zavarovano z likvidnimi sredstvi	člen 416(1)(f) CRR				
232	1.1.8.1	Vloge					
233	1.1.8.2	Pogodbeno razpoložljivo likvidno financiranje					
234	1.1.9	Sredstva, ki jih je izdala kreditna institucija, ki jo je ustanovila enota centralne ali regionalne ravni države članice, če je izpolnjen vsaj eden od pogojev iz člena 416(2)(a)(iii).	člen 416(2)(a)(iii) CRR				
240-290	1.1.10	Druga prenosljiva sredstva, ki niso določena drugje					
240	1.1.10.1	Neobremenjeni znesek					
250	1.1.10.2	Znesek, obremenjen za obdobje do treh mesecev					
260	1.1.10.3	Znesek, obremenjen za obdobje med tremi in šestimi meseci					
270	1.1.10.4	Znesek, obremenjen za obdobje med šestimi in devetimi meseci					
280	1.1.10.5	Znesek, obremenjen za obdobje med devetimi in dvanajstimi meseci					
290	1.1.10.6	Znesek, obremenjen za obdobje več kot dvanajst mesecev					

se nadaljuje

300–350	1.1.11	Nefinančne podjetniške obveznice	člen 416(1)(b) ali (d) CRR				
300	1.1.11.1	Neobremenjeni znesek					
310	1.1.11.2	Znesek, obremenjen za obdobje do treh mesecev					
320	1.1.11.3	Znesek, obremenjen za obdobje med tremi in šestimi meseci					
330	1.1.11.4	Znesek, obremenjen za obdobje med šestimi in devetimi meseci					
340	1.1.11.5	Znesek, obremenjen za obdobje med devetimi in dvanajstimi meseci					
350	1.1.11.6	Znesek, obremenjen za obdobje več kot dvanajst mesecev					
352–357	1.1.12	Listinjeni vrednostni papirji na podlagi prvovrstnih hipotekarnih kreditov za nestanovanjske nepremičnine, ki jih je izdala kreditna institucija, če so dokazano najvišje kreditne kakovosti, kot jih določa EBA v skladu z merili iz člena 509(3), (4) in (5) CRR	člen 416(2)(a)(i) CRR				
352	1.1.12.1	Neobremenjeni znesek					
353	1.1.12.2	Znesek, obremenjen za obdobje do treh mesecev					
354	1.1.12.3	Znesek, obremenjen za obdobje med tremi in šestimi meseci					
355	1.1.12.4	Znesek, obremenjen za obdobje med šestimi in devetimi meseci					
356	1.1.12.5	Znesek, obremenjen za obdobje med devetimi in dvanajstimi meseci					
357	1.1.12.6	Znesek, obremenjen za obdobje več kot dvanajst mesecev					
359–364	1.1.13	Listinjeni vrednostni papirji na podlagi prvovrstnih hipotekarnih kreditov za stanovanjske nepremičnine, ki jih je izdala kreditna institucija, če so dokazano najvišje kreditne kakovosti, kot jih določa EBA v skladu z merili iz člena 509(3), (4) in (5) CRR	člen 416(2)(a)(i) CRR				
359	1.1.13.1	Neobremenjeni znesek					
360	1.1.13.2	Znesek, obremenjen za obdobje do treh mesecev					
361	1.1.13.3	Znesek, obremenjen za obdobje med tremi in šestimi meseci					
362	1.1.13.4	Znesek, obremenjen za obdobje med šestimi in devetimi meseci					
363	1.1.13.5	Znesek, obremenjen za obdobje med devetimi in dvanajstimi meseci					
364	1.1.13.6	Znesek, obremenjen za obdobje več kot dvanajst mesecev					
366–410	1.1.14	Obveznice, primere za obravnavo iz člena 129(4) ali (5), ki izpolnjujejo merila iz člena 416(2)(a) CRR					
366	1.1.14.1	Neobremenjeni znesek					
370	1.1.14.2	Znesek, obremenjen za obdobje do treh mesecev					
380	1.1.14.3	Znesek, obremenjen za obdobje med tremi in šestimi meseci					
390	1.1.14.4	Znesek, obremenjen za obdobje med šestimi in devetimi meseci					
400	1.1.14.5	Znesek, obremenjen za obdobje med devetimi in dvanajstimi meseci					
410	1.1.14.6	Znesek, obremenjen za obdobje več kot dvanajst mesecev					
420–470	1.1.15	Obveznice, kot so opredeljene v členu 52(4) Direktive 2009/65/ES, razen obveznic iz postavke 1.1.9	člen 416(2)(a)(ii) CRR				
420	1.1.15.1	Neobremenjeni znesek					
430	1.1.15.2	Znesek, obremenjen za obdobje do treh mesecev					
440	1.1.15.3	Znesek, obremenjen za obdobje med tremi in šestimi meseci					
450	1.1.15.4	Znesek, obremenjen za obdobje med šestimi in devetimi meseci					
460	1.1.15.5	Znesek, obremenjen za obdobje med devetimi in dvanajstimi meseci					
470	1.1.15.6	Znesek, obremenjen za obdobje več kot dvanajst mesecev					
480–530	1.2	Vrednostni papirji in instrumenti denarnega trga, ki niso poročani v postavki 1.1 in ki izpolnjujejo pogoje za stopnjo kreditne kakovosti 1 v skladu s členom 122	člen 428(1)(b)(i) CRR				
480	1.2.1	Neobremenjeni znesek					
490	1.2.2	Znesek, obremenjen za obdobje do treh mesecev					
500	1.2.3	Znesek, obremenjen za obdobje med tremi in šestimi meseci					
510	1.2.4	Znesek, obremenjen za obdobje med šestimi in devetimi meseci					
520	1.2.5	Znesek, obremenjen za obdobje med devetimi in dvanajstimi meseci					
530	1.2.6	Znesek, obremenjen za obdobje več kot dvanajst mesecev					
54–590	1.3	Vrednostni papirji in instrumenti denarnega trga, ki niso poročani v postavki 1.1 in ki izpolnjujejo pogoje za stopnjo kreditne kakovosti 2 v skladu s členom 122	člen 428(1)(b)(ii) CRR				
540	1.3.1	Neobremenjeni znesek					
550	1.3.2	Znesek, obremenjen za obdobje do treh mesecev					
560	1.3.3	Znesek, obremenjen za obdobje med tremi in šestimi meseci					
570	1.3.4	Znesek, obremenjen za obdobje med šestimi in devetimi meseci					
580	1.3.5	Znesek, obremenjen za obdobje med devetimi in dvanajstimi meseci					
590	1.3.6	Znesek, obremenjen za obdobje več kot dvanajst mesecev					
600–650	1.4	Drugi vrednostni papirji in instrumenti denarnega trga, ki niso poročani drugje	člen 415(1)(b)(iii) CRR				
600	1.4.1	Neobremenjeni znesek					
610	1.4.2	Znesek, obremenjen za obdobje do treh mesecev					
620	1.4.3	Znesek, obremenjen za obdobje med tremi in šestimi meseci					
630	1.4.4	Znesek, obremenjen za obdobje med šestimi in devetimi meseci					
640	1.4.5	Znesek, obremenjen za obdobje med devetimi in dvanajstimi meseci					
650	1.4.6	Znesek, obremenjen za obdobje več kot dvanajst mesecev					

se nadaljuje

660–710	1.5	Lastniški vrednostni papirji nefinančnih subjektov, ki so vključeni v glavne borzne indekse priznane borze	člen 428(1)(c) CRR				
660	1.5.1	Neobremenjeni znesek					
670	1.5.2	Znesek, obremenjen za obdobje do treh mesecev					
680	1.5.3	Znesek, obremenjen za obdobje med tremi in šestimi meseci					
690	1.5.4	Znesek, obremenjen za obdobje med šestimi in devetimi meseci					
700	1.5.5	Znesek, obremenjen za obdobje med devetimi in dvanajstimi meseci					
710	1.5.6	Znesek, obremenjen za obdobje več kot dvanajst mesecev					
720–770	1.6	Drugi lastniški vrednostni papirji	člen 428(1)(d) CRR				
720	1.6.1	Neobremenjeni znesek					
730	1.6.2	Znesek, obremenjen za obdobje do treh mesecev					
740	1.6.3	Znesek, obremenjen za obdobje med tremi in šestimi meseci					
750	1.6.4	Znesek, obremenjen za obdobje med šestimi in devetimi meseci					
760	1.6.5	Znesek, obremenjen za obdobje med devetimi in dvanajstimi meseci					
770	1.6.6	Znesek, obremenjen za obdobje več kot dvanajst mesecev					
780–830	1.7	Zlato	člen 428(1)(e) CRR				
780	1.7.1	Neobremenjeni znesek					
790	1.7.2	Znesek, obremenjen za obdobje do treh mesecev					
800	1.7.3	Znesek, obremenjen za obdobje med tremi in šestimi meseci					
810	1.7.4	Znesek, obremenjen za obdobje med šestimi in devetimi meseci					
820	1.7.5	Znesek, obremenjen za obdobje med devetimi in dvanajstimi meseci					
830	1.7.6	Znesek, obremenjen za obdobje več kot dvanajst mesecev					
840–890	1.8	Druge dragocene kovine	člen 428(1)(f) CRR				
840	1.8.1	Neobremenjeni znesek					
850	1.8.2	Znesek, obremenjen za obdobje do treh mesecev					
860	1.8.3	Znesek, obremenjen za obdobje med tremi in šestimi meseci					
870	1.8.4	Znesek, obremenjen za obdobje med šestimi in devetimi meseci					
880	1.8.5	Znesek, obremenjen za obdobje med devetimi in dvanajstimi meseci					
890	1.8.6	Znesek, obremenjen za obdobje več kot dvanajst mesecev					
							Skupni znesek
900–1250	1.9	Neobnovljivi krediti in terjatve	člen 428(1)(g) CRR				
900–950	1.9.1	Kreditorejmalci, ki so fizične osebe, razen samostojnih podjetnikov in osebnih družb	člen 428(1)(g)(i) CRR				
900	1.9.1.1	Neobremenjeni znesek					
910	1.9.1.2	Znesek, obremenjen za obdobje do treh mesecev					
920	1.9.1.3	Znesek, obremenjen za obdobje med tremi in šestimi meseci					
930	1.9.1.4	Znesek, obremenjen za obdobje med šestimi in devetimi meseci					
940	1.9.1.5	Znesek, obremenjen za obdobje med devetimi in dvanajstimi meseci					
950	1.9.1.6	Znesek, obremenjen za obdobje več kot dvanajst mesecev					
960–1010	1.9.2	MSP, ki izpolnjujejo pogoje za razvrstitev v kategorijo izpostavljenosti na drobno v skladu s standardiziranim pristopom ali pristopom IRB za kreditno tveganje ali izpostavljenosti do podjetja, ki izpolnjuje pogoje za obravnavo iz člena 153(4), in če je skupna vloga te stranke ali skupine povezanih strank nižja od 1 milijona EUR	člen 428(1)(g)(ii) CRR				
960	1.9.2.1	Neobremenjeni znesek					
970	1.9.2.2	Znesek, obremenjen za obdobje do treh mesecev					
980	1.9.2.3	Znesek, obremenjen za obdobje med tremi in šestimi meseci					
990	1.9.2.4	Znesek, obremenjen za obdobje med šestimi in devetimi meseci					
1000	1.9.2.5	Znesek, obremenjen za obdobje med devetimi in dvanajstimi meseci					
1010	1.9.2.6	Znesek, obremenjen za obdobje več kot dvanajst mesecev					
1020–1070	1.9.3	Kreditorejmalci, ki so države, centralne banke in subjekti javnega sektorja	člen 428(1)(g)(iii) CRR				
1020	1.9.3.1	Neobremenjeni znesek					
1030	1.9.3.2	Znesek, obremenjen za obdobje do treh mesecev					
1040	1.9.3.3	Znesek, obremenjen za obdobje med tremi in šestimi meseci					
1050	1.9.3.4	Znesek, obremenjen za obdobje med šestimi in devetimi meseci					
1060	1.9.3.5	Znesek, obremenjen za obdobje med devetimi in dvanajstimi meseci					
1070	1.9.3.6	Znesek, obremenjen za obdobje več kot dvanajst mesecev					

se nadaljuje

1080–113	1.9.4	Kreditojemalci, ki niso poročani v postavki 1.9.1, 1.9.2 ali 1.9.3 in niso finančne stranke	člen 428(1)(g)(iv) CRR
1080	1.9.4.1	Neobremenjeni znesek	
1090	1.9.4.2	Znesek, obremenjen za obdobje do treh mesecev	
1100	1.9.4.3	Znesek, obremenjen za obdobje med tremi in šestimi meseci	
1110	1.9.4.4	Znesek, obremenjen za obdobje med šestimi in devetimi meseci	
1120	1.9.4.5	Znesek, obremenjen za obdobje med devetimi in dvanajstimi meseci	
1130	1.9.4.6	Znesek, obremenjen za obdobje več kot dvanajst mesecev	
1140–119	1.9.5	Kreditojemalci, ki so kreditne institucije	člen 428(1)(g)(vi) CRR
1140	1.9.5.1	Neobremenjeni znesek	
1150	1.9.5.2	Znesek, obremenjen za obdobje do treh mesecev	
1160	1.9.5.3	Znesek, obremenjen za obdobje med tremi in šestimi meseci	
1170	1.9.5.4	Znesek, obremenjen za obdobje med šestimi in devetimi meseci	
1180	1.9.5.5	Znesek, obremenjen za obdobje med devetimi in dvanajstimi meseci	
1190	1.9.5.6	Znesek, obremenjen za obdobje več kot dvanajst mesecev	
1200–125	1.9.6	Kreditojemalci, ki so finančne stranke (niso poročani v postavki 1.9.1 ali 1.9.2), razen kreditnih institucij	člen 428(1)(g)(vi) CRR
1200	1.9.6.1	Neobremenjeni znesek	
1210	1.9.6.2	Znesek, obremenjen za obdobje do treh mesecev	
1220	1.9.6.3	Znesek, obremenjen za obdobje med tremi in šestimi meseci	
1230	1.9.6.4	Znesek, obremenjen za obdobje med šestimi in devetimi meseci	
1240	1.9.6.5	Znesek, obremenjen za obdobje med devetimi in dvanajstimi meseci	
1250	1.9.6.6	Znesek, obremenjen za obdobje več kot dvanajst mesecev	
1260–128	1.10	Neobnovljivi krediti in terjatve, poročani v postavki 1.9, ki so zavarovani z nepremičnino	člen 428(1)(h) CRR
1260	1.10.1	Zavarovani s poslovno nepremičnino	člen 428(1)(h)(i) CRR
1270	1.10.2	Zavarovani s stanovanjsko nepremičnino	člen 428(1)(h)(ii) CRR
1280	1.10.3	Financirani z obveznicami ujemajočih značilnosti (pretočni model), ki izpolnjujejo pogoje za obravnavo iz člena 129(4) ali (5), ali obveznicami iz člena 52(4) Direktive 2009/65/ES	člen 428(1)(h)(iii) CRR
1290	1.11	Terjatve iz naslova izvedenih finančnih instrumentov	člen 428(1)(i) CRR
1300	1.12	Vsa druga sredstva	člen 428(1)(j) CRR
1310	1.13	Sredstva, ki se odbijejo od kapitala in ne potrebujejo stabilnega financiranja	člen 428(1) CRR
1320	1.14	Nečrpane odobrene kreditne obveznosti, ki izpolnjujejo pogoje za "srednje tveganje" ali "srednje/nizko tveganje" iz Priloge I	člen 428(1)(k) CRR

PRILOGA 8: Obrazec C 61.00 – STABILNO FINANCIRANJE – POSTAVKE, KI ZAGOTAVLJAJO STABILNO FINANCIRANJE

C 61.00 – STABILNO FINANCIRANJE – POSTAVKE, KI ZAGOTAVLJAJO STABILNO FINANCIRANJE					Znesek				
					V treh mesih in 6 m in 9 m in 12 m in 12 mesecev				
Vrstica	Id. št.	Postavka	Pravna podlaga	010	020	030	040	050	
010-2	1	POSTAVKE, KI ZAGOTAVLJAJO STABILNO FINANCIRANJE							
010-0	1.1	Kapital ob upoštevanju odbitkov, kadar je to u	člen 427(1)(a) CRR						
010	1.1.1	Kapitalski instrumenti temeljnega kapitala	člen 427(1)(a)(i)						
020	1.1.2	Kapitalski instrumenti dodatnega kapitala	člen 427(1)(a)(ii)						
030	1.1.3*	Pojasnjevalna postavka: Kapitalski instrumenti in po	člen 427(1)(a)(iii)						
040-2	1.2	Obveznosti, razen kapitala	člen 427(1)(b) CRR						
040-0	1.2.1	Vloge na drobno	člen 427(1)(b)(i) in (ii) CRR						
040	1.2.1.1	Kot so opredeljene v členu 411(2), ki izpolnjujejo p	člen 427(1)(b)(i) CRR						
050	1.2.1.2	Kot so opredeljene v členu 411(2), ki izpolnjujejo p	člen 427(1)(b)(ii) CRR						
060	1.2.1.3	Z višjimi odlivi, kot so določeni v členu 421(1) ali (2)							
070-1	1.2.2	Obveznosti do strank, ki niso finančne stranke	člen 427(1)(b)(vii) CRR						
070-0	1.2.2.1	Obveznosti iz naslova zavarovanih kreditnih poslov	člen 427(1)(b)(ix) CRR						
070	1.2.2.1.1	Zavarovane s sredstvi izjemno visoke likvidnosti	člen 427(1)(b)(ix) CRR						
080	1.2.2.1.1	Zavarovane s sredstvi visoke likvidnosti in kredi	člen 427(1)(b)(ix) CRR						
090	1.2.2.1.1	Zavarovane s kakršnimi koli drugimi sredstvi	člen 427(1)(b)(ix) CRR						
100	1.2.2.2	Obveznosti iz naslova nezavarovanih kreditnih posl	člen 427(1)(b)(vii) CRR						
110-1	1.2.2.3	Obveznosti, ki izpolnjujejo pogoje za obravnavo iz	člen 427(1)(b)(iii) CRR						
110	1.2.2.3	Obveznosti, poročane v postavki 1.2.2.3, ki so krite	člen 427(1)(b)(iv) CRR						
120	1.2.2.3	Obveznosti, poročane v postavki 1.2.2.3, ki so zajete	člen 427(1)(b)(v) CRR						
130	1.2.2.3	Obveznosti, poročane v postavki 1.2.2.3, ki so zajete	člen 427(1)(b)(vi) CRR						
140-2	1.2.3	Obveznosti do finančnih strank	člen 427(1)(b)(vii) CRR						
140-1	1.2.3.1	Obveznosti iz naslova zavarovanih kreditnih poslov	člen 414(1)(b)(viii) CRR						
140	1.2.3.1.1	Zavarovane s sredstvi izjemno visoke likvidnosti	člen 414(1)(b)(viii) CRR						
150	1.2.3.1.1	Zavarovane s sredstvi visoke likvidnosti in kredi	člen 414(1)(b)(viii) CRR						
160	1.2.3.1.1	Zavarovane s kakršnimi koli drugimi sredstvi	člen 414(1)(b)(viii) CRR						
170	1.2.3.2	Obveznosti iz naslova nezavarovanih kreditnih posl	člen 414(1)(b)(vi) CRR						
180-2	1.2.3.3	Obveznosti, ki izpolnjujejo pogoje za obravnavo iz	člen 414(1)(b)(iii) CRR						
180	1.2.3.3	Obveznosti, poročane v postavki 1.2.3.2.1, ki so krite	člen 414(1)(b)(iv) CRR						
190	1.2.3.3	Obveznosti, poročane v postavki 1.2.3.2.1, ki so zaj	člen 427(1)(b)(v) CRR						
200	1.2.3.3	Obveznosti, poročane v postavki 1.2.3.2.1, ki so zaj	člen 427(1)(b)(vi) CRR						
210	1.2.4	Obveznosti, ki izhajajo iz izdanih vrednostnih papirj	člen 427(1)(b)(x) CRR						
220	1.2.5	Obveznosti, ki izhajajo iz vrednostnih papirjev, kot	člen 427(1)(b)(x) CRR						
230	1.2.6	Druge obveznosti, ki izhajajo iz izdanih vrednostnih	člen 427(1)(b)(xi) CRR						
240	1.2.7	Obveznosti iz naslova izvedenih finančnih instrumentov							
250	1.2.8	Vse druge obveznosti	člen 427(1)(b)(xii) CRR						

PRILOGA 9: Obrazec C 67.00 - Obrazec koncentracije virov financiranja glede na nasprotno stranko

C 67.00 - KONCENTRACIJA VIROV FINANCIRANJA GLEDE NA NASPROTNO STRANKO									
		Ime nasprotne stranke	Koda LEI	Sektor nasprotne stranke	Sedež nasprotne stranke	Vrsta produkta	Prejeti znesek	Tehtana povprečna prvotna zapadlost	Tehtana povprečna preostala zapadlost
Vrstica	Id. Št	010	020	030	040	050	060	070	080
010	DESET NAJVEČJIH NASPROTNIH STRANK, PRI ČEMER VSAKA PREDSTAVLJA VEČ KOT 1 % SKUPNIH OBVEZNOSTI								
020	1,01								
030	1,02								
040	1,03								
050	1,04								
060	1,05								
070	1,06								
080	1,07								
090	1,08								
100	1,09								
110	1,10								
120	2. Vse druge obveznosti								

PRILOGA 10: Obrazec C 68.00 - Poročanje koncentracije virov financiranja glede na vrsto produkta

C 68.00 - KONCENTRACIJA VIROV FINANCIRANJA GLEDE NA VRSTO PRODUKTA				
Vrstica	Št. Id	Ime produkta	Prejeti znesek	glede na člen 94/19/EC Direk
			010	020
PRODUCTS GREATER THAN 1% OF TOTAL LIABILITIES				
010	1	VLOGE NA DROBNO		
020	1,1	a) Vpogledni depoziti		
030	1,2	Vezani depoziti z ročnostjo 30 dni ali manj		
040	1,3	Vezani depoziti z ročnostjo več kot 30 dni		
050	1.3.1	kazen za predčasni dvig depozita je višja kot izguba obresti		
060	1.3.2	brez kazni za predčasni dvig depozita, kjer je višja od izgube obresti		
070	1,4	Varčevalni računi		
080	1.4.1	z predhodnim obvestilim za dvig depozita z ročnostjo večjo od 30 dni		
090	1.4.2	brez predhodnega obvestila za dvig depozita z ročnostjo večjo od 30 dni		
100	2	CELOTNO FINANCIRANJE		
110	2,1	Nezavarovani financiranje		
120	2.1.1	od katerega so finančne stranke		
130	2.1.2	od katerega so nefinančne stranke		
140	2.1.3	od katerega so viri znotraj bančne skupine		
150	2,2	Zavarovano financiranje		
160	2.2.1	od katerega so začasne prodaje		
170	2.2.2	od katerega so izdane krite obveznice		
180	2.2.3	od katerega so izdani listinjeni vrednostni papirji		
190	2.2.4	od katerega so viri znotraj bančne skupine		

PRILOGA 11: Obrazec C 69.00 – Poročanje cen virov za financiranja različne ročnosti

C 69.00 - CENE VIROV FINANCIRANJA RAZLIČNE ROČNOSTI									
Cene virov financiranja različne ročnosti									
			Na vpogled		1 teden		1 mesec		...
			Razmik	Obseg	Razmik	Obseg	Razmik	Obseg	...
Vrstičat. Oc	Postavka		010	020	030	040	050	060	...
010	1	Celotno financiranje							...
020	1,1	od tega: Vloge na drobno							...
030	1,2	od tega: Nezavarovano financiranje							...
040	1,3	od tega: Zavarovano financiranje							...
050	1,4	od tega: Nezavarovani vrednostni papirji							...
060	1,5	od tega: Krite obveznice							...
070	1,6	od tega: Listinjeni vrednostni papirji vključno s kritimi komercialnimi zapisi							...

PRILOGA 12: Obrazec C 70.00 – Poročanje obnovljenih virov financiranja

C 70.00 - OBNOVLJENI VIRI FINANCIRANJA												
Vrsti ca	št. Id	Da n	Postavka	Na vpogled				> 1 dan ? 7 dni				...
				Zapadli	Obno vljeni	Novi viri	Neto	Zapadli	Obno vljeni	Novi viri	Neto	
				10	20	30	40	50	60	70	80	
010	1.1	1	Celotni viri financiranja									...
020	1.1.1		Vloge na drobno									...
030	1.1.2		Nezavarovano financiranje									...
040	1.1.3		Zavarovano financiranje									..
050	1.1	2	Celotni viri financiranja									...
060	1.1.1		Vloge na drobno									...
070	1.1.2		Nezavarovano financiranje									...
080	1.1.3		Zavarovano financiranje									..
090	1.3	3	Celotni viri financiranja									...
100	1.3.1		Vloge na drobno									...
110	1.3.2		Nezavarovano financiranje									...
120	1.3.3		Zavarovano financiranje									..

PRILOGA 13: Obrazec za izračun kazalnika likvidnosti v nemških bankah

Postavka	Kategorija	Vsota	Utež	0 - 30 dni	31 - 90 dni	91 - 180 dni	181 dni - 365 dni
Likvidna sredstva							
010	Denar		100%				
020	Rezerve pri centralni banki		100%				
030	Listinjeni vrednostni papirji		100%				
040	Prejeti kreditni aranžmaji s strani drugih kreditnih institucij		100%				
050	Vrednostni papirji, ki kotirajo na borzi						
051	od katerega: tržni VP (052 + 053 + 054)						
052	od tega dolžniški VP in VP s fiksno obrestno mero		100%				
053	od tega delnice in drugi VP z variabilno obrestno mero		100%				
054	drugi tržni VP		100%				
055	od katerega: netržni VP (056 + 057 + 058)						
056	od tega dolžniški VP in VP s fiksno obrestno mero		90%				
057	od tega delnice in drugi VP z variabilno obrestno mero		80%				
058	drugi tržni VP		90%				
	Skupaj: Vrednostni papirji, ki kotirajo na borzi (051 + 055)						
170	Sredstva, ki izpolnjujejo pogoje za refinanciranje po 0% pri centralni banki						
171	od katerega: dolžniški VP, drugi VP s fiksno obrestno mero in drugi VP		100%				
172	od katerega: zakladne menice, certifikati in podobni javni dolžniški VP		100%				
173	od katerega: instrumenti denarnega trga		100%				
174	od katerega: druga sredstva		100%				
	Skupaj: Razpoložljiva sredstva za refinanciranje po 0% (171+172+173+174)						
060	Zavarovani dolžniški VP						
061	od katerega: tržni VP		100%				
062	od katerega: netržni VP		90%				
	Skupaj: Zavarovani dolžniški VP						
070	Deleži v investicijah		90%				
080	Posojila in terjatve do centralne banke		100%				
090	Posojila in terjatve do kreditnih institucij		100%				
091	od tega: pridobljena sredstva prek enostavnih pogodb o začasni prodaji/začasnem odkupu		100%				
100	Posojila in terjatve do strank		100%				
101	od tega: pridobljena sredstva prek enostavnih pogodb o začasni prodaji/začasnem odkupu		100%				
110	unovčene menice za refinanciranje pri centralni banki		100%				
120	Drugi VP in dolžniški V, ter tržni VP						
121	od tega dolžniški VP in VP s fiksno obrestno mero		100%				
122	od katerega: zakladne menice, certifikati in podobni javni dolžniški VP		100%				
123	od katerega: instrumenti denarnega trga		100%				
	Skupaj: Drugi VP, dolžniški VP in instrumenti denarnega trga (121+122+123)						
130	Sredstva iz naslova terjatev posojilodalca, ki izhajajo posojilinih pogodb		100%				
140	Sredstva iz naslova terjatev prenosnika, ki izhajajo iz repo poslov		100%				
150	Sredstva s strani prevzemnika, ki izhajajo prodaje z opcijo ponovnega odkupa		100%				
160	Izračevanje terjatev javnega sektorja		100%				
200	Skupaj: Likvidna sredstva		100%				

se nadaljuje

Obveznosti						
210	Obveznosti do centralne banke		100%			
220	Obveznosti iz naslova na vpogled (vloge na vpogled)					
221	od katerega: do kreditnih institucij		40%			
222	od katerega: do strank		10%			
230	Obveznosti do kreditnih institucij z določenimi roki zapadlosti ali obdobjem preklica					
231	od katerega: obveznosti s strani prenosnika, ki izhajajo iz repo poslov		100%			
240	Obveznosti do kreditnih institucij z določenimi roki zapadlosti ali obdobjem preklica		20%/100%			
250	Obveznosti do kreditnih institucij z določenimi roki zapadlosti ali obdobjem preklica dolžni strankam		100%			
260	Obveznosti posojilojemalca, ki izhajajo iz posojilnih pogodb		100%			
270	Obveznosti prevzemnika, ki izhajajo iz repo poslov		100%			
280	Denarne obveznosti prevzemnika, ki izhajajo iz prodaje z opcijo možnosti odprodaje		100%			
290	Hranilne vloge		10%			
300	Depoziti iz naslova varčevanje in posojilnih pogodb		10%			
310	Obveznosti iz naslova listinjenih izpostavljenosti		10%			
320	Podrejene obveznosti		10%			
330	Vpisani kapital s pravico soodločanja		10%			
340	Druge obveznosti		10%			
350	Nečrpane kreditne linije do kreditnih institucij in strank		20%			
380	Nečrpane likvidnostne linije		20%			
360	Fiksne nepreključne posojilne obveznosti in hiptekarna posojila					
361	od tega: v časovnem žepku 0 - 30 dni		12%			
362	od tega: v časovnem žepku 31 - 930 dni		16%			
363	od tega: v časovnem žepku 91 - 180 dni		24%			
364	od tega: v časovnem žepku 181 - 365 dni		48%			
	Skupaj: Fiksne nepreključne posojilne obveznosti in hiptekarna posojila (361+362+363+364)					
370	Zunajbilančne postavke					
371	od tega: pogojne obveznosti iz naslova znižanih menic		5%			
372	od tega: pogojne obveznosti iz naslova garancij in nadomestnih sporazumov		5%			
373	od tega: obveznosti iz naslova zastavljenih sredstev kot zavarovanje za tretji		5%			
374	od tega: plasiranje in prevzemanje obveznosti		20%			
	Skupaj: Vsota zunajbilančnih postavk (371+372+373+374)					
	Skupaj: Vse obveznosti					
Likvidna sredstva in obveznosti						
200	Skupne vloge v okviru varčevalnih in posojilnih pogodb		100%			
210	Skupna posojila v okviru varčevalnih in posojilnih pogodb		100%			
220	Razlika (LV 1)		10%			
Izračun likvidnostnega kazalnika in opazovano razmerje						
300	A. Skupaj likvidna sredstva (200)					
310	B. Skupaj obveznosti (400)					
320	C. Razlika (A - B)					
330	D. Pozitivna razlika (A > B)					
340	E. Prilagojena razlika					
350	F. Likvidnostni kazalnik (A / B)					
360	G. Posebne okoliščine					
370	H. Opazovano razmerje (340/04 / 310/04; 340/05 / 310/05; 340/06 / 310/06)					